

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย

นางสาวสุรชาติพย์ เหมือนใจ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2554
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

CONSTRUCTIONS EXPRESSING THREE-PARTICIPANT EVENTS IN THAI

Miss Suthatip Mueanjai

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Linguistics

Department of Linguistics

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2011

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

โดย

สาขาวิชา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย

นางสาวสุธาทิพย์ เหมือนใจ

ภาษาศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพนธ์ อัครวิรุฬหการ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. วิโรจน์ อรุณมานะกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. วิภาส โปธิแพทย์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. ชลธิชา บำรุงรักษ์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(อาจารย์ ดร. นัทธ์ชนัน นาดประทาน)

สุชาติพิทย์ เหมือนใจ : หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย.
(CONSTRUCTIONS EXPRESSING THREE-PARTICIPANT EVENTS IN
THAI) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ.ดร.กิงกาญจน์ เทพกาญจนาน,307หน้า.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ 1) ประเภทของเหตุการณ์ที่แสดงโดยหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในเชิงแบบลักษณะภาษา 2) กลวิธีการแสดงรูปภาพของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททางความหมายกับหน้าที่ทางไวยากรณ์ของหน่วยร่วมเหตุการณ์แต่ละหน่วยในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย ผู้วิจัยทำการศึกษายาไต่กรอบทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชานโดยใช้ข้อมูลที่เป็นภาษาไทยจริงจากคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ

ผลการวิจัยพบว่าเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมประกอบด้วยประเภทเหตุการณ์ในเชิงแบบลักษณะภาษาทั้งหมด 9 ประเภทได้แก่ 1) เหตุการณ์การถ่ายโอน 2) เหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่ 3) เหตุการณ์การสื่อสาร 4) เหตุการณ์การขอการครอบครอง 5) เหตุการณ์การได้รับการครอบครอง 6) เหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการถ่ายโอน 7) เหตุการณ์การทำให้สูญเสียการครอบครอง 8) เหตุการณ์การสร้างสรรคให้ และ 9) เหตุการณ์การกระทำด้วยเครื่องมือ

เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยแสดงรูปภาพได้เป็น 2 แบบหลักคือ(ก) หน่วยสร้างแบบมีคำบ่งชี้ และ(ข) หน่วยสร้างแบบไม่มีคำบ่งชี้ หน่วยสร้างแบบมีคำบ่งชี้ประกอบด้วยคำบ่งชี้ที่เป็น (1) คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ ได้แก่ ให้ ต่อ สู่ ถึง เข้า ใส่ ลง จาก ใช้ (2) คำบุพบท ได้แก่ แก่ กับ เพื่อ ด้วย ของและ (3) คำกริยาประสมระหว่างคำกริยาเรียงที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ และคำบุพบท ได้แก่ ให้แก่ ให้กับ ลงบน ลงใน หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมแบบมีคำบ่งชี้ และแบบไม่มีคำบ่งชี้ในภาษาไทยแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมเหมือนกัน แต่มีความหมายเชิงปริชานที่สะท้อนมุมมองต่อเหตุการณ์ (construal) แตกต่างกัน ความหมายเชิงปริชานหรือการมองเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นกลไกทางปริชานที่มีผลต่อการแสดงรูปภาพเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย นอกจากนี้ภาษาไทยแสดงรูปเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมโดยใช้กลวิธีทางภาษา 5 แบบได้แก่1) กลวิธีการใช้อาร์กิวเมนต์แกนหลัก 2) กลวิธีการใช้การผูกติดกับคำนาม 3) กลวิธีการใช้อาร์กิวเมนต์แกนการก้ออม 4) กลวิธีการใช้กริยาเรียง และ5)กลวิธีการใช้คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์และคำบุพบท

ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททางความหมายและหน้าที่ทางไวยากรณ์ของหน่วยร่วมเหตุการณ์มีลักษณะหลากหลาย โดยหน้าที่ทางไวยากรณ์หนึ่งสามารถมีบทบาททางความหมายได้หลากหลายบทบาท ดังนี้ 1) “ประธาน” มีบทบาททางความหมาย “ผู้กระทำ” และ “เป้าหมาย” 2) “กรรมตรง” มีบทบาททางความหมาย “ผู้ร่วมแกนกลาง” และ “แหล่งที่มา”3) “กรรมรอง” มีบทบาททางความหมาย “เป้าหมาย” “แหล่งที่มา” และ “เครื่องมือ”
ภาควิชา.....ภาษาศาสตร์.....ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา.....ภาษาศาสตร์.....ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
ปีการศึกษา.....2554.....

5080515422 : MAJOR LINGUISTICS

KEYWORDS: THREE-PARTICIPANT EVENT / SEMANTICS AND SYNTAX / COGNITIVE LINGUISTICS / CONSTRUAL / THAI

SUTHATIP MUEANJAI :CONSTRUCTIONS EXPRESSING THREE-PARTICIPANT EVENTS IN THAI.ADVISOR :ASSOC.PROF. KINGKARN THEPKANJANA, Ph.D., 307 pp.

The objectives of this study are to analyze (1) typological semantic categories of three-participant event construction (2) linguistic strategies for coding three-participant events in Thai and (3) the mapping between semantic roles and grammatical functions of participants in three-participant event constructions in Thai. The Cognitive Linguistic approach is adopted in this study. The data used in the analysis is drawn from the Thai National Corpus. It is found that three-participant event constructions express 9 typological semantic categories: 1) transfer event 2) caused-motion event 3) communicative event 4) asking for possession event 5) receiving possession event 6) refusal event 7) deprivative event 8) creating event and 9) instrumental action.

Three-participant events in Thai are linguistically realized into 2 major constructions. The first type of constructions is linguistically realized without any marker. The second type of constructions employs various markers which can be classified into 3 groups 1) grammaticalized serial verbs, namely *hây* 'to give', *tò* 'to extend', *sùu* 'to', *thǎi* 'to arrive', *khâw* 'to enter', *sây* 'to put on', *loŋ* 'to descend', *càak* 'to leave' and *cháy* 'to use' 2) prepositions, namely *kà* 'to', *kàp* 'with, accompanied by', *phàa* 'for' *duây* 'with (instrument)' and *khǎoŋ* 'of' and 3) grammaticalized serial verbs and prepositions, namely *hây-kà* 'give-to', *hây-kàp* 'give-with', *loŋ-bon* 'descend-on', *loŋ-nay* 'descend-in'. Constructions with different realizations can denote the same three-participant events but express different construals of the same objective scenes. Five strategies are found to encode three-participant events in Thai 1) direct argument strategy 2) adnominal strategy 3) oblique strategy 4) serial verb strategy and 5) grammaticalized serial verb and preposition strategy. The mapping between semantic roles and grammatical functions exhibits one-to-many relations: 1) "subject" carries "agent" and "goal" roles 2) "direct object" carries "theme" and "source" roles and 3) "indirect object" carries "goal" "source" and "instrument" roles.

Department : .....Linguistics..... Student's Signature .....

Field of Study : .....Linguistics..... Advisor's Signature .....

Academic Year : .....2011.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รศ. ดร.กึ่งกาญจน์ เทพกาญจนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้โอกาสผู้วิจัยได้รับทุนผู้ช่วยวิจัยในโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก (คปก.) ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และให้แนวความคิดและคำแนะนำอันมีค่ายิ่ง รวมทั้งอนุเคราะห์หนังสือประกอบการค้นคว้า ตลอดจนสละเวลาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วย รศ. ดร. วิโรจน์ อรุณมานะกุล รศ.ดร.ชลธิชา บำรุงรักษ์ อ.ดร.วิภาส โปธิแพทย์ และอ.ดร.นัทธ์ชนัน นาทประทาน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ความรู้ด้านภาษาศาสตร์อันเป็นรากฐานที่ดียิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

อนึ่ง การศึกษาในระดับดุษฎีบัณฑิตและงานวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษกสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ระหว่างปีพ.ศ. 2550 – 2552 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาและพี่สาวทั้งสองคนที่คอยสนับสนุนและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยตลอดเวลา และขอขอบพระคุณ รศ.เพ็ญพรรณ ยังก ผศ.อุบลรัตน์ เต็งไตรรัตน์ และผศ. บุษรา ศรีพาณิชย์ ที่กรุณาอนุเคราะห์ที่พักระหว่างการเรียน รวมถึงคอยเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยตลอดช่วงเวลาของการเรียน

ขอขอบคุณคณาจารย์ ทัศนศิริและปริญญา วงษ์ตะวันที่ช่วยอ่านและให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ ทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจ ถามไถ่ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้วิจัยมาโดยตลอด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ

บทที่

1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	4
1.4 แหล่งข้อมูล.....	5
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.6 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	7
1.7 สัญลักษณ์ ค่าย่อ และคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	15
2. ประเภทของเหตุการณ์สามหน่วยร่วมในงานวิจัยในอดีต.....	16
2.1 แนวคิดและทฤษฎีสำคัญที่เกี่ยวข้อง.....	16
2.1.1 ทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน.....	16
2.1.2 ทฤษฎีไวยากรณ์ปริชาน.....	18
2.1.3 ทฤษฎีไวยากรณ์หน่วยสร้าง.....	24
2.1.4 แนวคิดเรื่องบทบาททางความหมายและหน้าที่ทางไวยากรณ์.....	26
2.1.4.1 บทบาททางความหมาย.....	26
2.1.4.2 หน้าที่ทางไวยากรณ์.....	28
2.2 ภาพรวมของการศึกษา “เหตุการณ์สามหน่วยร่วม” ในงานวิจัยในอดีต...	30
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีต.....	32
2.4 บทสรุปของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	70
2.4.1 พัฒนาการของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีต.....	70

บทที่	หน้า
2.4.2 ประเด็นที่เหมือนและต่างในงานวิจัยในอดีต.....	72
2.5 คำจำกัดความ “เหตุการณ์สามหน่วยร่วม”.....	87
2.5.1 ปัญหาเรื่องคำจำกัดความ “เหตุการณ์สามหน่วยร่วม” ของ งานวิจัยในอดีต.....	87
2.5.2 การจัดประเภทเหตุการณ์สามหน่วยร่วมในงานวิจัยในอดีต.....	88
2.5.3 ข้อสรุปเรื่องประเภทเหตุการณ์สามหน่วยร่วมและหน่วยร่วม เหตุการณ์ในเหตุการณ์สามหน่วยร่วมในงานวิจัยในอดีต.....	108
2.5.4 คำจำกัดความ “เหตุการณ์สามหน่วยร่วม” ที่เสนอในงานวิจัยนี้.....	111
2.6 การเก็บข้อมูลในภาษาไทย.....	116
3. หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์สามหน่วยร่วมในภาษาไทย.....	128
3.1 ภูมิหลังทางทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	129
3.2 หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์สามหน่วยร่วมที่พบในภาษาไทย.....	132
3.2.1 หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอน.....	132
3.2.2 หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่.....	157
3.2.3 หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสาร.....	176
3.2.4 หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การขอการครอบครอง.....	197
3.2.5 หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การได้รับการครอบครอง.....	205
3.2.6 หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้สูญเสียการครอบครอง.....	207
3.2.7 หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสร้างสรรคให้.....	213
3.2.8 หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การกระทำด้วยเครื่องมือ.....	215
3.2.9 หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การไม่ยอมให้มีถ่ายโอน.....	223
3.3 การปรากฏรูปเป็นอาร์กิวเมนต์ (argument realization) ของหน่วยร่วม เหตุการณ์ในเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย.....	226
3.4 คุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ของหน่วยสร้างแสดง เหตุการณ์สามหน่วยร่วมในภาษาไทย.....	247
4. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	251
4.1 สรุปผลการวิจัย.....	252
4.1.1 ประเภทของเหตุการณ์สามหน่วยร่วมในเชิงแบบลักษณ์ภาษา.....	252
4.1.2 การแสดงรูปภาพของเหตุการณ์สามหน่วยร่วมในภาษาไทย.....	254
4.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททางความหมายกับหน้าที่ทาง ไวยากรณ์ของหน่วยร่วมเหตุการณ์ในเหตุการณ์สามหน่วยร่วมใน	

บทที่	หน้า
ภาษาไทย.....	258
4.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	261
4.2.1 ประเภทของเหตุการณ์สามหน่วยร่วม.....	261
4.2.2 กลวิธีทางภาษาในการแสดงรูปเหตุการณ์สามหน่วยร่วมใน ภาษาไทย.....	262
4.2.3 ปรากฏการณ์การกลืนคำนามเป็นส่วนหนึ่งของคำกริยา (noun incorporation).....	262
4.2.4 กลไกทางปริชาน (cognitive process) ที่มีผลต่อการแสดงรูป ภาษา.....	264
4.2.5 การใช้คลังข้อมูลในงานวิจัย.....	265
4.3 ข้อเสนอแนะ.....	266
รายการอ้างอิง.....	267
ภาคผนวก.....	274
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	307

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ประเภทของเหตุการณ์สามหน่วยร่วมในงานวิจัยในอดีต.....	84
2	ข้อสรุปร่วมของความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททางความหมายของ หน่วยร่วมเหตุการณ์ในเหตุการณ์สามหน่วยร่วมในภาษาไทย.....	239
3	ข้อสรุปร่วมของความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททางความหมายและ หน้าที่ทางไวยากรณ์ของอาร์กิวเมนต์ในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ สามหน่วยร่วมในภาษาไทย.....	244
4	คำบ่งชี้ (marker) ที่ปรากฏในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์สามหน่วยร่วม แบบมีคำบ่งชี้ในภาษาไทย.....	255
5	ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททางความหมายและหน้าที่ทางไวยากรณ์ ของหน่วยร่วมเหตุการณ์ในเหตุการณ์สามหน่วยร่วมในภาษาไทย.....	259

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	มโนทัศน์และความสัมพันธ์ของภาษาศาสตร์ปริชาน อรรถศาสตร์ปริชาน และไวยากรณ์ปริชาน.....	19
2	ตัวอย่างของการเน้นมโนทัศน์ของคำว่า “hub” “spoke” “rim” และ “wheel”	22
3	เหตุการณ์ที่แสดงโดยตัวอย่างประโยคที่ (3)	130
4	ผังภูมิต้นไม้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยทางวากยสัมพันธ์ที่ประกอบขึ้นเป็นนามวลี ₂	225
5	การจำแนกประเภทย่อยอาร์กิวเมนต์	231

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เหตุการณ์ 3 หน่วยรวมคือ เหตุการณ์ที่ประกอบไปด้วยหน่วยรวมเหตุการณ์ที่มีความสำคัญต่อความหมายของเหตุการณ์จำนวน 3 หน่วย ซึ่งมักปรากฏอยู่ในรูปของอาร์กิวเมนต์จำนวน 3 อาร์กิวเมนต์ได้แก่ อาร์กิวเมนต์ประธาน อาร์กิวเมนต์กรรมตรง และอาร์กิวเมนต์กรรมรอง¹ (Margetts, 2002; Margetts and Austin, 2007; Margetts, 2007; Enfield, 2007) ตัวอย่างเช่น

ภาษาอังกฤษ

(1) **John** gave **Mary** a **present**.

(Margetts and Austin, 2007: 10)

ภาษาฟินนิช (Finnish)

(2) **Minä** annoin **miehelle** **kirjan**

1sg.NOM gave man.ALL book.ACC

‘I gave the book to the man.’

(Kaiser, 2000:1 อ้างถึงใน Margetts and Austin, 2007:18)

ตัวอย่างที่ (1) และ (2) แสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยรวม ที่ประกอบไปด้วยหน่วยรวมเหตุการณ์ ที่ปรากฏในรูปของอาร์กิวเมนต์จำนวน 3 หน่วย ได้แก่นามวลี “John” และ “Minä” ซึ่งปรากฏในตำแหน่งประธานของประโยคและแสดงบทบาททางความหมายเป็นผู้ให้ นามวลี “Mary” และ “miehelle” ซึ่งปรากฏในตำแหน่งกรรมตรงของประโยคและมีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับ

---

¹ ในบางครั้งอาร์กิวเมนต์กรรมรองอาจปรากฏเป็นอาร์กิวเมนต์อื่นที่มีสถานะเทียบเท่ากรรมรองอย่างอาร์กิวเมนต์กนการอ้อม (oblique case) ได้ โดยการปรากฏในรูปแบบอื่นนี้จะขึ้นอยู่กับกลวิธีแสดงรูปภาษา และรูปแบบเฉพาะตัวที่เป็นธรรมชาติของแต่ละภาษา (ดูในบทที่ 2)

และนามวลี “a present” และ “kirjan” ซึ่งปรากฏในตำแหน่งกรรมรองของประโยคและมีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกให้

แม้เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมจะเป็นเหตุการณ์พื้นฐานทั่วไปที่สามารถพบได้ในหลายภาษา แต่ถึงกระนั้นผู้วิจัยกลับพบว่างานวิจัยที่ศึกษาเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมอย่างจริงจังมีเพียง 4 เรื่องเท่านั้น ได้แก่ มาร์เก็ตส์ (Margetts, 2002; 2007) มาร์เก็ตส์และออสติน (Margetts and Austin, 2007) และ เอ็นฟิลด์ (Enfield, 2007) งานวิจัยทั้งสี่เรื่องนี้มุ่งศึกษากลิวิธีการแสดงรูปภาพของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมเป็นหลัก โดยงานวิจัยทุกเรื่องได้ให้คำจำกัดความในตนเองเดียวกันว่า **เป็นเหตุการณ์ที่ประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์จำนวน 3 หน่วยและหน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้ง 3 หน่วยนี้มักจะแสดงรูปภาพเป็นอาร์กิวเมนต์ของภาคแสดงในประโยค**

แม้คำจำกัดความดังกล่าวจะสะท้อนให้เห็นถึงภาพเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมดังที่ปรากฏในตัวอย่างเป็นอย่างชัดเจน แต่คำจำกัดความในลักษณะดังกล่าวอาจกินความกว้างไปถึงเหตุการณ์ใดๆ ที่มีหน่วยร่วมเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมทั้งหมดได้ ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยทั้งสี่เรื่อง ผู้วิจัยพบว่าเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมไม่ใช่เหตุการณ์ใดๆ ที่ประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์จำนวน 3 หน่วยในลักษณะนั้น แต่เป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่มีลักษณะพิเศษบางอย่าง ที่ผู้วิจัยในอดีตไม่ได้กล่าวถึง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมุ่งที่จะศึกษาว่าเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมแท้ๆ มีลักษณะทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์เป็นอย่างไร และมีเหตุการณ์ประเภทใดบ้างที่ควรจัดให้อยู่ในประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมได้

นอกจากนี้แม้จะพบว่าเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมเป็นเหตุการณ์ที่พบได้ในภาษาต่างๆ ทั่วไป แต่จากทบทวนวรรณกรรมพบว่ายังไม่ม้งานวิจัยชิ้นใดที่ศึกษาเรื่องนี้ในภาษาไทยโดยตรง อีกทั้งงานวิจัยในอดีตได้ศึกษาหรือยกตัวอย่างภาษาประเภทภาษาคำโดด (isolating language) ดังเช่นภาษาไทยในจำนวนน้อยมาก โดยภาษาส่วนใหญ่ที่พบในงานวิจัยเป็นภาษาประเภทภาษามีวิกัตติปัจจัย (inflectional language) เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาฟินนิช ภาษารัสเซีย และภาษามานามมากกว่า ด้วยเหตุนี้หน่วยสร้างเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยจึงเป็นประเภทเหตุการณ์ที่น่าสนใจศึกษาทั้งในทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ดังนี้

ในทางวากยสัมพันธ์ จะเห็นได้ว่าภาษาเป้าหมายของงานวิจัยในอดีตเป็นภาษาในกลุ่มที่มีวิภัติปัจจัยและมีกลวิธีแสดงรูปภาษาโดยใช้การบ่งชี้การก (case marking) เป็นหลัก ดังนั้นกลวิธีแสดงรูปเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่พบในงานวิจัยเหล่านี้จึงเป็นไปในลักษณะเดียวกันและไม่แตกต่างกันมากนัก ดังนั้นหากพิจารณาว่าภาษาไทยเป็นภาษาคำโดดและไม่มีมีกลวิธีแสดงรูปภาษาโดยอาศัยการบ่งชี้การกเป็นหลักแล้ว จึงน่าสนใจว่ากลวิธีแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยนั้นจะมีรูปแบบที่สอดคล้องกับรูปแบบที่พบในงานวิจัยในอดีตมากน้อยเพียงใด และกลวิธีที่เป็นลักษณะเด่นของภาษาไทยเหมือนหรือแตกต่างจากภาษาในกลุ่มนี้หรือไม่ เนื่องจากยังไม่มีการค้นคว้าที่ชี้ให้เห็นว่าภาษาคำโดดอย่างภาษาไทยจะมีกลวิธีการแสดงรูปภาษาของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในลักษณะที่เหมือนหรือแตกต่างจากภาษาในกลุ่มที่มีวิภัติปัจจัยอย่างไรมาก่อน

ในทางอรรถศาสตร์ เนื่องจากเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมไม่ใช่เหตุการณ์ใดๆ ที่มีองค์ประกอบของเหตุการณ์จำนวน 3 หน่วยจากการตีความตามคำจำกัดความดังกล่าว แต่เป็นเหตุการณ์บางประเภท ด้วยเหตุนี้จึงน่าสนใจว่าเหตุการณ์ที่ถูกจัดประเภทให้เป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยนั้นมีคุณสมบัติทางความหมายอย่างไร โดยในภาษาไทยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททางความหมายและหน้าที่ทางไวยากรณ์เป็นประเด็นที่น่าสนใจอย่างยิ่ง เนื่องจากในทางวากยสัมพันธ์ อาร์กิวเมนต์หนึ่งๆ ที่ปรากฏในหน่วยสร้างต้องมีหน้าที่ทางไวยากรณ์หน้าที่ใดหน้าที่หนึ่งและหน้าที่ทางไวยากรณ์นั้นจะมีความสัมพันธ์กับบทบาททางความหมายของอาร์กิวเมนต์ในทางอรรถศาสตร์ จากข้อมูล หน้าที่ทางไวยากรณ์ของหน่วยร่วมเหตุการณ์ในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยสามารถมีบทบาททางความหมายได้หลากหลาย เช่น ประธานสามารถมีบทบาททางความหมายเป็นผู้กระทำ หรือผู้รับ กรรมรองสามารถมีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับ เป้าหมาย หรือแหล่งที่มา เป็นต้น

นอกจากนี้ยังพบว่าเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมประเภทหนึ่งๆ ยังสามารถแสดงรูปได้หลากหลายอย่าง **John gave Mary a present.** และ **John gave a present to Mary.** ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าในภาษาไทย เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่สามารถแสดงรูปได้มากกว่า 1 แบบในลักษณะนี้ มีความหมายเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร โดยทางทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชานเชื่อว่ารูปภาษาต่างกันย่อมสะท้อนภาพของเหตุการณ์ที่แตกต่างกัน ดังนั้นงานผู้วิจัยจึงมุ่งที่

จะศึกษาและอภิปรายว่าเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่มีรูปแสดงได้มากกว่า 1 ลักษณะจะมีความหมายทางปริชาน (cognitive) แตกต่างกันอย่างใดด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์

1.2.1 ประเภทของเหตุการณ์ที่แสดงโดยหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในเชิงแบบลักษณ์ภาษา

1.2.2 กลวิธีการแสดงรูปภาพของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย

1.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททางความหมายกับหน้าที่ทางไวยากรณ์ของหน่วยร่วมเหตุการณ์แต่ละหน่วยในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย

1.3 สมมติฐานในการวิจัย

1.3.1 เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยที่ผ่านมาสามารถจำแนกได้เป็น 9 ประเภท ได้แก่ เหตุการณ์การถ่ายโอนสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เหตุการณ์การสื่อสาร เหตุการณ์การก่อประโยชน์ให้ผู้รับ เหตุการณ์การปฏิเสธการถ่ายโอน เหตุการณ์การทำให้ผู้ใดผู้หนึ่งสูญเสียสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เหตุการณ์การเคลื่อนที่ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ถูกก่อให้เกิดขึ้น เหตุการณ์การรีด และเหตุการณ์การใช้เครื่องมือกระทำการบางอย่าง

1.3.2 กลวิธีทางภาษาที่ใช้แสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยมีทั้งที่สอดคล้องกับกลวิธีในเชิงแบบลักษณ์ภาษาที่มาร์เก็ตส์และออสติน (Margetts and Austin, 2007) เสนอไว้ ได้แก่ กลวิธีการใช้อาร์กิวเมนต์แกนหลัก (direct argument) กลวิธีการใช้อาร์กิวเมนต์แกนการก้อม (oblique) และกลวิธีการใช้กริยาเรียง (serial verb) และที่ไม่ปรากฏในงานของมาร์เก็ตส์และออสติน ได้แก่ การละรูปภาพซึ่งเป็นกลวิธีทางภาษาที่แพร่หลายมากที่สุดในประเทศไทย

1.3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททางความหมายและหน้าที่ทางวากยสัมพันธ์ของหน่วยร่วมเหตุการณ์ 3 หน่วยมีความสัมพันธ์ที่ไม่ใช่แบบ 1 ต่อ 1 กล่าวคือ บทบาททางความหมายหนึ่ง

สามารถมีหน้าที่ทางไวยากรณ์ได้หลายหน้าที่ และหน้าที่ทางไวยากรณ์หนึ่งสามารถมีบทบาททางความหมายได้หลายบทบาท

1.4 แหล่งข้อมูล

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาในแนวอิงคลังข้อมูลภาษา (corpus-based) ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลภาษาที่ปรากฏในการใช้จริงของผู้ใช้ภาษา การใช้คลังข้อมูลภาษาในการวิจัยจะให้ข้อมูลภาษาที่ปรากฏใช้จริงและเป็นธรรมชาติ รวมถึงให้บริบทที่การนึกคิด (intuition) ข้อมูลภาษาเองไม่ได้ให้คลังข้อมูลภาษาที่ใช้ในงานวิจัยนี้ คือ คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ (Thai National Corpus) ซึ่งสืบค้นได้ที่ <http://ling.arts.chula.ac.th/tnc2/> คลังข้อมูลนี้ประกอบด้วยข้อมูลที่เป็นงานเขียนประเภทต่างๆ 6 ประเภทได้แก่ เรื่องแต่ง (fiction) ข่าวหนังสือพิมพ์ (newspaper) สารคดี (non-academic) งานเขียนวิชาการ (academic) กฎหมาย (law) และปะกฤษกะ (miscellaneous) ข้อมูลในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติเป็นข้อมูลที่ตีพิมพ์ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2550 เป็นหลักซึ่งประกอบด้วยข้อมูลจากสาขาวิชาต่างๆ ได้แก่

- มนุษยศาสตร์ เช่น ปรัชญา ประวัติศาสตร์ วรรณคดี ศิลปะ ดนตรี
- การแพทย์
- วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ เช่น ฟิสิกส์ เคมี ชีวะ
- รัฐศาสตร์
- กฎหมาย
- การศึกษา
- สังคมศาสตร์ เช่น จิตวิทยา สังคมวิทยา ภาษาศาสตร์
- เทคโนโลยีและวิศวกรรม
- การบริหาร
- โฆษณา
- ชีวประวัติ
- เศรษฐกิจการเงินการพาณิชย์
- ศาสนา

- เอกสารหน่วยงาน
- คู่มือ ขั้นตอน
- กฎระเบียบ กฎหมาย
- เรียงความ
- อีเมลล์/จดหมาย : ส่วนตัว ทางการ
- บทบรรณาธิการ ทัศนะวิจารณ์
- ข่าว ได้แก่ ข่าวเกษตรกรรม ข่าวอาชญากรรม ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการศึกษา ข่าวบันเทิง ข่าวต่างประเทศ ข่าวท้องถิ่น ข่าวการเมือง ข่าววิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ข่าวสังคม ข่าวกีฬา ข่าวราชสำนัก
- บทละคร โคลงกลอน นิยาย เรื่องสั้น

แม้ว่าคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ จะมีเฉพาะข้อมูลที่เป็นภาษาไทยเขียน แต่ผู้วิจัยพบว่างานเขียนบางประเภท เช่น นิยาย ใช้ภาษาในลักษณะใกล้เคียงกับภาษาพูดมาก ข้อมูลที่มาจากงานเขียนประเภทนิยายจึงเป็นตัวแทนของข้อมูลภาษาพูดในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

นอกจากข้อมูลในคลังข้อมูลภาษาไทย งานวิจัยนี้ยังประกอบด้วยข้อมูลที่มาจากการนึกคิด (intuition) ของผู้วิจัยในฐานะที่เป็นเจ้าของภาษาและข้อมูลที่ดัดแปลงจากข้อมูลในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ โดยข้อมูลส่วนนี้ใช้เป็นข้อมูลที่ใช้ในการทดสอบข้อจำกัดต่างๆ ในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมใน 2 ลักษณะคือ ก) ศึกษาประเภทของเหตุการณ์ในเชิงแบบลักษณ์ภาษา (typology) ในระนาบของอรรถศาสตร์ และ ข) ศึกษาเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยในระนาบของอรรถศาสตร์และวากยสัมพันธ์

การศึกษาในลักษณะแรกเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยในอดีตจำนวน 4 เรื่องได้แก่ 1) มาร์เก็ตส์ (Margetts, 2002) 2) มาร์เก็ตส์และออสติน(Margetts and Austin, 2007) 3) มาร์เก็ตส์

(Margetts, 2007) และ4) เอ็นฟิลด์ (Enfield, 2007) เพื่อสังเคราะห์ข้อสรุปเรื่องประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในเชิงแบบลักษณ์ภาษา

การศึกษาในลักษณะที่สองเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลภาษาไทยโดยผู้วิจัยกำหนดคำศัพท์ในการสืบค้นคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ ซึ่งเป็นคำกริยา คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ และคำบุพบทตามขอบเขตของงานวิจัยในอดีต 4 เรื่องได้แก่ 1) มาร์เก็ตส์ (Margetts, 2002) 2) มาร์เก็ตส์และออสติน(Margetts and Austin, 2007) 3) มาร์เก็ตส์ (Margetts, 2007) และ4) เอ็นฟิลด์ (Enfield, 2007) โดยจำกัดขอบเขตเฉพาะภาษาปัจจุบันไม่รวมภาษาย่อยทางสังคม และคัดเลือกข้อมูลตามคำจำกัดความที่เสนอในงานวิจัยนี้ (ดูเพิ่มเติมที่คำจำกัดความเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่เสนอในงานวิจัยนี้ หัวข้อ 2.5.4) ส่วนข้อมูลที่มีการระบุหน่วยร่วมเหตุการณ์ไม่อยู่ในขอบเขตของงานวิจัยนี้ เนื่องจากผู้วิจัยต้องการศึกษาการแสดงรูปภาษาของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่มีหน่วยร่วมเหตุการณ์ปรากฏรูปครบทั้งสามหน่วยเพื่อให้เห็นภาพรวมของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในแง่ของการแสดงรูปและคุณสมบัติทางความหมายในภาษาไทย

1.6 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

1.6.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยสำรวจและทบทวนงานวิจัยที่ว่าด้วยเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมทั้งในภาษาต่างประเทศและภาษาไทย และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน (Cognitive Linguistics) ทฤษฎีไวยากรณ์ปริชาน (Cognitive Grammar) และทฤษฎีไวยากรณ์หน่วยสร้าง (Construction Grammar) รวมถึงแนวคิดเรื่องบทบาททางความหมาย (semantic roles) และหน้าที่ทางไวยากรณ์ (grammatical functions)

ในส่วนของงานวิจัยเรื่องเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม ผู้วิจัยได้ทบทวน รวมถึงวิเคราะห์งานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้องจำนวน 4 เรื่องได้แก่ 1) มาร์เก็ตส์ (Margetts, 2002) 2) มาร์เก็ตส์และออสติน (Margetts and Austin, 2007) 3) มาร์เก็ตส์ (Margetts, 2007) และ4) เอ็นฟิลด์ (Enfield, 2007) ตามวัตถุประสงค์ข้อที่หนึ่งในเรื่องประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในเชิงแบบลักษณ์ภาษา การวิเคราะห์ในส่วนนี้มีขั้นตอนดังนี้

- รวบรวมตัวอย่างประโยคจากงานวิจัยทั้งหมด
- รวบรวมคำกริยาจากตัวอย่างประโยคในข้างต้น โดยแทนคำกริยาเหล่านี้ด้วยความหมายในภาษาอังกฤษเนื่องจากตัวอย่างประโยคเป็นข้อมูลในภาษาต่างๆ หลากหลายภาษา ผู้วิจัยจึงต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสัญลักษณ์ (metalanguage) แทนคำกริยาจากภาษาต่างๆ เหล่านี้
- นำคำกริยาที่เป็นความหมายในภาษาอังกฤษไปจัดกลุ่มตามความหมายของคำกริยา จากนั้นจึงจัดประเภทเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมโดยพิจารณาจากความหมายของคำกริยาเป็นหลัก

1.6.2 เก็บข้อมูลจากคลังข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลภาษาไทยในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติโดยกำหนดคำศัพท์ในการสืบค้นซึ่งเป็นคำกริยา คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ และคำบุพบทตามขอบเขตของงานวิจัยในอดีต 4 เรื่องได้แก่ 1) มาร์เก็ตส์ (Margetts, 2002) 2) มาร์เก็ตส์และออสติน (Margetts and Austin, 2007) 3) มาร์เก็ตส์ (Margetts, 2007) และ 4) เอ็นฟิลด์ (Enfield, 2007)

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลคำศัพท์คำละจำนวน 20 ตัวอย่างประโยคพร้อมบริบทโดยเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นคือ คำศัพท์ที่ใช้ในการสืบค้นต้องแสดงผลในข้อมูลเป็นคำกริยาหรือคำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ หรือคำบุพบทโดยคำสองประเภทหลังต้องเป็นคำที่ปรากฏหน้าหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่เป็นกรรมตัวใดตัวหนึ่งในประโยค และข้อมูลที่ได้ต้องมีหน่วยร่วมเหตุการณ์ปรากฏครบทั้งสามหน่วย (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในบทที่ 2 ข้อ 2.6)

1.6.3 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ผู้วิจัยได้กล่าวถึงการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ข้อที่หนึ่งไว้ในข้อ 1.6.1 แล้ว ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่สองและสามซึ่งเป็นไปตามขั้นตอนต่อไปนี้

ก) การแสดงรูปภาพของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย

- วิเคราะห์ประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยจากข้อมูลที่ได้จากคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ

- เมื่อได้ประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยแล้ว ผู้วิจัยจะวิเคราะห์การแสดงรูปภาพด้วยการวิเคราะห์โครงสร้างของหน่วยสร้างเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย
- วิเคราะห์ความแตกต่างของโครงสร้าง หากหน่วยสร้างเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยมีมากกว่าหนึ่งแบบ

ข) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททางความหมายและหน้าที่ทางไวยากรณ์ของหน่วยร่วมเหตุการณ์ในหน่วยสร้างเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย

- วิเคราะห์บทบาททางความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์แต่ละหน่วยโดยพิจารณาจากคุณสมบัติทางความหมายของประเภทเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่หน่วยร่วมเหตุการณ์เหล่านั้นปรากฏอยู่
- วิเคราะห์โครงสร้างของบทบาททางความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์
- วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททางความหมายและหน้าที่ทางไวยากรณ์ของหน่วยร่วมเหตุการณ์แต่ละหน่วยในหน่วยสร้างเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย

1.6.4 สรุปผลการวิเคราะห์

เมื่อได้ผลการวิเคราะห์ทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยจะสรุปผลการวิเคราะห์แล้วเขียนรายงานนำเสนอผลเหล่านั้นเป็นเล่มวิทยานิพนธ์

1.7 สัญลักษณ์ คำย่อ และคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1.7.1 สัญลักษณ์

ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ที่เป็นมาตรฐานในงานวิจัยด้านวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ ดังนี้

เครื่องหมายดอกจัน * นำหน้าประโยค หมายถึง ประโยคนั้นเป็นประโยคที่ผิดไวยากรณ์ที่ผู้พูดภาษาไม่ยอมรับ

เครื่องหมายปริศนีย์ ? นำหน้าประโยค หมายถึง ประโยคนั้นอาจเป็นประโยคที่ผิดไวยากรณ์ในความหมายที่ผู้พูดภาษาตัดสินใจว่าจะยอมรับหรือไม่และยังหมายถึงประโยคนั้นอาจเป็นที่ยอมรับในภาษาได้ในสถานการณ์ที่เหมาะสมหรือในบางบริบท

เครื่องหมายัญประกาศเดี่ยว ‘ ’ หมายถึง สิ่งที่อยู่ในเครื่องหมายัญประกาศเดี่ยวเป็นคำแปลของคำ วลี หรือประโยค

เครื่องหมายัญประกาศคู่ “ ” หมายถึง สิ่งที่อยู่ในเครื่องหมายัญประกาศคู่เป็นตัวอย่งข้อมูล

เครื่องหมายวงเล็บเหลี่ยม [ ] หมายถึง สิ่งที่อยู่ในเครื่องหมายวงเล็บเหลี่ยมเป็นอาร์กิวเมนต์แกน (core argument) (ดูคำจำกัดความของอาร์กิวเมนต์แกนในหน้า 13)

เครื่องหมายวงเล็บ ( ) หมายถึง สิ่งที่อยู่ในเครื่องหมายวงเล็บเป็นอาร์กิวเมนต์ชายขอบ (peripheral argument) (ดูคำจำกัดความของอาร์กิวเมนต์ชายขอบในหน้า 13)

x หมายถึง หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่ปรากฏรูปเป็นลำดับแรกในเหตุการณ์

y หมายถึง หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่ปรากฏรูปเป็นลำดับที่สองในเหตุการณ์

z หมายถึง หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่ปรากฏรูปเป็นลำดับที่สามในเหตุการณ์

1.7.2 คำย่อ

ABS	ย่อมาจาก	Absolutive	หมายถึง	สัมบูรณ์การก
ACC	ย่อมาจาก	Accusative	หมายถึง	การกกรรมตรง
ACT	ย่อมาจาก	Actual	หมายถึง	เหตุการณ์จริง
ADDR	ย่อมาจาก	Addressee	หมายถึง	ผู้รับสาร
APP	ย่อมาจาก	Applicative	หมายถึง	การกเลื่อนระดับอาร์กิวเมนต์

ATTN	ย่อมาจาก	Attainment	หมายถึง	ได้
CAUS	ย่อมาจาก	Causative	หมายถึง	การีตการก
CL/CLF	ย่อมาจาก	Classifier	หมายถึง	ลักษณนาม
DEF	ย่อมาจาก	Definite	หมายถึง	ชี้เฉพาะ
DEM	ย่อมาจาก	Demonstrative	หมายถึง	คำระบุเฉพาะ
DET	ย่อมาจาก	Determiner	หมายถึง	ตัวกำหนด
DU	ย่อมาจาก	Dual	หมายถึง	ทวิพจน์
ERG	ย่อมาจาก	Ergative	หมายถึง	สารถการก
F	ย่อมาจาก	Feminine	หมายถึง	เพศหญิง
FUT	ย่อมาจาก	Future	หมายถึง	อนาคตกาล
GEN	ย่อมาจาก	Genitive	หมายถึง	การกเจ้าของ
GIVEN	ย่อมาจาก	Givenness	หมายถึง	ให้
INCEP	ย่อมาจาก	Inceptive	หมายถึง	การณั้ลักษณะเริ่มต้น
IND	ย่อมาจาก	Indicative	หมายถึง	มาลาบอกเล่า
INDEF	ย่อมาจาก	Indefinite	หมายถึง	ไม่ชี้เฉพาะ
INST	ย่อมาจาก	Instrument	หมายถึง	การกเครื่องมือ
INTR	ย่อมาจาก	Intransitive	หมายถึง	อกรรมกริยา
IRR	ย่อมาจาก	Irrealis	หมายถึง	เหตุการณั้สมมติ
LOC	ย่อมาจาก	Locative	หมายถึง	การกสถานที่

M	ย่อมาจาก	Masculine	หมายถึง	เพศชาย
MOD	ย่อมาจาก	Modal	หมายถึง	ทัศนภาวะ
NOM	ย่อมาจาก	Nominative	หมายถึง	กรรตุการก
NONPROX	ย่อมาจาก	Non-proximal	หมายถึง	การบ่งชี้แบบไม่ใกล้
NPST	ย่อมาจาก	Non-past	หมายถึง	ไม่ใช่อดีตกาล
OBJ/O	ย่อมาจาก	Object	หมายถึง	กรรม
PFV	ย่อมาจาก	Perfective	หมายถึง	การณั้ลักษณะแบบสมบูรณ์
PL	ย่อมาจาก	Plural	หมายถึง	พหูพจน์
POSS/P	ย่อมาจาก	Possessive	หมายถึง	การกเจ้าของ
PP	ย่อมาจาก	Past Perfective	หมายถึง	อดีตกาลแบบสมบูรณ์
PRF	ย่อมาจาก	Perfective	หมายถึง	ความสมบูรณ์ของเหตุการณ์
PRS	ย่อมาจาก	Present	หมายถึง	ปัจจุบันกาล
PST	ย่อมาจาก	Past	หมายถึง	อดีตกาล
REAL	ย่อมาจาก	Realis	หมายถึง	เหตุการณ์จริง
RED	ย่อมาจาก	Reduplication	หมายถึง	การซ้ำ
SG	ย่อมาจาก	Singular	หมายถึง	เอกพจน์
SPKR	ย่อมาจาก	Speaker	หมายถึง	ผู้พูด
SUBJ/SBJ/S	ย่อมาจาก	Subject	หมายถึง	ประธาน
TAM	ย่อมาจาก	Tense, Aspect, Mode	หมายถึง	กาล การณั้ลักษณะและมาลา

1.7.3 คำจำกัดความคำศัพท์สำคัญ

หน่วยสร้าง (construction) โดยทั่วไปหมายถึง หน่วยทางโครงสร้างชนิดต่างๆ กล่าวคือ หน่วยที่เป็นการแสดงรูปทางวากยสัมพันธ์ซึ่งเป็นหน่วยที่มีโครงสร้าง มีองค์ประกอบ และมีกฎเกณฑ์ที่มีความสัมพันธ์กัน เช่น หน่วยสร้างคุณานุประโยค (relative clause construction) ทำหน้าที่ขยายนาม เป็นหน่วยสร้างที่เป็นประโยคย่อย มีตัวเชื่อมคุณานุประโยค (relativizer) นำหน้า และตัวเชื่อมคุณานุประโยคนั้นจะสามารถโยงไปหารูปที่ถูกละทิ้ง (antecedent) ในประโยคหลัก ตัวอย่างเช่น ในคุณานุประโยค “ที่ไว้หนวด” ใน “เราชอบคนที่ไว้หนวด” “คน” เป็นรูปที่ถูกละทิ้งในประโยคหลัก และ “ที่” เป็นตัวเชื่อมคุณานุประโยคซึ่งโยงไปหา “คน” ในประโยคหลัก (อมราและคณะ, 2546: 47) หรือ “The old man who lives there.” (Gleason, 1961: 132 อ้างถึงใน วิภาส, 2542: 13) เป็นหน่วยสร้างระดับวลีซึ่งมีอนุประโยค (subordinate clause) ซ้อนอยู่ ประกอบด้วยนามวลี “the old man” และคุณานุประโยค (relative clause) “who lives there” ซึ่งสัมพันธ์กับนามวลี “the old man” ในแง่ที่ว่าเป็นส่วนขยายนามวลี “the old man” (วิภาส, 2542: 13)

ส่วน “หน่วยสร้าง” ที่ใช้ในวิทยานิพนธ์นี้เป็น “หน่วยสร้าง” ในทฤษฎีไวยากรณ์หน่วยสร้าง (Construction Grammar) ซึ่งหมายถึง หน่วยในภาษาในระดับประโยคที่รูปภาษามีความสัมพันธ์กับความหมายโดยตรง (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่ข้อ 2.1.3 หน้า 24)

หน่วยร่วมเหตุการณ์ (event participant) เป็นคำศัพท์ที่ใช้ในระนาบของอรรถศาสตร์เพื่อหมายถึง สิ่ง (entity) ใดๆ ที่มีส่วนร่วมหรือมีบทบาทใดบทบาทหนึ่งในเหตุการณ์ที่อ้างถึงโดยประโยค เช่น เหตุการณ์การวิ่งต้องการหน่วยร่วมเหตุการณ์อย่างน้อย 1 หน่วย ซึ่งมีบทบาททางความหมายเป็นผู้กระทำกริยาวิ่ง เช่น “จุ่มวิ่ง” เหตุการณ์การกินต้องการหน่วยร่วมเหตุการณ์อย่างน้อย 2 หน่วย ซึ่งมีบทบาททางความหมายเป็นผู้กระทำกริยากิน และผู้ถูกกระทำ เช่น “จุ่มกินขนมเค้ก” หากเหตุการณ์การกินนี้ขาดหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยใดหน่วยหนึ่งไป เหตุการณ์การกินจะขาดความสมบูรณ์ทางความหมาย ซึ่งจะส่งผลให้ประโยคที่อ้างถึงเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นประโยคที่ผิดไวยากรณ์หรือไม่เป็นที่ยอมรับ เช่น “*กินขนม” หรือ “*จุ่มกิน” เป็นต้น

อาร์กิวเมนต์ (argument) เป็นคำศัพท์ที่ใช้ในระนาบของวากยสัมพันธ์เพื่อหมายถึง หน่วยทางวากยสัมพันธ์ที่อ้างถึงหน่วยร่วมเหตุการณ์ในระนาบของอรรถศาสตร์ เช่น ประโยค “จุ่มกินขนมเค้ก” ประโยคนี้มีอาร์กิวเมนต์ทั้งหมด 2 หน่วย ได้แก่ “จุ่ม” ซึ่งอ้างถึงหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้กิน และ “ขนมเค้ก” ซึ่งอ้างถึงหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกกิน เป็นต้น อาร์กิวเมนต์สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทย่อยตามลักษณะความสัมพันธ์กับคำกริยาหรือภาคแสดง ได้แก่ อาร์กิวเมนต์แกน (core argument) และอาร์กิวเมนต์ชายขอบ(peripheral argument) (Dixon and Aikhenvald, 2000: 3) โดยที่จำนวนอาร์กิวเมนต์หลักที่จะต้องปรากฏในประโยคจะถูกกำหนดโดยชนิดของคำกริยา อาร์กิวเมนต์หลักเป็นหน่วยที่บังคับปรากฏ (obligatory) หรือสามารถตีความได้อย่างชัดเจนในบริบท หากประโยคขาดอาร์กิวเมนต์หลักหน่วยใดหน่วยหนึ่งไปประโยคจะไม่ถูกไวยากรณ์หรือไม่สื่อความ ในทางตรงกันข้าม อาร์กิวเมนต์ชายขอบเป็นหน่วยที่ค่อนข้างเป็นอิสระจากคำกริยา กล่าวคือ อาร์กิวเมนต์รองมักจะเป็นหน่วยที่ไม่บังคับการปรากฏ (optional) โดยทั่วไปอาร์กิวเมนต์ชายขอบมักจะเป็นหน่วยที่แสดงความหมายในเชิง เวลา (time) สถานที่ (place) เหตุ (cause) วัตถุประสงค์ (purpose) และอื่นๆ เช่น ในประโยคภาษาอังกฤษด้านล่าง อาร์กิวเมนต์แกนจะกำกับด้วยเครื่องหมายวงเล็บเหลี่ยมและอาร์กิวเมนต์ชายขอบจะกำกับด้วยเครื่องหมายวงเล็บ

- (3) ก. (On Monday morning,) (in the garden,) [John] danced (around the fountain)
- ข. (On Monday morning,) (in the garden,) [the monkey] bit [John] (on the finger)
- ค. (On Monday morning,) (in the garden,) [John] gave [Mary] [a book] (for her birthday)

(Dixon and Aikhenvald, 2000: 3)

ในประโยคตัวอย่าง (3ก.) ถึง (3ค.) อาร์กิวเมนต์ชายขอบซึ่งอยู่ในวงเล็บทั้งหมดสามารถละได้โดยไม่กระทบกับความถูกไวยากรณ์ของประโยค เช่น ประโยค (3ก.) “John danced” ประโยค

(3ข.) “The monkey bit John” และประโยค (3ค.) “John gave Mary a book” ในทางตรงกันข้ามหากมีการละอาร์กิวเมนต์หลักหน่วยใดหน่วยหนึ่งไป ประโยคจะไม่สมบูรณ์หรือไม่ถูกไวยากรณ์ทันที เช่น ประโยค (3ข.) “*The monkey bit” ประโยค (3ค.) “*John gave Mary”

นอกจากนี้ อาร์กิวเมนต์หลักสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทย่อยตามลักษณะการแสดงรูป ได้แก่ อาร์กิวเมนต์แกนหลัก (direct core argument) และอาร์กิวเมนต์แกนการก้ออม (oblique core argument) โดยที่ อาร์กิวเมนต์แกนหลักหมายถึงอาร์กิวเมนต์ที่ปรากฏรูปในประโยคโดยไม่มีคำบ่งชี้ใดๆ ปรากฏ ส่วนอาร์กิวเมนต์แกนการก้ออม หมายถึง อาร์กิวเมนต์หลักที่ปรากฏรูปโดยมีคำบ่งชี้การก้ออม เช่น ประโยค “John gave the present to Mary” ในประโยคนี้ อาร์กิวเมนต์แกน “John” “the present” และ “Mary” มีการแสดงรูปที่แตกต่างกัน กล่าวคือ “John” และ “the present” ปรากฏรูปโดยไม่มีคำบ่งชี้ใดๆ ส่วน “Mary” ปรากฏรูปโดยมีคำบ่งชี้ ซึ่งเป็นคำบุพบท “to” อาร์กิวเมนต์ “John” และ “the present” จึงจัดเป็นอาร์กิวเมนต์แกนหลักแต่ “Mary” จัดเป็นอาร์กิวเมนต์แกนการก้ออม

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.8.1 เป็นองค์ความรู้พื้นฐานในการวิจัยเรื่องหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาอื่นๆ

1.8.2 นำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศและสอนภาษาศาสตร์ภาษาไทย

บทที่ 2

ประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยในอดีต

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงแนวคิดและทฤษฎีสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในเชิงแบบลักษณ์ภาษาจำนวน 4 เรื่อง โดยจะกล่าวถึงรายละเอียดของงานวิจัยแต่ละเรื่องตามลำดับ ในส่วนต่อไป ผู้วิจัยจะวิเคราะห์งานวิจัยทั้ง 4 เรื่องเหล่านี้เพื่อสังเคราะห์ข้อสรุปเรื่องประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในเชิงแบบลักษณ์ภาษาซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ในการวิจัยข้อหนึ่ง และเสนอคำจำกัดความของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมของงานวิจัยนี้ ส่วนสุดท้ายจะเป็นเรื่องการเก็บข้อมูลในภาษาไทยและประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย เนื้อหาในบทที่ 2 แบ่งเป็น 6 หัวข้อ ได้แก่ ก) แนวคิดและทฤษฎีสำคัญที่เกี่ยวข้อง ข) ภาพรวมของการศึกษา “เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม” ในงานวิจัยในอดีต ค) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีต ง) บทสรุปของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จ) คำจำกัดความ “เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม” และ ฉ) การเก็บข้อมูลในภาษาไทย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีสำคัญที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงแนวคิดและทฤษฎีสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ ได้แก่ ทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน (Cognitive Linguistics) ทฤษฎีไวยากรณ์ปริชาน (Cognitive Grammar) และทฤษฎีไวยากรณ์หน่วยสร้าง (Construction Grammar) และแนวคิดเรื่องบทบาททางความหมาย (semantic roles) และหน้าที่ทางไวยากรณ์ (grammatical functions)

2.1.1 ทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน

ภาษาศาสตร์ปริชานเป็นแนวทางการศึกษาภาษาที่เกิดขึ้นในช่วงปี ค.ศ.1970 จากการปฏิเสชนแนวทางการศึกษาแบบรูปนัย (formal linguistics) โดยสนใจเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาษามนุษย์ ความคิด และประสบการณ์ ภาษาศาสตร์ปริชานได้รับอิทธิพลจากปริชานศาสตร์ (cognitive science) โดยเฉพาะจิตวิทยาปริชาน (cognitive psychology)

ในระยะแรกๆ งานวิจัยทางภาษาศาสตร์ปริชาวมุ่งศึกษาอรรถศาสตร์เป็นหลัก ต่อมาภายหลังได้ขยายการศึกษาไปสู่วากยสัมพันธ์ (Syntax) วิทยาหน่วยคำ (Morphology) การรับภาษา (Language Acquisition) สัทวิทยา (Phonology) และภาษาศาสตร์เชิงประวัติ (Historical Linguistics) เป็นต้น ภาษาศาสตร์ปริชามีสมมติฐาน 3 ประการ (Croft and Cruse, 2004 อ้างถึงในสุธาทิพย์, 2549: 11) ได้แก่

1) ภาษาไม่ได้เป็นระบบที่แยกเป็นอิสระจากระบบปริชาน² (cognition) เนื่องจากการศึกษาภาษาตามแนวรูปนัยเป็นการศึกษาภาษาที่มีแนวคิดที่ว่า ภาษาเป็นหน่วยอิสระที่แยกออกมาจากความสามารถทางปริชานอื่นๆ แต่ภาษาศาสตร์ปริชามีแนวคิดที่ว่า ความรู้ทางภาษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบปริชานเช่นเดียวกับความสามารถอื่นๆ เนื่องจากการจัดการความรู้ทางภาษา เช่น การพูดภาษา การเข้าใจภาษา ใช้กระบวนการทางปริชานเช่นเดียวกับความสามารถทางปริชานอย่างการรับรู้ภาพ การให้เหตุผล หรือการเคลื่อนไหว

2) ไวยากรณ์คือ การสร้างมโนทัศน์ แล็งแอกเคอร์ (Langacker, 1987) นักภาษาศาสตร์คนสำคัญคนหนึ่งเสนอทฤษฎีไวยากรณ์ปริชาน (Cognitive Grammar) ได้กล่าวว่า ไวยากรณ์คือ การสร้างมโนทัศน์ หรือ โครงสร้างเชิงมโนทัศน์ (conceptual structure) เนื่องจากโครงสร้างทางปริชานไม่ได้เกี่ยวข้องกับเงื่อนไขความจริงแท้ (truth conditions) ในโลก แต่เกี่ยวข้องกับการนำประสบการณ์ต่างๆ มาสร้างมโนทัศน์เพื่อการสื่อสาร

3) ความรู้ทางภาษาเกิดขึ้นจากการใช้ภาษา กล่าวคือ มนุษย์จะมีความรู้ทางภาษาได้ก็จากการใช้ภาษา ความรู้ทางภาษาไม่ได้เกิดขึ้นจากกฎไวยากรณ์ตามแนวคิดของกลุ่มไวยากรณ์ปริวรรต (Generative Grammar) แต่เกิดจากการใช้ภาษาในความถี่ที่ก่อให้เกิดรูปภาษาหนึ่งๆ ขึ้น ความรู้ทางภาษายังสะท้อนการใช้ภาษาในลักษณะที่หลากหลายซึ่งประกอบไปด้วยรูปภาษาที่ใช้ในบริบทเฉพาะและที่ใช้ทั่วไป

---

² ปริชาน (cognition) หมายถึง หน้าที่หรือกระบวนการทางจิตใจ (mental processes) เช่น การเรียนรู้ การรับรู้ การจดจำ การตัดสินใจ การใช้เหตุผล และการกระทำ เป็นต้น ในการจัดการกับความรู้หรือข้อมูลต่างๆ (Croft and Cruse, 2004 :1-4)

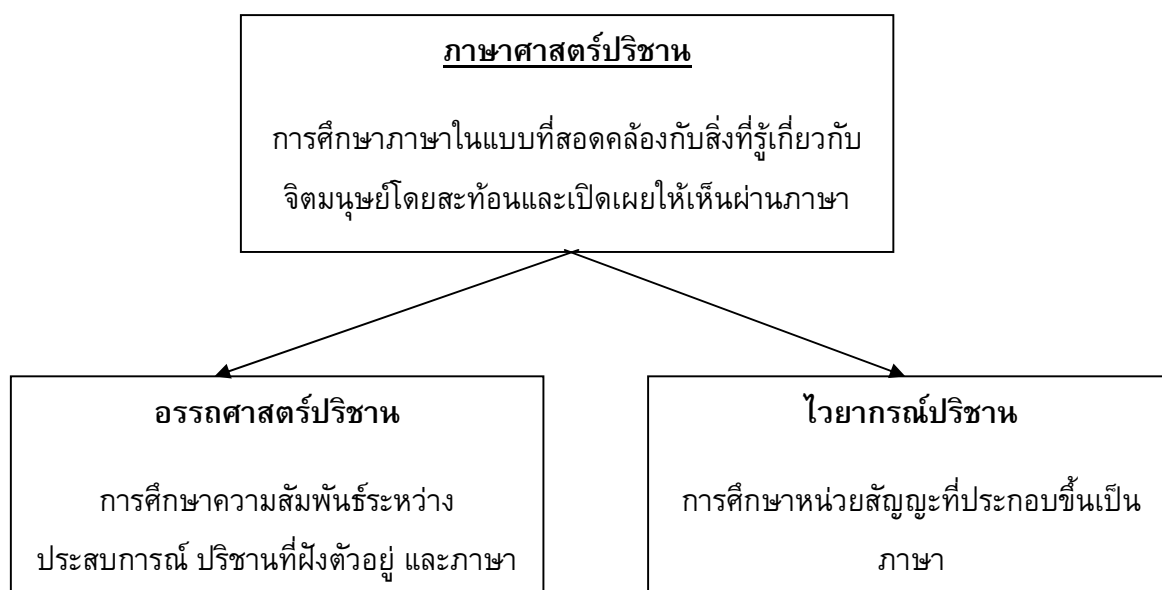
สมมติฐานทั้งสามประการนี้ก่อให้เกิดการศึกษาภาษาตามแนวของศึกษาศาสตร์ปริชาน อีกทั้งเป็นแนวทางในการศึกษาภาษาในด้านต่างๆ ภาษาศาสตร์ปริชานสามารถจำแนกออกได้เป็น 2 แขนงหลัก ได้แก่ อรรถศาสตร์ปริชาน (cognitive semantics) และไวยากรณ์ปริชาน (Cognitive Grammar) ในลำดับต่อไป ผู้วิจัยจะขอกล่าวถึงเพียงไวยากรณ์ปริชานเนื่องจากเป็นทฤษฎีที่ใช้เป็นหลักในงานวิจัยชิ้นนี้ แต่ผู้วิจัยจะเปรียบเทียบให้เห็นแนวคิดสำคัญของทั้งสองทฤษฎีนี้ในส่วนต่อไป

2.1.2 ทฤษฎีไวยากรณ์ปริชาน

ไวยากรณ์ปริชานเป็นกรอบทฤษฎีที่พัฒนาโดยโรนัลด์ แล็งแอกเคอร์ (Ronald Langacker) ในช่วงกลางปีค.ศ.1970 โดยมุ่งศึกษากระบวนการทางปริชานที่ก่อให้เกิดรูปภาษาขึ้น ไวยากรณ์ปริชานเป็นทฤษฎีที่สนใจเรื่องรูปแบบของระบบภาษาหรือไวยากรณ์ เนื่องจากไวยากรณ์ปริชานมีมุมมองว่าโครงสร้างภาษาเป็นระบบมโนทัศน์พื้นฐาน ทฤษฎีนี้จึงพยายามสร้างแบบของกลไกและหลักการทางปริชานที่กระตุ้นและก่อให้เกิดการใช้หน่วยสัญลักษณ์³ (symbolic unit) ที่มีความซับซ้อนในระดับต่างๆ

---

³ หน่วยสัญลักษณ์เป็นหน่วยพื้นฐานของไวยากรณ์ตามทฤษฎีไวยากรณ์ปริชาน หน่วยสัญลักษณ์นี้ประกอบด้วยหน่วยทางความหมายและหน่วยทางเสียง แนวคิดเรื่องหน่วยสัญลักษณ์นี้ได้รับอิทธิพลมาจากมโนทัศน์เรื่อง signified และ signifier ของเฟร์ดีนันด์ เดอ โซซูร์ (Ferdinand de Saussure) โดย signified เทียบเท่ากับหน่วยทางความหมาย และ signifier เทียบเท่ากับหน่วยทางเสียงที่ประกอบกันขึ้นเป็นหน่วยสัญลักษณ์ในไวยากรณ์ปริชาน เช่น “cat” ในภาษาอังกฤษประกอบด้วยมโนทัศน์ CAT ในฐานะหน่วยทางความหมายซึ่งแทนด้วยรูปภาพแมว และหน่วยทางเสียงซึ่งแทนด้วยสัทอักษร (International Phonetic Alphabet) ‘kæt’ (Evans and Green, 2006: 476-477)

ภาพที่ 1 มโนทัศน์และความสัมพันธ์ของภาษาศาสตร์ปริชาน อรรถศาสตร์ปริชาน และ
ไวยากรณ์ปริชาน (ดัดแปลงจากอีวานส์และกรีน (Evans and Green, 2006: 50))

จากภาพที่ 1 จะเห็นได้ว่าทฤษฎีไวยากรณ์ปริชานอยู่ภายใต้ทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน เช่นเดียวกับทฤษฎีอรรถศาสตร์ปริชานโดยทั้งสองทฤษฎีเกี่ยวข้องกับระบบปริชานและการใช้ภาษา เช่นกัน แต่แนวคิดในเรื่องดังกล่าวแตกต่างกัน กล่าวคือ ทฤษฎีอรรถศาสตร์ปริชานสนใจศึกษา วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ ระบบมโนทัศน์ และโครงสร้างทางความหมายที่แสดง ออกมาโดยภาษา ทฤษฎีอรรถศาสตร์ปริชานศึกษาภาษาเพื่อช่วยให้เข้าใจการทำงานของระบบ มโนทัศน์โดยศึกษาภาษาเพื่อวิเคราะห์ปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับปริชานว่า ภาษาสะท้อนระบบ ความคิดของมนุษย์อย่างไร ในขณะที่ทฤษฎีไวยากรณ์ปริชานใช้ระบบมโนทัศน์เพื่อช่วยให้เข้าใจ การใช้ภาษาโดยศึกษาระบบภาษาและพรรณนาระบบภาษารวมถึงความรู้เกี่ยวกับภาษาโดยอาศัย คุณสมบัติต่างๆ ของระบบมโนทัศน์

แนวคิดสำคัญของทฤษฎีไวยากรณ์ปริชานที่ใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้ คือ การมองเหตุการณ์ (construal) ของผู้ใช้ภาษา (Langacker, 2008) ซึ่งกล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ (situation) หรือฉากเหตุการณ์ (scene) และการแสดงรูปภาพของเหตุการณ์หรือฉากเหตุการณ์ ดังกล่าว การเลือกรูปภาษาที่แตกต่างกันเป็นผลมาจากการที่ผู้ใช้ภาษาเลือกที่จะอ้างถึง

เหตุการณ์จากมุมมองที่แตกต่างกัน เช่น ความแตกต่างระหว่างการใช้หน่วยสร้างกรตุวาก (active construction) และหน่วยสร้างกรรมวาก (passive construction) เพื่ออ้างถึงเหตุการณ์เดียวกัน เช่น ผู้ใช้ภาษาเลือกที่จะอ้างถึงเหตุการณ์การซ่อนรองเท้าและโดยใช้หน่วยสร้างกรตุวากในตัวอย่างที่ (1) เพื่อเน้นบทบาทของผู้กระทำของเหตุการณ์ (agent) คือ “George” ในขณะที่ผู้ใช้ภาษาในตัวอย่างที่ (2) เลือกที่จะอ้างเหตุการณ์เดียวกันนี้โดยใช้หน่วยสร้างกรรมวากเพื่อเน้นผู้รับการกระทำ (patient) คือ “Lily’s slippers” จากตัวอย่างนี้ จะเห็นได้ว่าหน่วยสร้างทั้งสองหน่วยสร้างอ้างถึงเหตุการณ์จากมุมมองของผู้พูดที่แตกต่างกัน

- (1) George hid Lily’s slippers.
- (2) Lily’s slippers were hidden by George.

(Evans and Green, 2006: 536)

การมองเหตุการณ์ (construal) ของผู้ใช้ภาษาเป็นลักษณะหนึ่งของการใช้กลไกทางปริชานในการสื่อเหตุการณ์ออกเป็นรูปภาษา ซึ่งประกอบด้วยมุมมองเหตุการณ์ในมิติต่าง ๆ 4 มิติ ได้แก่ ความเฉพาะเจาะจง (specificity) การเน้นจุดสนใจ (focusing) ความเด่นชัด (prominence) และมุมมอง (perspective) (Langacker, 2008) ผู้วิจัยจะกล่าวถึงรายละเอียดของการมองเหตุการณ์แต่ละประเภทโดยสังเขปในลำดับต่อไป

2.1.2.1 ความเฉพาะเจาะจง (specificity)

การมองเหตุการณ์ในมิตินี้เกี่ยวข้องกับระดับของความชัดเจนและรายละเอียดในการอ้างถึงเหตุการณ์ เช่น ผู้พูดภาษาอังกฤษสามารถบรรยายอุณหภูมิโดยพูดว่า “It is hot.” หรือพูดให้ละเอียดกว่านี้ได้ว่า “It is in the 90s.” หรือ “It is about 95 degrees.” หรือ “It is exactly 95.2 degrees.” โดยประโยคสุดท้ายเป็นการบรรยายอุณหภูมิที่ละเอียดที่สุดและประโยคแรกเป็นการอ้างถึงเหตุการณ์แบบหยาบที่สุด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ผู้ใช้ภาษาสามารถเลือกบรรยายเหตุการณ์ได้ว่าจะบรรยายแบบหยาบหรือแบบละเอียดโดยแสดงออกมาเป็นรูปภาษาให้เห็น

2.1.2.2 การเน้นจุดสนใจ (focusing)

การเน้นจุดสนใจเป็นกลไกทางปริชานแบบหนึ่งที่มีผลต่อการมองเหตุการณ์จากการเลือก (selection) เนื้อหาสาระในเชิงมโนทัศน์เพื่อแสดงผ่านรูปภาพในการอ้างถึงเหตุการณ์ การเน้นจุดสนใจเป็นมิติของระดับความสำคัญของแง่มุมในเหตุการณ์ แง่มุมของเหตุการณ์ที่มีความสำคัญจะปรากฏเป็นรูปภาพในลักษณะของส่วนพื้นหน้า (foreground) ส่วนแง่มุมของเหตุการณ์ที่ผู้พูดคิดว่าไม่สำคัญจะเป็นส่วนพื้นหลัง (background) ในการช่วยให้เข้าใจข้อมูลส่วนพื้นหน้า เช่น “I think Victoria would make a good candidate.” (Langacker, 2008: 59) ในประโยคนี้ ทั้งส่วนพื้นหน้าและส่วนพื้นหลังปรากฏเป็นรูปภาพ โดยส่วนพื้นหลังคือ “I think” ซึ่งพูดแบบไม่เน้นคำเนื่องจากเป็นแง่มุมของเหตุการณ์ที่ผู้พูดไม่ให้ความสำคัญ เป็นส่วนที่ทำให้ตีความและเข้าใจส่วนพื้นหน้าซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญในเหตุการณ์ “Victoria would make a good candidate” ได้ว่าเป็นข้อมูลที่เป็นความคิดของผู้พูดเท่านั้น หรือ

(3) I want you to put the canned tomatoes on the top shelf of the pantry.

(Langacker, 2008: 58)

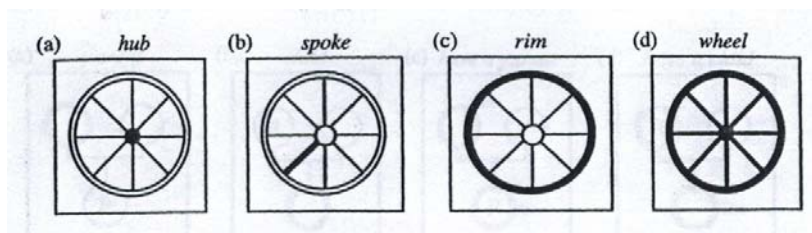
จากตัวอย่างข้างต้น ส่วนพื้นหน้าคือรูปประโยคที่ปรากฏและส่วนพื้นหลังคือข้อมูลหรือความรู้ที่เรียกว่าความรู้ทางโลก (encyclopedic knowledge) ที่ช่วยให้ตีความสถานการณ์นี้ได้ อย่างถูกต้องว่าต้องเอากระป๋องมะเขือเทศวางบนชั้นบนสุด โดยไม่เปิดกระป๋องเอาแต่มะเขือเทศเท่านั้น

2.1.2.3 ความเด่นชัด (prominence)

ความเด่นชัดเป็นการมองเหตุการณ์ในมิติที่มีความสัมพันธ์กับมิติการเน้นจุดสนใจ เนื่องจากสิ่งที่ถูกให้ความสนใจและถูกเลือกให้เป็นส่วนพื้นหน้าเป็นสิ่งที่มีความเด่นชัด ความเด่นชัดเกี่ยวข้องกับเรื่องการเลือกเน้น (profiling) กล่าวคือ องค์ประกอบบางส่วนของฐานเชิงมโนทัศน์ (conceptual base) ถูกเลือกและเน้นให้โดดเด่นจนแสดงเป็นรูปภาพออกมา เช่น คำว่า “wheel” ในภาษาอังกฤษเน้นส่วนทั้งหมดของล้อและทำหน้าที่เป็นฐานเชิงมโนทัศน์ของมโนทัศน์

“hub” “spoke” และ “rim” ซึ่งเน้นส่วนที่แตกต่างกันของล้อคือ ดุมล้อ ซี่ล้อ และขอบล้อตามลำดับ ดังนั้นมโนทัศน์ทั้งหมดนี้จึงมีความโดดเด่นแตกต่างกัน ดังรูปภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ตัวอย่างของการเน้นมโนทัศน์ของคำว่า “hub” “spoke” “rim” และ “wheel” (Langacker, 2008: 67)

นอกจากนี้ การเน้นยังเกี่ยวข้องกับมโนทัศน์นามนัย (metonymy) ซึ่งคือกระบวนการทางปริชาน (cognitive process) ที่ทำให้ผู้ใช้ภาษาเข้าถึง (access) มโนทัศน์ของสิ่งหนึ่งผ่านมโนทัศน์ของอีกสิ่งหนึ่งภายในแวดวงความหมาย (semantic domain) เดียวกัน (Kövecses and Radden, 1999) ในกระบวนการนามนัย (metonymic process) รูปภาษาหนึ่งๆ อาจมีความหมายที่เกิดจากการเลือกเน้นองค์ประกอบหรือคุณสมบัติทางความหมายที่เกี่ยวข้องกันหรือที่อยู่ข้างเคียงกัน (contiguity) ในแวดวง (domain) เดียวกัน เช่น

- (4) She bought an original Miró.
- (5) Miró is in Gallery B, at the end of this corridor.

(Langacker, 2008: 69)

จากทั้งสองตัวอย่างข้างต้น รูปภาษาส่วนที่เป็นนามนัยคือ “Miró” คำนี้ไม่ได้หมายถึงคนที่ชื่อมิโรซึ่งเป็นจิตรกรที่มีชื่อเสียง แต่หมายถึงผลงานของมิโรซึ่งเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องอยู่ในแวดวงเดียวกับมิโรที่เป็นจิตรกร ดังนั้นการเน้นสามารถเกิดขึ้นกับรูปภาษาหนึ่งๆ โดยเลือกเน้นองค์ประกอบที่แตกต่างกันภายในมโนทัศน์

ข้อมูลภาษาไทยแสดงให้เห็นว่าหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมแสดงปรากฏการณ์นามนัยเช่นกัน เช่น

(6) สิงคโปร์ได้บริจาคเงิน 10 ล้านบาทต่อสภาภาษาไทย

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

จากตัวอย่างที่ (6) คำว่า “สิงคโปร์” และ “สภาภาษาไทย” ไม่ได้แสดงมโนทัศน์ “ประเทศสิงคโปร์” และ “องค์กรสภาภาษาไทย” ในเชิงพื้นที่ แต่แสดงมโนทัศน์ของคุณสมบัติ “มนุษย์” จากการใช้นามนี้ เนื่องจากคุณสมบัตินี้ความเป็นมนุษย์เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความเป็นประเทศและองค์กรที่ต้องประกอบด้วยประชากรและคนทำงานตามลำดับ เมื่อทั้งสองคำนี้ปรากฏอยู่ในหน่วยสร้างประเภทนี้ องค์ประกอบส่วนที่เป็นมนุษย์ถูกเลือกและเน้นให้โดดเด่นจนกลายเป็นมโนทัศน์ของรูปภาษานี้

2.1.2.4 มุมมอง (perspective)

มุมมองเป็นการมองเหตุการณ์ในมิติของการจัดการการมอง ซึ่งเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างผู้มองและสิ่งที่ถูกมอง ผู้มองในที่นี้คือ ผู้สร้างมโนทัศน์ที่เข้าใจความหมายของรูปภาษา ซึ่งในการสื่อสาร คือ ผู้พูดและผู้ฟัง ดังนั้นการเลือกใช้รูปภาษาที่แตกต่างกันจึงสามารถแสดงให้เห็นมุมมองที่แตกต่างกันของผู้ใช้ภาษาได้ เช่น

(7) The lamp is above the table.

(Langacker, 2008: 75)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดซึ่งเป็นผู้มองกับสิ่งที่ถูกมองว่าระหว่างโคมไฟกับโต๊ะ ผู้พูดมองว่าโคมไฟเด่นกว่าโต๊ะ ดังนั้นผู้พูดจึงพูดประโยคที่มี “lamp” ‘โคมไฟ’ ให้อยู่ในตำแหน่งประธานซึ่งเด่นกว่า “table” ‘โต๊ะ’ ซึ่งเป็นที่อยู่ในตำแหน่งกรรมของคำบุพบท “above”

กล่าวโดยสรุป ตามแนวคิดทฤษฎีไวยากรณ์ปริชาน ผู้ใช้ภาษาสามารถมองเหตุการณ์ (construe) ได้หลากหลายแบบโดยขึ้นอยู่กับกลไกทางปริชานทั้ง 4 ลักษณะที่มีผลต่อการเลือกแสดงเหตุการณ์ออกมาเป็นรูปภาษา ในส่วนของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่ากลไกทาง ปริชานหรือประเภทของการมองเหตุการณ์ที่มีผลต่อรูปภาษา ได้แก่ **การเน้นจุดสนใจ** และ **ความเด่นชัด** กล่าวคือ เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยสามารถแสดงได้ด้วยหน่วยสร้าง

หลากหลายแบบ เช่น เหตุการณ์การถ่ายโอนสิ่งการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่งสามารถแสดงได้ด้วยหน่วยสร้างดังต่อไปนี้

- (8) นายบ้านให้ของที่ระลึกอาจารย์ธีระพันธ์
- (9) หมุยเอ็งขายกำไลให้น้อง
- (10) เราจะให้เวลาของเรากับใครสักคน

หน่วยสร้างแต่ละแบบดังตัวอย่างที่ (8) – (10) แสดงเหตุการณ์การที่ผู้ใดผู้หนึ่งกระทำการถ่ายโอนสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่งเช่นเดียวกัน แต่เน้นภาพเหตุการณ์แตกต่างกันจากการที่ผู้พูดเลือกให้ความสำคัญและเน้นองค์ประกอบต่างๆ ของเหตุการณ์แตกต่างกัน กล่าวคือ ตัวอย่างที่ (8) เลือกเน้นการถ่ายโอนไปยังเป้าหมายซึ่งคือ “อาจารย์ธีระพันธ์” โดยไม่เน้นภาพของการเคลื่อนที่ของ “ของที่ระลึก” ตัวอย่างที่ (9) เลือกเน้นการถ่ายโอนไปยังผู้รับที่ได้ครอบครอง “ของที่ระลึก” ส่วนตัวอย่างที่ (10) เลือกเน้นการถ่ายโอนไปยังผู้รับที่เป็นผู้ร่วมการกระทำ “ให้เวลา” ร่วมกับผู้กระทำ จะเห็นได้ว่าภาพเหตุการณ์ที่แตกต่างกันนี้สะท้อนออกมาในลักษณะของรูปภาษาที่ต่างกันซึ่งผู้วิจัยจะพรรณนาและอภิปรายความแตกต่างนี้โดยละเอียดในส่วนของผลการวิเคราะห์ในบทถัดไป

2.1.3 ทฤษฎีไวยากรณ์หน่วยสร้าง

ทฤษฎีไวยากรณ์หน่วยสร้างพัฒนาโดยฟิลล์มอร์และเคย์ (Fillmore, 1988; Fillmore and Kay, 1993) เพื่อหาคำอธิบายให้รูปภาษาที่เป็นสำนวน เช่น “kick the bucket” ซึ่งไม่ได้รับความสนใจจากนักไวยากรณ์ปริวรรต (Generativist) หลังจากนั้นทฤษฎีไวยากรณ์หน่วยสร้างในแบบต่างๆ ปรากฏขึ้น ได้แก่ ทฤษฎีไวยากรณ์หน่วยสร้างของโกลด์เบิร์ก (Goldberg, 1995) ทฤษฎีไวยากรณ์หน่วยสร้าง (Radical Construction Grammar) ของครอฟท์ (Croft, 2002) และทฤษฎีไวยากรณ์หน่วยสร้าง (Embodied Construction Grammar) ของเบอร์เกินและชาง (Bergen and Chang, 2005) แม้ว่าจะมีทฤษฎีไวยากรณ์หน่วยสร้างหลากหลายแบบ แต่ทฤษฎีเหล่านี้มีเป้าหมายเหมือนกัน คือ เพื่อให้คำอธิบายหน่วยที่ประกอบขึ้นเป็นภาษา โดยมีแนวคิดสำคัญว่า หน่วยพื้นฐานในภาษาเป็นหน่วยสัญญาที่ประกอบด้วยรูปภาษาและความหมาย ซึ่งหน่วย

สัญญะนี้เป็นหน่วยพื้นฐานในการวิเคราะห์ของกลุ่มทฤษฎีนี้โดยเรียกว่า “หน่วยสร้าง” (construction) แนวคิดนี้เกิดจากความเชื่อที่ว่า รูปภาษาต่างๆ เป็นผลมาจากกระบวนการรับรู้และการมองโลกของมนุษย์ ดังนั้นรูปภาษาจึงสื่อความหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง แนวคิดนี้จึงสอดคล้องกับความเชื่อพื้นฐานของแนวทางการศึกษาภาษาศาสตร์ปริชาณที่ว่า หน่วยต่างๆ ในภาษาจะสะท้อนการรับรู้และการมองโลกของมนุษย์ เพราะมนุษย์สังสมจากเหตุการณ์สามัญ ซึ่งเกิดขึ้นเป็นประจำในประสบการณ์ของมนุษย์ เช่น การเคลื่อนที่ การเป็นเจ้าของ การก่อเหตุ เป็นต้น ในรูปของมโนทัศน์พื้นฐานไว้ในระบบความคิด และมโนทัศน์พื้นฐานนี้เองเป็นสิ่งกำหนดโครงสร้างภาษาของมนุษย์ เมื่อมนุษย์ต้องการถ่ายทอดประสบการณ์ต่างๆ ซึ่งสังสมไว้ในรูปของมโนทัศน์พื้นฐานนี้ออกมา มนุษย์จะใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอด (Goldberg, 1995; Evans and Green, 2006)

ทฤษฎีไวยากรณ์หน่วยสร้างที่ใช้ในงานวิจัยเรื่องนี้เป็นทฤษฎีไวยากรณ์หน่วยสร้างของโกลด์เบิร์ก (Goldberg, 1995) ทฤษฎีนี้มุ่งศึกษาโครงสร้างอาร์กิวเมนต์ (argument structure) ในหน่วยสร้างในระดับประโยคที่มีรูปแบบปกติ ไม่ใช่สำนวนหรือวลีตายตัวเช่นในทฤษฎีไวยากรณ์หน่วยสร้างของฟิลล์มอร์และเคย์อย่างหน่วยสร้าง “let alone” ในภาษาอังกฤษเช่นประโยค “Max won’t eat shrimp, let alone squid.” (Croft and Cruse, 2004: 237) หน่วยสร้างที่โกลด์เบิร์กมุ่งศึกษาได้แก่ หน่วยสร้างทวิกรรม (ditransitive construction) ในภาษาอังกฤษ เช่น “Lily knitted George a jumper.” หรือ หน่วยสร้างก่อผล (resultative construction) ในภาษาอังกฤษ เช่น “Lily drank herself stupid.” (Evans and Green, 2006: 666)

ทฤษฎีนี้มีสมมติฐานว่าหน่วยสร้างเป็นหน่วยในภาษาที่รูปภาษามีความสัมพันธ์กับความหมายโดยไม่สามารถคาดเดาความหมายได้จากองค์ประกอบภายในหน่วยสร้าง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ หน่วยสร้างมีความหมายประจำหน่วยสร้างที่ไม่ได้เกิดจากความหมายของคำกริยาในหน่วยสร้างหรือคำแต่ละคำในหน่วยสร้างมารวมกัน

“Constructions—form-meaning correspondences that exist independently of particular verbs. That is, it is argued that constructions themselves carry meaning, independently of the words in the sentence.” (Goldberg, 1995: 1)

ตัวอย่างเช่น

(11) Sally baked her sister a cake.

‘แซลลี่อบขนมเค้กให้น้องสาวของเธอ’

(Goldberg, 1995: 141)

ความหมายประจำหน่วยสร้างของตัวอย่างข้างต้นคือ ผู้กระทำถ่ายโอนสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้รับ ดังนั้นประโยคข้างต้นจึงมีความหมายว่าแซลลี่ได้อบขนมเค้กและถ่ายโอนขนมเค้กชิ้นนั้นไปให้น้องสาวของเธอซึ่งเป็นผู้รับ ความหมายดังกล่าวไม่ได้เกิดจากความหมายของคำกริยา “baked” เพราะเมื่อคำนี้ปรากฏเป็นคำกริยากรรมในโครงสร้างอื่นเช่น “Sally baked a cake.” ‘แซลลี่อบขนมเค้ก’ คำ “baked” ไม่ได้สื่อความหมายของการถ่ายโอน ดังนั้นความหมายนี้จึงเป็นความหมายประจำหน่วยสร้างที่เกิดจากหน่วยสร้างเอง โดยเรียกหน่วยสร้างประเภทนี้ว่าเป็นหน่วยสร้างทวิกรรม

2.1.4 แนวคิดเรื่องบทบาททางความหมายและหน้าที่ทางไวยากรณ์

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงแนวคิดเรื่องบทบาททางความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์และหน้าที่ทางไวยากรณ์เมื่อหน่วยร่วมเหตุการณ์ปรากฏเป็นรูปภาษา

2.1.4.1 บทบาททางความหมาย (semantic role)

บทบาททางความหมายคือ บทบาทที่หน่วยร่วมเหตุการณ์แสดงในเหตุการณ์ ซึ่งขึ้นอยู่กับความหมายของคำกริยาว่าจะให้หน่วยร่วมเหตุการณ์มีบทบาททางความหมายใด เช่น หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่ปรากฏกับคำกริยา “วิ่ง” ต้องมีบทบาทเป็นผู้กระทำ หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่ปรากฏกับคำกริยา “ตี” ต้องมีบทบาทเป็นผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ และหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่ปรากฏกับคำกริยา “ให้” ต้องมีบทบาทเป็นผู้กระทำ ผู้ร่วมแกนกลาง และผู้รับ เป็นต้น แวน วาลิน (Van Valin, 2001:24) ได้ให้รายการบทบาททางความหมายซึ่งผู้วิจัยนำมาใช้ในการวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้ ดังนี้

- ผู้กระทำ (agent) คือ ผู้เริ่มการกระทำและก่อเหตุการณ์ด้วยเจตนา ผู้กระทำมักเป็นสิ่งมีชีวิต

- ผู้ถูกกระทำ (patient) คือ หน่วยรวมเหตุการณ์ที่อยู่ในสภาพหนึ่งหรือประสบการณ์เปลี่ยนแปลงสภาพ
- ผู้ร่วมแกนกลาง (theme) คือสิ่งที่ตั้งอยู่ในที่หนึ่งหรืออยู่ในการครอบครองของผู้หนึ่งหรือประสบการณ์เปลี่ยนแปลงที่ตั้งหรือสถานที่หรือการครอบครอง
- ผู้รับ (recipient) คือ จุดสิ้นสุดของการถ่ายโอนหรือการเปลี่ยนการครอบครอง
- เป้าหมาย (goal) คือ จุดสิ้นสุดของการเปลี่ยนสถานที่
- แหล่งที่มา (source) คือ จุดเริ่มต้นของการกระทำ ได้แก่ การถ่ายโอน การเปลี่ยนสถานที่หรือการครอบครอง
- สถานที่ (location) คือ จุดที่เกิดเหตุการณ์
- ผู้รับประโยชน์ (benefactive) คือ ผู้ได้รับประโยชน์จากการกระทำ

ดังตัวอย่างในภาษาอังกฤษต่อไปนี้ เช่น (Van Valin, 2001: 24)

(12)	Sam killed his neighbor intentionally.	Sam = ผู้กระทำ
(13)	The bird is dead.	the bird = ผู้ถูกกระทำ
(14)	Chris gave the notebook to Dana.	the notebook = ผู้ร่วมแกนกลาง
		Dana = ผู้รับ
(15)	Dana bought some flowers for Pat.	Pat = ผู้รับประโยชน์
(16)	The child took the book from Kim.	Kim = แหล่งที่มา
(17)	Pat put the book on the table.	the table = เป้าหมาย
(18)	The book is lying on the table.	the table = สถานที่

2.1.4.2 หน้าที่ทางไวยากรณ์ (grammatical function)

หน้าที่ทางไวยากรณ์เป็นหน้าที่ในเชิงวากยสัมพันธ์ กล่าวคือ เมื่อหน่วยร่วมเหตุการณ์ปรากฏในประโยค หน่วยร่วมเหตุการณ์นั้นๆ แสดงความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ ซึ่งคือความสัมพันธ์ระหว่างภาคแสดงกับอาร์กิวเมนต์ อาร์กิวเมนต์หนึ่งๆ สามารถมีความสัมพันธ์กับภาคแสดงได้หลายแบบ ได้แก่ ประธาน (subject) กรรมตรง (direct object) กรรมรอง (indirect object) ส่วนขยาย (adjunct) ส่วนเติมเต็ม (complement) ความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์เหล่านี้ปรากฏให้เห็นในลักษณะต่างๆ ดังนี้

1) การเรียงลำดับคำ (word order) ประธานจะอยู่ต้นประโยค หรือประธานอยู่ในตำแหน่งหน้ากรรมเสมอ วิธีการนี้ปรากฏในภาษาคำโดด เช่น ภาษาไทย ภาษาจีน ภาษาเวียดนาม หรือภาษาที่ไม่ใช่ภาษาคำโดด เช่น ภาษาอังกฤษ เป็นต้น

2) กระบวนการทางหน่วยคำ (morphology) เช่น การบ่งชี้การก (case marking) การกเป็นสิ่งแสดงความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ของนามวลีกับคำกริยา ตัวอย่างของการก เช่น การรุดการก (nominative case) การกกรรมตรง (accusative case) การกกรรมรอง (dative case) เป็นต้น การบ่งชี้ด้วยการกปรากฏใช้ในภาษาที่มีวิภัติปัจจัย (inflectional language) เช่น ภาษาตุรกี ภาษารัสเซีย ภาษาลาติน เป็นต้น

3) การผันรูปคำกริยา (verb agreement) เช่น การผันรูปคำกริยาตามนามวลีที่เป็นประธานในประโยคเพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำกริยากับนามวลีและแสดงหน้าที่ทางไวยากรณ์ของนามวลีนั้นๆ วิธีการนี้ปรากฏใช้ในภาษาเช่น ภาษาฝรั่งเศส สเปน อิตาลี เป็นต้น

ประธาน กรรมตรง กรรมรอง ส่วนขยายรวม และส่วนเติมเต็ม เป็นหน้าที่ทางไวยากรณ์ที่สำคัญขององค์ประกอบในหน่วยสร้างโดยทั่วไป แต่หน้าที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

ประธาน คือ ประธานทางไวยากรณ์ ประธานถูกควบคุมโดยประเภททางไวยากรณ์ เช่น พจน์ และการคล้อยตามคำกริยา เป็นต้น กล่าวได้ว่า ประธานเป็นหน่วยที่ถูกนิยามในเชิงหน่วยคำและวากยสัมพันธ์โดยพิจารณาจากรูป เช่น ภาษาที่มีวิภัติปัจจัยอย่างภาษาลาตินซึ่งประธานต้องอยู่ในกรรตุการกหรือพิจารณาจากตำแหน่ง เช่น ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งประธานต้องอยู่ใน

ตำแหน่งหน้ากริยา ประธานเป็นเรื่องของหน้าที่ทางไวยากรณ์ ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับบทบาททางความหมายที่เป็นผู้กระทำ ดังนั้นในประโยค “The mouse was chased by the cat.” “the mouse” ในประโยคข้างต้นเป็นประธานของประโยคแม้ว่าจะไม่ได้เป็นผู้กระทำกริยาเองก็ตาม

กรรมตรง ก็เช่นเดียวกับประธาน คือ พิจารณาได้จากรูป เช่น ภาษาที่มีวิภัติปัจจัยมักแสดงกรรมตรงด้วยการกรรมตรงหรือพิจารณาจากตำแหน่งซึ่งกรรมตรงมักปรากฏตามหลังคำกริยาประเภทกรรมกริยา แวน วาลิน (Van Valin, 2001: 60) กล่าวว่าคุณสมบัติหนึ่งที่เป็นสากลของกรรมตรง คือ กรรมตรงสามารถเปลี่ยนบทบาทเป็นประธานในประโยคกรรมวาจก (passive sentence) ได้ ดังตัวอย่าง (19ก) ในภาษาอังกฤษซึ่งกรรมตรง คือ “the mouse” สามารถเปลี่ยนหน้าที่ไปเป็นประธานดังประโยค (19ข) ได้

(19) ก. The cat chased the mouse.

ข. The mouse was chased by the cat.

กรรมรอง แตกต่างจากประธานและกรรมตรงที่มักถูกนิยามในเชิงอรรถศาสตร์ กล่าวคือ กรรมรองมักจะมีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับของคำกริยาทวิกรรมซึ่งเป็นคำกริยาที่ต้องการกรรม 2 ตัว นอกจากนี้ กรรมรองยังเป็นหน่วยที่ได้รับผลโดยอ้อมจากการกระทำ (indirectly affected by an action) ตรงข้ามกับกรรมตรงที่เป็นหน่วยที่ได้รับผลโดยตรงจากการกระทำ (Butt, 2006) แวน วาลิน (Van Valin, 2001: 67) จำแนกกรรมรองออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กรรมรองที่แสดงรูปหรือได้รับการบ่งชี้เหมือนกรรมตรง เช่น ในภาษาคินยาร์วันดา (Kinyarwanda) ซึ่งถูกบ่งชี้เหมือนกรรมตรง 2) กรรมรองที่ได้รับการบ่งชี้เช่นเดียวกับอาร์กิวเมนต์แกนการก้ออม (oblique) เช่น กรรมรองในภาษาอังกฤษที่บ่งชี้ด้วยคำบุพบท “to” และ 3) กรรมรองที่แสดงรูปหรือมีคำบ่งชี้เฉพาะ เช่น กรรมรองในภาษารัสเซียที่บ่งชี้ด้วยการกรรมรอง (dative case)

ส่วนขยาย คือ หน่วยที่ทำหน้าที่เสริมหรือขยายความ เช่น คำวิเศษณ์ วิเศษณ์วลี บุพบทวลี หรือประโยคย่อยที่บอกเวลา สถานที่ หรือ อากาศ ฯลฯ ซึ่งทำหน้าที่เหมือนคำวิเศษณ์ (Brown & Miller, 1980: 353 อ้างถึงใน อมราและคณะ, 2546: 57) ส่วนขยายเป็นหน่วยที่ปรากฏหรือไม่

ปรากฏก็ได้ ถ้าไม่ปรากฏก็ไม่ทำให้ใจความสำคัญของประโยคผิดไปแต่อย่างใดและส่วนขยายสามารถเปลี่ยนตำแหน่งได้ในประโยค

ส่วนเติมเต็ม คือ หน่วยที่ทำหน้าที่ช่วยให้ประโยคสมบูรณ์ มีการปรากฏเหมือนกรรม แต่ไม่ใช่กรรม มักตามหลังกริยาและสอดคล้องกับคำกริยา เช่น “ครู” ใน “เขาเป็นครู” “ห้าสิบกิโล” ใน “เขานักห้าสิบกิโล” ส่วนเติมเต็มอาจเป็นประโยคย่อยได้ เรียกว่า ประโยคย่อยเติมเต็ม (complement clause) หรือ ส่วนเติมเต็มที่เป็นประโยค (sentential complement) เช่น “He said **that he was leaving soon.**” “ครูเชื่อว่านักเรียนทุกคนจะสอบผ่าน” เป็นต้น (อมราและคณะ, 2546: 55-56)

2.2 ภาพรวมของการศึกษา “เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม” ในงานวิจัยในอดีต

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในอดีต ได้แก่ Margetts, 2002; 2007 Margetts and Austin, 2007 และEnfield, 2007 เมื่อศึกษางานวิจัยข้างต้นโดยละเอียด ผู้วิจัยพบว่างานวิจัยเหล่านี้ให้คำจำกัดความเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมไว้ในทำนองเดียวกัน คือ **เป็นเหตุการณ์ที่ประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์จำนวน 3 หน่วยและหน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้ง 3 หน่วยนี้มักจะแสดงรูปภาพเป็นอาร์กิวเมนต์⁴ของภาคแสดงในประโยค** จะเห็นได้ว่าคำจำกัดความข้างต้นยังไม่ชัดเจนเพียงพอเนื่องจากไม่ได้อภิปรายว่าหน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้ง 3 หน่วยนั้นมีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์และวากยสัมพันธ์อย่างไร นอกจากนี้งานวิจัยเหล่านี้ไม่ได้กล่าวถึงลักษณะของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมว่าครอบคลุมเหตุการณ์ประเภทใดไว้โดยละเอียดและชัดเจน ผู้วิจัยจึงมีข้อสงสัยว่าเหตุการณ์ที่ประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์จำนวน 3 หน่วยทั้งหมดจัดเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมหรือไม่หรือเหตุการณ์บางประเภทเท่านั้นที่จัดเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมอย่างไรก็ตาม สามารถอนุมานได้จากตัวอย่างข้อมูลในงานวิจัยแต่ละเรื่องว่าผู้วิจัยมีมีโนทัศน์เรื่องเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมแตกต่างกันเนื่องจากตัวอย่างข้อมูลในงานวิจัยเหล่านี้ครอบคลุมประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมแตกต่างกัน แม้ว่าจะงานวิจัยแต่ละเรื่องจะศึกษาเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมแตกต่างกัน แต่มีเหตุการณ์บางประเภทที่ปรากฏในงานวิจัยทุกเรื่องและบางประเภทที่ปรากฏใน

⁴ ดูนियามศัพท์หน้า 14

งานวิจัยบางเรื่องเท่านั้น จากงานวิจัยทั้งหมดข้างต้น สรุปได้ว่าเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมไม่ใช่เหตุการณ์ใดๆ ที่ประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์จำนวน 3 หน่วยร่วมหรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง เหตุการณ์ที่ประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์ 3 หน่วยบางประเภทที่มีลักษณะพิเศษบางประการ เท่านั้นที่จัดว่าเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม และเหตุการณ์ที่จัดว่าเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมมีความแตกต่างกันในงานวิจัยแต่ละเรื่อง

เนื่องจากมีทัศนคติเรื่องเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมยังไม่ชัดเจนเพียงพอ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรจะต้องศึกษาว่าเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยแต่ละเรื่องประกอบด้วยเหตุการณ์ประเภทใดบ้าง รวมถึงประเด็นว่าเหตุการณ์ประเภทใดที่ผู้วิจัยทุกคนเห็นพ้องกันและเหตุการณ์ประเภทใดที่ผู้วิจัยทุกคนไม่เห็นพ้องกัน ในการสร้างข้อสรุปเรื่องประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ของงานวิจัยข้อหนึ่ง ผู้วิจัยต้องเริ่มต้นการศึกษาด้วยการวิเคราะห์ทัศนคติเรื่องเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมของผู้วิจัยแต่ละคนที่แสดงผ่านตัวอย่างข้อมูลในงานวิจัย การวิเคราะห์นี้เป็นการวิเคราะห์ตัวอย่างข้อมูลโดยการรวบรวมตัวอย่างข้อมูลในงานวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1) รวบรวมตัวอย่างประโยคจากงานวิจัยทั้งหมด

2) รวบรวมคำกริยาจากตัวอย่างประโยคในข้อ 1) โดยแทนคำกริยาเหล่านี้ด้วยความหมายในภาษาอังกฤษเนื่องจากตัวอย่างประโยคเป็นข้อมูลในภาษาต่างๆ หลากหลายภาษา ผู้วิจัยจึงต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสัญลักษณ์แทนคำกริยาจากภาษาต่างๆ เหล่านี้

3) นำคำกริยาที่เป็นความหมายในภาษาอังกฤษไปจัดกลุ่มตามความหมายของคำกริยา จากนั้นจึงจัดประเภทเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมโดยพิจารณาจากความหมายของคำกริยาเป็นหลัก

เมื่อผู้วิจัยทำตามขั้นตอนทั้ง 3 ขั้นแล้ว ผู้วิจัยจะได้ประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่ครอบคลุมงานวิจัยทุกเรื่อง ประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมดังกล่าวนี้เป็นข้อสรุปที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีตทั้งหมด ผลการวิเคราะห์นี้รวมถึงการวิเคราะห์ในส่วนของงานวิจัยแต่ละเรื่องและข้อสรุปในเชิงแบบลักษณะภาษาซึ่งจะนำเสนอในส่วนต่อไป

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีต

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะทบทวนงานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมจำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ Margetts, 2002 Margetts and Austin, 2007 Enfield, 2007 และ Margetts, 2007 ในการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยจะกล่าวถึงรายละเอียดของงานวิจัยรวมถึงนำเสนอผลการวิเคราะห์ประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมในงานวิจัยแต่ละเรื่องตามลำดับและในส่วนสุดท้ายจะสรุปเพื่อแสดงภาพรวมของงานวิจัยทั้งหมด

2.3.1 งานวิจัยเรื่อง **The linguistic encoding of three-participant events in Saliba**

โดยแอนนา มาร์เก็ตส์ (Margetts, 2002)

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแสดงรูปภาพของเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมในภาษาซาลิบาซึ่งเป็นภาษาในกลุ่มซัวอิก (Suauic) ในตระกูลออสโตรนีเซียน (Austronesian) ที่พูดในประเทศปาปัวนิวกินี (Papua New Guinea) เหตุการณ์ 3 หน่วยรวมในงานวิจัยนี้ คือ เหตุการณ์ที่เชื่อมโยงกับมโนทัศน์เรื่องอนุพากย์ทวิกรรมและมักจะเป็นเหตุการณ์ที่คาดหวังว่าจะแสดงด้วยอนุพากย์ที่ประกอบด้วยอาร์กิวเมนต์จำนวน 3 หน่วยซึ่งปรากฏกับคำกริยาเดี่ยวหรือคำกริยาหลายคำ เช่น ในหน่วยสร้างกริยาเรียง

“The notion of three-participant events is closely linked to the concept of ditransitive clauses and there tends to be a bias that such events are expected to be expressed by clauses with three syntactic arguments, either of a single verb or of a verb sequence, as in serialization.”

(Margetts, 2002:613)

ในส่วนของประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมนั้น มาร์เก็ตส์มิได้กล่าวถึงในงานวิจัยนี้ อย่างละเอียด กล่าวเพียงว่าจะศึกษาการแสดงรูปภาพของเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมเช่น เหตุการณ์การส่ง (sending) การให้ (giving) หรือการแสดงให้เห็น (showing) ซึ่งยังคงคลุมเครือว่าโดยสรุปแล้วครอบคลุมเหตุการณ์ใดบ้าง

สำหรับผลการศึกษาเรื่องกลวิธีการแสดงรูปภาพของงานวิจัยนี้ มาร์เก็ตส์พบว่ามีกลวิธีการแสดงรูปภาพของเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมในภาษาซาลิบาทั้งหมด 3 กลวิธี ได้แก่ 1) กลวิธีการใช้อนุพากย์ทวิกรรม (ditransitive clauses) 2) กลวิธีการใช้อนุพากย์กรรมเดี่ยวที่มีผู้รับผลประโยชน์

ซึ่งแสดงรูปโดยหน่วยคำแสดงความเป็นเจ้าของ (monotransitive clauses with a beneficiary expressed by possessive morphology) และ 3) กลวิธีการใช้อนุพากย์กรรมเดียวที่มีผู้รับซึ่งแสดงด้วยหน่วยคำแสดงทิศทาง (monotransitive clauses with directional suffixes indicating a recipient) แต่ละกลวิธีมีรายละเอียดดังนี้

1) กลวิธีการใช้อนุพากย์ทวิกรรม (ditransitive clauses)

ในกลวิธีนี้ หน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้งสามหน่วยจะแสดงรูปภาษาเป็นอาร์กิวเมนต์ของคำกริยา ตัวอย่างเช่น

(20) Lulu te ka-gu kaha ye kainauya-i-gau.
shirt DET CL2-1SG:P sibling 3SG give-APP-1SG:O

‘My sister gave me this shirt as a gift.’

(Margetts, 2002: 616)

จากตัวอย่างที่ (20) คำกริยาทวิกรรมคือ “kainauya” ‘give’ และมีหน่วยร่วมเหตุการณ์ 3 หน่วยที่แสดงรูปเป็นอาร์กิวเมนต์ คือ 1) “ka-gu kaha” ‘my sister’ 2) “gau” ‘me’ และ 3) “lulu” te ‘this shirt’

2) กลวิธีการใช้อนุพากย์กรรมเดียวที่แสดงผู้รับประโยชน์ด้วยหน่วยคำแสดงความเป็นเจ้าของ (monotransitive clauses with a beneficiary expressed by possessive morphology)

ในกลวิธีนี้ หน่วยร่วมเหตุการณ์ 2 หน่วยแสดงรูปภาษาเป็นอาร์กิวเมนต์และหน่วยร่วมเหตุการณ์อีกหนึ่งหน่วยแสดงรูปภาษาด้วยหน่วยคำแสดงความเป็นเจ้าของโดยหน่วยร่วมเหตุการณ์นี้มีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับประโยชน์ ตัวอย่างเช่น

(21) ka-di kai ya lao-liga
CL1-3PL:P food 1SG go-cook

‘I cook food for them.’

(Margetts, 2002: 625)

ในตัวอย่างที่ (21) คำกริยา คือ “lao-liga” ‘cook’ ซึ่งเป็นคำกริยาต้องการกรรมหนึ่งหน่วย หน่วยร่วมเหตุการณ์ 2 หน่วยที่แสดงรูปภาพเป็นอาร์กิวเมนต์ คือ “ya” ‘I’ และ “kai” ‘food’ และหน่วยร่วมเหตุการณ์อีกหนึ่งหน่วย คือ “di” ‘them’ แสดงรูปภาพด้วยหน่วยคำแสดงความเป็นเจ้าของ “ka” ซึ่งสามารถตีความจากประโยคนี้เป็นผู้รับประโยชน์จากการกระทำ

3) กลวิธีการใช้อนุพากย์กรรมเดียวที่แสดงผู้รับด้วยหน่วยคำแสดงทิศทาง

(monotransitive clauses with directional suffixes indicating a recipient)

ในกลวิธีนี้ หน่วยร่วมเหตุการณ์ 2 หน่วยแสดงรูปภาพเป็นอาร์กิวเมนต์และหน่วยร่วมเหตุการณ์อีกหนึ่งหน่วยแสดงรูปภาพด้วยหน่วยคำเติมท้ายแสดงทิศทาง หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่แสดงด้วยหน่วยคำเติมท้ายนี้มีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับ ตัวอย่างเช่น

(22) Leta wa ye hetamali-ya-wa
letter Given 3SG send-3SG:O-thither
'He sent the letter to you(SG/PL).'

(Margetts, 2002: 627)

ในตัวอย่างที่ (22) คำกริยา คือ “hetamali” ‘send’ และมีหน่วยร่วมเหตุการณ์ 2 หน่วยแสดงรูปภาพเป็นอาร์กิวเมนต์ คือ “leta” ‘letter’ และ “ye” ‘he’ ส่วนหน่วยร่วมเหตุการณ์อีกหนึ่งหน่วยคือ “ya” ‘you’ แสดงด้วยหน่วยคำเติมท้ายแสดงทิศทาง “wa” ‘thither’

กล่าวโดยสรุป งานวิจัยเรื่องนี้ศึกษาเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาซาลิบาซึ่งแสดงรูปภาพผ่านกลวิธีทางภาษา 3 แบบ คือ 1) กลวิธีการใช้อนุพากย์ทวิกรรม 2) กลวิธีการใช้อนุพากย์กรรมเดียวที่มีผู้รับผลประโยชน์ซึ่งแสดงรูปโดยหน่วยคำแสดงความเป็นเจ้าของ และ 3) กลวิธีการใช้อนุพากย์กรรมเดียวที่มีผู้รับซึ่งแสดงด้วยหน่วยคำแสดงทิศทาง โดยกลวิธีทั้ง 3 แบบนี้จัดได้เป็นสองประเภทใหญ่คือ กลวิธีในเชิงวากยสัมพันธ์ (syntactic strategy) และกลวิธีในเชิงวัจนปฏิบัติ (pragmatic strategy)

กลวิธีในเชิงวากยสัมพันธ์ซึ่งได้แก่กลวิธีที่ 1 เป็นกลวิธีที่หน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยที่สามแสดงรูปทางวากยสัมพันธ์เป็นอาร์กิวเมนต์หรือส่วนขยาย ในกลวิธีประเภทนี้ หน่วยร่วมเหตุการณ์

ทั้งสามหน่วยแสดงรูปเป็นอาร์กิวเมนต์ของคำกริยา ส่วนกลวิธีในเชิงวัจนปฏิบัติซึ่งได้แก่กลวิธีที่ 2 และที่ 3 เป็นกลวิธีที่เราสามารถอนุมานหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยที่สามได้ในเชิงวัจนปฏิบัติ โดยในกลวิธีที่ 2 หน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยที่สามซึ่งแสดงโดยหน่วยคำแสดงความเป็นเจ้าของถูกวิเคราะห์ใหม่และตีความในเชิงวัจนปฏิบัติให้มีบทบาทเป็นผู้รับประโยชน์จากการกระทำ และในกลวิธีที่ 3 เราสามารถอนุมานหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยที่สามได้จากหน่วยคำเติมท้ายแสดงทิศทางที่แสดงนัยความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยที่สามอยู่

มาร์เก็ตส์ค้นพบว่าเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาซาลิบาส่วนใหญ่แสดงรูปด้วยหน่วยสร้างกรรมเดี่ยว (monotransitive construction) ที่มีหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยหนึ่งแสดงรูปเป็นส่วนขยายหรือโดยนัยความหมายที่อนุมานได้จากหน่วยคำแสดงความเป็นเจ้าของหรือหน่วยคำเติมท้ายแสดงทิศทาง ส่วนหน่วยสร้างทวิกรรมเช่นกลวิธีที่ 1 พบว่าปรากฏใช้น้อยในภาษาซาลิบา เนื่องจากภาษานี้มีคำกริยาทวิกรรมที่แสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในแบบที่ปรากฏรูปเป็นอาร์กิวเมนต์ทั้งสามหน่วยในจำนวนน้อยมาก

2.3.2 งานวิจัยเรื่อง **Three-participant events in the languages of the world: towards a cross-linguistic typology** โดยแอนนา มาร์เก็ตส์และปีเตอร์ ออสติน (Margetts and Austin, 2007)

งานวิจัยเรื่องนี้จัดเป็นงานวิจัยเรื่องเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่สำคัญเนื่องจากเป็นงานวิจัยต้นแบบที่ถูกอ้างอิงในงานวิจัยเกี่ยวกับเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมทุกเรื่องที่ทำตั้งแต่ปีค.ศ. 2007 เป็นต้นมา ผู้วิจัยจึงขออภิปรายงานวิจัยของมาร์เก็ตส์และออสตินเป็นเรื่องแรกในบรรดางานที่ตีพิมพ์ในปีค.ศ.2007

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมและเสนอกลวิธีการแสดงรูปภาษาที่ใช้แสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในเชิงแบบลักษณ์ภาษา มาร์เก็ตส์และออสตินได้ให้คำจำกัดความเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมไว้ว่าเป็นเหตุการณ์เชิงพลวัตที่ประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีความสำคัญในการสร้างมโนทัศน์ของเหตุการณ์เชิงพลวัตนั้น ๆ จำนวน 3 หน่วย โดยในทางแบบลักษณ์ภาษาพบว่าเหตุการณ์ดังกล่าวมักแสดงรูปด้วยภาคแสดงที่มีอาร์กิวเมนต์ 3 อาร์กิวเมนต์

“...dynamic states of affairs that crucially involve three entities in their conceptualization. Cross-linguistically such states of affairs are commonly encoded by predicates with three syntactic arguments.”

(Margetts and Austin, 2007:4)

คำถามสำคัญของงานวิจัยนี้เป็นประเด็นในเชิงวากยสัมพันธ์ว่าเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในเชิงแบบลักษณะภาษาแสดงรูปภาษาด้วยกลวิธีทางภาษาแบบใด งานวิจัยนี้จึงไม่ได้อภิปรายคุณสมบัติด้านอรรถศาสตร์ในเชิงลึกของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม อย่างไรก็ตามมาร์เก็ตส์และออสตินได้แสดงประเภททางความหมายของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมซึ่งเป็นเครื่องมือหนึ่งในการศึกษาเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในเชิงแบบลักษณะภาษา มาร์เก็ตส์และออสติน(Margetts and Austin, 2007: 6) พบว่าประเภททางความหมายของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมมีทั้งหมด 12 ประเภทโดยเหตุการณ์แต่ละประเภทประกอบด้วยกลุ่มคำกริยาต่างๆ ดังนี้

(ก) ผู้กระทำทำให้ผู้รับได้รับสิ่งหนึ่ง ๆ ซึ่งมีบทบาทเป็นผู้ร่วมแกนกลาง (agent causes recipient to receive theme) :

- คำกริยาแสดงการทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่โดยส่วนใหญ่เป็นคำกริยาแสดงการให้ (verbs of discrete or continuous causation of movement, typically verbs signifying acts of giving) เช่น give, pass, hand

- คำกริยาแสดงทิศทางที่สัมพันธ์กับจุดยืนของผู้พูด (verbs signifying a deictically specified direction) เช่น bring, take

- คำกริยาแสดงการทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่อย่างฉับพลัน (verbs of instantaneous causation of ballistic motion) เช่น throw, toss, kick

(ข) ผู้กระทำทำให้ผู้ร่วมแกนกลางเคลื่อนที่ไปยังสถานที่หนึ่ง (agent causes theme to move to location) :

- คำกริยาแสดงการทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปที่หรือไปยังสถานที่แห่งหนึ่ง (verbs of discrete or continuous causation of movement of an entity to or towards a location) เช่น put, place, put down, leave

(ค) ผู้กระทำทำให้ผู้รับได้รับสิ่งหนึ่งซึ่งมีบทบาทเป็นผู้ร่วมแกนกลางโดยมีเงื่อนไขว่าผู้รับต้องพอใจที่ได้รับสิ่งนั้น ๆ (*conditions of satisfaction imply that agent causes recipient to receive theme*):

- คำกริยาแสดงการให้ด้วยเงื่อนไขว่าผู้รับต้องพอใจที่ได้รับ (verbs of giving with associated satisfaction conditions) เช่น promise, lend, guarantee, owe

(ง) ผู้กระทำทำให้ผู้รับได้รับสิ่งหนึ่งซึ่งมีบทบาทเป็นผู้ร่วมแกนกลาง ณ เวลาหนึ่งในอนาคต (*agent acts to cause recipient to receive theme at some future point in time*):

- คำกริยาแสดงการถ่ายโอนที่เกิดขึ้นในอนาคต (verbs of future transfer) เช่น leave, bequeath, allocate, offer

(จ) ผู้กระทำตั้งใจทำให้ผู้รับสิ่งหนึ่งซึ่งมีบทบาทเป็นผู้ร่วมแกนกลาง (*agent intends to cause recipient to receive theme*):

- คำกริยาแสดงการสร้างสรรค์ (verbs of creation) เช่น bake, cook, make, write

- คำกริยาแสดงการเตรียมเพื่อใช้ประโยชน์จากสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (verbs describing preparation for use) เช่น iron, lay out, book

- คำกริยาแสดงการได้รับสิ่งหนึ่ง (verbs of obtaining) เช่น get, grab, win, catch, hunt

(ฉ) ผู้กระทำอนุญาตให้ผู้รับได้รับสิ่งหนึ่งซึ่งมีบทบาทเป็นผู้ร่วมแกนกลาง (*agent allows recipient to receive theme*):

- คำกริยาแสดงการอนุญาตและการเอื้อให้สิ่งหนึ่งเกิดขึ้น (verbs of permission and enablement) เช่น permit, allow, enable, sanction

(ช) ผู้กระทำทำให้ผู้รับไม่ได้รับหรือไม่สามารถเข้าถึงสิ่งหนึ่งซึ่งมีบทบาทเป็นผู้ร่วมแกนกลางได้ (*agent causes recipient not to receive or have access to theme*):

- คำกริยาแสดงการปฏิเสธ (verbs of refusal) เช่น refuse, deny, distract, withhold, obstruct access to

(ซ) ผู้กระทำสื่อข้อมูลไปยังผู้รับ (*agent acts to communicate information to recipient*):

- คำกริยาแสดงการอธิบาย (verbs of explication) เช่น tell, explain, describe, teach, show

(ฅ) ผู้กระทำหรือผู้รับได้รับโอนความเป็นเจ้าของของสิ่งหนึ่งซึ่งมีบทบาทเป็นผู้ร่วมแกนกลางจากแหล่งเดิมของสิ่งนั้น (*agent/ recipient takes possession of theme from source*):

- คำกริยาแสดงการได้รับ (verbs of receiving) เช่น receive, get, learn

(ญ) ผู้กระทำถอดถอนสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นผู้ร่วมแกนกลางออกจากความเป็นเจ้าของของผู้รับ (*agent removes theme from recipient's possession*):

- คำกริยาแสดงการทำให้สูญเสียสิ่งหนึ่ง (verbs of dispossession) เช่น rob, steal, snatch, deprive

(ฎ) ผู้กระทำใช้อวัยวะร่างกายเพื่อก่อให้เกิดผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลงกับผู้ถูกกระทำ (*agent uses body part to impact on or make change to patient*)

- คำกริยาแสดงการกระทำทางกายภาพด้วยอวัยวะของร่างกาย (verbs of physical input with body part instrument) เช่น kick, punch, lick, bite, gore

(ฏ) ผู้กระทำใช้เครื่องมือที่ไม่ใช่อวัยวะของร่างกายเพื่อก่อให้เกิดผลกระทบคือการเปลี่ยนแปลงกับผู้ถูกกระทำ (*agent uses non-body part instrument to impact on or make change to patient*)

- คำกริยาแสดงการกระทำด้วยเครื่องมือที่ไม่ใช่อวัยวะร่างกาย (verbs of physical input with non-body part instrument) เช่น skewer, shovel, snip

จากการจัดประเภทเหตุการณ์ข้างต้น จะเห็นได้ว่าการจัดประเภทเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมดังกล่าวเป็นการจัดประเภทเหตุการณ์ที่จำแนกโดยอิงภาษาอังกฤษเป็นหลัก ดังนั้นคำกริยาที่ปรากฏในประเภทเหตุการณ์ข้างต้นจึงเป็นเพียงคำกริยาที่แสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่อาจพบได้ในภาษาอังกฤษเท่านั้น ซึ่งเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับในภาษาอื่นๆ แล้วอาจพบว่าไม่ได้มีคำกริยาที่สอดคล้องกับการจัดประเภทเช่นนี้ ยิ่งไปกว่านั้นการจัดประเภทเหตุการณ์ในลักษณะดังกล่าวนี้ยังขาดความชัดเจนและมีความทับซ้อนกันอยู่ในประเภทของเหตุการณ์บางประเภท เช่น เหตุการณ์ประเภท (ก) ผู้กระทำทำให้ผู้รับได้รับสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นผู้ร่วมแกนกลาง และ(จ) ผู้กระทำตั้งใจทำให้ผู้รับได้รับสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นผู้ร่วมแกนกลาง ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเหตุการณ์ทั้งสองประเภทนี้แสดงความตั้งใจกระทำของผู้กระทำเช่นเดียวกัน อีกทั้งลักษณะเหตุการณ์ยังใกล้เคียงกันมาก นอกจากนี้การจัดประเภทดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมถึงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมบางประเภทซึ่งพบจากตัวอย่างประโยค เช่น เหตุการณ์การทำให้บุคคลหนึ่งได้รับผลผลิตจากการกระทำหรือเหตุการณ์ที่บุคคลหนึ่งกระทำสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือบางอย่าง เช่นตัวอย่างประโยคแสดงเหตุการณ์การกระทำสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือในภาษาบาราย (Barai)

(23) Fu burede ije sime abe ufu.
he bread DEF knife take cut

‘He cut the bread with a knife.’

(Foley and Olson 1985: 44 อ้างถึงใน Margetts and Austin 2007: 24)

มาร์เก็ตส์และออสตินยังได้ให้เกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์ในการบ่งชี้ว่าเหตุการณ์ใดจัดเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมไว้ โดยอ้างอิงกับประเภททางความหมายของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมข้างต้น กล่าวคือ เหตุการณ์ทั้ง 12 เหตุการณ์ข้างต้นจะจัดว่าเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมด้วยเกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์ต่อไปนี้

- ก) มีการแสดงรูปหน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้ง 3 หน่วยในภาคแสดงแบบอาร์กิวเมนต์ 3 อาร์กิวเมนต์
- ข) มีการแสดงรูปหน่วยร่วมเหตุการณ์ 2 หน่วยในภาคแสดงแบบอาร์กิวเมนต์ 2 อาร์กิวเมนต์ และแสดงหน่วยร่วมเหตุการณ์อีกหนึ่งหน่วยในทางความหมาย

ถ้าเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมในภาษาหนึ่งจากภาษาทั้งหมดที่อยู่ในงานวิจัยนี้เป็นไปตามเกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์แบบใดแบบหนึ่ง ก็จะจัดว่าเหตุการณ์นั้นเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมในงานวิจัยนี้ อย่างไรก็ตามแม้มาร์เก็ตส์และออสตินจะให้เกณฑ์ทั้งอรรถศาสตร์และวากยสัมพันธ์ในเรื่องประเภทของเหตุการณ์และเกณฑ์การบ่งชี้ความเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมไว้อย่างชัดเจนในระดับหนึ่ง แต่กระนั้นรายการคุณสมบัติดังกล่าวยังคงขาดรายละเอียดที่เพียงพอในการสรุปว่าเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมคือเหตุการณ์ที่มีลักษณะทางอรรถศาสตร์และวากยสัมพันธ์อย่างไร

จากที่กล่าวไว้ว่างานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแสดงรูปภาพของเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมในเชิงแบบลักษณ์ภาษา ผลการศึกษามาร์เก็ตส์และออสตินพบประเภทของรูปภาพหรือกลวิธีทางภาษาที่ใช้แสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมในเชิงแบบลักษณ์ภาษาทั้งหมด 7 กลวิธี กลวิธีเหล่านี้เป็นการจัดประเภทจากเกณฑ์ลักษณะของรูปภาพในเชิงหน่วยคำและวากยสัมพันธ์ (morphological and syntactic form) ของหน่วยรวมเหตุการณ์ทั้ง 3 หน่วยโดยกลวิธีทั้ง 7 แบบมีรายละเอียดดังนี้

จากที่กล่าวไว้ว่างานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแสดงรูปภาพของเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมในเชิงแบบลักษณ์ภาษา ผลการศึกษามาร์เก็ตส์และออสตินพบประเภทของรูปภาพหรือกลวิธีทางภาษาที่ใช้แสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมในเชิงแบบลักษณ์ภาษาทั้งหมด 7 กลวิธี กลวิธีเหล่านี้เป็นการจัดประเภทจากเกณฑ์ลักษณะของรูปภาพในเชิงหน่วยคำและวากยสัมพันธ์ (morphological and syntactic form) ของหน่วยรวมเหตุการณ์ทั้ง 3 หน่วยโดยกลวิธีทั้ง 7 แบบมีรายละเอียดดังนี้

1) กลวิธีการใช้ภาคแสดงที่มีอาร์กิวเมนต์ 3 อาร์กิวเมนต์ (three-place predicate strategy)

กลวิธีนี้เป็นการแสดงรูปภาพของเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมโดยการแสดงหน่วยรวมเหตุการณ์ทั้ง 3 หน่วยเป็นอาร์กิวเมนต์ของคำกริยา การแสดงรูปภาพของหน่วยรวมเหตุการณ์ เช่นที่กล่าวมานี้จำแนกได้เป็น 3 แบบ คือ 1) กลวิธีการใช้อาร์กิวเมนต์แกนหลัก (direct-argument) 2) กลวิธีการใช้หน่วยสร้างการิต (causative) และ 3) กลวิธีการใช้หน่วยสร้างเลื่อนระดับอาร์กิวเมนต์ (applicative construction) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1) กลวิธีการใช้อาร์กิวเมนต์แกนหลัก (direct-argument strategy)

อาร์กิวเมนต์แกนหลักคืออาร์กิวเมนต์ที่ไม่มีการบ่งชี้ใดๆไม่ว่าจะด้วยคำบุพบทหรือคำแสดงการก (Van Valin, 2001: 23) ในกลวิธีนี้ หน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้ง 3 หน่วยแสดงอยู่ในรูปของอาร์กิวเมนต์แกนหลักของคำกริยา ภาษาอังกฤษเป็นตัวอย่างของภาษาที่ใช้กลวิธีนี้แสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมมากที่สุด เช่น

ตัวอย่าง

ภาษาอังกฤษ

(24) **Mary** told **Harry** the **story**

(25) **John** gave **Mary** a **present**

(Margetts and Austin 2007: 10)

ภาษาเอโรมันกัน (Erromangan)

(26) **Y-ovog-oc**   **nvag**

3SG-give-2SG   food

‘She gave you the food.’

(Crowley 1998: 202 อ้างถึงใน Margetts and Austin 2007: 11)

ภาษามานาม (Manam)

(27) **?áNári**   **álu-Ø**   **i-siáu-ya**

canarium.nut   some-3SG.AD   3SG.REAL-ask for-1SG.OBJ

‘He asked me for some canarium nuts.’

(Lichtenberk 1983: 160 อ้างถึงใน Margetts and Austin 2007: 11)

1.2 กลวิธีการใช้หน่วยสร้างการีต (causative strategy)

การใช้หน่วยสร้างการีตเป็นกระบวนการทางวากยสัมพันธ์ที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอาร์กิวเมนต์ของประโยคโดยการเพิ่มอาร์กิวเมนต์ใหม่เข้าไป อาร์กิวเมนต์ใหม่ที่ถูกเพิ่มเข้ามานี้จะมีบทบาททางความหมายเป็นผู้ก่อเหตุซึ่งมีหน้าที่ทางไวยากรณ์เป็นประธานของประโยค โดยนามวลีในตำแหน่งประธานเดิมจะถูกกลบหรือเปลี่ยนตำแหน่งไปเป็นกรรมแทน

กลวิธีนี้มักจะปรากฏใช้ในภาษาที่ไม่มีคำกริยาที่มีอาร์กิวเมนต์ 3 หน่วยโดยตรง ดังนั้นการแสดงรูปภาพของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมจึงต้องอาศัยกระบวนการการีตเพื่อเพิ่มหน่วยร่วม เหตุการณ์หน่วยที่สามเข้าไปในภาคแสดง ตัวอย่างเช่น

ภาษาซาลิบา (Saliba)

(28) ก. Ku   kita-ya-ko

2SG   see-3SG.O-PRF

‘You already saw it.’

ข. Tautau   wa   ya   **he**-kita-go

picture   GIVEN   1SG   CAUS-see-2SG.O

‘I showed you the picture.’

(Margetts and Austin 2007: 13-14)

จากตัวอย่างที่ (28) ประโยค ก. เป็นประโยคแสดงเหตุการณ์ 2 หน่วยร่วม เมื่อจะแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมเช่นประโยคข. ภาษาซาลิบาจะใช้กระบวนการการีตคือ หน่วยคำแสดงการีต “he” ในการเพิ่มหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่เป็นผู้รับ

1.3 กลวิธีการใช้หน่วยสร้างเลื่อนระดับอาร์กิวเมนต์ (applicative strategy)

ในหน่วยสร้างเลื่อนระดับอาร์กิวเมนต์ (applicative construction) จำนวนของอาร์กิวเมนต์ที่เป็นกรรมตรงของภาคแสดงจะเพิ่มขึ้น 1 หน่วย (Polinsky, 2011) กลวิธีการใช้

หน่วยสร้างเลื่อนระดับอาร์กิวเมนต์เป็นกลวิธีที่เลื่อนระดับอาร์กิวเมนต์แกนการก้ออม (oblique argument) ให้เป็นอาร์กิวเมนต์แกนหลักซึ่งในที่นี้คือกรรมของกริยา นอกจากนั้น กลวิธีการใช้หน่วยสร้างเลื่อนระดับอาร์กิวเมนต์ต้องมีการแสดงรูปที่คำกริยาด้วยว่ามีอาร์กิวเมนต์หลักเพิ่มขึ้นจำนวน 1 หน่วย ถ้าคำกริยามีอาร์กิวเมนต์ตรงเพิ่มขึ้น 1 หน่วยแต่ไม่ได้มีการแสดงรูปที่คำกริยา ก็จะไม่ถือว่าเป็นหน่วยสร้างนั้นเป็นหน่วยสร้างเลื่อนระดับอาร์กิวเมนต์ อาร์กิวเมนต์ที่ถูกเลื่อนระดับเป็นกรรมของคำกริยามีบทบาททางความหมายได้หลายบทบาทได้แก่ ผู้รับผลประโยชน์ เครื่องมือ และสถานที่ (Polinsky, 2011) ตัวอย่างเช่น

ภาษาตุกทาง เบสิ (Tukang Besi)

(29) ก. ภาคแสดงที่มีอาร์กิวเมนต์ 2 อาร์กิวเมนต์

No-ala   te   kau
 3-REALIS-fetch   the   wood
 ‘She fetched the wood.’

ข. หน่วยสร้างเลื่อนระดับอาร์กิวเมนต์: ภาคแสดงที่มีอาร์กิวเมนต์ 3 อาร์กิวเมนต์

No-ala-**ake**   te   ina-su   te   kau
 3-REALIS-fetch-APPL   the   mother-my   the   wood
 ‘She fetched the wood (as a favor) for my mother.’

(Donohue, 1999: 256 อ้างถึงใน Polinsky, 2011: chapter 109)

ในภาษาตุกทาง เบสิ คำกริยา “ala” ‘fetch’ เป็นคำกริยากรรมเช่นในตัวอย่างที่ (29ก) แต่เมื่อมีคำบ่งชี้แสดงการเลื่อนระดับอาร์กิวเมนต์ “ake” ในประโยค คำกริยา “ala” ‘fetch’ จึงกลายเป็นคำกริยาทวิกรรมโดยมีกรรมที่เป็นผู้รับผลประโยชน์เพิ่มเข้ามาเช่นตัวอย่างที่ (29ข)

เช่นเดียวกับกลวิธีการใช้หน่วยคำแสดงการิต กลวิธีนี้ปรากฏใช้ในภาษาที่ไม่มีคำกริยาที่มีอาร์กิวเมนต์ 3 หน่วย การแสดงรูปภาษาของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมจึงต้องใช้กระบวนการเลื่อนระดับอาร์กิวเมนต์เพื่อเพิ่มหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยที่สามเข้าไปในภาคแสดง กลวิธีนี้จึงเป็นการ

เพิ่มอาร์กิวเมนต์หน่วยที่สามซึ่งมักเป็นผู้รับหรือเครื่องมือหรือผู้รับประโยชน์เข้ามาเป็นอีกอาร์กิวเมนต์หนึ่งของคำกริยาด้วยกระบวนการเลื่อนระดับอาร์กิวเมนต์ ตัวอย่างเช่น

ภาษาตาบา (Taba)

(30) ก. Banda n=ot yan bakan

Banda 3SG=get fish be.big

‘Banda caught a big fish.’

ข. Banda n=ot-ik yak yan

Banda 3SG=get-APPL 1SG fish

‘Banda gave me some fish.’

(Bowden 2001: 209 อ้างถึงใน Margetts and Austin 2007: 14)

ตัวอย่าง ก. และ ข. ข้างต้น แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเลื่อนระดับอาร์กิวเมนต์มีบทบาทในการเปลี่ยนโครงสร้างจากภาคแสดงที่มีอาร์กิวเมนต์เพียง 2 หน่วยดังประโยค ก. เป็นภาคแสดงที่มีอาร์กิวเมนต์ 3 หน่วยดังประโยค ข. ซึ่งเพิ่มอาร์กิวเมนต์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับเข้ามา

2) กลวิธีการใช้อาร์กิวเมนต์แทนการก้อมหรือส่วนขยาย (oblique/ adjunct strategy)

อาร์กิวเมนต์แทนการก้อม (oblique) คืออาร์กิวเมนต์ที่มีการบ่งชี้ด้วยคำบุพบทหรือหน่วยบ่งชี้การก้อมแสดงเครื่องมือ (instrument) สถานที่ (locative) เจ้าของ (genitive) เป็นต้น อาร์กิวเมนต์แทนการก้อมมีสถานะเป็นอาร์กิวเมนต์ของคำกริยาเช่นเดียวกับอาร์กิวเมนต์แทนหลัก (Van Valin, 2001: 24; Margetts and Austin, 2007) เช่น “Chris gave the notebook to Anna.” ในตัวอย่างข้างต้น คำนาม “Anna” เป็นอาร์กิวเมนต์ที่แสดงรูปด้วยคำบุพบท “to”

ส่วนขยาย (adjunct) คือ หน่วยที่ทำหน้าที่เสริมหรือขยายความ เช่น คำวิเศษณ์ วิเศษณ์วลี บุพบทวลี หรือประโยคย่อยที่บอกเวลา สถานที่ หรือ อากาการ ฯลฯ ซึ่งทำหน้าที่เหมือนวิเศษณ์ (Brown & Miller, 1980: 353 อ้างถึงใน อมราและคณะ, 2546:57) ส่วนขยายเป็นหน่วย

ที่ปรากฏหรือไม่ปรากฏก็ได้ ถ้าไม่ปรากฏก็ไม่ทำให้ใจความสำคัญของประโยคผิดไปแต่อย่างใดและส่วนขยายสามารถเปลี่ยนตำแหน่งได้ในประโยค เช่น “He is walking his dog in the park.” จากตัวอย่างนี้ “in the park” เป็นส่วนขยายของประโยคซึ่งทำหน้าที่ขยายความภาคแสดง “is walking the dog”

ในกลวิธีแบบนี้ คำกริยาประกอบด้วยอาร์กิวเมนต์แกนหลัก 2 อาร์กิวเมนต์และอาร์กิวเมนต์อีกหนึ่งหน่วยจะปรากฏอยู่ในรูปของอาร์กิวเมนต์แกนการก้ออม กลวิธีนี้จำแนกเป็น 2 กลวิธีย่อยคือ กลวิธีการใช้อาร์กิวเมนต์แกนการก้ออมหรือส่วนขยายแสดงผู้รับ (R-type oblique/adjunct) และ กลวิธีการใช้อาร์กิวเมนต์แกนการก้ออมหรือส่วนขยายแสดงผู้ร่วมแกนกลาง (T-type oblique/adjunct) โดยกลวิธีดังกล่าวแตกต่างกันในแง่ของการแสดงรูปภาพของหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับ (recipient) และผู้ร่วมแกนกลาง (theme)

2.1) กลวิธีการใช้อาร์กิวเมนต์แกนการก้ออมหรือส่วนขยายแสดงผู้รับ

กลวิธีแบบนี้คือกลวิธีที่แสดงผู้รับในรูปของอาร์กิวเมนต์แกนการก้ออม ตัวอย่างเช่น

ภาษาทิเบต (Tibetan)

(31) Kho-s blo= bzang-**la** deb cig sprad-song
He-ERG Lobsang-LOC book a give-PRF

‘He gave Lobsang a book.’

(DeLancey 2001 อ้างถึงใน Margetts and Austin 2007: 18)

ภาษาซาลิบา (Saliba)

(32) Se kaibwada-moni **kali-gu-wai**
3PL ask.for-money toward-1SG.PSS-towards

‘They ask me for money.’

(Margetts and Austin 2007: 18)

ตัวอย่างจากภาษาธิเบตแสดงให้เห็นว่าผู้รับซึ่งคือ “blo=bzang” มีการบ่งชี้ด้วยการกสถานที่ “la” และตัวอย่างจากภาษาซาลิบัมมีการบ่งชี้ผู้รับ “gu” ด้วยบุพบท “kali-” และ “-wai”

2.2) กลวิธีการใช้อาร์กิวเมนต์แทนการกอ้อมหรือที่เป็นส่วนขยายแสดงผู้ร่วมแกนกลาง

กลวิธีแบบนี้คือกลวิธีที่แสดงผู้ร่วมแกนกลางในรูปของอาร์กิวเมนต์แทนการกอ้อม ตัวอย่างเช่น

ภาษาเดียร์บัล (Dyirbal)

(33) Bayi   banggun   **banggum**   wugan

that.ABS.MSC   that.ERG.F   that.INST.VEG   give

‘She gave it (e.g. food) to him.’

(Dixon 1972: 300 อ้างถึงใน Margetts and Austin 2007: 19)

ภาษารัสเซีย (Russian)

(34) Sud   lisi-l   Annu   **svobody**

court.NOM   deprive-PST.M.SG   Annu.ACC   freedom.GEN

‘The court deprived Anna of her freedom.’

(Margetts and Austin 2007: 19)

จากตัวอย่างภาษาเดียร์บัล ผู้ร่วมแกนกลางคือ “banggum” บ่งชี้ด้วยการกเครื่องมือ และตัวอย่างภาษารัสเซียมีการบ่งชี้ผู้ร่วมแกนกลางด้วยการกเจ้าของ กล่าวได้ว่าผู้ร่วมแกนกลางได้รับการบ่งชี้ด้วยการกที่พิเศษหรือแตกต่างไปจากหน่วยร่วมเหตุการณ์อีก 2 หน่วย ทั้งสองตัวอย่างนี้จึงจัดอยู่ในกลวิธีการแสดงรูปแบบการใช้อาร์กิวเมนต์แทนการกอ้อมหรือส่วนขยายแสดงผู้ร่วมแกนกลาง

2.3) กลวิธีการใช้เลื่อนระดับอาร์กิวเมนต์แกนการก้ออม (oblique “applicative”)

กลวิธีนี้เป็นกลวิธีเลื่อนระดับอาร์กิวเมนต์แกนการก้ออมเพื่อแสดงรูปภาษาของอาร์กิวเมนต์หน่วยที่สาม

ภาษาดาลาบอน (Dalabon)

- (35) Nûnda dulhno-balarra djoh kahnûn yila-h-yema-ng,
 DEM branch-3POSS acacia.sp DEM 1PL/3-REAL-pick.up-PRS
 yilah-ye-barhdû-ng munmun-yih duninjh
 1PL/3-INSTR.APPL-soak.up-PRS pounded.bark-INSTR real
 ‘We used (branches of) that tree to pick up the honey , and use pounded
 bark to sponge it up.’

(Margetts and Austin 2007: 21)

จากตัวอย่างข้างต้น หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นเครื่องมือ คือ “munmun” ถูกเพิ่มเข้ามาในภาคแสดงด้วยกระบวนการเลื่อนระดับอาร์กิวเมนต์ซึ่งจะเห็นได้จากหน่วยคำ “ye” และเมื่อเป็นอาร์กิวเมนต์หนึ่งแล้ว จะได้รับการบ่งชี้ด้วยการกเครื่องมือ “yih”

3) กลวิธีการใช้กริยาเรียง (serial verb strategy)

กลวิธีการใช้กริยาเรียงเป็นการแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมด้วยคำกริยาสองคำ กล่าวคือ หน่วยร่วมเหตุการณ์ 3 หน่วยปรากฏเป็นอาร์กิวเมนต์ของคำกริยาจำนวน 2 คำในประโยค เพื่อแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม กลวิธีนี้พบในภาษาเอเชียตะวันออกเฉียง ภาษาเอเชียอาคเนย์ ภาษาแอฟริกาตะวันตก ภาษาปาปวน และภาษาตระกูลออสโตรนีเซียน

กลวิธีนี้จำแนกได้เป็น 2 ประเภทย่อย คือ กลวิธีการใช้คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์แสดงผู้รับ (R-type serialized P) และกลวิธีการใช้คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์แสดงผู้ร่วมแกนกลาง (T-type serialized P) ทั้งสองกลวิธี

พิจารณาจากหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาทเป็นผู้รับและผู้ร่วมแกนกลางว่าหน่วยใดปรากฏร่วมกับคำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์

3.1) กลวิธีการใช้กริยาเรียงแสดงผู้รับ

ในกลวิธีนี้ คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์เช่น ‘give’ จะตามด้วยอาร์กิวเมนต์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับ ผู้รับประโยชน์ หรือเป้าหมาย คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ที่ใช้แพร่หลายมากที่สุดคือคำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ที่มีความหมายว่า ‘give’ นอกจากนี้ยังมีคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘show’ และ ‘help’ ปรากฏเป็นคำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์เช่นกัน ตัวอย่างเช่น

ภาษาลาว (Lao)

(36) Khòj5   si0   song1   lot1-cak2   **haj5**   phò01
 1sg   irr   send   motorcycle   give   father
 ‘I’m going to deliver a motorcycle to Dad.’

(Enfield 2007 อ้างถึงใน Margetts and Austin 2007: 22)

ภาษาทวิ (Twi)

(37) Mi-ka   asem   mi-kyere   no.
 I-speak   word   I-show   him
 ‘I told him something.’

(Riis 1854: 30 อ้างถึงใน Margetts and Austin 2007: 15)

จะเห็นได้จากตัวอย่างว่าภาษาลาวใช้คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ “haj5” เพื่อแสดงหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับ ส่วนภาษาทวิใช้คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ “kyere” เพื่อแสดงหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับ

3.2) กลวิธีการใช้กริยาเรียงแสดงผู้ร่วมแกนกลาง

ในกลวิธีนี้ คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์จะตามด้วยอาร์กิวเมนต์ที่มีบทบาททางความหมายเป็น ผู้ร่วมแกนกลาง ซึ่งเมื่อพิจารณาโดยละเอียดจากตัวอย่างทั้งหมดเป็นอาร์กิวเมนต์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นเครื่องมือ คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ที่มักปรากฏในกลวิธีนี้ได้แก่ คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ที่มีความหมายว่า ‘take’ และ ‘use’ ตัวอย่างเช่น

ภาษาบาราย (Barai)

(38) Fu burede ije sime **abe** ufu
 he bread def knife take cut
 ‘He cut the bread with a knife.’

(Foley and Olson 1985: 44 อ้างถึงใน Margetts and Austin 2007: 24)

ภาษาตาบา (Taba)

(39) N=pun bobay **pake** sandal
 3sg=kill mosquito use thong
 ‘He killed mosquito with a thong.’

(Bowden 2001: 308 อ้างถึงใน Margetts and Austin 2007: 15)

จากตัวอย่างที่ (38) และ (39) จะเห็นได้ว่าภาษาบารายและภาษาตาบาใช้คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ “abe” และ “pake” เพื่อแสดงหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นเครื่องมือ

4) กลวิธีการใช้การรวมเป็นหน่วยเดียวกับคำกริยา (incorporation strategy)

กลวิธีนี้คือการที่หน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยหนึ่งซึ่งแสดงรูปด้วยต้นคำศัพท์ที่เป็นคำนาม (noun stem) ถูกรวมเป็นส่วนหนึ่งของคำกริยาโดยต้นคำศัพท์คำนามนี้อาจมีสถานะเป็นอาร์กิวเมนต์หรือไม่ก็ได้ สถานะของคำนามดังกล่าวทำให้จำแนกกลวิธีนี้ได้เป็น 2 กลวิธีย่อย ดังนี้

4.1) กลวิธีการใช้คำนามที่ถูกรวมเป็นหน่วยเดียวกับคำกริยาซึ่งมีสถานะเป็นอาร์กิวเมนต์ (incorporated nouns with argument status strategy)

กลวิธีนี้คือการที่ต้นคำศัพท์คำนามถูกรวมเป็นหน่วยเดียวกับคำกริยาโดยที่ยังมีสถานะเป็นอาร์กิวเมนต์ซึ่งมีคุณสมบัติของการอ้างถึงและยังสามารถมีส่วนขยายที่เป็นจำนวนหรือคำแสดงความเป็นเจ้าของ ตัวอย่างเช่น

ภาษาบินิน กัน ว็อก (Bininj Gun-wok)

(40) Gamak gan-**bol**k-bukka-n ge

Good 2/1-country-show-npst your

‘It’s good that you will show me your country.’

(Evans 2003: 452 อ้างถึงใน Margetts and Austin 2007: 25)

จากตัวอย่างข้างต้น ต้นคำศัพท์คำนาม “bol” ซึ่งเป็นหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยหนึ่งถูกรวมเป็นหน่วยเดียวกับคำกริยา “bukka” แต่ยังมีสถานะเป็นอาร์กิวเมนต์ซึ่งเห็นได้จากการมีส่วนขยาย “ge” ได้

4.2) กลวิธีการใช้คำนามที่ถูกรวมเป็นหน่วยเดียวกับคำกริยาซึ่งไม่มีสถานะเป็นอาร์กิวเมนต์ (incorporated nouns with non-argument status strategy)

กลวิธีนี้คือการที่ต้นคำศัพท์คำนามถูกรวมเป็นหน่วยเดียวกับคำกริยาแต่ไม่มีสถานะเป็นอาร์กิวเมนต์ทำให้ไม่มีคุณสมบัติของการอ้างถึงและการมีส่วนขยายได้เหมือนกลวิธีย่อยที่หนึ่ง ตัวอย่างเช่น

ภาษาแบล็กฟุต (Blackfoot)

(41) Nit-**ohpokón**-sskoawa nokó'sa.

I-ball-acquire.him my.child

'I provided my child with a ball.'

(Frantz 1971: 209 อ้างถึงใน Mithun 1984: 858 อ้างถึงใน Margetts and Austin 2007: 25)

จากตัวอย่างที่ (41) ต้นคำศัพท์คำนาม “ohpokón” ถูกรวมอยู่ในคำกริยา “sskoawa” และเป็นหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่เป็นผู้ร่วมแกนกลาง

5) กลวิธีการใช้การผูกติดกับคำนาม (adnominal strategy)

กลวิธีแบบนี้คือกลวิธีที่แสดงหน่วยร่วมเหตุการณ์โดยการผูกติดอยู่กับอาร์กิวเมนต์ใด อาร์กิวเมนต์หนึ่งในประโยคโดยกลวิธีนี้มีกลวิธีย่อย 2 แบบ แบบแรกคือ หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็น “ผู้รับ” อยู่ในรูปภาษาที่ผูกติดอยู่กับอาร์กิวเมนต์ที่มีบทบาททางความหมายเป็น “ผู้ร่วมแกนกลาง” และแบบที่สองคือการที่หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็น “ผู้ร่วมแกนกลาง” อยู่ในรูปภาษาที่ผูกติดอยู่กับอาร์กิวเมนต์ที่มีบทบาททางความหมายเป็น “ผู้กระทำ” กลวิธีย่อยทั้งสองกลวิธีมีรายละเอียดดังนี้

5.1) กลวิธีการใช้หน่วยคำแสดงผู้เป็นเจ้าของ (possessive strategy)

กลวิธีนี้คือการที่หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับถูกผูกติดอยู่กับผู้ร่วมแกนกลางและแสดงความหมายเป็นผู้เป็นเจ้าของผู้ร่วมแกนกลาง ตัวอย่างเช่น

ภาษาฮิกซ์การ์ยานา (Hixkaryana)

(42) **Rokrahani** yonyhoryeye Waraka

My.bow he.made.it Waraka

'Waraka made a bow for me.'

(Derbyshire 1979: 94 อ้างถึงใน Margetts and Austin 2007: 28)

จากตัวอย่างข้างต้น หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่เป็นผู้รับซึ่งมีความหมายแสดงเจ้าของอยู่ในรูปของคำนามที่ผูกติดอยู่กับผู้ร่วมแกนกลางโดยทั้งหมดแสดงด้วยคำว่า “rokrhani”

5.2) กลวิธีการใช้หน่วยคำแสดงสิ่งที่ถูกครอบครอง (propriative strategy)

กลวิธีนี้คือการผูกติดหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ร่วมแกนกลางกับอาร์กิวเมนต์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้กระทำ ตัวอย่างเช่น

ภาษากายาร์ดิลด์ (Kayardild)

(43) Niya marndi-jarra kanthathu-na wirrin-kuru

3sg.NOM deprive-PST father-PST.OBJ money-PROP

‘He took money off his father.’

(Evans 1995: 420 อ้างถึงใน Margetts and Austin 2007: 29)

ตัวอย่างจากภาษากายาร์ดิลด์แสดงให้เห็นว่าหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่เป็นผู้ร่วมแกนกลาง “wirrin” เป็นส่วนหนึ่งของผู้กระทำ “niya” ซึ่งแสดงโดยการกแสดงสิ่งที่ถูกครอบครอง (propriative case) “kuru”

6) กลวิธีการใช้หน่วยคำแสดงทิศทาง (directional strategy)

กลวิธีการใช้หน่วยคำแสดงทิศทาง (directional strategy) เป็นกลวิธีที่หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับถูกเพิ่มเข้ามาโดยการแสดงรูปภาพด้วยหน่วยคำแสดงทิศทาง ตัวอย่างเช่น

ภาษาโมกิลีส (Mokilese)

(44) Ngoah pirin ken kadar-dah-we-hng koawoa epwi

1SG fut then send-up-to.ADDR-to things few

‘I’ll have to send a few up to you.’

(Harrison 1976: 200 อ้างถึงใน Margetts and Austin 2007: 31)

จากตัวอย่างข้างต้น ภาษาโมกิลีสแสดงหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยที่สามซึ่งเป็นผู้รับด้วย หน่วยคำแสดงทิศทาง “we”

7) กลวิธีการจับความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์ (absorption strategy)

ในกลวิธีนี้ คำกริยามีเพียง 2 อาร์กิวเมนต์ ส่วนอาร์กิวเมนต์ที่ 3 ไม่ปรากฏรูปแต่ถูกจับความหมายเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของคำกริยา กลวิธีนี้จำแนกเป็นประเภทย่อยดังนี้

7.1) กลวิธีการแสดงความหมายเนื้อในที่คำกริยา (inherent lexical meaning strategy)

กลวิธีนี้คือการที่หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นเครื่องมือเป็นคุณสมบัติเนื้อในที่ตีความได้จากคำกริยาเอง ตัวอย่างเช่น

ภาษาดาลาบอน (Dalabon)

(45) Kanh dulk wubulu-**ngobka**

DEM tree 3pl/3SG.APREH-break.with.foot.PRS

‘They might break the tree (the wood of the root) with their foot.’

(Evans et al. 2004: 290 อ้างถึงใน Margetts and Austin 2007: 32)

ตัวอย่างข้างต้นจากภาษาดาลาบอนแสดงให้เห็นว่าหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นเครื่องมือ คือ ‘foot’ สามารถอนุมานได้จากตัวคำกริยา ‘break’ เอง

คำกริยาที่แสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในกลวิธีนี้ ส่วนใหญ่เป็นคำกริยาที่แสดงการกระทำบางอย่างด้วยอวัยวะของร่างกาย เช่น ภาษาอังกฤษ ได้แก่ คำกริยา kick punch bite lick และภาษาบางภาษาในกลุ่มภาษาออสเตรเลีย เช่น ภาษาดาลาบอน ได้แก่ “nhobka” ‘break with foot’ และภาษาบิบินัน กัน วอก ได้แก่ “melme” ‘touch with foot’

7.2) กลวิธีการแปลงคำนามเป็นสณฺรูป (zero derivation strategy)

กลวิธีนี้คือการแสดงข้อมูลของหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยที่สามซึ่งมีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับ หรือผู้ร่วมแกนกลาง หรือเครื่องมือที่คำกริยาซึ่งมีต้นเค้ามาจากคำนาม ตัวอย่างเช่น

ภาษาอังกฤษ

(46) We **shelved** the books.

(47) I **boxed** all our old stuff.

(Margetts and Austin 2007: 32)

จากตัวอย่างภาษาอังกฤษข้างต้น คำกริยา “shelf” และ “box” เป็นคำกริยาซึ่งแปลงมาจากคำนาม “shelf” และ “box” คำกริยาทั้งสองแสดงหน่วยร่วมอีกหน่วยหนึ่งคือ “shelf” และ “box” ซึ่งไม่ปรากฏรูปอีกต่อไป คำกริยา “shelf” ในตัวอย่างที่ (46) แปลว่า ‘จัดหนังสือไว้ในชั้น’ และ “box” ในตัวอย่างที่ (47) แปลว่า ‘บรรจุสิ่งของเก่าๆ ของเราไว้ในกล่อง’

ภาษามุนดารี (Mundari)

(48) Soma kaTa-re-q   **laTab**-ja-n-a

Soma leg-LOC=3SG.SUBJ   cut.with.scissors-INCEP-INTR-IND

‘Soma cut his leg with scissors.’

(Evans and Osada 2005: 374 อ้างถึงใน Margetts and Austin 2007: 33)

ภาษามุนดารีเช่นเดียวกับภาษาอังกฤษคือ คำกริยาแสดงหน่วยร่วมเหตุการณ์อีกหน่วยหนึ่งคือ ‘scissors’ ไม้ที่คำกริยาซึ่งเดิมเป็นคำนามที่มีความหมายว่า ‘กรรไกร’ แต่เมื่อนำมาใช้เป็นคำกริยาความหมายจึงเป็น ‘การตัดด้วยกรรไกร’

7.3) กลวิธีการแปลงคำนามเป็นคำกริยาด้วยหน่วยคำลดรูปคำนาม (derivation with overt denominal morphology strategy)

ในกลวิธีนี้ คำนามแปลงรูปเป็นคำกริยาด้วยกระบวนการแปลงทางหน่วยคำ (derivational process) และแสดงหน่วยร่วมเหตุการณ์หนึ่งหน่วยที่คำกริยานั้น หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่แสดงอยู่ที่คำกริยามักเป็นหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ร่วมแกนกลาง ตัวอย่างเช่น

ภาษากายาร์ดิลด์ (Kayardild)

(49) Ngada   **wajurrjurri-j**   kunawuna-y

1SG.NOM   apply.sweat.from.underarm-ACT   child-OBJ

‘I put sweat from my armpit on the child.’

(Margetts and Austin 2007: 33)

จากตัวอย่างข้างต้น รากศัพท์คำนาม “wajurr-” ถูกทำให้เป็นคำกริยาด้วยการเติมหน่วยคำเติมท้าย (suffix) “-jurrija” เมื่อผ่านกระบวนการแปลงจากคำนามเป็นคำกริยา “wajurrjurri” จึงมีความหมายว่า ‘apply sweat from armpit to [obj]’ คำว่า ‘armpit’ ซึ่งเป็นหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ร่วมแกนกลางแสดงอยู่ที่คำกริยานี้

7.4) กลวิธีการใช้ลักษณนามหรือคำบ่งชี้กรรม (absorbed classifiers or object markers strategy)

ในกลวิธีนี้ หน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยหนึ่งซึ่งอาจเป็นผู้ร่วมแกนกลางหรือผู้รับถูกแสดงไว้ที่คำกริยาโดยผู้ร่วมแกนกลางจะแสดงอยู่ในรูปของลักษณนามที่ติดอยู่ที่คำกริยา ส่วนผู้รับแสดงอยู่ในรูปของคำบ่งชี้เพศ (gender marker) หรือคำบ่งชี้กรรม (object marker)

ภาษาบางภาษาที่แสดงหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ร่วมแกนกลางด้วยกลวิธีนี้คือ ภาษานาวาโฮ (Navajo) ภาษาอาปาเช (Apache) และภาษาเชอโรกี (Cherokee) ในภาษาเชอโรกีพบว่าคำกริยาที่แสดงหน่วยร่วมเหตุการณ์ดังได้กล่าวมาแล้วถึง 30 คำ เช่น

“gakaneha” ‘he’s giving him a living thing’, “ganeheha” ‘he’s giving him some liquid’, “adeha” ‘he’s giving him a long, rigid object’ เป็นต้น

7.5 กลวิธีการจำแนกเหตุการณ์โดยใช้ผู้ร่วมเหตุการณ์เป็นเกณฑ์ (participant-based event classification strategy)

ในกลวิธีจับความหมายหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยทั้ง 3 กลวิธีนี้ คำกริยาแสดงเหตุการณ์หน่วยร่วม 3 หน่วยมีหลายรูป การปรากฏของรูปกริยาแต่ละรูปขึ้นอยู่กับว่าหน่วยร่วมเหตุการณ์เป็นบุรุษที่เท่าไร ตัวอย่างเช่นในภาษาซาลิบาในตัวอย่างที่ (50) – (52) เมื่อหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่เป็นผู้รับเป็นบุรุษที่หนึ่งและสองซึ่งได้แก่ผู้พูดและผู้ฟัง รูปกริยาซึ่งแปลว่า ‘ให้’ จะเป็น “le” แต่เมื่อผู้รับเป็นบุรุษที่สามรูปคำกริยาจะเป็น “mose” ดังตัวอย่างข้างล่าง

ภาษาซาลิบา (Saliba)

(50) Bosa kesega ye le-ya-**ma**

basket one 3SG give-3SG.OBJ-towards.SPKR

‘He gave me/us one basket.’

(51) Bosa kesega ye le-ya-**wa**

basket one 3SG give-3SG.OBJ-towards.ADDR

‘He gave you (sg/pl) one basket.’

(52) Bosa kesega ye mose-i-**Ø**

basket one 3SG give-APPL-3SG.O

‘He gave her one basket.’

(Margetts and Austin 2007: 35)

กล่าวโดยสรุป งานวิจัยนี้ได้เสนอกลวิธีการแสดงรูปภาพเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมไว้ทั้งหมด 7 กลวิธีซึ่งเป็นกลวิธีที่พิจารณาจากรูปภาษาในเชิงวากยสัมพันธ์หรือหน่วยคำหรือจากการอนุมาน

ในเชิงวิจ্ঞปฏิบัติของหน่วยร่วมเหตุการณ์โดยเฉพาะหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยที่สาม กลวิธีดังกล่าวได้แก่

- 1) กลวิธีการใช้ภาคแสดงที่มีอาร์กิวเมนต์ 3 อาร์กิวเมนต์
- 2) กลวิธีที่ใช้อาร์กิวเมนต์แทนการก้อมหรือส่วนขยาย
- 3) กลวิธีที่ใช้กริยาเรียง
- 4) กลวิธีที่ใช้การรวมเป็นหน่วยเดียวกับคำกริยา
- 5) กลวิธีที่ใช้การผูกติดกับคำนาม
- 6) กลวิธีที่ใช้หน่วยคำแสดงทิศทาง
- 7) กลวิธีที่รับความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์

มาร์เก็ตส์และออสตินได้ยกประเด็นที่น่าสนใจว่าภาษาหรือตระกูลภาษามีแนวโน้มว่าจะใช้กลวิธีแสดงรูปภาพแบบใดมาก โดยแนวโน้มนี้สามารถนำมาจัดประเภทภาษาได้ ซึ่งประเด็นนี้เป็นประเด็นที่ต้องศึกษาต่อไป นอกจากนี้พบว่าในบางภาษา กลวิธีบางกลวิธีสามารถปรากฏร่วมกันเพื่อแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมได้ เช่น ในภาษาซาลิบา กลวิธีที่ใช้การผูกติดกับคำนามสามารถปรากฏร่วมกับกลวิธีที่ใช้หน่วยคำแสดงทิศทางได้ เช่น

(53) Yo-m   leta   gagili-na   ya   kuli-ya-wa
 CL1-2SG.POSS   letter   small-3SG.POSS   3SG   write-3SG.OBJ-towards.ADDR
 ‘I wrote a short letter to you.’

(Margetts and Austin 2007: 36)

จากตัวอย่างข้างต้น ภาษาซาลิบาใช้กลวิธีที่ใช้การผูกติดกับคำนามซึ่งคือการใช้หน่วยคำแสดงความเป็นเจ้าของ “na” ที่ผูกติดอยู่ที่คำนาม “gagili” เพื่อแสดงหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยหนึ่ง และใช้กลวิธีที่ใช้หน่วยคำแสดงทิศทาง “wa” เพื่อแสดงหน่วยร่วมเหตุการณ์อีกหน่วยหนึ่ง

มาร์เก็ตส์และออสตินพบว่าภาษาและตระกูลภาษาที่อยู่ในงานวิจัยนี้ใช้กลวิธีที่แตกต่างกันในการแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม และในบรรดากลวิธีที่พบในแต่ละภาษาจะมีบางกลวิธีเท่านั้นที่ใช้

แพร่หลายมากที่สุด เช่น ภาษาอังกฤษมักใช้กลวิธีการใช้ภาคแสดงที่มีอาร์กิวเมนต์ 3 หน่วยในการแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในขณะที่กลุ่มภาษาโอเชียติกกลับใช้กลวิธีเช่นในภาษาอังกฤษดังกล่าวในจำนวนน้อยเนื่องจากมีจำนวนคำกริยาที่เป็นคำกริยาวิกรรมแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนสิ่งใดสิ่งหนึ่งจำนวนน้อย กลวิธีที่ใช้แพร่หลายสำหรับเหตุการณ์ดังกล่าวในกลุ่มภาษาโอเชียติกได้แก่กลวิธีการใช้หน่วยคำแสดงทิศทาง เป็นต้น

2.3.3 งานวิจัยเรื่อง **Encoding three-participant events in the Lao clause** โดยนิค เอ็นฟิลด์ (Enfield, 2007)

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือเพื่อศึกษาวิธีการแสดงรูปภาษาของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม โดยงานของมาร์เก็ตส์และออสติน (Margetts and Austin, 2007) ถือเป็นงานต้นแบบที่เอ็นฟิลด์ใช้เป็นแนวการวิเคราะห์ข้อมูลภาษาลาว โดยพบว่าภาษาลาวมีรูปแบบกลวิธีในการแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม 5 ลักษณะตามที่มาร์เก็ตส์และออสตินได้เสนอมา

เอ็นฟิลด์ให้คำจำกัดความเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมไว้ว่าเป็น**เหตุการณ์ที่มีภาคแสดงที่ประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่สำคัญจำนวน 3 หน่วย (เช่นในคำว่า ‘ใส่’ ‘แสดง’ ‘ให้’) โดยเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมนี้มักแสดงรูปภาษาเป็นอนุพากย์หรือประโยคเดี่ยว**

“...a range of predicates which specify three core participants (e.g. ‘put’, ‘show’, ‘give’), and will conventionally provide a range of constructional types for the expression of these three participants in a structured single-clause or single-sentence event description.”

(Enfield, 2007:1)

ตัวอย่างเช่น

(54) caw4 haj5 ngen2 khòòj5 haa5-lòòj4 kiip5
2SG give money 1SG five-hundred kip

‘You gave me 500 kip (of money).’

(Enfield, 2007:9)

นอกจากคำจำกัดความข้างต้น งานวิจัยเรื่องนี้ไม่ได้อภิปรายรายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ในแง่ที่ว่าเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมครอบคลุมเหตุการณ์ประเภทใดหรือหน่วยร่วมเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมมีคุณสมบัติใด เอ็นฟิลด์กล่าวโดยสรุปเพียงว่าหน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้ง 3 หน่วยในเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยนี้ประกอบไปด้วยแหล่งที่มา (source) ผู้ร่วมแกนกลาง (theme) และจุดหมาย (goal)

จากการศึกษาการแสดงรูปภาพเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมโดยใช้กลวิธีทางภาษาที่เสนอในงานของมาร์เก็ตส์และออสติน (Margetts and Austin, 2007) เอ็นฟิลด์พบว่าเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาลาวแสดงรูปภาพด้วยกลวิธีทางภาษา 5 แบบ ดังนี้

1) กลวิธีการใช้การรวมเป็นหน่วยเดียวกับคำกริยา (incorporation strategy)

กลวิธีนี้เป็นกลวิธีที่หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่เป็นผู้ร่วมแกนกลางถูกผนวกรวมอยู่ในคำกริยา ดังคำว่า “sii3” ซึ่งเป็นผู้ร่วมแกนกลางถูกรวมเป็นหน่วยเดียวกับคำกริยา “thaa2” ในตัวอย่างที่ (55)

(55) laaw2   thaa2   sii3   huan2   lang3   nii4
 3SG   apply   paint   house   CLF   DEM.GEN
 ‘S/he painted this house.’

(Enfield, 2007:4)

2) กลวิธีการเน้นหัวเรื่อง (topicalization strategy)

กลวิธีนี้เป็นกลวิธีย่อยของกลวิธีการใช้ภาคแสดงที่มีอาร์กิวเมนต์ 3 อาร์กิวเมนต์ ในภาษาลาว หน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้งสามหน่วยปรากฏรูปเป็นอาร์กิวเมนต์ของประโยคโดยอาร์กิวเมนต์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ร่วมแกนกลางหรือผู้รับหรือเป้าหมายถูกย้ายตำแหน่งไปอยู่ตำแหน่งแรก ดังโครงสร้างวากยสัมพันธ์ต่อไปนี้

ก) นามวลีผู้ร่วมแกนกลาง - นามวลีผู้กระทำ - คำกริยา - นามวลีเป้าหมาย

ข) นามวลีเป้าหมาย - นามวลีผู้กระทำ - คำกริยา - นามวลีผู้ร่วมแกนกลาง

ตัวอย่าง

(56) tuu4   nuaj1   nan4   mia2   khòj5   sajl   pùm4
 cupboard   CLF   DEM.NONPROX   wife   1SG   put   book
 khòng3   caw4
 of   2SG

‘That cupboard, my wife put yours books (in).’

(Enfield, 2007:7)

จากตัวอย่างที่ (56) อาร์กิวเมนต์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นเป้าหมายคือ “tuu4 nuaj1 nan4” ถูกย้ายตำแหน่งจากตำแหน่งหลังอาร์กิวเมนต์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ร่วมแกนกลางมาอยู่ที่ตำแหน่งแรกในประโยค

3) กลวิธีการละอาร์กิวเมนต์ (ellipsis strategy)

กลวิธีการละอาร์กิวเมนต์คือกลวิธีการตีความซึ่งดึงอาร์กิวเมนต์ที่ถูกละไปจากประโยค กลับเข้ามาในมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาโดยอาศัยการตีความตามบริบท เอ็นฟิลด์พบว่าภาษาลาวใช้กลวิธีนี้มากกว่ากลวิธีการใช้การรวมเป็นหน่วยเดียวกับคำกริยา และกลวิธีการเน้นหัวเรื่อง เช่น

(57) haw2   kaø   khut2   khum3 - qaw3   saw3   fang3   Ø   mènl
 1SG   then   dig   hole   take   post   bury   be.so
 bòø-   lang3- caak5   qaw3   saw3   fang3   Ø   lèew4 ...
 PCL(Q) back   from   take   post   bury   PFV

‘Then we dig a hole, and plant the post (in it), right ? (then,) after we’ve plant the post, ...’

(Enfield, 2007:7)

จากตัวอย่างประโยคข้างต้น อาร์กิวเมนต์ที่ถูกละคืออาร์กิวเมนต์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นเป้าหมายของเหตุการณ์ “qaw3 saw3 fang3” แต่ผู้ใช้ภาษาสามารถรู้ได้จากบริบทว่าในภาคแสดงนี้มีอาร์กิวเมนต์อีกหนึ่งอาร์กิวเมนต์ที่ไม่ปรากฏรูป

4) กลวิธีการใช้กริยาเรียง (serial verb strategy)

การแสดงรูปภาพเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมโดยใช้คำกริยาตัวหนึ่งบ่งชี้บทบาททางความหมายของผู้ร่วมเหตุการณ์ให้เป็นเป้าหมาย หรือผู้รับเป็นวิธีการที่ปรากฏอย่างแพร่หลายในภาษาลาว กลวิธีนี้แสดงรูปภาพของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมโดยมีโครงสร้างวากยสัมพันธ์ดังนี้

นามวลี_{ผู้กระทำ} [คำกริยา₁ นามวลี_{ผู้ร่วมแกนกลาง}] [คำกริยา₂ นามวลี_{เป้าหมาย}]

การแสดงรูปภาพโดยกลวิธีการใช้กริยาเรียงสามารถแสดงด้วยหน่วยสร้าง 2 ประเภท ดังนี้

4.1) หน่วยสร้างแสดงการจัดการหรือส่งสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกไปยังเป้าหมาย (the handling-despatch construction)

หน่วยสร้างนี้ถูกจัดประเภทตามคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ของคำกริยาที่ปรากฏในหน่วยสร้าง โดยคำกริยาที่ปรากฏในหน่วยสร้างนี้มี 2 คำ ได้แก่ คำกริยาประเภทการจัดการ (handling) คือการจัดการกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วย “การใส่หรือวางสิ่งนั้น ณ ที่ใดที่หนึ่ง” เช่น คำกริยาที่มีความหมายว่า “เอา” “หยิบ” “ยก” ตามด้วยคำกริยาประเภทการส่งออกไป (despatch) คือการแสดงการส่งสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปยังเป้าหมาย เช่น คำกริยาที่มีความหมายว่า “ให้” “ส่ง” “วาง” เป็นต้น โดยมีโครงสร้างวากยสัมพันธ์ดังนี้

นามวลี_{ผู้กระทำ} [คำกริยา_{การจัดการ} นามวลี_{ผู้ร่วมแกนกลาง}] [คำกริยา_{การส่งออกไป} นามวลี_{เป้าหมาย}]

ตัวอย่าง

(58) qaw3 vèèn2-taa3 maa2 song1 cèk2 khù:n2

take mirror-eye come send chinaman return

‘(He) sent the spectacles back (to) the chinaman.’

(Enfield, 2007:12)

ตัวอย่างข้างต้นประกอบด้วยคำกริยาประเภทการจัดการคือ “qaw3” และคำกริยาประเภทการถ่ายโอนคือ “song1” โดยแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอน “vèèn2-taa3” ไปยังเป้าหมายซึ่งคือ “cèk2”

4.2) หน่วยสร้างแสดงการส่งสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกไปยังเป้าหมายโดยคำกริยาประเภทการถ่ายโอน (the despatch – despatch construction)

หน่วยสร้างประเภทนี้ประกอบด้วยคำกริยา 2 คำคือคำกริยาแสดงการส่งสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกไปยังเป้าหมาย 2 คำเรียงกัน คือ

นามวลี^{ผู้กระทำ} [คำกริยา^{การส่งออกไป} นามวลี^{ผู้ร่วมแกนกลาง}] [คำกริยา^{การส่งออกไป} นามวลี^{เป้าหมาย}]

ตัวอย่าง

(59) khòj5 siø song1 lot1-cak2 haj5 phòl
1SG IRR send motorcycle give father

‘I’m going to deliver the motorcycle to Dad.’

(Enfield, 2007:15)

ตัวอย่างนี้ประกอบด้วยคำกริยาประเภทการส่งออกไปทั้งสองคำ ได้แก่ “song1” และ “haj5” โดยแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอน “lot1-cak2” ไปยังเป้าหมายซึ่งคือ “phòl”

5) กลวิธีการใช้อาร์กิวเมนต์แกนการก้อ้อม (oblique strategy)

ในภาษาลาว อาร์กิวเมนต์แกนการก้อ้อมจะมีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับหรือเป้าหมายเท่านั้น โดยคำแสดงการก้อ้อมที่ปรากฏได้แก่คำกริยาร่วม⁵ (coverb) เช่น “nam2” ‘with/from’ “kap2” ‘with’ “kèl” ‘to’ “duaj4” ‘with’ เช่น

⁵ คำกริยาร่วม (coverb) คือคำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาหลักในประโยค โดยจะปรากฏในตำแหน่งถัดจากคำกริยาหลักและทำหน้าที่แสดงความรองจากคำกริยาหลักเช่นเดียวกับคำบุพบท หรือคำแสดงการกในภาษาอื่นๆ (Francis, 1946)

(60) khòòj5 dajø haj5 sanña2 kap2 caw4 lèèw4
 1SG ATTN give promise with 2SG PFV
 ‘I did give my promise to you already.’

(Enfield, 2007:19)

จากตัวอย่างประโยคข้างต้น อาร์กิวเมนต์แกนการก้ออมคือ “caw4” ซึ่งมีบทบาททาง
 ความหมายเป็นเป้าหมายปรากฏร่วมกับคำปงชี้ “kap2”

กล่าวโดยสรุป เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาลาวแสดงรูปภาพด้วยกลวิธีทางภาษา
 ทั้งหมด 5 แบบ ได้แก่

- 1) กลวิธีการรวมเป็นหน่วยเดียวกับคำกริยา
- 2) กลวิธีการเน้นหัวเรื่อง
- 3) กลวิธีการละอาร์กิวเมนต์
- 4) กลวิธีการใช้กริยาเรียง
- 5) กลวิธีการใช้อาร์กิวเมนต์แกนการก้ออม

เอ็นฟิลด์พบว่ากลวิธีการแสดงรูปภาพของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาลาวที่ใช้อย่าง
 แพร่หลายมี 3 กลวิธี ได้แก่ 1) กลวิธีการละอาร์กิวเมนต์ 2) กลวิธีการเน้นหัวเรื่อง และ 3) กลวิธีการใช้
 กริยาเรียง ทั้งสามกลวิธีนี้สอดคล้องกับลักษณะทางแบบลักษณะภาษาของภาษาลาวกล่าวคือ ภาษา
 ลาวเป็นภาษาคำโดด เน้นหัวเรื่อง (topic-prominent) ใช้หน่วยสร้างกริยาเรียง และมีการละคำนาม
 ในการพูดที่เป็นธรรมชาติในภาษาลาวไม่ค่อยพบกลวิธีการใช้ภาคแสดงที่มีอาร์กิวเมนต์ 3 หน่วย
 เนื่องจากในภาษาลาวไม่สามารถพูดเหตุการณ์ที่มีหน่วยร่วมเหตุการณ์ 3 หน่วยโดยแสดงรูปหน่วย
 ร่วมเหตุการณ์ทั้งสามหน่วยเป็นอาร์กิวเมนต์ในประโยคที่มีคำกริยาเพียงหนึ่งคำได้ หากต้องการ
 พูดถึงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในแบบที่แสดงหน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้งสามหน่วยร่วมกับคำกริยา 1
 คำ ผู้พูดต้องแสดงรูปหน่วยร่วมเหตุการณ์หนึ่งหน่วยในลักษณะของการรวมหน่วยร่วมเหตุการณ์
 นั้นเป็นส่วนหนึ่งของคำกริยา หรือย้ายตำแหน่งหน่วยร่วมเหตุการณ์นั้นในรูปนามวลีมาไว้ตำแหน่ง
 แรกของประโยคในลักษณะที่สื่อการเน้นหัวเรื่อง หรือละการแสดงรูปหน่วยร่วมเหตุการณ์นั้นออกไป

ในแบบที่สามารถตีความได้จากปริบท หรือใช้กริยาเรียงซึ่งประกอบด้วยคำกริยา 2 คำในการแสดงรูปภาพหน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้งสามหน่วยเป็นอาร์กิวเมนต์ของประโยค

แม้ว่าเอ็นฟิลด์จะวิเคราะห์การแสดงรูปภาพตามแนวทางของงานวิจัยของมาร์เก็ตส์และออสติน แต่เอ็นฟิลด์พบว่าภาษาลาวใช้กลวิธีบางแบบที่แตกต่างไปจากกลวิธีในงานของมาร์เก็ตส์และออสตินซึ่งกลวิธีดังกล่าวคือ กลวิธีการเน้นหัวเรื่องและกลวิธีการละอาร์กิวเมนต์ ทั้งสองกลวิธีนี้สามารถจัดให้เป็นกลวิธีย่อยภายใต้กลวิธีการใช้ภาคแสดงที่มีอาร์กิวเมนต์ 3 อาร์กิวเมนต์ได้โดยภาษาลาวเลือกแสดงรูปภาพในแบบของกลวิธีการเน้นหัวเรื่องและกลวิธีการละอาร์กิวเมนต์ กลวิธีที่น่าสนใจคือกลวิธีการละอาร์กิวเมนต์ซึ่งเป็นกลวิธีในแง่ของวัจนปฏิบัติและปริจเฉท (pragmatic-discourse strategy) ซึ่งไม่พบในงานวิจัยอื่นๆ เนื่องจากขอบเขตของการศึกษาของงานวิจัยอื่นๆ ไม่รวมข้อมูลที่มีการละอาร์กิวเมนต์แม้ว่าจะสามารถค้นคืนอาร์กิวเมนต์นั้นได้จากปริบทก็ตาม ในขณะที่เอ็นฟิลด์รวมข้อมูลที่มีการละอาร์กิวเมนต์แบบที่สามารถค้นคืนอาร์กิวเมนต์นั้นได้จากปริบทไว้ในการศึกษาด้วย กลวิธีย่อยทั้งสองกลวิธีสะท้อนให้เห็นลักษณะของภาษาลาวดังที่กล่าวไว้ในตอนต้นซึ่งการศึกษาของมาร์เก็ตส์และออสตินไม่ครอบคลุมกลวิธีย่อยๆ เหล่านี้เนื่องจากศึกษาภาษาจำนวนมากจึงไม่สามารถวิเคราะห์ภาษาทั้งหมดโดยละเอียดได้

2.3.4 งานวิจัยเรื่อง Three-participant events in Oceanic Languages โดย

แอนนา มาร์เก็ตส์ (Margetts, 2007)

งานวิจัยชิ้นนี้คืองานที่มาร์เก็ตส์ทำต่อจากงานในปีค.ศ. 2007 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายต่อแนวคิดเรื่องการแสดงรูปภาพของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่เสนอไว้ร่วมกับออสติน (Margetts and Austin, 2007) โดยเลือกศึกษากลุ่มภาษาโอเชียติก (Oceanic languages) จำนวน 28 ภาษาตามแนวทางการศึกษาเรื่องกลวิธีการแสดงรูปภาพของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมของงานวิจัยของมาร์เก็ตส์และออสติน (Margetts and Austin, 2007) โดยข้อมูลของทั้ง 28 ภาษามาจากหนังสือไวยากรณ์ของแต่ละภาษา

คำจำกัดความของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยนี้ยังคงเป็นคำจำกัดความที่อ้างอิงมาจากงานวิจัยของมาร์เก็ตส์และออสติน (Margetts and Austin, 2007) คือ **เหตุการณ์เชิงพลวัตซึ่ง**

ประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีความสำคัญในการสร้างมโนทัศน์ของเหตุการณ์เชิงพลวัตนั้น ๆ จำนวน 3 หน่วย

“...dynamic states of affairs that crucially involve 3 entities in their conceptualization.”

(Margetts, 2007:71)

ในงานชิ้นนี้มาร์เก็ตส์ยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่จัดเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาดังกล่าว โดยสามารถสรุปได้เป็นเหตุการณ์การส่ง การให้ การแสดงให้เห็น และการทำสิ่งหนึ่งเพื่อประโยชน์ของบุคคลหนึ่ง

ผลการศึกษาเรื่องการแสดงรูปภาพของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในกลุ่มภาษาโอเชียนิคพบว่ากลวิธีที่ใช้ในการแสดงรูปภาพมีทั้งหมด 7 แบบ ดังนี้

1) กลวิธีการใช้ภาคแสดงที่มีอาร์กิวเมนต์ 3 อาร์กิวเมนต์ (**three-place predicate strategy**) ดังตัวอย่าง

ภาษาเมเกโอ (Mekeo)

(61) Babie Peto mae e-bini-a.

woman Peter betelnut 3SG-give-3SG

‘The woman gave Peter betelnut.’

(Jones, 1998: 315 อ้างถึงใน Margetts, 2007:77)

จากตัวอย่าง หน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้งสามหน่วยคือ “babie” “Peto” และ “mae” แสดงรูปภาพเป็นอาร์กิวเมนต์ของคำกริยา “bini”

2) กลวิธีการใช้อาร์กิวเมนต์แกนการก้ออมหรือส่วนขยาย (**oblique/adjunct strategy**) ดังตัวอย่าง

ภาษาโกโกตา (Kokota)

- (62) N-a   tore-I   kaike   bia   ka   mane   ana.
 REAL-1SBJ   ask-3SG.O   one   beer   LOC   man   that
 ‘I asked the man for beer.’

(Palmer, 1999: 151-152 อ้างถึงใน Margetts, 2007:89)

ในตัวอย่างที่ (62) หน่วยร่วมเหตุการณ์ “mane” ปรากฏพร้อมกับคำบุพบทบอกสถานที่ “ka” เพื่อแสดงรูปภาษาเป็นอาร์กิวเมนต์แกนการก้ออม

3) กลวิธีการใช้กริยาเรียง (serial verb strategy) ดังตัวอย่าง

ภาษาจาเบ็ม (Jâbem)

- (63) Ya-som   biŋ   e   lau.
 1SG-IRR.say   word   3SG-IRR.reach   people
 ‘I’ll say something to the people.’

(Jauncey, 1997: 372 อ้างถึงใน Margetts, 2007:90)

จากตัวอย่างข้างต้น ภาษาจาเบ็มใช้คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ “e” เพื่อแสดงหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่เป็นผู้รับ “lau”

4) กลวิธีการใช้ส่วนขยายที่คำกริยา (verbal modifier strategy)

ในกลวิธีนี้ หน่วยร่วมเหตุการณ์ 2 หน่วยแสดงรูปเป็นอาร์กิวเมนต์ของคำกริยาและหน่วยร่วมเหตุการณ์อีกหนึ่งหน่วยแสดงรูปเป็นส่วนขยายอยู่ที่คำกริยาโดยส่วนขยายดังกล่าวอาจแสดงด้วยหน่วยคำเติม (affix) อนุภาค (particle) กลวิธีนี้เป็นกลวิธีเดียวกับกลวิธีการใช้หน่วยคำแสดงทิศทาง (directional strategy) ในงานของมาร์เก็ตส์และออสติน (Margetts and Austin, 2007) ซึ่งมีการแสดงรูปของหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่เป็นผู้รับด้วยหน่วยคำแสดงทิศทาง ตัวอย่างประโยคของกลวิธีการแสดงรูปเป็นส่วนขยายที่คำกริยา คือ

ภาษาตาวาลา (Tawala)

(64) Natu-we   a-himi-himili-yahi   uyahi-mi

Child-1SG   1SG-RED-send-toward.ADDR   PP-2PL

‘I am sending my son to you.’

(Ezard, 1997: 62 อ้างถึงใน Margetts, 2007:99)

หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่เป็นผู้รับในตัวอย่างนี้แสดงรูปภาษาด้วยหน่วยคำแสดงทิศทาง “yahi” ซึ่งเป็นส่วนขยายติดอยู่ที่คำกริยา “himili”

5) กลวิธีการใช้การรวมเป็นหน่วยเดียวกับคำกริยา (incorporation strategy) ดังตัวอย่าง

ภาษานิวเอียน (Niuean)

(65) Kua   tā   fakatino   he   tama   e   malala.

PRF   draw   picture   ERG   child   ABS   charcoal

‘The child has been drawing pictures with charcoal.’

(Seiter, 1980: 267 อ้างถึงใน Margetts, 2007:107)

ในตัวอย่างนี้ หน่วยร่วมเหตุการณ์ “fakatino” ซึ่งมีบทบาททางความหมายเป็นผู้ร่วมแกนกลางถูกรวมเป็นหน่วยเดียวกับคำกริยา “tā”

6) กลวิธีการใช้การผูกติดกับคำนาม (adnominal strategy) ดังตัวอย่าง

ภาษาโกสราเอียน (Kosraean)

(66) Nga   mole-lah   rais   ah   la-l   Sohn

1SG   buy-TAM   rice   DET   CL-3SG.POSS   John

‘I have bought rice for John.’

(Margetts, 2007:116)

จากตัวอย่างข้างต้น หน่วยร่วมเหตุการณ์ “Sohn” ซึ่งเป็นผู้รับผลประโยชน์แสดงรูปภาษาด้วยหน่วยคำแสดงผู้ครอบครอง “I” จากการผูกติดอยู่กับอาร์กิวเมนต์ที่เป็นผู้ร่วมแกนกลาง “rais”

7) กลวิธีการจับความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์ (absorption strategy)
ดังตัวอย่าง

ภาษาซาลิบา

(67) Yama se tuha.

fish 3PL poison.root

‘They killed fish with poison root.’

(Margetts, 2007:118)

ในตัวอย่างนี้ คำนาม “tuha” ถูกใช้เป็นคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘to kill with poison root’ โดยผู้ใช้ภาษาสามารถอนุมานหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่เป็นเครื่องมือได้จากคำกริยานี้

กล่าวโดยสรุป เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษากลุ่มโอเชียเนียมีการแสดงรูปภาษาด้วยกลวิธีทางภาษา 7 แบบเช่นเดียวกับในงานวิจัยของมาร์เก็ตส์และออสติน (Margetts and Austin, 2007) กลวิธีดังกล่าว ได้แก่

- 1) กลวิธีการใช้ภาคแสดงที่มีอาร์กิวเมนต์ 3 หน่วย
- 2) กลวิธีการใช้อาร์กิวเมนต์แกนการก้ออมหรือส่วนขยาย
- 3) กลวิธีการใช้กริยาเรียง
- 4) กลวิธีการใช้ส่วนขยายที่คำกริยา
- 5) กลวิธีการใช้การรวมเป็นหน่วยเดียวกับคำกริยา
- 6) กลวิธีการใช้การผูกติดกับคำนาม
- 7) กลวิธีการจับความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์

อย่างไรก็ตาม ในงานวิจัยนี้มีกลวิธีหนึ่งที่ไม่พบในงานของมาร์เก็ตส์และออสตินคือกลวิธี การแสดงรูปภาพเป็นส่วนขยายที่คำกริยา แต่เมื่อศึกษาโดยละเอียดพบว่าที่จริงแล้วกลวิธีนี้คือ กลวิธีการใช้หน่วยคำแสดงทิศทางในงานของมาร์เก็ตส์และออสติน มาร์เก็ตส์เลือกใช้ชื่อกลวิธีที่ แตกต่างออกไปเพื่อสื่อว่ากลวิธีนี้เป็นการแสดงรูปภาพของอาร์กิวเมนต์หนึ่งด้วยหน่วยคำหรือ อนุภาคที่คำกริยาโดยไม่ระบุว่าเป็นหน่วยคำแสดงประเภททางไวยากรณ์ใด

เหตุการณ์ 3 หน่วยรวมในกลุ่มภาษาโอเซียนิกสามารถแสดงรูปภาพโดยจำแนกออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ได้แก่ การแสดงรูปด้วยกลวิธีทางวากยสัมพันธ์และการแสดงรูปด้วยกลวิธีทางวจนปฏิบัติ ดังนี้

การแสดงรูปด้วยกลวิธีทางวากยสัมพันธ์คือ หน่วยรวมเหตุการณ์หน่วยที่สามแสดงรูปเป็น อาร์กิวเมนต์หรือส่วนขยายของประโยค กลวิธีในเชิงวากยสัมพันธ์ที่มาร์เก็ตส์ค้นพบได้แก่ 1) กล วิธีการใช้ภาคแสดงที่มีอาร์กิวเมนต์ 3 หน่วย 2) กลวิธีการใช้อาร์กิวเมนต์แกนการก้อมหรือส่วน ขยาย และ 3) กลวิธีการใช้กริยาเรียง

การแสดงรูปด้วยกลวิธีทางวจนปฏิบัติคือการที่สามารถอนุมานหน่วยรวมเหตุการณ์หน่วยที่ สามได้ในเชิงวจนปฏิบัติ กลวิธีในเชิงวจนปฏิบัติในกลุ่มภาษาโอเซียนิกที่พบได้แก่

- กลวิธีการใช้ส่วนขยายที่คำกริยา เป็นกลวิธีที่สามารถอนุมานหน่วยรวมเหตุการณ์ หน่วยที่สามได้จากหน่วยคำเติมท้ายแสดงทิศทาง
- กลวิธีการใช้การรวมเป็นหน่วยเดียวกับคำกริยาเป็นกลวิธีที่แสดงรูปของหน่วยรวม เหตุการณ์หน่วยที่สามอยู่ที่คำกริยา
- กลวิธีการใช้การผูกติดกับคำนามเป็นกลวิธีที่สามารถอนุมานหน่วยรวมเหตุการณ์หน่วย ที่สามได้จากการตีความหน่วยคำแสดงความเป็นเจ้าของให้มีบทบาทเป็นผู้รับประโยชน์
- กลวิธีการใช้ความหมายของหน่วยรวมเหตุการณ์เป็นกลวิธีที่แสดงนัยความหมายอยู่ที่ คำกริยา

เมื่อเปรียบเทียบกับภาษาอังกฤษและภาษาในยุโรปซึ่งมักใช้กลวิธีการใช้ภาคแสดงที่มี อาร์กิวเมนต์ 3 หน่วย กลุ่มภาษาโอเซียนิกใช้กลวิธีดังกล่าวน้อยมากเนื่องจากภาษาโอเซียนิก

จำนวนมากไม่มีคำกริยาวิกรรมหรือมีจำนวนน้อย มาร์เก็ตส์พบว่ากลวิธีที่ใช้แพร่หลายในการแสดงรูปเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในกลุ่มภาษาโอเชียติกเป็นกลวิธีในเชิงวัจนปฏิบัติ ซึ่งการอนุมานทางวัจนปฏิบัติ (pragmatic implicature) มีบทบาทสำคัญในการแสดงรูปภาษาและการตีความหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยหนึ่ง แนวโน้มการใช้กลวิธีดังกล่าวเกี่ยวข้องกับลักษณะแบบลักษณะภาษาของภาษาโอเชียติกที่มีคำกริยาส่วนใหญ่เป็นคำสรรกรมกริยา นอกจากนี้จากกลวิธีที่พบทั้งหมด 7 กลวิธีพบความแตกต่างในการใช้ กล่าวคือ บางกลวิธีพบมากในบางภาษา แต่ในบางภาษากลับไม่ค่อยใช้หรือไม่ใช้เลย

2.4 บทสรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ส่วนนี้เป็นการสรุปการทบทวนงานวิจัยในอดีตในข้อ 2.3 โดยเนื้อหาแบ่งเป็น 2 หัวข้อย่อยคือ 1) พัฒนาการของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีต และ 2) ประเด็นที่เหมือนและต่างในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีต เนื้อหาส่วนแรกเป็นการให้ภาพรวมของพัฒนาการของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีต และเนื้อหาส่วนที่สองเป็นการเปรียบเทียบงานวิจัยในอดีตในประเด็นใหญ่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม

2.4.1 พัฒนาการของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีต

“เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม” เป็นประเด็นที่ยังไม่มีการศึกษากันอย่างกว้างขวางซึ่งเห็นได้จากงานวิจัยจำนวนน้อย จากการค้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบงานวิจัยเพียง 4 เรื่องดังที่ได้กล่าวรายละเอียดของงานวิจัยแต่ละเรื่องไว้ในส่วนที่ 2.2 งานวิจัยทั้ง 4 เรื่องดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเช่นเดียวกันคือเพื่อศึกษากลวิธีการแสดงรูปภาษาของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม โดยงานที่มีความสำคัญและจัดว่าเป็นต้นแบบของการศึกษาเรื่องเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมคือ งานวิจัยของมาร์เก็ตส์และออสติน (Margetts and Austin, 2007) เนื่องจากงานวิจัยนี้เสนอวิธีการแสดงรูปภาษาของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในเชิงแบบลักษณะภาษา ซึ่งงานทุกชิ้นมุ่งหาคำตอบเรื่องนี้และได้อภิปรายมโนทัศน์ของความเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมไว้ชัดเจนที่สุดในบรรดางานวิจัยทั้งหมดโดยประเด็นนี้ถูกงานวิจัยชิ้นอื่นๆ นำไปอ้างอิงในงานของตนเอง

จากงานวิจัยทั้ง 4 เรื่องข้างต้น จะเห็นได้ว่ามีงานวิจัยที่ทำโดยผู้วิจัยคนเดียวกันคืองานวิจัยของมาร์เก็ตส์ที่ทำในปีค.ศ.2002 และ2007 (Margetts, 2002; 2007) ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นงานวิจัยเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่ผู้วิจัยพยายามพัฒนาการศึกษาเพื่อหาคำตอบที่ครอบคลุมเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมจำนวนมากได้ งานวิจัยชิ้นแรกของมาร์เก็ตส์ที่ทำในปี ค.ศ. 2002 ถือว่าเป็นงานวิจัยชั้นบุกเบิกของเรื่องเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมโดยผลการศึกษาของงานวิจัยชิ้นนี้นำไปสู่งานวิจัยชิ้นอื่นๆ โดยผู้วิจัยคนเดียวกันนี้ทั้งที่ทำคนเดียวและทำร่วมกับปีเตอร์ ออสตินในปีค.ศ. 2007 (Margetts and Austin, 2007) แม้ว่าจะเป็นงานชิ้นแรกที่ศึกษาเรื่องเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม แต่มีโน้ตสั้นเรื่องเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยนี้ยังไม่ชัดเจนเพียงพอในการเข้าใจความเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมเนื่องจากมาร์เก็ตส์ไม่ได้อภิปรายในเชิงลึกว่าเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมมีคุณสมบัติโดยเฉพาะในแง่บรรดาศาสตร์อย่างไร ผู้วิจัยกล่าวเพียงว่าเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมเกี่ยวข้องกับโน้ตสั้นเรื่องหน่วยสร้างทวิกรรม

งานวิจัยของมาร์เก็ตส์ชิ้นที่สองในปีค.ศ.2007 ได้ขยายการศึกษาเรื่องเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมจากภาษาเดียวไปยังการศึกษาแบบลักษณะภาษาของภาษากลุ่มโอเชียติกและอภิปรากรมโน้ตสั้นของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมเพิ่มมากขึ้น มีโน้ตสั้นเรื่องเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยชิ้นนี้ของมาร์เก็ตส์ได้อภิปรายเรื่องบทบาททางความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์ในเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมซึ่งอ้างอิงมาจากงานวิจัยของมาร์เก็ตส์และออสตินที่ตีพิมพ์ในปีเดียวกัน ในส่วนของการศึกษาการแสดงรูปภาษา ผลการศึกษาของปีค.ศ. 2007 พบวิธีการแสดงรูปภาษาที่หลากหลายกว่างานชิ้นแรกเนื่องจากข้อมูลที่ใช้ในการศึกษามาจากภาษาจำนวนมากกว่า

นอกจากนี้ในบรรดางานวิจัยทั้งหมด งานวิจัยที่มีลักษณะใกล้เคียงกันมากได้แก่ งานวิจัยของมาร์เก็ตส์และออสตินและงานวิจัยของมาร์เก็ตส์ซึ่งตีพิมพ์ในปีค.ศ.2007 เช่นเดียวกัน เหตุที่งานวิจัยทั้งสองชิ้นนี้มีความคล้ายคลึงกันมากเนื่องจากงานวิจัยของมาร์เก็ตส์ยึดงานวิจัยของมาร์เก็ตส์และออสตินเป็นต้นแบบในการศึกษาและอ้างอิงงานชิ้นนี้ โดยเฉพาะมีโน้ตสั้นของความ เป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมและวิธีการแสดงรูปภาษาของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม อย่างไรก็ตามงานทั้งสองชิ้นนี้มีความแตกต่างกันในเรื่องประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมซึ่งจะกล่าวในลำดับต่อไป

ส่วนงานวิจัยของเอ็นฟิลด์ (Enfield, 2007) ได้อ้างอิงงานของมาร์เก็ตส์และออสตินในแง่ของวิธีการแสดงรูปภาพเช่นกัน แต่ผลการศึกษางานบางส่วน of เอ็นฟิลด์แตกต่างจากงานต้นแบบและงานชิ้นอื่นๆ กล่าวคือ เอ็นฟิลด์พบว่าในภาษาลาวมีการใช้กลวิธีการละอาร์กิวเมนต์โดยสามารถค้นคืนอาร์กิวเมนต์ที่ละนั้นได้จากปริบทซึ่งเป็นกลวิธีที่ไม่ปรากฏในงานวิจัยชิ้นอื่นๆ เนื่องจากเอ็นฟิลด์รวมข้อมูลที่มีการละอาร์กิวเมนต์ที่เป็นหน่วยร่วมเหตุการณ์ในเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมไว้ในการศึกษา ในขณะที่งานวิจัยชิ้นอื่นๆ ไม่รวมข้อมูลที่มีการละอาร์กิวเมนต์แม้ว่าจะสามารถค้นคืนอาร์กิวเมนต์นั้นได้จากปริบท นอกจากนี้บทบาททางความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์และประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยนี้ยังแตกต่างจากงานวิจัยชิ้นอื่นๆ ซึ่งจะกล่าวถึงต่อไป

2.4.2 ประเด็นที่เหมือนและต่างในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีต

ในหัวข้อย่อยนี้ ผู้วิจัยจะเปรียบเทียบงานวิจัยในอดีตในประเด็นต่อไปนี้ ก) คำจำกัดความ ข) บทบาททางความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์ ค) ประเภทของเหตุการณ์ และง) กลวิธีการแสดงรูปภาพ

2.4.2.1 คำจำกัดความของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม

เมื่อศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีตโดยละเอียด ผู้วิจัยพบว่างานวิจัยทั้ง 4 เรื่องได้ให้คำจำกัดความไว้ในทำนองเดียวกันทั้งในเชิงอรรถศาสตร์และวากยสัมพันธ์ว่าเป็น **เหตุการณ์ที่ประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์จำนวน 3 หน่วยซึ่งหน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้ง 3 หน่วยนี้มักจะแสดงรูปภาพเป็นอาร์กิวเมนต์ของประโยค** มาร์เก็ตส์และออสติน (Margetts and Austin, 2007) และมาร์เก็ตส์ (Margetts, 2007) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่างานวิจัยของพวกเขาเลี้ยงที่จะอภิปรายมโนทัศน์ของความเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมเนื่องจากเป็นเรื่องที่เข้าใจยากและยากที่จะอธิบาย

2.4.2.2 บทบาททางความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์

หน่วยร่วมเหตุการณ์ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม

สามารถมีบทบาททางความหมายได้หลากหลายโดยขึ้นอยู่กับคำกริยาว่าต้องการหน่วยร่วม เหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายใด ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์และพบว่าหน่วยร่วมเหตุการณ์ใน เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยทั้งหมดครอบคลุมหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททาง ความหมายต่างๆ ดังนี้

หน่วยร่วมเหตุการณ์ในงานวิจัยของมาร์เก็ตส์ (Margetts, 2002) ประกอบด้วยหน่วยร่วม เหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็น **ผู้กระทำ ผู้ร่วมแกนกลาง ผู้รับ เป้าหมาย และผู้รับ ผลประโยชน์**

งานวิจัยของมาร์เก็ตส์และออสติน (Margetts and Austin, 2007) และงานวิจัยของมาร์เก็ตส์ (Margetts, 2007) ประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็น **ผู้กระทำ ผู้ร่วมแกนกลาง ผู้รับ เป้าหมาย ผู้ถูกกระทำ ผู้รับประโยชน์ แหล่งที่มา และ เครื่องมือ**

ในงานวิจัยของเอ็นฟิลด์ (Enfield, 2007) เอ็นฟิลด์ได้กล่าวถึงประเภทของหน่วยร่วม เหตุการณ์ที่อยู่ในงานวิจัยนี้ว่าเป็นหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่เป็น **แหล่งที่มา ผู้ร่วมแกนกลาง และ เป้าหมาย** ซึ่งหน่วยร่วมเหตุการณ์เหล่านี้เอ็นฟิลด์เสนอจากแง่มุมของแนวคิดเรื่องห่วงโซ่การ กระทำ (action chain) ในทฤษฎีไวยากรณ์ปริธานของแล็งแอกเคอร์ (Langacker, 1991) โดย หน่วยร่วมเหตุการณ์เหล่านี้เป็นหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายกว้างๆ ซึ่งปรากฏ ห่วงโซ่การกระทำ แต่เมื่อผู้วิจัยศึกษางานวิจัยเรื่องนี้โดยละเอียด กลับพบหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มี บทบาททางความหมายอื่นๆ นอกเหนือจากบทบาททางความหมาย 3 บทบาทข้างต้นคือ **ผู้กระทำ ผู้รับ ผู้ถูกกระทำ ผู้รับประโยชน์ และ เครื่องมือ**

จะเห็นได้ว่างานวิจัยของมาร์เก็ตส์และออสติน (Margetts and Austin, 2007) งานวิจัยของ มาร์เก็ตส์ (Margetts, 2007) และงานวิจัยของเอ็นฟิลด์ (Enfield, 2007) ได้ศึกษาเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่ประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายจำนวน 8 บทบาท เช่นเดียวกัน ในขณะที่งานวิจัยของมาร์เก็ตส์ (Margetts, 2002) ซึ่งเป็นงานวิจัยชิ้นแรกศึกษาเพียง หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายจำนวน 5 บทบาท หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่ปรากฏ

ในงานวิจัยทุกเรื่องคือหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็น **ผู้กระทำ ผู้ร่วม**
แกนกลาง ผู้รับ เป้าหมาย และผู้รับประโยชน์

2.4.2.3 ประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม

ประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมเป็นคุณสมบัติในแง่อรรถศาสตร์อีกประการหนึ่งของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม จากการศึกษางานวิจัยในอดีตโดยละเอียดพบงานวิจัยเดี่ยวที่กล่าวถึงประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมคือ งานวิจัยของมาร์เก็ตส์และออสติน (Margetts and Austin, 2007) แต่ประเภทเหตุการณ์ในงานวิจัยนี้ยังไม่ชัดเจนและไม่ครอบคลุมข้อมูลตัวอย่างประโยคในงานวิจัย เช่น เหตุการณ์การกระทำด้วยเครื่องมือบางอย่าง “Fu burede ije sime abe ufu.” ‘He cut the bread with a knife.’ เป็นต้น ในขณะที่งานวิจัยอีกสามเรื่องไม่ได้กล่าวถึงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมว่าครอบคลุมเหตุการณ์ประเภทใดบ้าง อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่าแม้ว่างานวิจัยจะไม่ได้กล่าวถึงประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม แต่ผู้วิจัยของงานวิจัยในอดีตมีมโนทัศน์เรื่องนี้โดยแสดงผ่านข้อมูลที่เป็นตัวอย่างประโยคในงานวิจัย ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเภทเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยเหล่านี้ขึ้นใหม่เพื่อให้มโนทัศน์ของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมของงานวิจัยแต่ละงานเหล่านี้ชัดเจนยิ่งขึ้น ประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัยในอดีตทั้ง 4 เรื่องมีดังนี้

1. งานวิจัยของมาร์เก็ตส์ (Margetts, 2002)

ผู้วิจัยพบว่าเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยชิ้นนี้มีทั้งหมด 4 ประเภทเหตุการณ์ ได้แก่

1) **เหตุการณ์การถ่ายโอนการครอบครอง/กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง** เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมประเภทนี้เป็นเหตุการณ์ที่บุคคลหนึ่งถ่ายโอนการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้อีกบุคคลหนึ่ง คำกริยาที่ปรากฏในเหตุการณ์นี้ คือคำกริยาที่มีความหมาย ‘give’ ตัวอย่างเช่น

(68) Yo-gu   medolo   se   le-ya-ma.

CL1-1SG:P   medal   3PL   give-3SG:O-hither

‘They gave me a medal.’

(Margetts, 2002: 629)

2) เหตุการณ์การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมาย เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมประเภทนี้เป็นเหตุการณ์ที่บุคคลหนึ่งทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปสู่เป้าหมายหนึ่ง คำกริยาที่ปรากฏในเหตุการณ์นี้ คือคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘send’ ‘pour’ ‘throw’ ‘bring’ ตัวอย่างเช่น

(69) Leta wa ye hetamali-ya-ma.
 letter GIVEN 3SG send-3SG:O-hither
 ‘He sent the letter to me/us.’

(Margetts, 2002: 627)

3) เหตุการณ์การสื่อสารไปยังผู้ใดผู้หนึ่ง เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมประเภทนี้เป็นเหตุการณ์ที่บุคคลหนึ่งสื่อสารหรือส่งข้อมูลไปให้อีกบุคคลหนึ่ง คำกริยาที่ปรากฏในเหตุการณ์นี้ คือคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘show’ ‘tell’ ตัวอย่างเช่น

(70) Wasu-gu kabo yo-m ya hede-hedede.
 news-1SG:P TAM CL1-2SG:P 1SG RED-tell
 ‘I will tell you my story.’

(Margetts, 2002: 623)

4) เหตุการณ์การสร้างสรรคสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมประเภทนี้เป็นเหตุการณ์ที่บุคคลหนึ่งสร้างสรรคสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้แก่อีกบุคคลหนึ่งโดยการกระทำนี้เกิดขึ้นเพื่อประโยชน์ของผู้รับเป็นสำคัญ คำกริยาที่ปรากฏในเหตุการณ์นี้ คือคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘cook’ ‘make’ ‘buy’ ตัวอย่างเช่น

(71) Ka-di kai ya lao-liga.
 CL1-3PL:P food 1SG go-cook
 ‘I cook food for them.’

(Margetts, 2002: 625)

2. งานวิจัยของมาร์เก็ตส์และออสติน (Margetts and Austin, 2007)

จากการวิเคราะห์งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยพบเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมทั้งหมด 9 ประเภท เหตุการณ์ดังนี้

1) เหตุการณ์การถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง คำกริยาที่แสดงเหตุการณ์นี้ คือคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘give’ ‘present’ ‘provide’ ‘sell’ ‘allocate’ ‘bequeath’ ‘offer’ ‘bake’ ‘promise’ ‘write’ ดังตัวอย่างภาษาอังกฤษ

(72) John gave Mary a present.

(Margetts and Austin, 2007: 10)

2) เหตุการณ์การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมาย คำกริยาที่แสดงเหตุการณ์นี้คือคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘hand’ ‘send’ ‘mail’ ‘put’ ‘place’ ‘take’ ‘bring’ ‘throw’ ‘feed’ ‘kick’ ดังตัวอย่างภาษาอังกฤษ

(73) Lisa kicked Bart the ball.

(Margetts and Austin, 2007: 10)

3) เหตุการณ์การสื่อสารไปยังผู้ใดผู้หนึ่ง คำกริยาที่แสดงเหตุการณ์นี้คือคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘tell’ ‘explain’ ‘describe’ ‘teach’ ‘show’ เช่นตัวอย่างภาษาทวิ (Twi)

(74) Mi-ka   aɣɛm   mi-kyɛrɛ   no.

I-speak   word   I-show   him

‘I told him something.’

(Riis, 1854: 30 อ้างถึงใน Lord, 1993: 75 อ้างถึงใน Margetts and Austin, 2007: 23)

4) เหตุการณ์การได้รับการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่ง เป็นเหตุการณ์ที่บุคคลหนึ่งได้รับการถ่ายโอนการครอบครองสิ่งหนึ่งจากอีกบุคคลหนึ่ง คำกริยาที่แสดงเหตุการณ์นี้ คือคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘get’ ‘receive’ ‘learn’ เหตุการณ์นี้มี

ความน่าสนใจที่แม้ว่ามาร์เก็ตส์และออสตินจะจัดเหตุการณ์นี้เป็นหนึ่งในเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมแต่กลับไม่พบตัวอย่างข้อมูลแสดงเหตุการณ์ประเภทนี้ในงานวิจัย

5) เหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่งเป็นเหตุการณ์ที่บุคคลหนึ่งปฏิเสธไม่ยอมให้มีการถ่ายโอนการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้อีกบุคคลหนึ่ง คำกริยาที่แสดงเหตุการณ์นี้คือคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘refuse’ ‘deny’ ‘withhold’ ‘obstruct access to’ ดังตัวอย่างภาษากายาร์ดิลด์(Kayardild)

(75) Dulk-uru-ya   dangka-ya   barrwaa-ja   dulk-i

country-PROP_MOD.LOC   person-MOD.LOC   block.off-ACT   land-MOD.LOC

‘(He) barred the land to its rightful owners.’

(Evans, 1995: 649 อ้างถึงใน Margetts and Austin, 2007: 13)

6) เหตุการณ์การขอการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่งเป็นเหตุการณ์ที่บุคคลหนึ่งขอการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากอีกบุคคลหนึ่ง คำกริยาที่แสดงเหตุการณ์นี้คือคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘ask’ ‘ask for’ ‘learn’ เช่นตัวอย่างภาษาซาลิบา (Saliba)

(76) Se   kaibwada-moni   kali-gu-wai

3PL   ask.for-money   toward-qSG.POS-towards

‘They ask me for money.’

(Margetts and Austin, 2007: 18)

7) เหตุการณ์การทำให้ผู้ใดผู้หนึ่งสูญเสียการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นเหตุการณ์ที่บุคคลหนึ่งทำให้อีกบุคคลหนึ่งสูญเสียการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง คำกริยาที่แสดงเหตุการณ์นี้คือคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘deprive’ ‘rob’ ‘steal’ ดังตัวอย่างภาษารัสเซีย

(77) Sud   liši-l   Annu   svobody
 Court.NOM   deprive.PST.M.SG   Anna.ACC   freedom.GEN
 ‘The court deprived Anna of her freedom.’

(Margetts and Austin, 2007: 20)

8) เหตุการณ์การสร้างสรรคดีสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง คำกริยาที่แสดง เหตุการณ์นี้คือคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘read’ ‘make’ ‘cook’ ‘plant’ เช่นตัวอย่างภาษาตุก-เบสิ (Tukang Besi)

(78) No-helo’a-ke-mo   ako   te   ina-no
 3R-cook-3OBJ-PRF   do.for   CORE   mother-3POSS
 ‘They cooked it for their mother.’

(Donohue, 1999: 201 อ้างถึงใน Margetts and Austin, 2007: 23)

9) เหตุการณ์การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือเป็นเหตุการณ์ที่บุคคลหนึ่ง กระทำสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือบางอย่าง คำกริยาที่แสดงเหตุการณ์นี้คือคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘draw’ ‘cut’ ‘kill’ ‘paint’ ‘break’ ดังตัวอย่างภาษาบาราย (Barai)

(79) Fu   burede   ije   sime   abe   ufu
       he   bread   DEF   knife   take   cut
 ‘He cut the bread with a knife.’

(Foley and Olson, 1985: 44 อ้างถึงใน Margetts and Austin, 2007: 24)

3. งานวิจัยของเอ็นฟิลด์ (Enfield, 2007)

ผู้วิจัยพบว่าเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยของเอ็นฟิลด์มีทั้งหมด 6 ประเภทดังนี้

1) เหตุการณ์การถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ ผู้ใดผู้หนึ่ง คำกริยาที่แสดงเหตุการณ์นี้ คือคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘give’ ดังตัวอย่าง

(80) caw4 haj5 ngen2 khòòj5 haa5-lòòj4 kiip5
 2SG give money 1SG five-hundred kip

‘You gave me 500 kip (of money).’

(Enfield, 2007: 9)

2) เหตุการณ์การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมาย คำกริยาที่แสดงเหตุการณ์นี้ คือคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘send’ ‘deliver’ ‘put’ ‘place’ ‘paint’ ‘water’ ‘take’ ‘bring’ ดังตัวอย่าง

(81) man2 pòn4 khaw5 luuk4
 3SG feed rice child

‘S/he fed (his/her) child.’ (‘S/he rice-fed (his/her) child.’)

(Enfield, 2007: 5)

(82) khòòj5 saj1 nam4 naj2 mòò5 nii4
 1SG put water inside pot DEM.GEN.

‘I put water in this pot.’

(Enfield, 2007: 19)

3) เหตุการณ์การสื่อสารไปยังผู้ใดผู้หนึ่ง คำกริยาที่แสดงเหตุการณ์นี้ คือคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘tell’ ‘say’ เช่น

(83) lùang1 nii4 khòòj5 bòòk5 caw4 lèèw4
 story DEM.GEN 1SG tell 2SG already

‘This story, I’ve told you already.’

(Enfield, 2007: 15)

4) เหตุการณ์การขอการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่ง คำกริยาที่แสดงเหตุการณ์นี้คือคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘ask’ เช่น

(84) khòj5 thaam3 moong2 laaw2
1SG ask o'clock 3SG

‘I asked him/her the time.’

(Enfield, 2007: 4)

5) เหตุการณ์การสร้างสรรคสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง คำกริยาที่แสดงเหตุการณ์นี้คือคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘read’ เช่น

(85) phuø-nan4 kaø qaan1 ø haj5 laaw2
person-DEM.NONPROX LNK read give 3SG

‘That fellow read (it) for him’

(Enfield, 2007: 18)

6) เหตุการณ์การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือ คำกริยาที่แสดงเหตุการณ์นี้คือคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘paint’ ‘make’ เช่น

(86) qaw3 fùang2 maø hêt1 hun1
take straw come made effigy

‘(they) made effigies with straw.’

(Enfield, 2007: 17)

(87) laaw2 thaa2 hùan2 lang3 nii4 duaj4 sii3 lùam5
3SG apply house CLF DEM.GEN with paint shiny

‘S/he applied this house with shiny paint.’

(Enfield, 2007: 5)

4. งานวิจัยของมาร์เก็ตส์ (Margetts, 2007)

จากการวิเคราะห์งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยพบเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมในงานวิจัยทั้งหมด 6 ประเภทดังต่อไปนี้

1) เหตุการณ์การถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง คำกริยาที่แสดงเหตุการณ์นี้ คือคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘give’ ‘sell’ ดังตัวอย่างในภาษาโตบาติ (Tobati)

(88) Ntia nehu roy yan-doc.
3SG 1SG money give-1SG
‘He gave me some money.’

(Lynch, Ross and Crowley, 2002: 199-200 อ้างถึงใน Margetts, 2007: 76)

2) เหตุการณ์การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมาย คำกริยาที่แสดงเหตุการณ์นี้ คือคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘bring’ ‘send’ ‘pour’ ‘put’ ‘throw’ ‘takw’ ‘carry’ ‘feed’ ‘paint’ ดังตัวอย่างในภาษาตามัมโบ (Tamambo)

(89) Ku-mbo tau vero a mai telei Selina.
1SG-FUT put.in.place seed 3SG.IRR come PP Selina
‘I’ll send seeds to Selina.’

(Jauncey, 1997: 386 อ้างถึงใน Margetts, 2007: 95)

3) เหตุการณ์การสื่อสารไปยังผู้ใดผู้หนึ่ง คำกริยาที่แสดงเหตุการณ์นี้ คือคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘tell’ ‘say’ ‘inform’ ‘teach’ ‘show’ เช่นตัวอย่างในภาษาตามัมโบ (Tamambo)

(90) Yac-*anpog*-I   *ovonyan hai uvuvu itetwai*.
 1SG.FUT-tell-CONST   child.PL INDEF   story   traditional
 ‘I will tell the children a traditional story.’

(Crowley, 1998: 202 อ้างถึงใน Margetts, 2007: 79)

4) เหตุการณ์การขอการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่ง คำกริยาที่แสดงเหตุการณ์นี้คือคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘ask for’ ‘ask’ เช่นตัวอย่างในภาษาโกโกตา (Kokota)

(91) N-a   *tore-I mane ana kaike bia*.
 REAL-1SJB   ask-3SG.O   man   that   one   beer
 ‘I asked the man for beer.’

(Palmer, 1999: 151-52 อ้างถึงใน Margetts, 2007: 89)

5) เหตุการณ์การสร้างสรรคสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง คำกริยาที่แสดงเหตุการณ์นี้คือคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘make’ ‘cook’ ‘buy’ ‘wash’ เช่นตัวอย่างในภาษาโตไล (Tolai)

(92) I   *ga igir a=dir*.
 he   TA   cook.vegetables   CL-3DU
 ‘He cooked vegetables for them.’

(Mosel, 1984: 173 อ้างถึงใน Margetts, 2007: 112)

6) เหตุการณ์การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือ คำกริยาที่แสดงเหตุการณ์นี้คือคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘kill’ ‘cut’ ‘paint’ ดังตัวอย่างในภาษาโฮวา (Hoava)

(93) Va-mate-ni-a qato Ebolo sa boko.

CAUS-be.dead-APPL-3SG stick Ebolo ART.SG pig

‘Ebolo killed the pig with a stick.’

(Davis, 2003: 134 อ้างถึงใน Margetts, 2007: 86)

จากประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมในงานวิจัยทั้งสี่เรื่องข้างต้น จะเห็นได้ว่างานวิจัยของมาร์เก็ตส์และออสตินครอบคลุมประเภทของเหตุการณ์ที่หลากหลายมากที่สุดคือ 9 ประเภทเหตุการณ์ ส่วนงานวิจัยที่ศึกษาประเภทของเหตุการณ์ในลำดับรองลงมาคืองานวิจัยของมาร์เก็ตส์ (Margetts, 2007) และเอ็นฟิลด์ (Enfield, 2007) โดยครอบคลุมเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมจำนวน 6 ประเภท ในขณะที่งานวิจัยของมาร์เก็ตส์ (Margetts, 2007) ครอบคลุมประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมน้อยที่สุดคือ 4 ประเภทเหตุการณ์ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ประเภทของเหตุการณ์	งานวิจัยในอดีต			
	มาร์เก็ตส์ (2002)	มาร์เก็ตส์และ ออสติน (2007)	เอ็นฟิลด์ (2007)	มาร์เก็ตส์ (2007)
1. เหตุการณ์การถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง	✓	✓	✓	✓
2. เหตุการณ์การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมาย	✓	✓	✓	✓
3. เหตุการณ์การสื่อสารไปยังผู้ใดผู้หนึ่ง	✓	✓	✓	✓
4. เหตุการณ์การได้รับการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่ง		✓		
5. เหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง		✓		
6. เหตุการณ์การขอการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่ง		✓	✓	✓
7. เหตุการณ์การทำให้ผู้ใดผู้หนึ่งสูญเสียการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง		✓		
8. เหตุการณ์การสร้างสรรคสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง	✓	✓	✓	✓
9. เหตุการณ์การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือ		✓	✓	✓

ตารางที่ 1 ประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยในอดีต

ประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่ปรากฏในงานวิจัยทุกเรื่องได้แก่ 1) เหตุการณ์การถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง 2) เหตุการณ์การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมาย 3) เหตุการณ์การสื่อสารไปยังผู้ใดผู้หนึ่ง และ 4) เหตุการณ์การสร้างสรรคสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง

2.4.2.4 กลวิธีการแสดงรูปภาพ

การแสดงรูปภาพของเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมเป็นคำถามหลักของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีตทั้ง 4 เรื่อง งานวิจัยแต่ละเรื่องพบคำตอบที่แตกต่างกัน บางเรื่องแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ในขณะที่บางเรื่องแตกต่างกันมาก ความแตกต่างเหล่านี้เกิดจากภาษาที่ใช้ในการวิจัยและขอบเขตของข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยของมาร์เก็ตส์ (Margetts, 2002) เป็นงานวิจัยชิ้นแรกๆ ที่ศึกษาเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมในขอบเขตข้อมูลจำนวนน้อยทั้งในแง่จำนวนภาษาซึ่งเป็นภาษาเดียวคือภาษาซาเลียและประเภทของเหตุการณ์ คำตอบที่พบจึงจำกัดเฉพาะภาษาเดียวและตามขอบเขตประเภทเหตุการณ์ที่เลือกศึกษาตามที่ได้อภิปรายไว้ใน 2.3.2.3 มาร์เก็ตส์พบกลวิธีการแสดงรูป 3 กลวิธีได้แก่ 1) กลวิธีการใช้หน่วยสร้างทวิกรรม 2) กลวิธีการใช้หน่วยสร้างกรรมเดียวที่มีผู้รับผลประโยชน์ซึ่งแสดงรูปโดยหน่วยคำแสดงความเป็นเจ้าของ และ 3) กลวิธีการใช้หน่วยสร้างกรรมเดียวที่มีผู้รับซึ่งแสดงด้วยหน่วยคำแสดงทิศทาง

เมื่อมาร์เก็ตส์ได้ทำวิจัยเรื่องนี้ร่วมกับออสตินในปีค.ศ.2007 (Margetts and Austin, 2007) เพื่อเสนอกลวิธีทางภาษาของเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมในเชิงแบบลักษณ์ภาษา งานวิจัยนี้จึงขยายไปสู่การศึกษาในเชิงแบบลักษณ์ภาษาและมีประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมหลากหลายประเภท กลวิธีที่เสนอไว้ในงานวิจัยนี้มีดังนี้

- 1) กลวิธีการใช้ภาคแสดงที่มีอาร์กิวเมนต์ 3 อาร์กิวเมนต์
- 2) กลวิธีการใช้อาร์กิวเมนต์แทนการก้ออมหรือส่วนขยาย
- 3) กลวิธีการใช้กริยาเรียง
- 4) กลวิธีการใช้การรวมเป็นหน่วยเดียวกับคำกริยา
- 5) กลวิธีการใช้การผูกติดกับคำนาม
- 6) กลวิธีการใช้หน่วยคำแสดงทิศทาง
- 7) กลวิธีการซับซ้อนความหมายของหน่วยรวมเหตุการณ์

กลวิธีการแสดงรูปภาพที่มาร์เก็ตส์และออสตินเสนอไว้ข้างต้นเป็นแนวทางในการศึกษา การแสดงรูปภาพให้งานวิจัยอีกสองเรื่องคืองานวิจัยของมาร์เก็ตส์ (Margetts, 2007) และงานวิจัย ของเอ็นฟิลด์ (Enfield, 2007) มาร์เก็ตส์ได้ขยายการศึกษาจากภาษาเดียวคือภาษาซาลิบาไปสู่ การศึกษาภาษากลุ่มโอเชียนิคเพื่อนำคำตอบมาสนับสนุนกลวิธีทางภาษาที่มาร์เก็ตส์และออสตินได้ เสนอไว้ มาร์เก็ตส์พบคำตอบที่สนับสนุนงานของมาร์เก็ตส์และออสติน โดยพบว่าภาษากลุ่มโอเชีย นิคแสดงรูปภาพตามกลวิธีในงานต้นแบบซึ่งมาร์เก็ตส์ได้เปลี่ยนชื่อกลวิธีการใช้หน่วยคำแสดง ทิศทางเป็นกลวิธีการแสดงรูปภาพเป็นส่วนขยายที่คำกริยา เนื่องจากมาร์เก็ตส์ต้องการสื่อว่ากลวิธี นี้เป็นการแสดงรูปภาพของอาร์กิวเมนต์หนึ่งด้วยหน่วยคำหรืออนุภาคที่คำกริยา โดยไม่ระบุว่าเป็น หน่วยคำแสดงทิศทางหรือแสดงประเภททางไวยากรณ์ใด

ส่วนเอ็นฟิลด์ซึ่งได้ศึกษาการแสดงรูปภาพเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาลาวตาม แนวทางของมาร์เก็ตส์และออสตินเช่นกันพบกลวิธีที่ทั้งสนับสนุนและไม่สนับสนุนมาร์เก็ตส์และ ออสติน กลวิธีที่เหมือนกับงานวิจัยของมาร์เก็ตส์และออสตินได้แก่ 1) กลวิธีการรวมเป็นหน่วย เดียวกับคำกริยา 2) กลวิธีการใช้กริยาเรียง 3) กลวิธีการใช้อาร์กิวเมนต์แกนการก้ออม และ 4) กลวิธีการใช้ภาคแสดงที่มีอาร์กิวเมนต์ 3 อาร์กิวเมนต์ กลวิธีที่แตกต่างไปจากงานวิจัยของ มาร์เก็ตส์และออสตินคือกลวิธีการใช้ภาคแสดงที่มีอาร์กิวเมนต์ 3 อาร์กิวเมนต์ซึ่งในภาษาลาวมี กลวิธีย่อยภายใต้กลวิธีนี้แตกต่างออกไปคือกลวิธีการเน้นหัวเรื่องและกลวิธีการละอาร์กิวเมนต์ กลวิธีที่น่าสนใจคือกลวิธีการละอาร์กิวเมนต์ซึ่งเป็นกลวิธีในแง่ของวัจนปฏิบัติและปริเฉท (pragmatic-discourse strategy) ซึ่งไม่พบในงานวิจัยอื่นๆ เนื่องจากขอบเขตของการศึกษาของ งานวิจัยอื่นๆ ไม่รวมข้อมูลที่มีการละอาร์กิวเมนต์แม้ว่าจะสามารถค้นคืนอาร์กิวเมนต์นั้นได้จาก บริบทก็ตาม ในขณะที่เอ็นฟิลด์รวมข้อมูลที่มีการละอาร์กิวเมนต์แบบที่สามารถค้นคืนอาร์กิวเมนต์ นั้นได้จากบริบทไว้ในการศึกษาด้วย

2.5 คำจำกัดความ “เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม”

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะอภิปรายถึงปัญหาของคำจำกัดความของงานวิจัยในอดีตและจะเสนอคำจำกัดความของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่ใช้ในงานวิจัยนี้ เนื้อหาในส่วนนี้แบ่งออกเป็น 4 หัวข้อย่อย ได้แก่ 1) ปัญหาเรื่องคำจำกัดความ “เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม” ของงานวิจัยในอดีต 2) การจัดประเภทเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยในอดีต 3) ข้อสรุปเรื่องการจัดประเภทเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมและหน่วยร่วมเหตุการณ์ในเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยในอดีต และ 4) คำจำกัดความ “เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม” ที่เสนอในงานวิจัยนี้

2.5.1 ปัญหาเรื่องคำจำกัดความ “เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม” ของงานวิจัยในอดีต

แม้งานวิจัยในอดีตทั้ง 4 เรื่องจะให้คำจำกัดความเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมว่าเป็น **“เหตุการณ์ที่ประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์จำนวน 3 หน่วยที่มักจะแสดงรูปภาพเป็นอาร์กิวเมนต์ของประโยค”** ในลักษณะเดียวกันทั้งหมดก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาลึกลงไปแล้วจะพบว่าคำจำกัดความดังกล่าวเป็นคำจำกัดความที่มีปัญหาและทำให้ผู้อ่านสับสนได้ เนื่องจากผู้อ่านอาจตีความได้ว่าหน่วยร่วมเหตุการณ์ 3 หน่วยดังกล่าวนี้หมายถึงหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายใดๆ ก็ได้โดยไม่มีข้อจำกัด ดังนั้นไม่ว่าหน่วยร่วมเหตุการณ์ในประโยคจะมีบทบาทเป็นอะไรก็ตาม ประโยคที่ประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์ในรูปของอาร์กิวเมนต์ของประโยคที่แสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมอาจถือเป็นประโยคที่แสดง “เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม” ตามคำจำกัดความดังกล่าวนี้ได้ทั้งสิ้น ด้วยเหตุนี้จึงดูเหมือนว่าเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่ว่านี้ครอบคลุมเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมใดๆ จำนวนมากจนแทบจะหาขอบเขตและลักษณะร่วมของเหตุการณ์ไม่ได้ จึงอาจกล่าวได้ว่าคำจำกัดความในลักษณะนี้มีลักษณะกว้างเกินไป อย่างไรก็ตามจากการพิจารณาตัวอย่างประโยคแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดโดยละเอียด พบว่าเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมไม่ใช่เหตุการณ์ใดๆ ที่มีหน่วยร่วมเหตุการณ์ใดๆ จำนวน 3 หน่วยอย่างที่เข้าใจตามคำจำกัดความที่ให้ไว้ แต่เป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมบางประเภทที่หน่วยร่วมเหตุการณ์แต่ละหน่วยมีบทบาททางความหมายเฉพาะตัว และมีลักษณะพิเศษจำนวนหนึ่งเท่านั้น

ด้วยคุณสมบัติพิเศษเฉพาะตัวที่แสดงให้เห็นในตัวอย่างของงานวิจัยในอดีตเหล่านี้จึงทำให้เห็นว่าแท้จริงแล้วผู้วิจัยของงานวิจัยในอดีตมีภาพของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่มีหน่วยร่วม

เหตุการณ์ซึ่งมีความพิเศษกลุ่มหนึ่งร่วมกันอยู่ แต่ไม่สามารถให้คำจำกัดความที่สะท้อนถึงความพิเศษหรือเอกลักษณ์ของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมนี้ได้ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการค้นหาเอกลักษณ์ของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยในอดีตทั้งหมดโดยวิเคราะห์จากตัวอย่างข้อมูลในงานวิจัยเหล่านี้ พร้อมเสนอคำจำกัดความใหม่ที่ครอบคลุมและเฉพาะเจาะจงกว่าเดิม เพื่อให้สอดคล้องกับการรับรู้ของนักวิจัยในอดีตที่ยังไม่สามารถให้คำจำกัดหน่วยสร้างดังกล่าวได้อย่างชัดเจนเพียงพอได้

จากการวิเคราะห์ตัวอย่างข้อมูลในงานวิจัยในอดีต ผู้วิจัยพบว่าเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมสามารถจัดกลุ่มเหตุการณ์ในลักษณะเดียวกันได้ทั้งหมด 9 ประเภทโดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ ตามการปรากฏในงานวิจัยดังรายละเอียดในส่วนต่อไป

2.5.2 การจัดประเภทเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยในอดีต

ในการจัดกลุ่มเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม ผู้วิจัยจัดกลุ่มโดยพิจารณาจาก 2 ลักษณะดังนี้

1. ความหมายของเหตุการณ์ที่แสดงโดยตัวอย่างข้อมูลในงานวิจัยในอดีต จากตัวอย่างประโยคแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยทั้ง 4 ชิ้น ตัวอย่างประโยคที่แสดงเหตุการณ์ในลักษณะเดียวกันจะถูกจัดให้อยู่ในประเภทเหตุการณ์กลุ่มเดียวกัน เช่น เหตุการณ์การให้สิ่งหนึ่งโดยบุคคลหนึ่งแก่อีกบุคคลหนึ่ง และเหตุการณ์การขายสิ่งหนึ่งโดยบุคคลหนึ่งไปให้อีกบุคคลหนึ่ง จัดเป็น “เหตุการณ์ที่อยู่ในกลุ่มเหตุการณ์ประเภทของการถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง” เนื่องจากทั้งสองเหตุการณ์แสดงลักษณะของเหตุการณ์ที่บุคคลหนึ่งถ่ายโอนสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้อีกบุคคลหนึ่งเช่นเดียวกัน เป็นต้น

2. จำนวนของการปรากฏในงานวิจัยต่างๆ ในการการจัดกลุ่มเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม ผู้วิจัยจะจัดประเภทเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมตามลำดับของจำนวนของการปรากฏในงานวิจัยทั้งหมด ดังนี้ กลุ่มที่ 1 เหตุการณ์ประเภทที่ 1) - 4) เป็นเหตุการณ์ที่ปรากฏในงานวิจัยทั้งหมด กลุ่มที่ 2 เหตุการณ์ที่ 5) และ 6) เป็นตัวอย่างประโยคที่ปรากฏในงานวิจัยจำนวน 3 เรื่อง และกลุ่มที่ 3 เหตุการณ์ประเภทที่ 7) - 9) เป็นเหตุการณ์ที่ปรากฏในงานวิจัยเพียงเรื่องเดียว โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

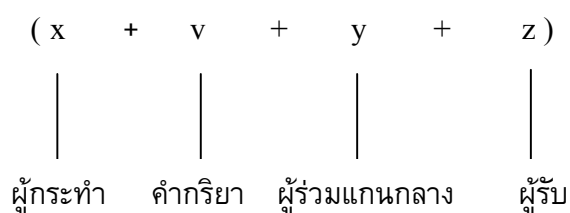
กลุ่มที่ 1 เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่พบในงานวิจัยทั้ง 4 เรื่อง

ประเภทเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่พบในงานวิจัยทั้งหมดคือ

- 1) เหตุการณ์การถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง
- 2) เหตุการณ์การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมาย
- 3) เหตุการณ์การสื่อสารไปยังผู้ใดผู้หนึ่ง
- 4) เหตุการณ์การสร้างสรรคสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ผู้ใดผู้หนึ่ง

1) เหตุการณ์การถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง

เหตุการณ์ประเภทนี้แสดงโครงสร้างทางความหมาย⁶ ดังนี้

องค์ประกอบทางความหมายของเหตุการณ์ประเภทนี้ประกอบด้วย

- 1) x คือ ผู้กระทำการถ่ายโอนสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง
- 2) y คือ ผู้ร่วมแกนกลางซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกถ่ายโอน
- 3) z คือ ผู้รับสิ่งที่ถูกถ่ายโอนมาให้
- 4) v คือ คำกริยาแสดงการถ่ายโอนซึ่งจะเขียนอยู่ในรูปของตัวพิมพ์ใหญ่ของภาษาอังกฤษ

ในสถานะของอภิภาษา (metalinguage) เพื่อแทนความหมายของคำกริยาในภาษาต่าง ๆ โดยคำกริยาในเหตุการณ์นี้แบ่งได้เป็น 2 ประเภทตามเงื่อนไขของการถ่ายโอน ดังนี้

⁶ โครงสร้างทางความหมายนี้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยร่วมเหตุการณ์ 3 หน่วยซึ่งแทนด้วยสัญลักษณ์ x y และ z กับบทบาททางความหมายที่หน่วยร่วมเหตุการณ์แสดงในเหตุการณ์แต่ละประเภท ดูรายละเอียดเรื่องบทบาททางความหมายได้ที่หัวข้อ 2.1.3.1

4.1) คำกริยาที่แสดงความหมายของการให้โดยไม่มีเงื่อนไขเรื่องเงิน เช่น ‘GIVE’ ‘PRESENT’ ‘FEED’ ‘DONATE’ ‘SUPPLY’ ‘ALLOCATE’ ‘BEQUEATH’

4.2) คำกริยาที่แสดงความหมายของการให้โดยมีเงื่อนไขเรื่องเงิน เช่น ‘SELL’
ตัวอย่าง

(94) ภาษาทิเบต (Tibetan)

Kho-s blo=bzang-la deb cig sprad-song

He-erg Lobsang-loc book a give-prf

‘He gave Lobsang a book.’

(DeLancey, 2001 อ้างถึงใน Margetts and Austin, 2007:18)

(95) ภาษาซาลิบา (Saliba)

Lulu te ka-gu kaha ye kainauya-i-gau.

shirt DET CL2-1SG:P sibling 3SG give-APP-1SG:O

‘My sister gave me this shirt as a gift.’

(Margetts, 2002:630)

(96) ภาษาจีนกวางตุ้ง (Cantonese)

Kéuih maaih ga che béi léih

3SG sell CLF car give 2SG

‘He’s selling a car to you.’

(Matthews and Yip, 1994:138-139 อ้างถึงใน Margetts and Austin, 2007: 22)

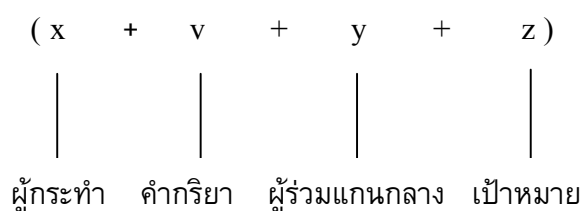
จากตัวอย่างประโยคข้างต้น จะเห็นได้ว่าคำกริยา ‘GIVE’ ในตัวอย่างที่ (94) และ (95) แสดงเหตุการณ์การถ่ายโอน ‘BOOK’ และ ‘SHIRT’ โดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ในขณะที่คำกริยา ‘SELL’ ในตัวอย่างที่ (96) แสดงการถ่ายโอน ‘CAR’ อย่างมีเงื่อนไขโดยต้องมีเงินเป็นสิ่งที่แลกเปลี่ยนกับสิ่งที่จะถูกถ่ายโอน

เหตุการณ์การถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง แสดงเหตุการณ์ที่มีคุณสมบัติทางความหมายประจำเหตุการณ์ดังนี้

- หน่วยร่วมเหตุการณ์ในตำแหน่ง X จะเป็นหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ให้เท่านั้น
- หน่วยร่วมเหตุการณ์ในตำแหน่ง Y เป็นสิ่งที่ถูกถ่ายโอนซึ่งเคยอยู่ในการครอบครองของผู้กระทำการถ่ายโอนได้เปลี่ยนไปอยู่ในการครอบครองของผู้รับ
- สิ่งที่ถูกถ่ายโอนเคลื่อนที่ทางกายภาพจากผู้กระทำการถ่ายโอนไปสู่ผู้รับ
- หน่วยร่วมเหตุการณ์ในตำแหน่ง Z คือผู้รับจะกลายเป็นผู้ครอบครองสิ่งที่ถูกถ่ายโอนคนใหม่หลังจากผู้ให้ได้กระทำการถ่ายโอนแล้ว

2) เหตุการณ์การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมาย

เหตุการณ์ประเภทนี้แสดงโครงสร้างทางความหมายดังนี้

องค์ประกอบทางความหมายของเหตุการณ์ประเภทนี้ประกอบด้วย

- 1) x คือ ผู้กระทำการเคลื่อนที่สิ่งหนึ่งไปยังเป้าหมายหนึ่ง
- 2) y คือ ผู้ร่วมแกนกลางซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกเคลื่อนที่
- 3) z คือ เป้าหมายของการเคลื่อนที่ของสิ่งหนึ่ง
- 4) v คือ คำกริยาแสดงการเคลื่อนที่ซึ่งจำแนกได้เป็น 2 ประเภทตามลักษณะทางความหมายของสิ่งที่ถูกเคลื่อนที่ดังนี้

4.1) คำกริยาแสดงความหมายของการเคลื่อนที่สิ่งหนึ่งที่มีลักษณะจับต้องได้เป็นชิ้นเป็นอัน เช่น 'LIFT' 'PLACE' 'SEND' 'MAIL' โดยให้สิ่งที่เคลื่อนที่นั้นตกอยู่ในความครอบครองของเป้าหมายซึ่งเป็นผู้รับ

4.2) คำกริยาแสดงความหมายของการเคลื่อนสิ่งที่เป็นสสารหรือของเหลวที่ไม่สามารถจับต้องได้เป็นขึ้นเป็นอัน เช่น ‘PAINT’ ‘SPRAY’ โดยให้สสารที่เป็นของเหลวนั้นไปปรากฏอยู่ที่เป้าหมายซึ่งเป็นสถานที่หรือสิ่งของ

ตัวอย่าง

(97) ภาษาซาลิบา

Leta wa ye hetemali-ya-ma
 letter given 3sg send-3sg.obj-towards.spkr
 ‘He sent me /us the letter.’

(Margetts, 2002:627)

(98) ภาษาลาว (Lao)

Khòòj5 si0 song1 lot1-cak2 haj5 phò01
 1sg irr send motorcycle give father
 ‘I’m going to deliver a motorcycle to Dad.’

(Enfield, 2007: 14)

(99) ภาษาลาว

laaw2 thaa2 sii3 hùn2 lang3 nii4
 3SG apply paint house CLF DEM.GEN
 ‘S/he painted this house.’

(Enfield, 2007: 4)

ตัวอย่างประโยคที่ (97) และ (98) ประกอบด้วยคำกริยา ‘SEND’ และ ‘DELIVER’ ซึ่งแสดงเหตุการณ์การเคลื่อนที่ ‘THE LETTER’ และ ‘A MOTORCYCLE’ ไปยัง ‘ME/US’ และ ‘DAD’ ซึ่งเป็นเป้าหมายของการเคลื่อนที่ สิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่ในตัวอย่างนี้เป็นสิ่งที่มีลักษณะจับต้องได้เป็นขึ้นเป็นอัน ในขณะที่ตัวอย่างประโยคที่ (99) ประกอบด้วยคำกริยา ‘PAINT’

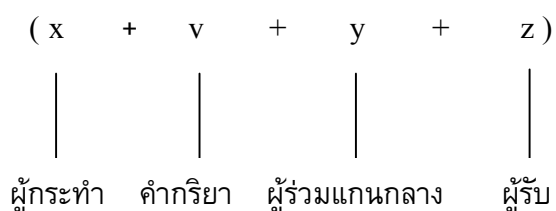
ซึ่งแสดงเหตุการณ์การเคลื่อนที่ 'PAINT' ซึ่งเป็นสิ่งที่ เป็นสสารหรือของเหลวที่ไม่สามารถจับต้องได้เป็นชิ้นเป็นอัน

เหตุการณ์ที่บุคคลหนึ่งทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมายหนึ่งแสดงเหตุการณ์ที่มีคุณสมบัติทางความหมายประจำเหตุการณ์ดังนี้

- หน่วยร่วมเหตุการณ์ในตำแหน่ง X มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ทางกายภาพไปสู่เป้าหมาย
- หน่วยร่วมเหตุการณ์ในตำแหน่ง Y มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่โดยเคลื่อนที่ทางกายภาพจากผู้กระทำไปสู่เป้าหมาย
- หน่วยร่วมเหตุการณ์ในตำแหน่ง Z มีบทบาทเป็นเป้าหมายซึ่งอาจเป็นผู้ครอบครองสิ่งที่ถูกเคลื่อนที่หรือไม่ก็ได้

3) เหตุการณ์การสื่อสารไปยังผู้ใดผู้หนึ่ง

เหตุการณ์ประเภทนี้แสดงโครงสร้างทางความหมายดังนี้

องค์ประกอบทางความหมายของเหตุการณ์ประเภทนี้ประกอบด้วย

- 1) x คือ ผู้กระทำการส่งสารหรือข้อความไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง
- 2) y คือ ผู้ร่วมแกนกลางซึ่งเป็นสารหรือข้อความที่ถูกส่งไป
- 3) z คือ ผู้รับสารหรือข้อความ
- 4) v คือ คำกริยาที่แสดงความหมายของการสื่อสาร เช่น 'TELL' 'SAY' 'TEACH'

ตัวอย่าง

(100) ภาษาอังกฤษ

Mary told Harry the story

(Margetts and Austin, 2007: 10)

(101) ภาษาทวี (Twi)

Mi-ka   asem   mi-kyere   no.
 I-speak   word   I-show   him
 ‘I told him something.’

(Riis, 1854:30 อ้างถึงใน Margetts and Austin, 2007:23)

(102) ภาษาจาเบ็ม (Jâbem)

Ya-som   biŋ   e   lau.
 1SG-IRR.say word   3SG-IRR.reach people
 ‘I’ll say something to the people.’

(Lynch, Ross and Crowley, 2002: 287 อ้างถึงใน Margetts, 2007: 90)

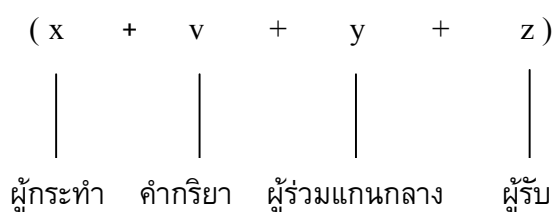
จากตัวอย่างที่ (100) – (102) จะเห็นได้ว่าคำกริยา ‘TELL’ และ ‘SAY’ แสดงเหตุการณ์การสื่อสารซึ่งคือ ‘THE STORY’ และ ‘SOMETHING’ ไปให้ผู้ใดผู้หนึ่งซึ่งเป็นผู้รับสารนั้น

เหตุการณ์ที่บุคคลหนึ่งส่งสารหรือข้อความไปให้บุคคลหนึ่งแสดงเหตุการณ์ที่มีคุณสมบัติทางความหมายประจำเหตุการณ์ดังนี้

- หน่วยร่วมเหตุการณ์ในตำแหน่ง X มีบทบาทเป็นผู้กระทำการส่งสารหรือข้อความไปให้ผู้รับ
- หน่วยร่วมเหตุการณ์ในตำแหน่ง Y มีบทบาททางความหมายเป็นสารหรือข้อความบางอย่างซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกส่งไปเพื่อให้ผู้รับรู้สารหรือข้อความนั้น
- สารหรือข้อความถูกทำให้เคลื่อนที่ทางนามธรรมจากผู้กระทำไปสู่ผู้รับ
- หน่วยร่วมเหตุการณ์ในตำแหน่ง Z มีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับซึ่งได้รับสารหรือข้อความที่ถูกถ่ายโอนมาจากผู้กระทำ

4) เหตุการณ์การสร้างสรรคสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ผู้ใดผู้หนึ่ง

เหตุการณ์ประเภทนี้แสดงโครงสร้างทางความหมายดังนี้

องค์ประกอบทางความหมายของเหตุการณ์ประเภทนี้ประกอบด้วย

- 1) x คือ ผู้กระทำการสร้างสรรค์สิ่งหนึ่งให้แก่ผู้ใดผู้หนึ่ง
- 2) y คือ ผู้ร่วมแกนกลางซึ่งเป็นผลผลิตจากการกระทำ
- 3) z คือ ผู้รับ (เป็นผู้รับประโยชน์โดยปริยาย)
- 4) v คือ คำกริยาแสดงการสร้างสรรคซึ่งจำแนกตามลักษณะเงื่อนไขของการสร้างสรรคได้

เป็น 2 กลุ่มดังนี้

4.1) คำกริยาแสดงความหมายของการสร้างสรรคสิ่งหนึ่งขึ้นโดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ เช่น
'MAKE' 'DO' 'COOK'

4.2) คำกริยาแสดงความหมายของการสร้างสรรคสิ่งหนึ่งขึ้นโดยมีเงื่อนไขเรื่องเงิน เช่น
'BUY'

ตัวอย่าง

(103) ภาษาฮิกซ์กายานา (Hixkaryána)

Rokrahani   yonyhoryeye   Waraka

My.bow   he.made.it   Waraka

'Waraka made a bow for me.'

(Derbyshire, 1979:94 อ้างถึงใน Margetts and Austin, 2007:28)

(104) ภาษาจาลองเก (Jalonke)

E band-?? ?in-ma nxo b? bui
 3PL food-DEF cook-IPFV 1PL.EXCL for DISC
 ‘They are cooking food for us, woah!’

(Lüpke, 2005:211 อ้างถึงใน Margetts and Austin, 2007:19)

(105) ภาษาโกสราเอียน (Kosraean)

Nga mole-lah rais ah la-l Sohn
 1SG buy-TAM rice DET CL-3SG.POSS John
 ‘I have bought rice for John.’

(Margetts, 2007: 116)

ตัวอย่างที่ (103) และ (104) ประกอบด้วยคำกริยา ‘MAKE’ และ ‘COOK’ ซึ่งแสดงเหตุการณ์การสร้างสรรค์ ‘A BOW’ และ ‘FOOD’ ขึ้นโดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ในขณะที่ตัวอย่างที่ (105) ประกอบด้วยคำกริยา ‘BUY’ ซึ่งแสดงการสร้างสรรค์ ‘RICE’ ขึ้นอย่างมีเงื่อนไขโดยมีเงินเป็นสิ่งแลกเปลี่ยนกับสิ่งที่ถูกสร้างสรรค์ขึ้น

เหตุการณ์การสร้างสรรค์สิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ผู้ใดผู้หนึ่งแสดงเหตุการณ์ที่มีคุณสมบัติทางความหมายประจำเหตุการณ์ดังนี้

- หน่วยรวมเหตุการณ์ในตำแหน่ง X มีบทบาททางความหมายเป็นผู้กระทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งหนึ่งเกิดขึ้นและถ่ายโอนสิ่งนั้นให้แก่ผู้รับ
- การกระทำของผู้กระทำเป็นไปเพื่อประโยชน์ของผู้รับ
- หน่วยรวมเหตุการณ์ในตำแหน่ง Y มีบทบาทความหมายเป็นสิ่งที่ถูกสร้างสรรค์ขึ้นโดยเป็นผลผลิตที่เกิดจากการกระทำ

- หน่วยร่วมเหตุการณ์ในตำแหน่ง Z มีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับประโยชน์จากการกระทำเสมอแต่อาจมีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับผลผลิตจากการกระทำด้วยหรือไม่ก็ได้

กลุ่มที่ 2 เหตุการณ์ที่พบในงานวิจัย 3 เรื่อง

เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่พบในงานวิจัย 3 เรื่องคือ งานวิจัยของมาร์เก็ตส์และออสติน (Margetts and Austin, 2007) งานวิจัยของเอ็นฟิลด์ (Enfield, 2007) และงานวิจัยของมาร์เก็ตส์ (Margetts, 2007) มี 2 ประเภทเหตุการณ์ได้แก่

- 5) เหตุการณ์การขอการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่ง
- 6) เหตุการณ์การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือ

5) เหตุการณ์การขอการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่ง

เหตุการณ์ประเภทนี้แสดงโครงสร้างทางความหมายดังนี้

(x + v + y + z)

$\begin{array}{cccc} | & | & | & | \\ \hline & & & \end{array}$

ผู้กระทำ   คำกริยา   ผู้ร่วมแกนกลาง   แหล่งที่มา

องค์ประกอบทางความหมายของเหตุการณ์ประเภทนี้ประกอบด้วย

- 1) x คือ ผู้กระทำการขอการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่ง
- 2) y คือ ผู้ร่วมแกนกลางซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกขอและถ่ายโอนการครอบครอง
- 3) z คือ แหล่งที่มาของสิ่งที่ถูกขอการครอบครอง
- 4) v คือ คำกริยาที่มีความหมายของการสื่อสารในลักษณะการขอการครอบครองสิ่งหนึ่ง

เช่น ‘ASK FOR’ ‘ASK’

ตัวอย่าง

(106) ภาษามานาม (Manam)

?áNári   álu-Ø   i-siáu-ya
 canarium.nut   some-3sg.AD   3SG.REAL-ask for-1SG.OBJ
 ‘He asked me for some canarium nuts.’

(Lichtenberk, 1983:160 อ้างถึงใน Margetts and Austin, 2007:11)

(107) ภาษาซาลิบา

Se   kaibwada-moni   kali-gu-wai
 3pl   ask.for-money   toward-1sg.pss-towards
 ‘They ask me for money.’

(Margetts and Austin, 2007:18)

(108) ภาษาโกโกตา (Kokota)

N-a   tore-I   kaike   bia   ka   mane   ana.
 REAL-1SJB   ask-3SG.O   one   beer   LOC   man   that
 ‘I asked the man for beer.’

(Palmer, 1999: 151-52 อ้างถึงใน Margetts, 2007: 89)

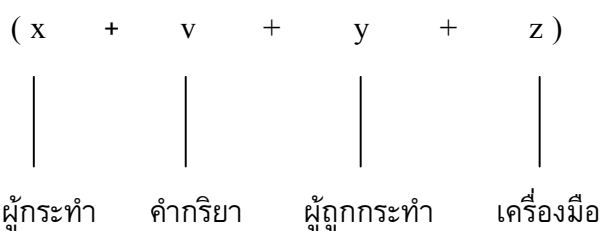
จากตัวอย่างที่ (106) –(108) จะเห็นได้ว่าคำกริยา ‘ASK FOR’ แสดงเหตุการณ์การขอการครอบครอง ‘CANARIUM NUTS’ ‘MONEY’ และ ‘BEER’ จาก ‘ME’ และ ‘THE MAN’ ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของสิ่งที่ถูกขอการครอบครอง

เหตุการณ์การขอการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่งแสดงเหตุการณ์ที่มีคุณสมบัติทางความหมายประจำเหตุการณ์ดังนี้

- หน่วยร่วมเหตุการณ์ในตำแหน่ง X มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ขอการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่งซึ่งเป็นแหล่งที่มา
- หน่วยร่วมเหตุการณ์ในตำแหน่ง Y ซึ่งมีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่เคยอยู่ในการครอบครองของบุคคลหนึ่งถูกเปลี่ยนให้อยู่ในการครอบครองของอีกบุคคลหนึ่ง
- สิ่งที่ถูกขอการครอบครองถูกทำให้เคลื่อนที่ทั้งทางกายภาพและนามธรรมจากแหล่งที่มาไปสู่ผู้กระทำการขอการครอบครอง
- หน่วยร่วมเหตุการณ์ในตำแหน่ง Z ซึ่งมีบทบาททางความหมายเป็นแหล่งที่มาของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะมีบทบาททางความหมายเป็นผู้ถ่ายโอนการครอบครองสิ่งนั้นไปให้ผู้กระทำการขอการครอบครองในเวลาเดียวกันด้วย
- หน่วยร่วมเหตุการณ์ในตำแหน่ง X ซึ่งมีบทบาททางความหมายเป็นผู้กระทำการขอการครอบครองจะมีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับการถ่ายโอนการครอบครองสิ่งหนึ่งจากแหล่งที่มาพร้อมๆ กับมีบทบาทเป็นผู้ขอการครอบครองด้วย

6) เหตุการณ์การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือ

เหตุการณ์ประเภทนี้แสดงโครงสร้างทางความหมายดังนี้

องค์ประกอบทางความหมายของเหตุการณ์ประเภทนี้ประกอบด้วย

- 1) x คือ ผู้กระทำสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือบางอย่าง
- 2) y คือ ผู้ถูกกระทำด้วยเครื่องมือบางอย่าง
- 3) z คือ เครื่องมือที่ใช้ในการกระทำสิ่งหนึ่ง
- 4) v คือ คำกริยาแสดงการกระทำที่ทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพบางอย่าง เช่น 'CUT' 'KILL' 'BREAK' ซึ่งเป็นคำกริยาแสดงการทำให้สิ่งหนึ่งเปลี่ยนแปลงสภาพ

โดยสิ้นเชิง ‘DRAW’ ซึ่งเป็นคำกริยาแสดงการสร้างสรรค์ในเชิงศิลปะ คำกริยาเหล่านี้เป็นที่
เข้าใจได้ว่าต้องใช้เครื่องมือในการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

ตัวอย่าง

(109) ภาษาบาราย (Barai)

Fu burede ije sime abe ufu

he bread DEF knife take cut

‘He cut the bread with a knife.’

(Foley and Olson, 1985:44 อ้างถึงใน Margetts and Austin, 2007:24)

(110) ภาษาตาบา (Taba)

N=pun bobay pake sandal

3sg=kill mosquito use thong

‘He killed mosquito with a thong.’

(Bowden, 2001:308 อ้างถึงใน Margetts and Austin, 2007:24)

(111) ภาษานิวเอียน (Niuean)

Kua tā fakatino he tama e malala.

PRF draw picture ERG child ABS charcoal

‘The child has been drawing pictures with charcoal.’

(Seiter 1980: 267 อ้างถึงใน Margetts and Austin, 2007:26)

ตัวอย่างที่ (109) – (111) ประกอบด้วยคำกริยา ‘CUT’ ‘KILL’ และ ‘DRAW’ ซึ่งแสดง
เหตุการณ์การกระทำการตัดขนมปัง การฆ่า และ การวาดรูปด้วย ‘A KNIFE’ ‘A THONG’

และ ‘CHARCOAL’ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการกระทำเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงบางอย่างกับสิ่งที่ถูกกระทำข้างต้น

เหตุการณ์การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือแสดงเหตุการณ์ที่มีคุณสมบัติทางความหมายประจำเหตุการณ์ดังนี้

- หน่วยร่วมเหตุการณ์ในตำแหน่ง X มีบทบาททางความหมายเป็นผู้กระทำสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือบางอย่าง
- หน่วยร่วมเหตุการณ์ในตำแหน่ง Y มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกกระทำด้วยเครื่องมือบางอย่างและได้รับการกระทบกระเทือนจากการกระทำของบุคคลหนึ่งจนเกิดการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพ
- เป็นเหตุการณ์ที่แสดงการกระทำทางกายภาพให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เห็นชัดเจน (abrupt change) เช่น การตัด การฆ่า เป็นต้น หรือเป็นเหตุการณ์แสดงการสร้างสรรคทางศิลปะด้วยการใช้เครื่องมือ ดังตัวอย่างที่ (111)
- เป็นเหตุการณ์ที่แสดงการกระทำที่ไม่ใช่การกระทำทั่วไปในชีวิตประจำวันอย่างการกิน การเดิน การนั่ง เป็นต้น แต่เป็นการกระทำเช่น การตัด การฆ่า การวาด(รูป) และกระทำด้วยเครื่องมือที่มีความพิเศษอย่างการทาสีด้วย “*djarlk*” ดังตัวอย่างที่ (112) ในภาษาดาลาบอน (Dalabon)

(112) *Djarlk*   *ngurrah-ye-bimbu-n*   *kanh*   *rarrk*
grass.type   *1pl/3-INSTR.APPL-paint-PRS*   *DEM*   *painting*

‘We use *djarlk* (a type of grass stem) to do those paintings; we paint those paintings with *djarlk*.’

(Margetts and Austin, 2007: 21)

- เป็นเหตุการณ์ที่แสดงการกระทำด้วยเครื่องมือในลักษณะที่ไม่ใช่ต้นแบบ (non-prototypical instrument) เช่น ‘foot’ ในตัวอย่างที่ (113) และ (114) ซึ่งปกติไม่ใช่เครื่องมือที่ใช้กับการกระทำ ‘touch’ หรือ ‘break’ ที่เป็นที่ยอมรับว่ามักจะกระทำ

ด้วยอวัยวะร่างกายอย่างมือมากกว่า โดยทั่วไปเมื่อผู้ใช้ภาษากล่าวถึงการกระทำ
 อย่างการแตะ ‘touch’ ก็เป็นที่เข้าใจว่าเครื่องมือต้นแบบ (prototypical
 instrument) ที่ใช้จะเป็นอวัยวะร่างกายอย่างมือ ซึ่งผู้ใช้ภาษาไม่จำเป็นต้องแสดง
 รูปภาษาเครื่องมือออกมาเนื่องจากคำกริยาแสดงเครื่องมือโดยนัยอยู่แล้วว่ามักจะ
 ต้องทำด้วยมือ ดังนั้นเครื่องมือที่ไม่ใช่ต้นแบบจึงต้องปรากฏรูปภาษาขึ้นเพื่อแสดง
 ว่าเครื่องมือที่ใช้ในการกระทำไม่ใช่เครื่องมือที่ใช้โดยปกติ แต่เป็นเครื่องมือชนิด
 อื่นๆ

ภาษาบิโนน กัน วอก (Bininj Gun-wok)

(113) (Gun-denge-be) a-melme-ng alege daluk
 class4-foot-ABL 1SG/3SG-touch.with.foot-PP F.DEM woman
 ‘I touched the girl with my foot.’

(Margetts and Austin, 2007: 32)

ภาษาดาลาบอน (Dalabon)

(114) Kanh dulk wubulu-ngobka
 DEM tree 3PL/3SG.APREH-break.with.foot.PRS
 ‘They might break the tree (the wood of the root) with their foot.’

(Evans et al., 2004: 290 อ้างถึงใน Margetts and Austin, 2007: 32)

- เป็นเหตุการณ์ที่แสดงการกระทำด้วยเครื่องมือที่แสดงโดยนัยความหมายอยู่ที่การ
 กระทำ เนื่องจากในอดีตคำกริยาที่มีนัยความหมายของเครื่องมือเคยเป็นคำนาม
 แสดงความหมายของเครื่องมือมาก่อน เมื่อเปลี่ยนหน้าที่เป็นคำกริยา เครื่องมือยัง
 เป็นความหมายที่ผูกติดอยู่กับคำกริยาโดยคำกริยานั้นมีความหมายแสดงการ
 กระทำด้วยเครื่องมือบางอย่าง เช่น “skewer” ในภาษาอังกฤษซึ่งแต่เดิมเป็น

คำนามหมายถึง ไม้หรือเหล็กเสียบเนื้อ เมื่อเอามาใช้เป็นคำกริยาจะหมายถึง ยึดหรือติดด้วยเหล็กหรือไม้เสียบ

เมื่อเปรียบเทียบกับเหตุการณ์ประเภทอื่นๆ เหตุการณ์ประเภทนี้ดูเหมือนว่าจะไม่ใช่เหตุการณ์ 3 หน่วยรวม เนื่องจากไม่มีลักษณะร่วมทางความหมายของการถ่ายโอนและการเคลื่อนที่ เหมือนกับเหตุการณ์ประเภทอื่นๆ อย่างไรก็ตามงานวิจัยถึง 3 เรื่องได้รวมเหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมประเภทหนึ่ง ทำให้น่าสนใจว่าเหตุใดงานวิจัยเหล่านี้จึงจัดให้เหตุการณ์ประเภทนี้เป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยรวม เมื่อวิเคราะห์เหตุการณ์ประเภทนี้โดยละเอียด พบว่าคำกริยาที่แสดงเหตุการณ์ประเภทนี้ไม่ใช่คำกริยาแสดงการกระทำใดๆ แต่เป็นคำกริยาแสดงการกระทำประเภทที่ต้องการเครื่องมือบางคำเท่านั้น เช่น คำกริยาแสดงการตัด ฆ่า การวาด การเขียน เป็นต้น คำกริยาประเภทนี้ยังมีปฏิสัมพันธ์กับเครื่องมืออย่างแนบแน่นทั้งในแง่ความหมายและวัจนปฏิบัติ (pragmatics) กล่าวคือ เหตุการณ์อย่างเหตุการณ์การตัด ผู้ใช้ภาษารับรู้ว่าการตัดเกิดขึ้นเองไม่ได้ แต่ต้องเกิดร่วมกับเครื่องมือบางอย่าง เช่น ในเหตุการณ์การตัดกระดาษ การตัดมักจะเกิดร่วมกับเครื่องมืออย่างกรรไกร เครื่องมือที่ใช้ในการกระทำเหล่านี้ยังมีความสำคัญในแง่การสื่อสารด้วย เมื่อเครื่องมือปรากฏเป็นรูปภาษาขึ้น นั้นหมายความว่าเครื่องมือเหล่านั้นๆ ต้องมีความสำคัญในบริบทที่ผู้พูดภาษาต้องการชี้เฉพาะให้รู้ว่าเป็นเครื่องมือแบบที่กล่าวออกไปเท่านั้น ไม่ใช่เครื่องมือใดๆ กล่าวได้ว่าเครื่องมือเป็นหน่วยรวมเหตุการณ์ที่จำเป็นต้องมีในแง่ของวัจนปฏิบัติ ซึ่งผู้วิจัยจะอภิปรายประเด็นนี้โดยละเอียดในคำจำกัดความที่เสนอในงานวิจัยนี้

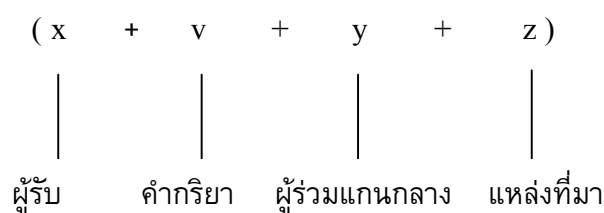
กลุ่มที่ 3 เหตุการณ์ที่พบในงานวิจัยเพียง 1 เรื่อง

เหตุการณ์ 3 หน่วยรวมที่พบในงานวิจัยเพียงเรื่องเดียวคืองานวิจัยของมาร์เก็ตส์และออสติน (Margetts and Austin, 2007) มี 3 ประเภทเหตุการณ์คือ

- 7) เหตุการณ์การได้รับการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่ง
- 8) เหตุการณ์การทำให้ผู้ใดผู้หนึ่งสูญเสียการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
- 9) เหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง

7) เหตุการณ์การได้รับการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่ง

เหตุการณ์ประเภทนี้แสดงโครงสร้างทางความหมายดังนี้

องค์ประกอบทางความหมายของเหตุการณ์ประเภทนี้ประกอบด้วย

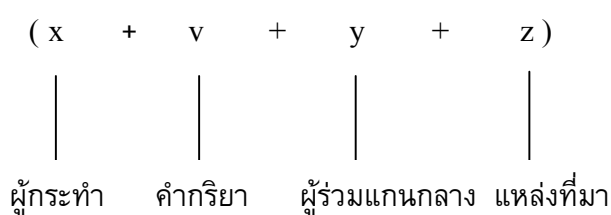
- 1) x คือ ผู้รับการถ่ายโอนการครอบครองสิ่งหนึ่งจากบุคคลหนึ่ง
- 2) y คือ ผู้ร่วมแกนกลางซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกถ่ายโอนการครอบครอง
- 3) z คือ แหล่งที่มาของสิ่งที่ถูกถ่ายโอนการครอบครอง
- 4) v คือ คำกริยาที่มีความหมายของการได้รับสิ่งหนึ่ง เช่น ‘GET’ ‘RECEIVE’ ‘LEARN’

เหตุการณ์ประเภทนี้ถูกกล่าวถึงในงานวิจัยของมาร์เก็ตส์และออสติน (Margetts and Austin, 2007: 6) เท่านั้นโดยมาร์เก็ตส์และออสตินกล่าวถึงเหตุการณ์ดังกล่าวในฐานะเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมประเภทหนึ่งในการจัดประเภททางความหมายของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมคือ ผู้กระทำหรือผู้รับได้รับการครอบครองสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นผู้ร่วมแกนกลางจากแหล่งที่มา (agent/recipient takes possession of theme from source) โดยในเหตุการณ์นี้ประกอบด้วยคำกริยาที่มีความหมายของการได้รับสิ่งหนึ่ง เช่น ได้รับ (receive, get) เรียนรู้ (learn) เป็นต้น เหตุการณ์ประเภทนี้ไม่ปรากฏตัวอย่างข้อมูลในงานวิจัยใดๆ นอกจากในการจัดประเภทเหตุการณ์ของมาร์เก็ตส์และออสตินตามที่กล่าวไว้ข้างต้น

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาลักษณะของเหตุการณ์ประเภทนี้ พบว่าเหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์ที่มีภาพเหตุการณ์ในลักษณะสวนทางกับเหตุการณ์ประเภทแรกซึ่งคือการถ่ายโอนการครอบครองโดยบุคคลหนึ่งไปให้อีกบุคคลหนึ่ง โดยเหตุการณ์ประเภทนี้เปลี่ยนมุมมองผู้รับเป็นประธานของประโยคแทน แม้ว่าเหตุการณ์ประเภทนี้จะไม่ปรากฏตัวอย่างข้อมูล แต่สามารถจัดให้

เป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมประเภทหนึ่งได้เนื่องจากเหตุการณ์นี้ต้องประกอบด้วยหน่วยร่วม เหตุการณ์จำนวน 3 หน่วยคือผู้รับสิ่งที่ถูกถ่ายโอน สิ่งที่ถูกถ่ายโอน และแหล่งที่มาของสิ่งที่ถูกถ่ายโอน เหตุการณ์ที่บุคคลหนึ่งได้รับการถ่ายโอนการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากอีกบุคคลหนึ่งจึงจะมีความสมบูรณ์ทางความหมาย เช่นตัวอย่างเพิ่มเติมจากภาษาอังกฤษ “She received an honorary degree from Harvard.” จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าเหตุการณ์การได้รับแสดงด้วยคำกริยา “receive” ซึ่งประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์ “she” ซึ่งเป็นผู้ได้รับการครอบครอง “an honorary” ซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกถ่ายโอนการครอบครองจาก “Harvard” ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของสิ่งที่ถูกได้รับการถ่ายโอน

8) เหตุการณ์การทำให้ผู้ใดผู้หนึ่งสูญเสียการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
เหตุการณ์ประเภทนี้แสดงโครงสร้างทางความหมายดังนี้

องค์ประกอบทางความหมายของเหตุการณ์ประเภทนี้ประกอบด้วย

- 1) x คือ ผู้กระทำที่ทำให้ผู้ใดผู้หนึ่งสูญเสียสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
- 2) y คือ ผู้ร่วมแกนกลางซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกทำให้สูญเสียและถูกถ่ายโอนการครอบครอง
- 3) z คือ แหล่งที่มาซึ่งเป็นผู้ที่สูญเสียสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
- 4) v คือ คำกริยาแสดงการทำให้สูญเสียสิ่งหนึ่งสิ่งหนึ่ง เช่น ‘STEAL’ ‘ROB’ ‘DEPRIVE’ ‘TAKE OFF’

ตัวอย่าง

(115) ภาษาจาลองเก (Jalonke)

E mntur-na muga Mainuma ma

3PL watch-DEF steal Maimuna at

‘They stole a watch from Maimuna.’

(Lüpke, 2005:202 อ้างถึงใน Margetts and Austin, 2007:19)

(116) ภาษารัสเซีย (Russian)

Sud   lisi-l   Annu   svobody
 court.nom   deprive-pst.m.sg   Annu.acc   freedom.gen

‘The court deprived Anna of her freedom.’

(Margetts and Austin, 2007:20)

(117) ภาษากายาร์ดิลด์ (Kayardild)

Niya   marndi-jarra   kanthathu-na   wirrin-kuru
 3sg.nom   deprive-pst   father-pst.obj   money-prop

‘He took money off his father.’

(Evans 1995: 420 อ้างถึงใน Margetts and Austin, 2007: 29)

จากตัวอย่างที่ (115) – (117) จะเห็นได้ว่าคำกริยา ‘STEAL’ และ ‘DEPRIVE’ แสดงเหตุการณ์การทำให้ผู้ใดผู้หนึ่งซึ่งคือ ‘MAIMUNA’ ‘ANNA’ และ ‘HER FATHER’ สูญเสียการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของ ‘WATCH’ ‘FREEDOM’ และ ‘MONEY’ โดยสิ่งที่ถูกทำให้สูญเสียการครอบครองถูกถ่ายโอนจากแหล่งที่มาไปสู่ผู้กระทำ

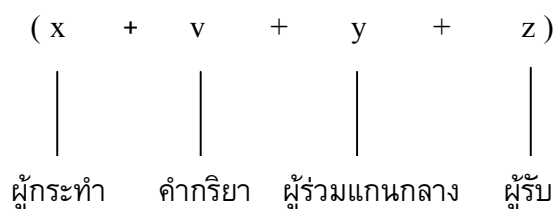
เหตุการณ์การทำให้ผู้ใดผู้หนึ่งสูญเสียการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งแสดงเหตุการณ์ที่มีคุณสมบัติทางความหมายประจำเหตุการณ์ดังนี้

- หน่วยร่วมเหตุการณ์ในตำแหน่ง X มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ที่ทำให้อีกบุคคลหนึ่งสูญเสียสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากการเอาสิ่งนั้นมา
- หน่วยร่วมเหตุการณ์ในตำแหน่ง Y ซึ่งมีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่เคยอยู่ในการครอบครองของบุคคลหนึ่งถูกเปลี่ยนไปอยู่ในการครอบครองของอีกบุคคลหนึ่ง
- หน่วยร่วมเหตุการณ์ในตำแหน่ง X มีบทบาททางความหมายเป็นทั้งผู้ก่อการสูญเสียและผู้ครอบครองคนใหม่ในเวลาเดียวกัน

- หน่วยร่วมเหตุการณ์ในตำแหน่ง Z เป็นแหล่งที่มาของสิ่งหนึ่งโดยมีบทบาททางความหมายเป็นทั้งผู้ครอบครองคนเดิมและผู้สูญเสียสิ่งนั้นให้แก่ผู้กระทำในเวลาเดียวกัน

9) เหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง

เหตุการณ์ประเภทนี้แสดงโครงสร้างทางความหมาย

องค์ประกอบทางความหมายของเหตุการณ์ประเภทนี้ประกอบด้วย

- 1) x คือ ผู้กระทำการไม่ยอมให้มีการถ่ายโอนสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง
- 2) y คือ ผู้ร่วมแกนกลางซึ่งสิ่งที่ไม่ได้ถูกถ่ายโอน
- 3) z คือ ผู้รับที่ไม่ได้รับการถ่ายโอนสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
- 4) v คือ คำกริยาแสดงการปฏิเสธ เช่น ‘REFUSE’ ‘DENY’ ‘OBSTRUCT ACCESS TO’

ตัวอย่าง

(118) ภาษาอังกฤษ

The judge denied the prisoner a fair hearing.

(Margetts and Austin, 2007: 10)

จากตัวอย่างที่ (118) จะเห็นได้ว่าคำกริยา ‘DENY’ แสดงเหตุการณ์การปฏิเสธไม่ยอมให้มีการถ่ายโอนการครอบครอง ‘A FAIR HEARING’ ไปให้ ‘THE PRISONER’ ซึ่งควรจะเป็นผู้รับการถ่ายโอนการครอบครองทำให้ผู้รับไม่ได้รับการถ่ายโอนการครอบครองสิ่งดังกล่าว

เหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใด ผู้หนึ่งแสดงเหตุการณ์ที่มีคุณสมบัติทางความหมายประจำเหตุการณ์ดังนี้

- หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่ปรากฏในตำแหน่ง X มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ที่ไม่ยอมให้มีการถ่ายโอนสิ่งหนึ่งไปให้บุคคลหนึ่งซึ่งจะต้องเป็นผู้รับการถ่ายโอน
- หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่ปรากฏในตำแหน่ง Y มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ไม่ได้ถูกถ่ายโอนเนื่องจากผู้กระทำปฏิเสธไม่ยอมให้มีการถ่ายโอนเกิดขึ้น
- หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่ปรากฏในตำแหน่ง Z มีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับ แต่เป็นผู้รับที่ไม่ได้รับการถ่ายโอนการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
- เหตุการณ์นี้ไม่มีการเปลี่ยนแปลงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่ง
- บุคคลที่เป็นผู้กระทำยังคงเป็นผู้ครอบครองสิ่งที่ไม่ได้ถูกถ่ายโอนอยู่

2.5.3 ข้อสรุปเรื่องประเภทเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมและหน่วยร่วมเหตุการณ์ในเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยในอดีต

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเภทเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยในอดีตดังในข้อ 2.5.2 ผู้วิจัยได้ข้อสรุป 3 ประการคือ

1. เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมน่าจะมีระดับความเป็นต้นแบบในระดับที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เหตุการณ์ประเภทที่พบในงานวิจัยทุกชั้นน่าจะเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่มีคุณสมบัติต้นแบบมากที่สุด ส่วนเหตุการณ์ที่พบในงานวิจัย 3 เรื่องน่าจะเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่มีคุณสมบัติความเป็นต้นแบบรองลงมา ในขณะที่เหตุการณ์ที่พบในงานวิจัยเพียงเรื่องเดียวน่าจะจัดได้ว่าเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมชายขอบเนื่องจากไม่พบในงานวิจัยอื่นๆ เลย ระดับของความเป็นต้นแบบดังกล่าวพิจารณาจากจำนวนของการปรากฏในงานวิจัยทั้งหมด แม้ว่างานวิจัยสามชิ้นจากสี่ชิ้นจะทำโดยผู้วิจัยคนเดียวกันคือ แอนนา มาร์เก็ตต์ส (Anna Margetts) แต่ประเด็นเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในงานวิจัยแตกต่างกัน ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่ปรากฏในงานวิจัยทุกงานสะท้อนให้เห็นว่าผู้วิจัยมีมโนทัศน์ของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่เหมือนกัน ทำให้ทุกคนต่างพิจารณาให้เหตุการณ์ทั้ง 4 เหล่านั้นเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานของตนทั้งสิ้น

2. เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในแต่ละกลุ่มมีลักษณะร่วมของเหตุการณ์ที่แตกต่างกัน
 เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในแต่ละกลุ่มมีคุณสมบัติที่เป็นลักษณะร่วมของเหตุการณ์ดังนี้

1) เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในกลุ่มที่ 1 ที่พบในงานวิจัยทุกเรื่องมีลักษณะเหตุการณ์ทั่วไปที่มีแนวโน้มพบเจอได้บ่อยในชีวิตประจำวัน กล่าวอีกนัยหนึ่งคือเป็นเหตุการณ์ที่เรากระทำกันอย่างสามัญในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การให้ของแก่บุคคลหนึ่ง การทำให้สิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ การสื่อสาร และการทำหรือสร้างสรรค์สิ่งหนึ่งไปให้บุคคลหนึ่ง

2) เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในกลุ่มที่ 2 ที่พบในงานวิจัย 3 เรื่องมีลักษณะเหตุการณ์ที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นบ้างในชีวิตประจำวันแต่ไม่เกิดขึ้นบ่อยเท่ากับกลุ่มที่ 1 ซึ่งเป็นเหตุการณ์สามัญมากกว่า เนื่องจากการขอการครอบครองสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่งเป็นเรื่องที่ต้องคำนึงถึงบริบททางสังคมในแง่ของผู้ที่ถูกขอหรือเรื่องที่จะขอว่ามีความเป็นไปได้หรือไม่ หรือการกระทำสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือซึ่งเครื่องมือที่ใช้อาจเป็นเครื่องมือที่มีความพิเศษหรือใช้ในบริบทเฉพาะ เช่นการสร้างสรรคงานศิลปะอย่างถ่านไม้ เป็นต้น

3) เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในกลุ่มที่ 3 ที่พบในงานวิจัย 1 เรื่องมีลักษณะเหตุการณ์ที่เป็นไปในเชิงปฏิเสธหรือการถ่ายโอนในด้านลบที่เกิดจากการแย่งชิง เช่น การปฏิเสธไม่ยอมให้มีการถ่ายโอน หรือการแย่งชิงของของบุคคลอื่น เมื่อพิจารณาลักษณะเหตุการณ์พบว่า เหตุการณ์เช่นนี้ไม่ค่อยปรากฏในชีวิตประจำวันซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นเหตุการณ์ปกติที่ไม่ได้เกิดขึ้นเป็นประจำเหมือนเหตุการณ์ในกลุ่มที่ 1 เนื่องจากเป็นเหตุการณ์ในด้านลบ ส่วนเหตุการณ์การได้รับสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น ประธานจะมีบทบาทเป็นผู้รับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มิใช่ผู้กระทำเช่นเหตุการณ์ในกลุ่มที่ 1 และ กลุ่มที่ 2 จึงอาจเป็นเหตุผลที่ทำให้เหตุการณ์นี้พบปรากฏในงานวิจัยเพียงเรื่องเดียว

กล่าวโดยสรุป จากลักษณะร่วมของเหตุการณ์ในทั้งสามกลุ่ม อาจกล่าวได้ว่าเหตุการณ์ในกลุ่มที่ 3 ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่พบน้อยจัดเป็นเหตุการณ์ที่มีความพิเศษ (marked) ที่สุดในแง่ของการมีลักษณะเหตุการณ์ที่ไม่ใช่เหตุการณ์สามัญในชีวิตประจำวัน แต่เป็นเหตุการณ์ปกติและเป็นไปในด้านลบ รวมถึงการมีประธานเป็นผู้รับ ในขณะที่เหตุการณ์ในกลุ่มที่ 2 จัดเป็นเหตุการณ์ที่มีความพิเศษรองลงมาจากการณ์มีลักษณะเหตุการณ์ที่เป็นเหตุการณ์สามัญมากขึ้น แต่เมื่อเปรียบเทียบกับ

เหตุการณ์ในกลุ่มที่ 1 พบว่าเหตุการณ์ในกลุ่มที่ 2 มีลักษณะเป็นเหตุการณ์สามัญน้อยกว่า เหตุการณ์ในกลุ่มที่ 1 ซึ่งเป็นเหตุการณ์สามัญจากการเกิดขึ้นเป็นปรกติในชีวิตประจำวันมากที่สุด กลุ่มที่ 1 จึงจัดได้ว่าเป็นเหตุการณ์ที่มีลักษณะพื้นฐานที่สุด (unmarked)

3. เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยในอดีตมีคุณสมบัติทางความหมายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว แม้งานวิจัยในอดีตทั้ง 4 ชิ้นจะกล่าวเพียงว่าเหตุการณ์เหล่านี้เป็นเหตุการณ์ที่ประกอบไปด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่แสดงรูปภาพเป็นอาร์กิวเมนต์ในประโยคที่แสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมก็ตาม แต่ตัวอย่างประโยคที่ผู้วิจัยแต่ละคนยกมาในงานสะท้อนให้เห็นว่าผู้วิจัยทุกคนต่างเห็นคุณสมบัติพิเศษบางประการของความ เป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในลักษณะเดียวกัน ซึ่งได้แก่ ลักษณะเฉพาะทางความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์ประเภทนี้

ลักษณะเฉพาะทางความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่พบจากตัวอย่างงานวิจัยเหล่านี้ได้แก่

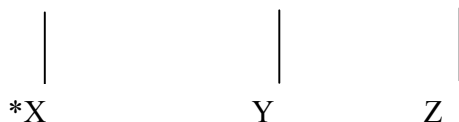
- 1) หน่วยร่วมเหตุการณ์ในตำแหน่ง X ได้แก่ผู้กระทำที่ทำให้เกิดการเคลื่อนที่ หรือเปลี่ยนถ่ายบางสิ่งบางอย่างจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นได้ทั้ง ผู้ถ่ายโอนสิ่งหนึ่ง ผู้ขอสิ่งหนึ่ง ผู้ทำให้บุคคลหนึ่งสูญเสียสิ่งหนึ่ง ผู้ไม่ยอมให้มีการถ่ายโอน และผู้กระทำสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือบางอย่าง
- 2) หน่วยร่วมเหตุการณ์ในตำแหน่ง Y ได้แก่ผู้ร่วมแกนกลางที่อาจเป็นทั้งสิ่งที่ถูกเคลื่อนย้าย ถ่ายโอนจริงๆ หรือไม่ก็ได้ หรือเป็นผู้ถูกกระทำซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกกระทำด้วยเครื่องมือบางอย่าง
- 3) หน่วยร่วมเหตุการณ์ในตำแหน่ง Z ได้แก่เป้าหมายที่เป็นได้ทั้งผู้รับการถ่ายโอนสิ่งหนึ่งและผู้รับผลประโยชน์จากการสร้างสรรค์สิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจได้รับจริงๆ หรือไม่ก็ได้ แหล่งที่มาซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของสิ่งที่ถูกถ่ายโอน และเครื่องมือซึ่งใช้ในการทำให้สิ่งหนึ่งเปลี่ยนแปลงสภาพ

ด้วยคุณสมบัติทางความหมายเฉพาะตัวเหล่านี้ เหตุการณ์ที่ไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวจึงไม่จัดเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม เช่น

(119) Jack bought cheap goods at Walmart.

*X	Y	Z

(120) Jack watched the movies with his friends.

ตัวอย่างที่ (119) แสดงเหตุการณ์ที่แจ็คซื้อสินค้าที่ร้านวอลมาร์ท เหตุการณ์นี้ประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์ 3 หน่วยคือ “Jack” ซึ่งมีบทบาททางความหมายเป็นผู้กระทำ “cheap goods” ซึ่งมีบทบาททางความหมายเป็นผู้ถูกกระทำ และ “Walmart” ซึ่งมีบทบาททางความหมายเป็น **สถานที่** ส่วนตัวอย่างที่ (120) แสดงเหตุการณ์ที่แจ็คดูหนังกับเพื่อน เหตุการณ์นี้ประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์ 3 หน่วยได้แก่ “Jack” ซึ่งมีบทบาททางความหมายเป็นผู้กระทำ “the movies” ซึ่งมีบทบาททางความหมายเป็นผู้ถูกกระทำ และ “his friends” ซึ่งมีบทบาททางความหมายเป็น **ผู้ร่วมกระทำ**

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าบทบาททางความหมาย “สถานที่” และ “ผู้ร่วมกระทำ” ไม่ใช่บทบาททางความหมายที่ปรากฏในเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยในอดีต ดังนั้นแม้ว่าตัวอย่างทั้งสองตัวอย่างข้างต้นจะมีหน่วยร่วมเหตุการณ์จำนวน 3 หน่วยก็ตาม แต่ประโยคดังกล่าวไม่ถูกจัดว่าเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมตามงานวิจัยในอดีตได้ จากคุณสมบัติทางความหมายที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมดังกล่าวซึ่งแยก “เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม” ออกจากเหตุการณ์ที่มีหน่วยร่วมเหตุการณ์ 3 หน่วยที่ไม่จัดว่าเป็น “เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม” ผู้วิจัยจึงขอสรุปและเสนอนิยามใหม่เพื่อเป็นกรอบในการพิจารณาและจัดประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในส่วนต่อไป

2.5.4 คำจำกัดความ “เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม” ที่เสนอในงานวิจัยนี้

นอกจากคุณสมบัติพิเศษของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่ต้องประกอบไปด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีคุณสมบัติทางความหมายเฉพาะตัวดังที่กล่าวมาแล้ว สิ่งที่ทำให้เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมแตกต่างจากเหตุการณ์ที่มีหน่วยร่วมเหตุการณ์ 3 หน่วยประเภทอื่นๆ อีกสิ่งหนึ่งคือความแตกต่างในเรื่องความโดดเด่นทางปริชาณ (cognitive salience) ของหน่วยร่วมเหตุการณ์

ความโดดเด่นทางปริชานหมายถึงความสำคัญขององค์ประกอบทางความหมายที่จำเป็นต่อการสร้างภาพเหตุการณ์ที่สมบูรณ์ในมโนทัศน์ (conceptualization) ของผู้พูด ความโดดเด่นดังกล่าวสะท้อนให้เห็นจากความจำเป็นต้องปรากฏรูปภาษาในประโยคโดยปรากฏเป็นอาร์กิวเมนต์ ความโดดเด่นทางปริชานจะแตกต่างกันตามการปรากฏในแต่ละประเภทเหตุการณ์ โดยจะปรากฏแบบมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันอย่างแนบแน่นเป็นเหมือนห่วงโซ่เพื่อให้เกิดใจความที่สมบูรณ์ เช่น ในเหตุการณ์ประเภทการถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่เป็นสิ่งที่ถูกถ่ายโอนและผู้รับการถ่ายโอนเป็นหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่โดดเด่น กล่าวคือจำเป็นต้องปรากฏอยู่ในเหตุการณ์โดยละไม่ได้ เนื่องจากเป็นหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีปฏิสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน หากละส่วนใดส่วนหนึ่งออกอาจทำให้เกิดใจความที่ไม่สมบูรณ์ เช่น ในเหตุการณ์ “แม่ให้ขนมน้อง” จำเป็นต้องมีผู้ร่วมเหตุการณ์ “ขนม” และ “น้อง” อยู่ในประโยคพร้อมๆ กัน เนื่องจากเป็นเหตุการณ์ที่มีภาพการส่งต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปยังผู้รับ ดังนั้นในประโยค “แม่ให้ขนม” หรือ “แม่ให้น้อง” จึงอาจฟังดูแปลกและเกิดคำถามจากความไม่สมบูรณ์ว่า “ให้ขนมใคร” และ “ให้อะไรกับน้อง” หากไม่มีบริบทแวดล้อมเพื่อทำให้เกิดความเข้าใจมาก่อน เป็นต้น

ดังนั้นเมื่อพิจารณากลับไปยังตัวอย่างประโยคที่ (119) “Jack bought cheap goods at Walmart.” และ (120) “Jack watched the movies with his friends.” จะเห็นได้ว่าเหตุการณ์ดังกล่าวไม่จัดว่าเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม เนื่องจากหน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้งสามหน่วยไม่ได้มีหน่วยร่วมเหตุการณ์ใดที่มีความโดดเด่นทางปริชานที่มีปฏิสัมพันธ์แนบแน่นต่อกัน ในตัวอย่างที่ (119) หน่วยร่วมเหตุการณ์ “Walmart” มีบทบาททางความหมายเป็นสถานที่ ซึ่งสามารถละออกได้โดยไม่ทำให้ความหมายโดยรวมของประโยคเสียไป เนื่องจากสถานที่ไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์ที่แนบแน่นกับการซื้อ หรือในตัวอย่างที่ (120) ผู้ร่วมเหตุการณ์ “his friends” เป็นผู้ร่วมเหตุการณ์ที่สามารถละออกจากประโยคได้เช่นกัน เนื่องจากไม่ได้มีบทบาทสำคัญเชื่อมโยงกับการดูหนังของประธาน แต่เป็นข้อมูลพิเศษที่เพิ่มเติมเข้ามา

ความโดดเด่นยังเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางวัจนปฏิบัติ (pragmatics) ในเรื่องความจำเป็นในการสื่อสาร (communicative necessity) (Faulhaber, 2011: 9) กล่าวคือ การปรากฏรูปของหน่วยร่วมเหตุการณ์เป็นผลมาจากวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร (communicative purpose) ของผู้ใช้ภาษา อย่าง “เครื่องมือ” ในเหตุการณ์ประเภทการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือ ซึ่งผู้ใช้ภาษาอาจคิด

ว่าเป็นหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่ไม่จำเป็นต้องปรากฏรูปในประโยค แต่ตามความจำเป็นในแง่การสื่อสาร “เครื่องมือ” จำเป็นต้องปรากฏรูป เนื่องจากเป็นข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงซึ่งผู้ใช้ภาษาต้องการสื่อสารออกไป ทำให้ “เครื่องมือ” มีความโดดเด่นในปริบทและสถานการณ์การใช้ภาษา เช่น “Djarlk” ในประโยค “Djarlk ngurrah-ye-bimbu-n kanh rar” ‘We use *djarlk* (a type of grass stem) to do those paintings; we paint those paintings with *djarlk*.’ ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีความเฉพาะเจาะจงถึงเครื่องมือชนิดพิเศษที่ใช้ในการวาดรูป ในสถานการณ์การใช้ภาษาเช่นนี้ ผู้ใช้ภาษาต้องการสื่อสารให้รู้ว่าเครื่องมือที่ใช้ในการวาดรูปไม่ใช่เครื่องมือใดๆ แต่เป็นเครื่องมือชนิดพิเศษนี้เท่านั้น ถ้าละ “เครื่องมือ” ออกไปจากประโยค ประโยคนี้อาจจะไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร ทำให้การสื่อสารไม่สัมฤทธิ์ผลได้ ดังนั้นหน่วยร่วมเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่มีความโดดเด่นทางปริชานที่เป็นผลมาจากปัจจัยทางวิจนปฏิบัติ จึงจัดเป็นคุณสมบัติหนึ่งของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม

จากลักษณะของประเภทเหตุการณ์และบทบาททางความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีตทั้งหมด จึงอาจสรุปได้ว่าเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมต้องมีหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีความโดดเด่นทางปริชาน ซึ่งนำไปสู่ความสมบูรณ์ทางความหมายของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม หากเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมขาดหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยใดหน่วยหนึ่งไป เหตุการณ์จะขาดความสมบูรณ์ไปโดยปริยาย โดยทั่วไป หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีความสำคัญและความโดดเด่นมากที่สุดเ็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมคือหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยที่สามเนื่องจากเป็นหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่ถูกเพิ่มเข้ามาเป็นหน่วยที่สามจากเหตุการณ์ที่มีหน่วยร่วมเหตุการณ์ 2 หน่วยและทำให้เรียกเหตุการณ์ประเภทนี้ว่าเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม หากเหตุการณ์ประเภทนี้ขาดหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยที่สามไป จะไม่สามารถเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมได้ นอกจากนี้หน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยที่สามเป็นหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายที่หลากหลายที่สุดโดยอาจมีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับ เป้าหมาย ผู้รับประโยชน์ แหล่งที่มา และเครื่องมือ ความหลากหลายทางความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่สามนี้เป็นปัจจัยกำหนดประเภททางความหมายของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม ประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมแต่ละประเภทประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยที่สามที่มีบทบาททางความหมายแตกต่างกัน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีตพบว่า **เหตุการณ์ประเภทการสร้างสรรค์สิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ ผู้ใดผู้หนึ่ง** และ **เหตุการณ์ประเภทการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือ** มีความพิเศษที่แตกต่างจากเหตุการณ์ประเภทอื่นเนื่องจากหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยที่สามที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับประโยชน์ และเครื่องมือเป็นหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีความโดดเด่นน้อยกว่าหน่วยร่วมเหตุการณ์แบบอื่นๆ เนื่องจากสามารถตัดหน่วยร่วมเหตุการณ์ประเภทนี้ออกไปโดยที่ประโยคยังมีความสมบูรณ์ทางความหมายอยู่ กล่าวได้ว่าในเหตุการณ์ทั้งสองประเภทนี้หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่สามมีความโดดเด่นทางปริชานน้อยกว่าหน่วยร่วมที่สามเหตุการณ์ประเภทอื่นๆ อย่างไรก็ตาม เหตุที่สามารถจัดให้เหตุการณ์ทั้งสองประเภทนี้เป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมได้เนื่องจากผู้ใช้ภาษาสร้างมโนทัศน์ให้ผู้รับประโยชน์และเครื่องมือเป็นหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีความโดดเด่นทางปริชานซึ่งมักปรากฏในเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาต่างๆ โดยในหลายภาษาหน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้งสองแบบนี้แสดงรูปภาพด้วยการใช้หน่วยคำแสดงหรือการแสดงรูปภาพในทางความหมายอยู่ที่หน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยอื่นๆ หรือที่คำกริยาเพื่อบ่งชี้ว่ามีผู้รับประโยชน์หรือมีการใช้เครื่องมือในการกระทำ เช่น ภาษามุนดารีซึ่งมีการแสดงหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่เป็นเครื่องมือในทางความหมายอยู่ที่คำกริยา “cut”

ภาษามุนดารี (Mundari)

(121) *Soma kaTa-re-q laTab-ja-n-a*

Soma leg-LOC=3SG.SUBJ cut.with.scissors-INCEP-INTR-IND

‘Soma cut his leg with scissors.’

(Evans and Osada 2005: 374 อ้างถึงใน Margetts and Austin 2007: 33)

ผลการวิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีตทั้งหมดข้างต้นช่วยให้คำจำกัดความของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยต่างๆ ชัดเจนยิ่งขึ้น จากการพิจารณาตัวอย่างจากงานวิจัยในอดีตข้างต้นจึงทำให้ได้คำจำกัดความใหม่ของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมว่าเป็น **เหตุการณ์ที่ประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์จำนวน 3 หน่วยที่มีความโดดเด่นทางปริชานในแง่ของการแสดงความสมบูรณ์ทางความหมายของเหตุการณ์ที่ไม่สามารถขาดหน่วยร่วม**

เหตุการณ์หน่วยใดหน่วยหนึ่งได้เนื่องจากจะมีผลให้เหตุการณ์ไม่มีความสมบูรณ์ทางความหมาย และในแง่ของปัจจัยทางวัจนปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความจำเป็นในด้านการสื่อสารที่หากขาดหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยใดหน่วยหนึ่งไป จะไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการสื่อสารของผู้ใช้ภาษา ความโดดเด่นทางปริชานนี้จะสะท้อนออกมาในลักษณะของการปรากฏรูปเป็นอาร์กิวเมนต์ (argument realization) ของหน่วยร่วมเหตุการณ์คือ หน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้งสามหน่วยปรากฏเป็นอาร์กิวเมนต์แกน (core argument) ทั้งหมด

เช่น

ตัวอย่างภาษาอังกฤษ

(122) **John** gave **Mary** a present.

(Margetts and Austin, 2007: 10)

ตัวอย่างภาษาลาว

(123) **laaw2**   **thaa2**   **hùan2**   **lang3**   **nii4**   **duaj4**   **sii3**   **lùam5**

3SG   apply   house   CLF   DEM.GEN   with   paint   shiny

‘S/he applied this house with shiny paint.’

(Enfield, 2007: 5)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงเหตุการณ์ที่จัดว่าเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาอังกฤษและภาษาลาวเนื่องจากเป็นเหตุการณ์ที่ประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีความโดดเด่นทางปริชานจำนวน 3 หน่วยซึ่งหากขาดหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยใดหน่วยหนึ่งไป เหตุการณ์จะขาดความสมบูรณ์ทางความหมายและไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร ความสมบูรณ์ทางความหมายของเหตุการณ์และการบรรลุวัตถุประสงค์ของการสื่อสารขึ้นอยู่กับหน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้ง 3 หน่วยเหล่านี้โดยแสดงให้เห็นผ่านการปรากฏรูปหน่วยร่วมเหตุการณ์ในฐานะเป็นอาร์กิวเมนต์แกนทั้งสามอาร์กิวเมนต์อย่างในภาษาอังกฤษคือ “John” “Mary” และ “a present” และในภาษาลาวคือ “laaw2” “hùan2 lang3 nii4” และ “sii3 lùam5” ตามลำดับ

ในส่วนต่อไป ผู้วิจัยจะกล่าวถึงวิธีการเก็บข้อมูลในภาษาไทยอย่างละเอียดโดยใช้คำจำกัดความที่เสนอไว้ในส่วนนี้เป็นเกณฑ์ในการเก็บและคัดเลือกข้อมูล

2.6 การเก็บข้อมูลภาษาไทย

จากประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในเชิงแบบลักษณ์ภาษาจำนวน 9 ประเภทที่พบในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีตตั้งรายละเอียดที่กล่าวไว้ในส่วนที่แล้ว ผู้วิจัยสนใจว่าภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา และยังไม่ปรากฏเป็นข้อมูลภาษาในงานวิจัยใดๆ จะมีเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมกี่ประเภท โดยจะมีทั้ง 9 ประเภทเช่นเดียวกับในงานวิจัยเรื่องอื่นๆ หรือมีบางประเภทเท่านั้น นอกจากเรื่องประเภทเหตุการณ์แล้ว ผู้วิจัยต้องการศึกษาการแสดงรูปภาพของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่พบในภาษาไทยอีกด้วย

ในส่วนที่แล้ว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีตและจัดกลุ่มเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมจากงานวิจัยเหล่านั้นได้เป็น 9 ประเภท โดยวิเคราะห์ผ่านตัวอย่างข้อมูลที่ปรากฏในงานวิจัยแต่ละเรื่อง ประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมทั้ง 9 ประเภทดังกล่าวเป็นจุดเริ่มต้นในการเก็บข้อมูลภาษาไทย กล่าวคือผู้วิจัยจะรวบรวมคำกริยาในตัวอย่างประโยคที่แสดงเหตุการณ์แต่ละประเภทในงานวิจัยในอดีต โดยคำกริยาเหล่านี้เป็นคำแปลเทียบเท่า (equivalent translation) ในภาษาอังกฤษ คำกริยาในภาษาอังกฤษเป็นเพียงความหมายของคำกริยาในภาษาต่างๆ ที่พบในข้อมูลในงานวิจัยในอดีตซึ่งใช้ภาษาอังกฤษในการแสดงความหมายของคำกริยาเหล่านั้นโดยเขียนเป็นตัวอักษรตัวพิมพ์ใหญ่เพื่อเน้นว่าไม่ใช่คำกริยาในภาษาอังกฤษ คำกริยาในภาษาอังกฤษนี้มีสถานภาพเป็นอภิภาษา (metalanguage) ที่แสดงด้วยตัวอักษรภาษาอังกฤษแบบพิมพ์ใหญ่ อภิภาษาเช่นนี้เป็นเสมือนภาษาสัญลักษณ์ที่ใช้แทนคำศัพท์ในภาษาต่างๆ ที่มีเป็นจำนวนมากในงานวิจัยนี้

ความหมายของคำกริยาที่รวบรวมได้ของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมแต่ละประเภทจากงานวิจัยในอดีตมีดังนี้

1. เหตุการณ์การถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง

- 1) GIVE
- 2) ALLOCATE

- 3) DONATE
- 4) PRESENT
- 5) SUPPLY
- 6) SELL
- 7) BEQUEATH

2. เหตุการณ์การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมาย

- 1) HAND OVER
- 2) SEND
- 3) POUR (WATER)
- 4) BRING
- 5) TAKE
- 6) LOAD
- 7) PAINT⁷
- 8) LIFT
- 9) PLACE
- 10) KICK
- 11) PUT
- 12) CARRY
- 13) PICK UP
- 14) THROW

---

⁷ คำกริยาที่มีความหมายในภาษาอังกฤษนี้คือ “thaa2” ‘apply (paint)’ ซึ่งปรากฏในงานวิจัยในภาษาลาวของ เอ็นฟิลด์ (Enfield, 2007: 4) ดังในตัวอย่างต่อไปนี้

laaw2 thaa2 sii3 hùan2 lang3 nii4

3SG apply paint house CLF DEM.GEN

‘S/he painted (i.e. ‘applied paint (to)’) this house.’

ในภาษาลาว เอ็นฟิลด์พบว่าคำกริยา “thaa2” แสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมประเภทการทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมาย คำกริยานี้ต้องการหน่วยร่วมเหตุการณ์จำนวน 3 หน่วยปรากฏรวมได้แก่ “laaw2” ซึ่งเป็นผู้ทำให้สิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ “sii3” ซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่ และ “hùan2” ซึ่งเป็นเป้าหมายของสิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่ คำกริยาคำนี้จึงจัดว่าเป็นคำกริยาแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมและมีความหมายในภาษาอังกฤษคือ PAINT

- 15) PULL
- 16) MAIL
- 17) FEED
- 18) BAKE

3. เหตุการณ์การสื่อสารไปยังผู้ใดผู้หนึ่ง

- 1) TELL
- 2) SAY
- 3) SHOW
- 4) SPEAK
- 5) EXPLAIN
- 6) DESCRIBE
- 7) TEACH

4. เหตุการณ์การสร้างสรรคสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ผู้ใดผู้หนึ่ง

- 1) MAKE
- 2) DO
- 3) WRITE
- 4) COOK
- 5) PLANT

5. เหตุการณ์การขอการครอบครอง / กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่ง

- 1) ASK
- 2) ASK FOR

6. เหตุการณ์การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือ

- 1) DRAW
- 2) CUT
- 3) SHAVE
- 4) KILL
- 5) BREAK
- 6) BURY

7. เหตุการณ์การได้รับการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่ง

- 1) GET
- 2) ACQUIRE
- 3) RECEIVE
- 4) LEARN

8. เหตุการณ์การทำให้ผู้ใดผู้หนึ่งสูญเสียการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

- 1) DEPRIVE
- 2) STEAL
- 3) ROB
- 4) TAKE OFF

9. เหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการการถ่ายโอนการครอบครอง/กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง

- 1) WITHHOLD
- 2) BLOCK OFF
- 3) OBSTRUCT ACCESS TO
- 4) DENY
- 5) REFUSE

เมื่อได้ความหมายของคำกริยาซึ่งแทนด้วยภาษาอังกฤษทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยจะนำความหมายเหล่านั้นมาหาคำศัพท์ภาษาไทยที่มีความหมายเทียบเท่าโดยใช้คลังคำของนวรรณพันธุ์เมธา (2544) และพจนานุกรมออกซฟอร์ด-ริเวอร์บู้คส์ อังกฤษ-ไทย (2001)

คำศัพท์ในภาษาไทยซึ่งแสดงความหมายของคำกริยาที่รวบรวมได้มีดังนี้

1. เหตุการณ์การถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง

ความหมายของคำกริยาซึ่งแทนด้วยภาษาอังกฤษ	คำศัพท์ในภาษาไทย
1) GIVE	ให้ แจกจ่าย แจก อำนวย
2) ALLOCATE	แบ่งปัน ปัน

3) DONATE	บริจาค อุทิศ สละ
4) PRESENT	มอบ
5) SUPPLY	จัดสรร
6) SELL	ขาย
7) BEQUEATH	ยกมรดกให้

2. เหตุการณ์การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมาย

ความหมายของคำกริยาซึ่งแทนด้วยภาษาอังกฤษ	คำศัพท์ในภาษาไทย
1) HAND OVER	ยื่น
2) SEND	ส่ง
3) POUR (WATER)	รด(น้ำ) เท
4) BRING	เอามา นำมา
5) TAKE	เอาไป นำไป
6) LOAD	บรรทุก
7) PAINT	ทา (สี)
8) LIFT	ยก
9) PLACE	วาง
10) KICK	เตะ
11) PUT	ใส่
12) CARRY	ถือ
13) PICK UP	หยิบ
14) THROW	ขว้าง เขวี้ยง โยน ปา
15) PULL	ดึง
16) MAIL	ส่ง(ทางไปรษณีย์)
17) FEED	ป้อน
18) BAKE	อบ (อาหาร/ขนม)

3. เหตุการณ์การสื่อสารไปยังผู้ใดผู้หนึ่ง

ความหมายของคำกริยาซึ่งแทนด้วยภาษาอังกฤษ	คำศัพท์ในภาษาไทย
1) TELL	บอก เล่า
2) SAY	พูด
3) SHOW	แสดง
4) SPEAK	พูด
5) EXPLAIN	อธิบาย
6) DESCRIBE	บรรยาย พรรณนา
7) TEACH	สอน ถ่ายทอด
8) INFORM	แจ้ง

4. เหตุการณ์การสร้างสรรค์สิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ผู้ใดผู้หนึ่ง

ความหมายของคำกริยาซึ่งแทนด้วยภาษาอังกฤษ	คำศัพท์ในภาษาไทย
1) MAKE	ทำ
2) DO	ทำ
3) WRITE	เขียน
4) COOK	ทำอาหาร
5) PLANT	ปลูก

5. เหตุการณ์การขอการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่ง

ความหมายของคำกริยาซึ่งแทนด้วยภาษาอังกฤษ	คำศัพท์ในภาษาไทย
1) ASK	ถาม ชัก ชักถาม
2) ASK FOR	ขอ

6. เหตุการณ์การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือ

ความหมายของคำกริยาซึ่งแทนด้วยภาษาอังกฤษ	คำศัพท์ในภาษาไทย
1) DRAW	วาด(รูป)
2) CUT	ตัด
3) SHAVE	โกน
4) KILL	ฆ่า
5) BREAK	หัก
6) BURY	ฝัง

7. เหตุการณ์การได้รับการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่ง

ความหมายของคำกริยาซึ่งแทนด้วยภาษาอังกฤษ	คำศัพท์ในภาษาไทย
1) GET	ได้ ได้รับ
2) ACQUIRE	ได้ ได้มา
3) RECEIVE	ได้ ได้รับ
4) LEARN	เรียน เรียนรู้

8. เหตุการณ์การทำให้ผู้ใดผู้หนึ่งสูญเสียการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ความหมายของคำกริยาซึ่งแทนด้วยภาษาอังกฤษ	คำศัพท์ในภาษาไทย
1) DEPRIVE	แย่ง ยึด ปลด ถอดถอน
2) STEAL	ขโมย ลัก ชิง
3) ROB	ปล้น จี้ ชิง
4) TAKE OFF	ถอดถอน

9. เหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง

ความหมายของคำกริยาซึ่งแทนด้วยภาษาอังกฤษ	คำศัพท์ในภาษาไทย
1) WITHHOLD	ระงับ ยับยั้ง
2) BLOCK OFF	ขัดขวาง ขวาง
3) OBSTRUCT ACCESS TO	ขัดขวาง ขวาง
4) DENY	ปฏิเสธ
5) REFUSE	ปฏิเสธ

หลังจากที่รวบรวมคำศัพท์ภาษาไทยทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยจะนำคำศัพท์ภาษาไทยที่ได้ไปสืบค้นหาตัวอย่างประโยคที่มีคำศัพท์นั้นในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ จำนวนคำละ 20 ตัวอย่างรวมปริบทที่เกี่ยวข้อง การสืบค้นหาข้อมูลในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติทำได้โดยการใส่คำค้นที่ต้องการลงไปจากนั้นระบบของคลังข้อมูลจะสืบค้นข้อมูลออกมาให้ผู้วิจัยจะคัดเลือกเฉพาะตัวอย่างข้อมูลที่คำศัพท์นั้นทำหน้าที่เป็นคำกริยาที่แสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมตามคำจำกัดความที่ได้เสนอไว้เท่านั้นโดยคัดเลือกออกมาทั้งหมด 20 ตัวอย่างรวมปริบท

จากการสืบค้นข้อมูล พบว่าคำศัพท์ภาษาไทยทำหน้าที่ทางไวยากรณ์ได้หลากหลายหน้าที่ แต่ในงานวิจัยนี้จะคัดเลือกเฉพาะคำศัพท์ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาดังที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้น ผู้วิจัยจะขอยกตัวอย่างการสืบค้นคำว่า “ให้” ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลที่เป็นไปตามเกณฑ์การคัดเลือกและข้อมูลที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์การคัดเลือกดังนี้

ตัวอย่างรวมปริบทของคำว่า “ให้” ที่เป็นคำกริยาแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย

(124)...เราออกจากบ้านละวี่ฝั่งแดงประมาณห้าโมงเย็น **นายบ้านให้**ของที่ระลึก
อาจารย์ธีระพันธ์ มีเครื่องจักสานประเภทกระบุงหรือตะกร้าที่สະพายติด
 ตัว เรียกว่า กะเจ้าะ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ถูกใจผู้รับมาก ...

จากตัวอย่างข้อมูลที่ (124) คำว่า “ให้” ทำหน้าที่เป็นคำกริยาที่แสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมตามคำจำกัดความของงานวิจัยนี้ที่ว่า “เหตุการณ์ที่ประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์

จำนวน 3 หน่วยที่มีความโดดเด่นทางปริชาณในแง่ของการแสดงความสมบูรณ์ทางความหมายของเหตุการณ์ที่ไม่สามารถขาดหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยใดหน่วยหนึ่งได้ เนื่องจากจะมีผลให้เหตุการณ์ไม่มีความสมบูรณ์ทางความหมาย และในแง่ของปัจจัยทางวจนปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความจำเป็นในด้านการสื่อสารที่หากขาดหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยใดหน่วยหนึ่งไป จะไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการสื่อสารของผู้ใช้ภาษา ความโดดเด่นทางปริชาณนี้จะสะท้อนออกมาในลักษณะของการปรากฏรูปเป็นอาร์กิวเมนต์ (argument realization) ของหน่วยร่วมเหตุการณ์คือ หน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้งสามหน่วยปรากฏเป็นอาร์กิวเมนต์แกน (core argument) ทั้งหมด” จะเห็นได้ว่าประโยคที่เป็นตัวอักษรสีดำเข้มแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมโดยมีคำกริยา “ให้” และหน่วยร่วมเหตุการณ์จำนวน 3 หน่วยคือ “นายบ้าน” “ของที่ระลึก” และ “อาจารย์ธีระพันธ์” โดยประโยคนี้แสดงเหตุการณ์การถ่ายโอน “ของที่ระลึก” โดยผู้กระทำการถ่ายโอนซึ่งคือ “นายบ้าน” ไปยังผู้รับสิ่งที่ถูกถ่ายโอนซึ่งคือ “อาจารย์ธีระพันธ์” ตามคำจำกัดความ “เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม” ในงานวิจัยนี้ หน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้ง 3 หน่วยร่วมต้องปรากฏรูปให้เห็นในประโยค แม้ว่าภาษาไทยเป็นภาษาที่ละคำได้ในปริบท ซึ่งเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่ละหน่วยร่วมเหตุการณ์จะไม่รวมอยู่ในงานวิจัยนี้เนื่องจากผู้วิจัยต้องการมุ่งเน้นวิเคราะห์การแสดงรูปภาพของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่มีหน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้งสามหน่วยปรากฏรูปให้เห็นเพื่อหาการแสดงรูปภาพว่าในภาษาไทยเหตุการณ์ที่มีหน่วยร่วมเหตุการณ์ครบทั้ง 3 หน่วยจะมีวิธีการแสดงรูปภาพหน่วยร่วมเหตุการณ์เหล่านี้อย่างไร

ตัวอย่างข้อมูลที่ใช้ไม่ได้ในงานวิจัยนี้เนื่องจากคำศัพท์ภาษาไทยที่ใช้ในการสืบค้นนั้นไม่ได้แสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมตามคำจำกัดความเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยนี้

(125)...หนูเอาไปสั่งนั้นมาสิจ๊ะ เดี่ยวป่าจะให้ตักไปจัดการ ไม่เป็นไรหรอกคะ...

จากตัวอย่างข้อมูลที่ (125) คำว่า “ให้” ทำหน้าที่เป็นคำกริยาตามเกณฑ์ของการคัดเลือกข้อมูล แต่คำกริยา “ให้” แสดงความหมายการีต (causative meaning) ซึ่งคือการที่ผู้กระทำทำอะไรบางอย่างซึ่งมีผลต่อผู้รับการกระทำและทำให้ผู้รับการกระทำก่อเหตุการณ์บางอย่างขึ้น ประโยคนี้จึงไม่ได้แสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมเนื่องจากไม่มีอาร์กิวเมนต์ที่แสดงหน่วยร่วมเหตุการณ์จำนวน 3 หน่วยที่เป็นผู้กระทำการถ่ายโอนสิ่งหนึ่ง สิ่งที่ถูกถ่ายโอน และผู้รับการถ่ายโอนตามลักษณะของ

เหตุการณ์ของคำกริยา “ให้” จากเหตุผลดังกล่าว คำว่า “ให้” ในตัวอย่างประโยคนี้จึงจัดเป็น “ให้” ที่ปรากฏในหน่วยสร้างกริยา (causative construction) และแสดงความหมายกริยา

นอกจากนี้ ข้อมูลที่มีการละอาร์กิวเมนต์ที่เป็นหน่วยร่วมเหตุการณ์ในเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมดังตัวอย่างที่ (126) ไม่อยู่ในขอบเขตของงานวิจัยนี้

(126) ...ผมวุ่นกับการเตรียมงานแต่งงานของตัวเอง จนลืมใส่ใจเรื่องชิรนนท์ไป จนอีกเจ็ดวันจะถึงวันงาน วรรณาก็บอกผมว่า น้องนนท์ไม่กลับบ้านมาสามคืนแล้ว นาโทรฯ เข้ามือถือก็ติดต่อไม่ได้ ชิรนนท์มีโทรศัพท์มือถือใช้เหมือนสาวสมัยใหม่ทั่วไป ผมเพิ่งแจกกการ์ดแต่งงานของตัวเองเสร็จ เหนื่อยก็เหนื่อยจึงเพียงแคหาเบอร์โทรศัพท์คอนโดที่วายุอยู่ให้วรรณไปโทรตามชิรนนท์ แต่ก็ติดต่อไม่ได้ เราเริ่มกังวล ผมลังเลว่าจะไปตามดีหรือไม่ก็พอดีมีโทรศัพท์ติดต่อมาเรื่องชิรนนท์ ผู้ที่ติดต่อเข้ามาคือตำรวจ อีกหกเจ็ดวันผมจะแต่งงานก็เกิดเรื่องร้ายแรงขึ้น....

ตัวอย่างข้อมูลที่ (126) มีคำกริยาแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมคือ คำกริยา “แจก” แต่ในตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่าเหตุการณ์ที่แสดงด้วยคำกริยา “แจก” แสดงรูปหน่วยร่วมเหตุการณ์เพียง 2 หน่วยคือ ผู้ถ่ายโอน “ผม” และสิ่งที่ถูกถ่ายโอน “การ์ดแต่งงานของตัวเอง” หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่ไม่ปรากฏรูปในตัวอย่างนี้คือ ผู้รับการถ่ายโอน ซึ่งเป็นอาร์กิวเมนต์ที่ถูกละไปในประโยคและไม่สามารถค้นคืนอาร์กิวเมนต์นี้ได้จากบริบท แม้ว่าคำกริยา “แจก” จะแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม แต่พบว่าในภาษาไทยสามารถละอาร์กิวเมนต์บางอาร์กิวเมนต์ได้ซึ่งข้อมูลที่มีการละอาร์กิวเมนต์เช่นนี้จะไม่อยู่ในขอบเขตของงานวิจัยนี้

จากการเก็บข้อมูลในภาษาไทย ผู้วิจัยพบปัญหาบางประการ ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นจำนวนมากเป็นข้อมูลที่มีการละหน่วยร่วมเหตุการณ์ ซึ่งไม่อยู่ในขอบเขตการวิจัยของงานวิจัยนี้

2. จำนวนข้อมูลของคำศัพท์ในภาษาไทยแต่ละคำไม่ได้จำนวนตามที่ตั้งไว้ 20 ตัวอย่าง เนื่องจากความจำกัดของเนื้อหาในคลังข้อมูลที่ไม่ครอบคลุมคำศัพท์ในภาษาไทยทุกคำในงานวิจัยนี้

จากการสืบค้นข้อมูลในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ ผู้วิจัยพบเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมในภาษาไทยทั้งหมด 9 ประเภทโดยในแต่ละประเภทพบคำศัพท์ภาษาไทยดังต่อไปนี้

1. เหตุการณ์การถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง

คำศัพท์ภาษาไทยที่แสดงเหตุการณ์ประเภทนี้และพบข้อมูลในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติมีทั้งสิ้น 11 คำดังนี้

ให้ แจกจ่าย แจก อำนวย แบ่งปัน บริจาค อุทิศ สละ มอบ จัดสรร ขาย

2. เหตุการณ์การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมาย

จากการเก็บข้อมูลในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ พบข้อมูลที่มีคำศัพท์ภาษาไทยแสดงเหตุการณ์ประเภทนี้จำนวน 10 คำดังต่อไปนี้

ยื่น ส่ง เท วาง ใส ขวาง เขวี้ยง โยน ปา ป้อน

3. เหตุการณ์การสื่อสารไปยังผู้ใดผู้หนึ่ง

คำศัพท์ภาษาไทยที่แสดงเหตุการณ์ประเภทนี้และพบข้อมูลในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติมีทั้งสิ้น 6 คำดังนี้

บอก เล่า อธิบาย สอน ถ่ายทอด แจ้ง

4. เหตุการณ์การสร้างสรรคสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ผู้ใดผู้หนึ่ง

คำศัพท์ภาษาไทยที่แสดงเหตุการณ์ประเภทนี้และพบข้อมูลในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติมีเพียง 1 คำดังนี้

ทำ

5. เหตุการณ์การขอการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่ง

จากการเก็บข้อมูลในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ พบข้อมูลที่มีคำศัพท์ภาษาไทยแสดงเหตุการณ์ประเภทนี้จำนวน 4 คำดังต่อไปนี้

ถาม ชัก ชักถาม ขอ

6. เหตุการณ์การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือ

จากการเก็บข้อมูลในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ พบข้อมูลที่มีคำศัพท์ภาษาไทยแสดง เหตุการณ์ประเภทนี้จำนวน 2 คำดังต่อไปนี้

ตัด ฆ่า

7. เหตุการณ์การได้รับการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่ง

คำศัพท์ภาษาไทยที่แสดงเหตุการณ์ประเภทนี้และพบข้อมูลในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติมี เพียง 1 คำดังนี้

ได้รับ

8. เหตุการณ์การทำให้ผู้ใดผู้หนึ่งสูญเสียการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

คำศัพท์ภาษาไทยที่แสดงเหตุการณ์ประเภทนี้และพบข้อมูลในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติมีทั้งสิ้น 4 คำดังนี้

แย่ง ขโมย ลัก ปล้น

9. เหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการการถ่ายโอนการครอบครอง/กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง

ปฏิเสธ

ข้อมูลของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยที่ได้จากการเก็บรวบรวมทั้ง 9 ประเภทดังกล่าวข้างต้นนี้จะถูกนำไปวิเคราะห์เรื่องการแสดงรูปภาษาซึ่งจะกล่าวถึงโดยละเอียดในบทต่อไป

บทที่ 3

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ว่าเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่พบในภาษาไทยมีเหตุการณ์ประเภทใดบ้าง และเหตุการณ์แต่ละประเภทมีรูปภาพอย่างไร จากข้อมูลที่ได้จากการนำคำศัพท์ภาษาไทยที่มีคำแปลเทียบเท่ากับความหมายของคำกริยาที่ปรากฏในเหตุการณ์ประเภทต่างๆ ในงานวิจัยในอดีตทั้ง 4 เรื่องมาสืบค้นในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ พบว่าในภาษาไทยมีหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมประเภทใหญ่ๆ ทั้งหมด 9 ประเภทเช่นเดียวกับประเภทของเหตุการณ์ในเชิงแบบลักษณะภาษาดังนี้

1. เหตุการณ์การถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง (ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า**เหตุการณ์การถ่ายโอน**)
2. เหตุการณ์การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมาย (ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า**เหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่**)
3. เหตุการณ์การสื่อสารไปยังผู้ใดผู้หนึ่ง (ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า**เหตุการณ์การสื่อสาร**)
4. เหตุการณ์การขอการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือการขอข้อมูล (ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า**เหตุการณ์การขอการครอบครอง**)
5. เหตุการณ์การได้รับการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า**เหตุการณ์การได้รับการครอบครอง**)
6. เหตุการณ์การทำให้ผู้ใดผู้หนึ่งสูญเสียการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า**เหตุการณ์การทำให้สูญเสียการครอบครอง**)
7. เหตุการณ์การสร้างสรรคสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ผู้ใดผู้หนึ่ง (ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า**เหตุการณ์การสร้างสรรคให้**)

8. เหตุการณ์การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือ (ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า**เหตุการณ์การกระทำด้วยเครื่องมือ**)
9. เหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดคนหนึ่ง (ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า**เหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการถ่ายโอน**)

บทนี้จะแบ่งออกเป็น 4 หัวข้อหลัก ได้แก่ หัวข้อ 3.1 เป็นการกล่าวถึงภูมิหลังทางทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์ หัวข้อ 3.2 เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่พบในภาษาไทย หัวข้อ 3.3 เป็นการอภิปรายในประเด็นการปรากฏรูปเป็นอาร์กิวเมนต์ (argument realization) ของหน่วยร่วมเหตุการณ์ และหัวข้อ 3.4 เป็นสรุปคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ของหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย

3.1 ภูมิหลังทางทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์

แนวคิดที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยชิ้นนี้คือแนวคิดในกลุ่มภาษาศาสตร์ปริชาน ซึ่งมุ่งเน้นศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับปริชานและการอธิบายว่าผู้พูดรู้ภาษา รับภาษา และใช้ภาษาได้อย่างไร

แนวคิดภายใต้ทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชานที่นำมาใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้คือแนวคิดเรื่องการมองภาพเหตุการณ์ด้วยมุมมองแบบต่างๆ (construal) การเลือกมองภาพเหตุการณ์ด้วยมุมมองแบบต่างๆ เป็นความสามารถทางปริชานหนึ่งของมนุษย์ โดยมุมมองแบบต่างๆ ดังกล่าวมักสะท้อนให้เห็นจากการเลือกใช้ภาษาด้วยรูปแบบต่างๆ กัน แลงแอกเคอร์ (Langacker, 1990) กล่าวว่าในการเล่าเหตุการณ์หนึ่งๆ ที่เป็นเหตุการณ์เดียวกัน ผู้พูดมีทางเลือกว่าจะเลือกเสนอภาพเหตุการณ์ด้วยมุมมองแบบใด โดยมุมมองที่แตกต่างกันนี้จะสะท้อนผ่านการเลือกรูปภาษาที่แตกต่างกันออกไป (Langacker, 1990) เช่น

- (1) The lamp above the table.
- (2) The table below the lamp.

(Langacker, 1990: 13)

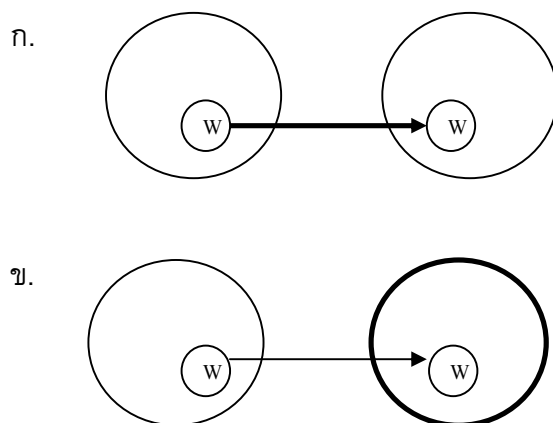
ตัวอย่าง 2 ตัวอย่างข้างต้นแสดงเหตุการณ์เดียวกันคือ เหตุการณ์ที่มีแจกันอยู่บนโต๊ะ แต่ผู้พูดสามารถเลือกแง่มุมต่าง ๆ ของเหตุการณ์และแสดงผ่านรูปภาพออกมา ประโยคแรกผู้พูดเลือก “lamp” เป็นจุดเน้นและแสดงภาพเหตุการณ์ที่แจกันอยู่บนโต๊ะ ในขณะที่ประโยคที่สองผู้พูดเลือก “table” เป็นจุดเน้นและแสดงภาพเหตุการณ์ที่โต๊ะอยู่ใต้แจกัน จะเห็นได้ว่าแม้จะเป็นเหตุการณ์เดียวกัน แต่ผู้พูดสามารถเลือกมุมมองที่มีต่อเหตุการณ์เพื่อนำมาสร้างรูปภาพในการเล่าเหตุการณ์ ดังนั้นเหตุการณ์เดียวกันจึงสามารถมีภาพเหตุการณ์ที่แตกต่างหลากหลายได้

ตามทฤษฎีไวยากรณ์ปริชาน แล็งแอกเกอร์ (Langacker, 1990) ได้กล่าวว่าภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เราค้นเคยฝังตัวอยู่ในไวยากรณ์ของภาษา ซึ่งสามารถอธิบายได้ด้วยประโยคต่อไปนี้

(3) ก. Bill sent a walrus to Joyce.

ข. Bill sent Joyce a walrus.

ประโยคทั้งสองประโยคนี้แสดงเหตุการณ์เดียวกันคือ บิลส่งแมวน้ำไปให้จอยซ์ แต่ผู้พูดเลือกที่จะเล่าเหตุการณ์โดยใช้มุมมองแตกต่างกัน ซึ่งมีผลให้ภาพเหตุการณ์และความหมายของเหตุการณ์แตกต่างกันด้วย

ภาพที่ 3 เหตุการณ์ที่แสดงโดยตัวอย่างประโยคที่ (3) (Langacker, 1990: 13)

ผังภูมिरูปภาพข้างต้นประกอบด้วย

- วงกลมเล็กซึ่งแสดง Bill, Joyce และ Walrus
- วงกลมใหญ่แสดงพื้นที่ที่ Bill และ Joyce ครอบครอง
- เส้นสีดำหนาแสดงความโดดเด่นเชิงสัมพัทธ์ (relative prominence)

แม้ว่าทั้งสองประโยคจะแสดงเหตุการณ์เดียวกัน แต่ทั้งสองประโยคแสดงภาพเหตุการณ์ที่แตกต่างกันดังผังภูมिरูปภาพข้างต้นเนื่องจากใช้หน่วยสร้างต่างกัน ประโยค ก. แสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนที่มีเส้นทางการเคลื่อนที่ของ “walrus” อย่างชัดเจน เส้นทางการเคลื่อนที่นี้เป็นความโดดเด่นของหน่วยสร้างที่มีหน่วยคำ “to” ซึ่งแสดงโดยประโยค ก. ในขณะที่ประโยค ข. ไม่ปรากฏคำว่า “to” แต่คำนามสองคำคือ “Joyce” และ “walrus” อยู่ในตำแหน่งติดกันหลังคำกริยา ประโยคนี้แสดงความหมายที่เป็นความสัมพันธ์เชิงการครอบครองระหว่างผู้ถ่ายโอนและผู้รับการถ่ายโอน ความโดดเด่นของประโยค ข. อยู่ที่เมื่อ “walrus” เคลื่อนที่เสร็จแล้ว “walrus” จะไปอยู่ในการครอบครองของ “Joyce”

ภาพเหตุการณ์ที่แตกต่างกันดังกล่าวมีผลต่อการใช้หน่วยสร้างที่มีคำว่า “to” ดังเช่นประโยค ก. และหน่วยสร้างกรรมคู่ (double-object construction) ดังเช่นประโยค ข. เช่น

(4) ก. I sent a walrus to Antarctica.

ข. ? I sent Antarctica a walrus.

ค. I sent the zoo a walrus.

(Langacker, 1990: 13)

จากตัวอย่างข้างต้น ประโยค ก. เป็นประโยคที่เป็นที่ยอมรับเนื่องจากคำว่า “to” เน้นเส้นทางที่มีการเคลื่อนที่ของ “walrus” ไปสู่จุดสิ้นสุดของเส้นทางคือ “Antarctica” ด้วยความหมายของ “to” ที่แสดงจุดหมายที่เป็นสถานที่ทำให้นามวลีหลัง “to” เป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิตก็ได้ ในขณะที่ประโยค ข. เป็นประโยคชายขอบ (marginal) ของหน่วยสร้างกรรมคู่แสดงเหตุการณ์การเคลื่อนที่หนึ่งไปยังเป้าหมายเนื่องจากหน่วยสร้างกรรมคู่ต้องการเป้าหมายที่เป็นสิ่งมีชีวิตที่จะสามารถเป็นผู้ครอบครองได้เท่านั้น ดังนั้นประโยค ค. จึงเป็นที่ยอมรับในภาษาเนื่องจาก “zoo” หมายถึงสถาบันซึ่ง

ในภาษาอังกฤษจะแสดงเป็นเสมือนคน ส่วนประโยค ข. “Antarctica” ไม่ใช่สิ่งมีชีวิตและสถาบันจึงทำให้เมื่อปรากฏในหน่วยสร้างกรรมคู่ ประโยคจึงแปลก

แนวคิดเรื่องมุมมองของเหตุการณ์หรือการสื่อเหตุการณ์เดียวกันด้วยมุมมองที่ต่างกันจะให้ภาพของการวิเคราะห์หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมชัดเจนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากในเหตุการณ์แต่ละประเภททั้ง 9 ประเภทในภาษาไทยประกอบด้วยหน่วยสร้างที่หลากหลาย หน่วยสร้างเหล่านี้แสดงเหตุการณ์เดียวกันแต่ให้ภาพเหตุการณ์ที่เป็นผลมาจากมุมมองของผู้พูดที่ต่างกัน ซึ่งทำให้ความหมายของแต่ละหน่วยสร้างแตกต่างกันดังจะอภิปรายให้เห็นต่อไป

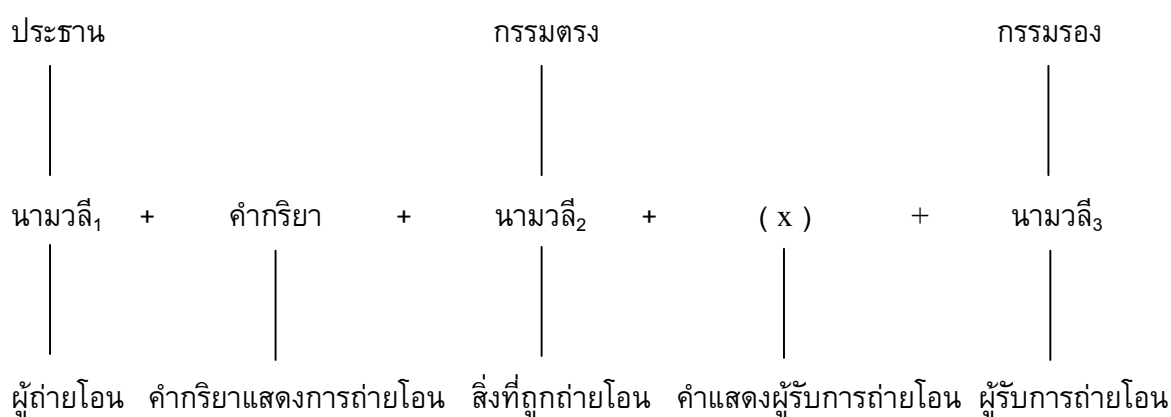
3.2 หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่พบในภาษาไทย

ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย 9 ประเภทตามวัตถุประสงค์ที่ 2 และ 3 โดยผู้วิจัยจะอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้คือ คุณสมบัติทางความหมายของหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม คุณสมบัติทางความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์ และความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททางความหมายกับหน้าที่ทางไวยากรณ์ของหน่วยร่วมเหตุการณ์ในเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมแต่ละประเภทโดยละเอียดดังนี้

3.2.1 หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอน

จากงานวิจัยในอดีตเห็นหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนเป็นหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่พบมากที่สุดในบรรดาหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย สำหรับในภาษาไทย พบว่าหน่วยสร้างประเภทนี้มีจำนวนข้อมูลมากที่สุดเมื่อเทียบกับหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมประเภทอื่นๆ จากการเก็บข้อมูลคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ พบว่าหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ประเภทนี้มีผังภูมิโครงสร้าง (structural schema) 2 ผังภูมิใหญ่ คือ ผังภูมิโครงสร้างที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยคำแสดงหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่ทำหน้าที่ผู้รับการถ่ายโอนการครอบครอง (recipient marker) และผังภูมิโครงสร้างที่ 2 ซึ่งไม่ปรากฏคำแสดงหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่ทำหน้าที่ผู้รับการถ่ายโอนการครอบครอง โดยการวิเคราะห์ข้อมูลในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ยึดรูปผิว (surface form) ซึ่งเป็นรูปที่ปรากฏเป็นหลัก หากข้อมูลไม่มีคำบ่งชี้ซึ่งในหน่วยสร้างนี้คือ คำแสดงผู้รับการถ่ายโอนการครอบครอง แสดงว่าไม่มีกลไกการเติมคำบ่งชี้ในโครงสร้างลึก การ

วิเคราะห์เช่นนี้จะใช้ในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ประเภทอื่นๆ ที่จะนำเสนอต่อไปด้วย หน่วยสร้างทั้งสองประเภทย่อยสามารถแสดงด้วยผังภูมิโครงสร้างที่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนการครอบครองอยู่ในวงเล็บเพื่อแสดงการเลือกเกิด (optionality) ดังต่อไปนี้

ตัวอย่างประโยค

- (5) นายบ้านให้ของที่ระลึกอาจารย์ธีระพันธ์
- (6) หมูยอเลี้ยงขายกำไรให้น้อง
- (7) พ่อขายพลาสุตให้พ่อเลี้ยง
- (8) สิงคโปร์ได้บริจาคเงิน 10 ล้านบาทต่อสภาอากาศไทย
- (9) ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร
- (10) ศาสนาอำนวยความสะดวกแก่รัฐ
- (11) เราจะให้เวลาของเรากับใครสักคน
- (12) พวกเขากำลังสละชีวิตเพื่อชาติที่พวกเขารัก
- (13) ชุมมาเกอร์พร้อมที่จะสละความสะดวกสบายเพื่อคนอื่นเสมอ

- (14) กลุ่มเพื่อนพี่น้องต่างวัยหลากหลายวงการที่รวมตัวกันด้วยหัวใจจิตอาสาอาสาที่จะแบ่งปันความรัก ความรู้ ประสบการณ์ชีวิต snippets เล็กน้อยโอกาสทั่วประเทศ
- (15) พ่อทูนหัวและแม่ทูนหัวจะมอบของขวัญสำหรับทารกให้แก่พ่อแม่ของทารก
- (16) ตระกูลโยเซฟบริจาคเงินและอุปกรณ์ให้แก่ภาคีชาตินี้
- (17) ทั้งนี้ในเบื้องต้นทางกระทรวงเกษตรฯจะจัดสรรที่ดินทำกินให้กับเกษตรกรประมาณ 5-10 ไร่ต่อคน
- (18) บ้านควรรุทศเนื้อที่ส่วนใหญ่ให้กับห้องสันตนาการ

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

โครงสร้างผังภูมิข้างต้นประกอบด้วยนามวลีจำนวน 3 นามวลี ซึ่งทำหน้าที่ประธาน กรรมตรง และกรรมรองที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ถ่ายโอน สิ่งที่ถูกถ่ายโอน และผู้รับการถ่ายโอน คำกริยาแสดงการถ่ายโอน และคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนโดยผู้วิจัยจะอธิบายคุณสมบัติของแต่ละองค์ประกอบดังต่อไปนี้

ผู้ถ่ายโอน ซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี, ในตำแหน่งประธานของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นผู้กระทำการถ่ายโอนการครอบครองสิ่งหนึ่งไปให้บุคคลหนึ่งด้วยความจงใจ ส่วนใหญ่นามวลีผู้ถ่ายโอนมีคุณสมบัติทางความหมายเป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* เนื่องจากมนุษย์มีลักษณะทางกายภาพเป็นผู้กระทำการถ่ายโอนสิ่งหนึ่งไปให้บุคคลหนึ่งด้วยความจงใจได้ เช่น “นายบ้าน” มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ถ่ายโอนของที่ระลึกในตัวอย่างที่ (5) “หมุยเอ็ง” มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ถ่ายโอนกำไลในตัวอย่างที่ (6) เป็นต้น

นอกจากมนุษย์แล้ว *สิ่งมีชีวิตประเภทองค์กรที่มีมนุษย์รวมอยู่ด้วย* เป็นผู้ถ่ายโอนที่พบเป็นจำนวนมากเช่นกัน เช่น “ตระกูลโยเซฟ” มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ถ่ายโอนเงินและอุปกรณ์ในตัวอย่างที่ (16) “ทางกระทรวงเกษตรฯ” มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ถ่ายโอนที่ดินทำกินในตัวอย่างที่ (17) เป็นต้น แม้ในทางอรรถศาสตร์องค์กร หรือหน่วยงานจะเป็นสิ่งไม่มีชีวิตและไม่

สามารถเป็นผู้ถ่ายโอนได้ก็ตาม แต่ในทางวัจนปฏิบัติ องค์กรไม่ได้หมายถึงเพียงตัวอาคารเท่านั้น แต่สื่อถึงคนในองค์กรแห่งนี้โดยรวมในลักษณะที่ไม่ได้อ้างถึงคนใดคนหนึ่งเป็นพิเศษ เช่นเดียวกับคำว่า “บ้าน” ในประโยค “วันหยุดนี้ บ้านเธอจะไปเที่ยวที่ไหนกัน” คำว่า “บ้าน” ในประโยคนี้ หมายถึงคนที่อาศัยอยู่ในบ้าน ไม่ได้หมายถึงบ้านที่เป็นสิ่งปลูกสร้าง แต่หมายถึงครอบครัว การใช้ องค์กร ซึ่งเป็นส่วนใหญ่หมายถึงส่วนย่อยคือคนในองค์กรเป็นการใช้นามนัยรูปแบบหนึ่งซึ่งเป็นการกล่าวถึงส่วนใหญ่แทนส่วนย่อย

นอกจากนี้ *สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งรูปธรรม* เช่น “บ้าน” มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ถ่ายโอนเนื้อที่ในตัวอย่าง (18) และ *สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งนามธรรม* เช่น “ศาสนา” มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ถ่ายโอนประโยคในตัวอย่าง (10) สามารถปรากฏในตำแหน่งนามวลีผู้ถ่ายโอนได้เช่นกัน

ผู้ถ่ายโอนเหล่านี้สามารถมีบทบาททางความหมายเป็นผู้กระทำการถ่ายโอนในเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมได้เนื่องจากผู้ใช้ภาษาอาศัยการสมมติในลักษณะการมองแบบอุปลักษณ์ (metaphoricalize) และแบบบุคลาธิษฐาน (personification) ให้นามวลีที่เป็นสิ่งรูปธรรม และสิ่งนามธรรมมีตัวตนและกระทำสิ่งต่าง ๆ ได้เหมือนมนุษย์โดยการยกขึ้นมาพูดในตำแหน่งประธานของประโยคที่ต้องการบทบาททางความหมายเป็นผู้กระทำ นามวลีดังกล่าวจึงถูกมองภาพเหตุการณ์ (construe) ในลักษณะเหมือนสิ่งมีชีวิตที่สามารถกระทำสิ่งต่าง ๆ โดยตำแหน่งประธานของประโยคเป็นตัวกำหนดกรอบให้สามารถตีความเป็นสิ่งมีชีวิตได้

สิ่งที่ถูกถ่ายโอน ซึ่งปรากฏอยู่ในรูปของนามวลี₂ ในตำแหน่งกรรมตรงของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกถ่ายโอนที่สามารถเคลื่อนย้ายและถ่ายโอนได้ นามวลีแสดงสิ่งที่ถูกถ่ายโอนที่พบส่วนใหญ่คือสิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งรูปธรรมที่สามารถจับต้อง เคลื่อนย้าย และถ่ายโอนได้ในเชิงรูปธรรม เช่น “ของที่ระลึก” มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกให้แก่บุคคลหนึ่งในตัวอย่าง (5) “กำไร” มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกขายจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่งในตัวอย่าง (6) เป็นต้น

อย่างไรก็ตามในบางกรณี สิ่งที่ถูกถ่ายโอนอาจปรากฏในรูปของ *สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งนามธรรม* เช่น “ความสะอาด” ที่มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งนามธรรมที่ถูกอำนวยความสะดวก

บุคคลหนึ่งในตัวอย่างที่ (9) “เวลา” ที่มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งนามธรรมที่ถูกให้แก่บุคคลหนึ่งในตัวอย่างที่ (11) และ *สิ่งมีชีวิตประเภทสัตว์* เช่น “พลาเยสตุส” ซึ่งหมายถึง “ช่างตัวผู้” ที่มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกขายไปให้พ่อเลี้ยงในตัวอย่างที่ (7) เป็นต้น

โดยทั่วไป สิ่งที่ถูกถ่ายโอนในเหตุการณ์การถ่ายโอนการครอบครองสิ่งหนึ่งไปให้บุคคลหนึ่งจะมีคุณสมบัติทางความหมายเป็นสิ่งรูปธรรมไม่มีชีวิตที่ถูกทำให้เคลื่อนที่และเห็นการเคลื่อนที่นั้นได้อย่างเป็นรูปธรรม แต่การที่สิ่งมีชีวิตอย่างสัตว์และสิ่งนามธรรมปรากฏเป็นสิ่งที่ถูกถ่ายโอนได้นั้น เป็นผลมาจากการปรากฏในตำแหน่งกรรมตรงของประโยคที่ต้องการนามวลีที่มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิตรูปธรรม ดังนั้นนามวลีดังกล่าวจึงถูกมองให้เป็นสิ่งที่สามารถถูกโยกย้ายถ่ายโอนได้ในลักษณะเดียวกัน โดยการมองอย่างสมมติในลักษณะอุปลักษณ์ (metaphoricalize) ที่ทำให้ผู้พูดสามารถมองสิ่งมีชีวิตประเภทสัตว์และสิ่งนามธรรมเทียบเคียง (mapping) กับสิ่งที่สามารถถูกถ่ายโอนได้

ผู้รับการถ่ายโอน ซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₃ ในตำแหน่งกรรมรองของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับการถ่ายโอนการครอบครอง นามวลีแสดงผู้รับการถ่ายโอนในหน่วยสร้างนี้มีคุณสมบัติทางความหมายเป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* ที่สามารถรับการถ่ายโอนและเป็นผู้ครอบครองกรรมสิทธิ์ได้ ตัวอย่างเช่น “อาจารย์ธีระพันธ์” ในตัวอย่างที่ (5) “น้อง” ในตัวอย่างที่ (6) นอกจากนี้นามวลีแสดงผู้รับการถ่ายโอนในที่นี้ยังรวมถึง *สิ่งมีชีวิตประเภทองค์กรที่มีมนุษย์รวมอยู่ด้วย* เช่น “สภากาชาดไทย” ในตัวอย่างที่ (8) และ “ภาควิชา” ในตัวอย่างที่ (16) ด้วย อย่างไรก็ตามในบางกรณีนามวลี₃ ที่มีคุณสมบัติทางความหมายเป็น *สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งรูปธรรม* เช่น “ห้องสันตนาการ” ในตัวอย่างที่ (18) และ *สิ่งไม่มีชีวิตประเภทนามธรรม* เช่น “การเรียน” ในตัวอย่างที่ (13) ก็สามารถมีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับได้ ซึ่งเป็นผลจากการมององค์ประกอบของเหตุการณ์ในเชิงอุปลักษณ์เช่นเดียวกัน

คำกริยาที่ปรากฏในหน่วยสร้างประเภทนี้เป็นคำกริยาแสดงความหมายของการถ่ายโอนสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้บุคคลใดบุคคลหนึ่ง จากการสืบค้นในคลังข้อมูลภาษาไทยพบว่าคำกริยาในกลุ่มนี้มีทั้งหมด 11 คำ ได้แก่ *ให้ มอบ จัดสรร แจก แจกจ่าย อำนวย ขาย อุทิศ สละ บริจาค และ แบ่งปัน* โดยทั่วไป คำกริยาแสดงการถ่ายโอนมักสะท้อนภาพเหตุการณ์ในลักษณะแตกต่างกัน

ความแตกต่างดังกล่าวขึ้นอยู่กับมีเงื่อนไขและวิธีการถ่ายโอนที่หลากหลาย เช่น คำกริยา “ขาย” แสดงการถ่ายโอนโดยมีเงื่อนไขว่าต้องมีเงินแลกเปลี่ยน คำกริยา “อุทิศ” “สละ” และ “บริจาค” แสดงการถ่ายโอนในลักษณะการเสียสละสิ่งหนึ่งให้ หรือ คำกริยา “แบ่งปัน” ที่แสดงการถ่ายโอนในลักษณะของการแบ่งส่วนของสิ่งหนึ่งแล้วถ่ายโอนส่วนแบ่งไปให้บุคคลหนึ่ง เป็นต้น

คำแสดงผู้รับการถ่ายโอน ซึ่งอยู่ในตำแหน่งหน้าผู้รับการถ่ายโอนและปรากฏในวงเล็บที่แสดงว่าอาจปรากฏหรือไม่ปรากฏก็ได้ อาจเป็นคำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ เช่น คำว่า “ให้” ในตัวอย่างที่ (5) – (7) “ต่อ” ในตัวอย่างที่ (8) คำบุพบท เช่น “แก่” ในตัวอย่างที่ (9) และ (10) “กับ” ในตัวอย่างที่ (11) หรือ คำประสมกริยาเรียงและบุพบท เช่น “ให้กับ” ในตัวอย่างที่ (17) และ (18) เป็นต้น

แม้หน่วยสร้างแสดงการถ่ายโอนจะประกอบไปด้วยคำกริยาแสดงการถ่ายโอนการครอบครอง และคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนที่หลากหลาย แต่ประโยคที่มีคำกริยาและคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนดังปรากฏในโครงสร้างข้างต้นล้วนแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนการครอบครองสิ่งหนึ่งโดยบุคคลหนึ่งไปให้อีกบุคคลหนึ่งทั้งสิ้น ความหมายดังกล่าวถือเป็นความหมายประจำหน่วยสร้างที่แสดงด้วยโครงสร้างผังภูมิข้างต้น อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาตามสมมติฐานของทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชานแล้วจะพบว่าหน่วยสร้างที่มีความแตกต่างกันถึงแม้จะเป็นความต่างเพียงเล็กน้อย ก็จะต้องมีความต่างทางความหมาย ความต่างทางความหมายของหน่วยสร้างประเภทนี้อยู่ที่องค์ประกอบหนึ่งในโครงสร้างผังภูมิข้างต้นซึ่งเป็นองค์ประกอบที่น่าสนใจ องค์ประกอบดังกล่าวคือคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนซึ่งเริ่มตั้งแต่ไม่มีรูปแสดงไปจนถึงมีรูปแสดงที่หลากหลาย ในกรณีที่มีรูปแสดงรูปแสดงดังกล่าวอาจเป็นคำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ซึ่งได้แก่คำว่า “ให้” “สละ” และ “ต่อ” เป็นคำบุพบทได้แก่ “แก่” “กับ” และ “เพื่อ” รวมไปถึงรูปแสดงที่เป็นการรวมกันของคำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ “ให้” และคำบุพบท ได้แก่ “ให้แก่” และ “ให้กับ” อีกด้วย ในส่วนต่อไป ผู้วิจัยจะอภิปรายให้เห็นความหลากหลายทางความหมายของหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมประเภทนี้ที่ไม่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนและมีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนที่มีความหมายหลากหลายดังได้ยกตัวอย่างไว้ข้างต้น

ความหมายที่หลากหลายของหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมแบบที่ไม่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนและมีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนที่หลากหลายนั้นเป็นความหมายที่แสดงการมองภาพเหตุการณ์เหตุการณ์หนึ่งซึ่งอาจแตกต่างกันตามมุมมองของผู้พูด ดังแสดงในตัวอย่างข้างล่างนี้

- (19) นายบ้านให้ของที่ระลึกอาจารย์ธีระพันธ์
- (20) นายบ้านให้ของที่ระลึกแก่อาจารย์ธีระพันธ์
- (21) นายบ้านให้ของที่ระลึกกับอาจารย์ธีระพันธ์

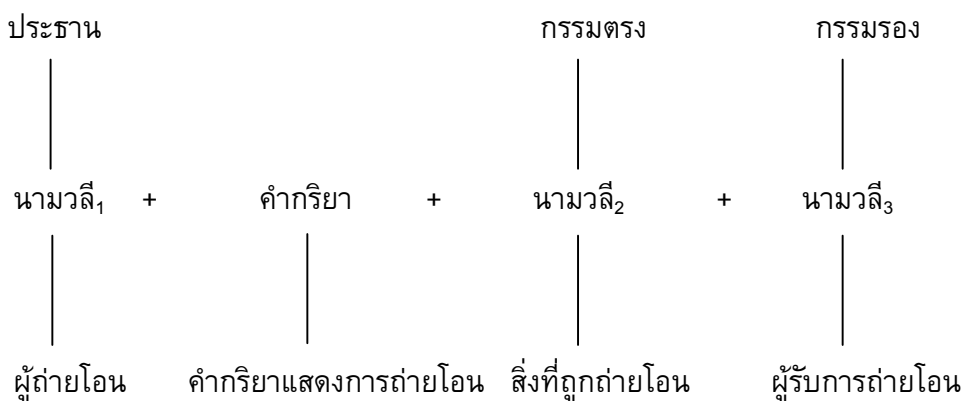
ประโยคทั้ง 3 ประโยคข้างต้นประกอบด้วยคำทุกคำเหมือนกันยกเว้นคำแสดงผู้รับการถ่ายโอน กล่าวคือ ประโยคที่ (19) ไม่ปรากฏคำแสดงผู้รับการถ่ายโอน ส่วนประโยคที่ (20) และ (21) ปรากฏคำแสดงผู้รับการถ่ายโอน “แก่” และ “กับ” แต่ประโยคทั้งสามแสดงเหตุการณ์เดียวกันคือ เหตุการณ์นายบ้านแสดงการถ่ายโอนการครอบครองของที่ระลึกไปให้อาจารย์ธีระพันธ์ ความหมายในแง่ที่ประโยคทั้งสามแสดงเหตุการณ์เดียวกันนี้เรียกว่าเป็นความหมายเชิงประพจน์ (propositional meaning) ของประโยค ความหมายเชิงประพจน์แสดงความหมายอย่างกว้างของเหตุการณ์ว่ามีใครทำอะไรกับใคร แต่ผู้วิจัยต้องการวิเคราะห์ให้ละเอียดลงไปว่าแม้ประโยคทั้งสามข้างต้นจะแสดงความหมายในเชิงประพจน์เหมือนกัน แต่ประโยคทั้งสามแสดงภาพเหตุการณ์ที่ผู้พูดมองเหตุการณ์การถ่ายโอนแตกต่างกัน ซึ่งความต่างนี้สะท้อนให้เห็นจากการใช้หรือไม่ใช้คำแสดงผู้รับการถ่ายโอนหรือใช้คำแสดงผู้รับการถ่ายโอนที่แตกต่างกัน โดยมุมมองต่อเหตุการณ์ที่แสดงผ่านหน่วยสร้างแบบต่างๆ เช่นนี้เรียกว่าความหมายเชิงปริชาน

แม้ความหมายเชิงปริชานในที่นี้จะหมายถึงความหมายที่ได้จากการมองภาพรวมของเหตุการณ์ หรือการมองในระดับหน่วยสร้าง (constructional meaning) มากกว่าการประกอบกันของความหมายในระดับคำก็ตาม แต่กระนั้นเราก็มีอาจปฏิเสธได้ว่าความหมายในระดับคำมีบทบาทสำคัญต่อความหมายในระดับหน่วยสร้างอยู่ไม่น้อย (Goldberg 1995: 1) หากมองว่าหน่วยสร้างทุกหน่วยสร้างล้วนมีความหมายในตัวของมันเองแล้ว แต่ละหน่วยสร้างย่อมสามารถเกิดขึ้นเองได้อย่างเป็นอิสระจากความหมายในระดับคำ แต่ในทางตรงข้ามเรากลับพบว่าแต่ละหน่วยสร้างไม่สามารถมีอิสระในการเกิดได้ขนาดนั้น เนื่องจากทุกหน่วยสร้างมักจะมีข้อจำกัดทางความหมายที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้คำใดเกิดกับคำใดได้ โดยหน่วยสร้างมักจะอนุญาตให้คำที่มีความหมายสอดคล้อง

กับความหมายของหน่วยสร้าง (semantic compatibility) ปรากฏร่วมด้วยเท่านั้น ดังนั้นในบทนี้ ผู้วิจัยจะชี้ให้เห็นว่าในการมองความหมายในเชิงปริธานของแต่ละหน่วยสร้าง คำที่ประกอบในหน่วยสร้างมีผลต่อการมองภาพรวมของเหตุการณ์ในหน่วยสร้างนั้นๆ ได้อย่างไร และอิทธิพลของความหมายประจำคำของคำบ่งชี้หน่วยร่วมที่สามแต่ละคำส่งผลต่อการมองภาพรวมของเหตุการณ์อย่างไร โดยผู้วิจัยจะขอเริ่มการอภิปรายความหมายเชิงปริธานในหน่วยสร้างที่ไม่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนก่อน จากนั้นจึงจะอภิปรายหน่วยสร้างที่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนในส่วนสุดท้าย ดังนี้

3.2.1.1 หน่วยสร้างที่ไม่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอน

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนแบบไม่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนนี้จะแสดงรูปทางวากยสัมพันธ์โดยการให้นามวลีที่มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกถ่ายโอนปรากฏในตำแหน่งที่อยู่ติดกับคำกริยา ส่วนนามวลีที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับการถ่ายโอนปรากฏตามหลังถัดจากนามวลีแสดงสิ่งที่ถูกถ่ายโอนในตำแหน่งที่ไกลจากคำกริยาออกมาอีกหนึ่งตำแหน่ง โดยสามารถแสดงเป็นผังภูมิโครงสร้างได้ดังนี้

ตัวอย่างประโยค

- (22) นายบ้านให้ของที่ระลึกอาจารย์ธีระพันธ์
- (23) พ่อก็ให้รางวัลเขาอีก
- (24) ผมให้เกียรติคุณมาตลอดนะ

- (25) โฟร์มดื่อกำลังใจวัยรุ่น
- (26) ทางหลวง 14 อำนวยความสะดวกประชาชน
- (27) บางครั้งโหม่งลงทุนแจกเงินเด็กเสิร์ฟเลยนะ
- (28) คำพังก์ก็แจกขนมเด็กไปพลาจๆ (คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่านามวลีกรรมแสดงสิ่งที่ถูกถ่ายโอนเช่น “ของที่ระลึก” “รางวัล” และ “เกียรติ” ในตัวอย่างที่ (22) - (24) จะอยู่ในลำดับที่ติดกับคำกริยามากที่สุด ในขณะที่นามวลีกรรมแสดงผู้รับการถ่ายโอนอันได้แก่ “อาจารย์ธีระพันธ์” “เขา” และ “คุณ” ในตัวอย่างที่ (22) - (24) จะอยู่ในตำแหน่งถัดออกมาจากนามวลีตัวแรก

แฮสเพลมัทธ (Haspelmath, 2005) ซึ่งศึกษาหน่วยสร้างทวิกรรมแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนในภาษาต่างๆ ได้จำแนกหน่วยสร้างประเภทที่ไม่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนในลักษณะนี้ให้อยู่ในประเภทของหน่วยสร้างที่เรียกว่า “หน่วยสร้างกรรมคู่ (double-object construction)”

หน่วยสร้างกรรมคู่เป็นหน่วยสร้างที่ไม่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอน แต่มีลำดับของนามวลีที่มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกถ่ายโอน และนามวลี เป็นผู้รับการถ่ายโอนอยู่ประชิดกัน โดยนามวลีทั้งสองสามารถมีลำดับก่อนหลังสลับกันได้ ในหลายๆ ภาษา มัลชุกอฟและคณะ (Malchukov et al., 2010) ซึ่งศึกษาหน่วยสร้างทวิกรรมในเชิงแบบลักษณ์ภาษากล่าวว่าลำดับก่อนหลังของนามวลีทั้งสองแบบจะสะท้อนภาพเหตุการณ์ที่แตกต่างกันดังนี้

1) ลำดับแบบ ผู้รับการถ่ายโอน ตามด้วย สิ่งที่ถูกถ่ายโอน

ลำดับนามวลีในลักษณะนี้จะสะท้อนภาพเหตุการณ์ที่เน้นการได้รับของผู้รับการถ่ายโอนมากกว่าการเคลื่อนที่ของสิ่งที่ถูกถ่ายโอน เนื่องจากการปรากฏในตำแหน่งที่ใกล้กับคำกริยา ทำให้ได้ภาพที่ผู้รับได้มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงในฐานะผู้ครอบครองคนใหม่จากผู้ให้ เช่นในภาษาเยอรมันในตัวอย่างที่ (29) ที่ผู้รับการถ่ายโอน “Kind” ‘child’ ปรากฏในลำดับก่อนสิ่งที่ถูกถ่ายโอน “Apfel”

‘apple’ ในประโยค ทำให้ได้ภาพเหตุการณ์ที่เน้นบทบาทความเป็นผู้รับที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ให้ โดยตรง

ภาษาเยอรมัน

(29) Ich gab dem Kind den Apfel.

I.NOM gave the.DAT child the.ACC apple

‘I gave the child the apple.’

(Malchukov et al., 2010: 4)

2) ลำดับแบบ *สิ่งที่ถูกถ่ายโอน ตามด้วย ผู้รับการถ่ายโอน*

ลำดับนามวลีในลักษณะนี้จะสะท้อนภาพเหตุการณ์ที่เน้นภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงในโลก (iconic) คือ แสดงภาพของเหตุการณ์การถ่ายโอนสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง โดยสิ่งที่ถูกถ่ายโอนมักปรากฏในเหตุการณ์ก่อน แล้วจึงถูกทำให้เคลื่อนที่ไปสู่ผู้รับ เช่นในภาษาดาราหุมาราในตัวอย่างที่ (30) ที่สิ่งที่ถูกถ่ายโอน “muní” ‘beans’ ปรากฏในลำดับก่อนผู้รับการถ่ายโอน “mukí” ‘woman’ ตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้นของการถ่ายโอนในโลก

ภาษาดาราหุมารา (Tarahumara)

(30) Siríame muní áre mukí

chief beans gave woman

‘The chief gave the woman beans.’

(Blansitt, 1984: 138 อ้างถึงใน Malchukov et al., 2010: 4)

ในภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่าคำกริยาที่ปรากฏในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนแบบไม่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนนี้มีเพียง 3 คำเท่านั้น ได้แก่คำว่า “ให้” “แจก” และ “อำนวยความสะดวก” โดยคำกริยาเหล่านี้ล้วนมีความหมายประจำคำเป็นการถ่ายโอนสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่งทั้งสิ้น อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบว่าสิ่งที่น่าสนใจในหน่วยสร้างไม่ใช่คำกริยาเหล่านี้ แต่เป็นนามวลีตัวที่สองที่มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกถ่ายโอน โดยนามวลีที่สองจะมีคุณสมบัติพิเศษบางประการ ดังนี้

1) คุณสมบัติทางด้านเสียง พบว่านามวลี₂ ซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกถ่ายโอนมักจะเป็นคำสั้นๆ ประกอบด้วยจำนวนพยางค์ไม่เกิน 4-5 พยางค์ เช่น “ของที่ระลึก” “รางวัล” “เกียรติ” “กำลังใจ” เป็นต้น

2) คุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์ พบว่านามวลีกรรม₂ มักมีโครงสร้างวลีไม่ซับซ้อน กล่าวคือ ประกอบด้วยคำนามและส่วนขยายสั้นๆ โดยส่วนใหญ่จะพบว่าไม่มีส่วนขยายใดๆ เลย ในทางจิตวิทยาพบว่าจำนวนของหน่วยทางวากยสัมพันธ์ที่มีอยู่ในอนุพากย์หรือความหนัก (heaviness of syntactic elements) ของหน่วยทางวากยสัมพันธ์นี้มีผลต่อการประมวลผลข้อมูลของผู้ใช้ภาษา (หนึ่งทัย, 2548 และ Shibatani, 2003) ในกรณีของหน่วยสร้างกรรมคู้ หากนามวลี₂ หรือสิ่งที่ถูกถ่ายโอนประกอบด้วยหน่วยทางวากยสัมพันธ์หลายหน่วย ผู้ใช้ภาษาจะเข้าถึงข้อมูลในส่วนของนามวลี₃ ซึ่งเป็นผู้รับการถ่ายโอนได้ยาก ส่งผลให้ผู้ใช้ภาษาไม่สามารถประมวลผลใจความโดยรวมของประโยคได้อย่างทันท่วงที ทำให้ความหมายของประโยคไม่ประติดประต่อจนเกิดเป็นประโยคที่ไม่เป็นธรรมชาติหรือผิดไวยากรณ์ในที่สุด เช่น

(31) ?นายบ้านให้ของที่ระลึกที่มีค่ามากอาจารย์ธีระพันธ์

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่านามวลี₂ “ของที่ระลึกที่มีค่ามาก” มีโครงสร้างวลีที่ซับซ้อน เนื่องจากมีส่วนขยายที่เป็นคณานุกรมประโยค (relative clause) “ที่มีค่ามาก” ซ่อนอยู่ภายในประโยค ทำให้ผู้ใช้ภาษาเข้าถึงนามวลี₃ “อาจารย์ธีระพันธ์” และประมวลผลข้อมูลนี้ได้ช้า หรือไม่สามารถประมวลผลได้⁸ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้รูปประโยคดังกล่าวฟังดูไม่เป็นธรรมชาติ และผิดไวยากรณ์

การที่นามวลี₂ มีคุณสมบัติเป็นคำน้อยพยางค์เสียงสั้น และมีโครงสร้างวลีที่ไม่ซับซ้อนนั้น ทำให้การปรากฏร่วมกับคำกริยาดังกล่าวเป็นการปรากฏในลักษณะของคำที่เกิดร่วม (collocation) จนดูเหมือนเป็นส่วนนามวลีมากกว่าการเป็นนามวลีกรรมที่ปรากฏตามหลังคำกริยากรรมทั่วไป โดย

⁸ โดยปกติเมื่อนามวลี₂ มีความหนักจากโครงสร้างวลีที่ซับซ้อนเช่นตัวอย่างข้างต้น ผู้ใช้ภาษาจะเลือกใช้หน่วยสร้างประเภทที่มีค่าบ่งชี้นามวลี₃ เช่น “แก่” แทน มากกว่า เช่น “นายบ้านให้ของที่ระลึกที่มีค่ามากแก่อาจารย์ธีระพันธ์”

การปรากฏร่วมกันอย่างเป็นกิจวัตร⁹ (routinization) ของคำนามและคำกริยาในลักษณะนี้ทำให้ผู้ใช้ภาษาสามารถคาดเดาได้ว่านามวลี₂ คำใด และมีความหมายอย่างไรจะปรากฏร่วมกับคำกริยานั้นๆ ได้ จากการสืบค้นคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติพบว่า คำกริยา “ให้” มักปรากฏร่วมกับคำว่า “เงิน” ในลำดับที่ 2 และปรากฏร่วมกับคำว่า “กำลังใจ” ในลำดับที่ 3 จากทั้งหมด 100 ลำดับ ในขณะที่คำกริยา “อำนวยความสะดวก” ปรากฏร่วมกับคำว่า “ความสะดวก” ในลำดับที่ 2 จาก 42 ลำดับ และคำกริยา “แจก” ปรากฏร่วมกับคำว่า “เงิน” ในลำดับที่ 1 จาก 100 ลำดับ

การปรากฏร่วมกันของคำกริยาและนามวลี₂ ในลักษณะของการเกิดเป็นกิจวัตรนี้ (routinization) ทำให้คำกริยาและนามวลีดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะถูกวิเคราะห์ใหม่ (reanalyze) โดยนามวลี₂ จะถูกวิเคราะห์ใหม่ให้เป็นส่วนหนึ่งของคำกริยา (incorporated noun) และส่งผลให้โครงสร้างเหตุการณ์กรรมคู่ที่แสดงโดยคำกริยาแสดงการถ่ายโอนดังกล่าวเปลี่ยนไปเป็นหน่วยสร้างกริยากรรมเดียว โดยนามวลี₃ จะมีหน้าที่เป็นกรรมตรง และสถานะความเป็นผู้รับของนามวลี₃ จะกลายเป็นเพียงเป้าหมาย (target) ของการกระทำ

การรวมคำนามเข้าเป็นหน่วยเดียวกับคำกริยาหรือการกลืนนาม (noun incorporation) เป็นการรวมคำนามกับคำกริยา (หรือคำคุณศัพท์) เข้าเป็นหน่วยซับซ้อนและทำหน้าที่เป็นภาคแสดงของอนุภาคย์ (Muro, 2009: 3) โดยแวน วาลินและลาโพลล่า (Van Valin and La Polla, 2004: 123) กล่าวว่า การรวมคำนามเข้าเป็นส่วนหนึ่งของคำกริยาจะทำให้อาร์กิวเมนต์หนึ่งหายไปและทำให้คำกริยาเปลี่ยนหน้าที่จากกรรมกริยาเป็นนอกรรมกริยา หรือจากกริยาทวิกรรม (ditransitive verb) ไปเป็นกริยากรรมเดียว (monotransitive verb) ตัวอย่างเช่น

---

⁹ การกลายเป็นกิจวัตร (routinization) เป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความหมาย และการกลายเป็นคำไวยกรณ์ การเป็นกิจวัตรเกี่ยวข้องกับความถี่ของรูปภาษาใดรูปภาษาหนึ่งที่ใช้ปรากฏใช้ในบริบทซ้ำๆ จนกลายเป็นคำที่สามารถคาดเดาได้ (predictability) ทำให้ความหมาย หรือความมีข้อมูล (informativeness) ของรูปภาษานั้นๆ เลือนหายไปจนกลายเป็นคำที่แสดงหน้าที่หรือความหมายอื่นที่ต้องอาศัยการตีความจากคำหรือบริบทที่ปรากฏข้างเคียงในที่สุด (Evans and Green, 2006: 708)

ภาษาชุกชี (Chukchi)

(32) ก. ətləge   mətqəmət   kawkawək   kilinin
 father.ERG   butter.ABS   bread-LOC   spread.on-3SG.S/3SG.O
 ‘Father spread butter on the bread.’

ข. ətləgen   kawkawək   mətqərkeleg?e
 father.ABS   bread.LOC   butter-spread.on-3SG.S
 ‘Father spread butter on the bread.’

จากตัวอย่างที่ (32) คำนาม “mətqəmət” ‘butter’ และคำกริยา “kilinin” ‘spread on’ ในประโยค ก. ถูกรวมเข้าเป็นหน่วยเดียวกันในคำว่า “mətqərkeleg?e” ดังแสดงในประโยค ข. การรวมคำนามเข้าเป็นหน่วยเดียวกับคำกริยานี้ส่งผลให้อาร์กิวเมนต์กรรม “mətqəmət” ‘butter’ หายไป ทำให้คำกริยา “kilinin” ‘spread on’ มีโครงสร้างเป็นคำกริยากรรมเดียวไปด้วย

เช่นเดียวกับในภาษาไทย เมื่อคำกริยาและนามวลี₂ ในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนแบบไม่มีค่าแสดงผู้รับการถ่ายโอนถูกวิเคราะห์ใหม่ให้กลายเป็นหน่วยเดียวกัน โครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ของหน่วยสร้างนี้จะกลายเป็น [ประธาน + คำกริยากลื่อนนาม + กรรม] ไปด้วย

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบว่าการรวมคำนามเข้าเป็นหน่วยเดียวกับคำกริยาและการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ดังกล่าวมีแนวโน้มจะเกิดขึ้นกับประโยคที่คำกริยาเกิดการเกิดร่วมกับคำนามในวงจำกัด และเกิดกับนามวลีกรรมที่เป็นคำน้อยพยางค์และมีโครงสร้างวลีไม่ซับซ้อนเท่านั้น ในแง่นี้ มิทูน (Mithun, 1984 อ้างถึงใน Muro, 2009:24) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของนามวลีที่ถูกรวมเป็นหน่วยเดียวกับคำกริยาว่า ส่วนใหญ่เป็นคำที่มีความหมายทั่วๆ ไป และไม่ชี้เฉพาะเจาะจง (generic and indefinite) เช่นเดียวกับเอ็นฟิลด์ (Enfield, 2007) ที่พบว่านามวลี₂ ในหน่วยสร้างกรรมคู่ที่ถูกผนวกเป็นหน่วยเดียวกับคำกริยาจะไม่สามารถมีส่วนขยาย และมักมีลักษณะไร้การอ้างถึง หรือการชี้เฉพาะเจาะจง (non-referential and non-specific) ด้วย

ผลจากการที่คำนามถูกรวมเข้าเป็นหน่วยเดียวกับคำกริยาและเกิดการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ ทำให้หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนมีความหมายของหน่วย

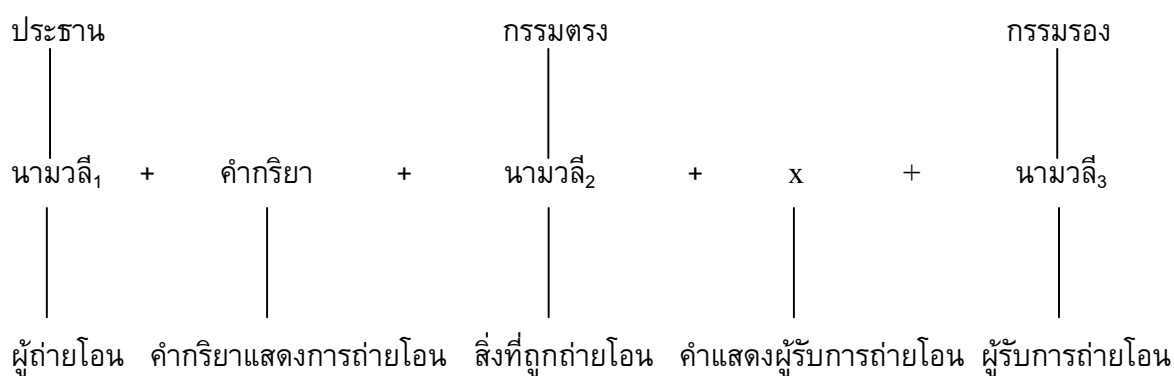
สร้างเฉพาะตัวออกไป คือเป็นเหตุการณ์การถ่ายโอนที่เน้นภาพของการถ่ายโอนไปยังเป้าหมายที่ไม่ใช่ผู้ครอบครองมากกว่าภาพของการถ่ายโอนไปยังผู้รับที่เป็นผู้ครอบครอง เนื่องจากเมื่อนามวลีแสดงสิ่งที่ถูกถ่ายโอนถูกรวมเป็นส่วนหนึ่งของคำกริยา นามวลี₃ ที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับจะมีสถานะใหม่ กลายเป็นเป้าหมายของการกระทำการถ่ายโอนสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปแทน เช่น ในประโยคที่ (24) “ผมให้เกียรติคุณมาตลอดนะ” ที่จากเดิมเป็นประโยคที่ประกอบไปด้วยอาร์กิวเมนต์ 3 อาร์กิวเมนต์ได้แก่ “ผม” ที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ถ่ายโอน “เกียรติ” ที่มีบทบาทเป็นสิ่งที่ถูกถ่ายโอน และ “คุณ” ที่มีบทบาทเป็นผู้รับการถ่ายโอน ถูกวิเคราะห์ใหม่เป็นประโยคที่มีเพียง 2 อาร์กิวเมนต์คือ “ผม” และ “คุณ” เท่านั้น เมื่อคำนาม “เกียรติ” ถูกรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของคำกริยา “ให้” คำนาม “คุณ” จึงกลายเป็นเหมือนเป้าหมายของการกระทำ “ให้เกียรติ” โดยที่ “เกียรติ” ยังเป็นสิ่งที่ถูกถ่ายโอนในลักษณะที่ไม่เห็นการเคลื่อนที่ใดๆ

3.2.1.2 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอน

หน่วยสร้างที่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนสามารถจำแนกย่อยได้เป็น 2 ประเภทโดยใช้ความซับซ้อนของรูปคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนเป็นเกณฑ์ในการจำแนกได้แก่ 1) หน่วยสร้างที่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนแบบมีโครงสร้างคำไม่ซับซ้อน และ 2) หน่วยสร้างที่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนแบบมีโครงสร้างคำซับซ้อน ดังมีรายละเอียดดังนี้

1) หน่วยสร้างที่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนแบบมีโครงสร้างคำไม่ซับซ้อน

หน่วยสร้างที่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนแบบมีโครงสร้างคำไม่ซับซ้อนสามารถแสดงด้วยผังภูมิโครงสร้างได้ดังนี้

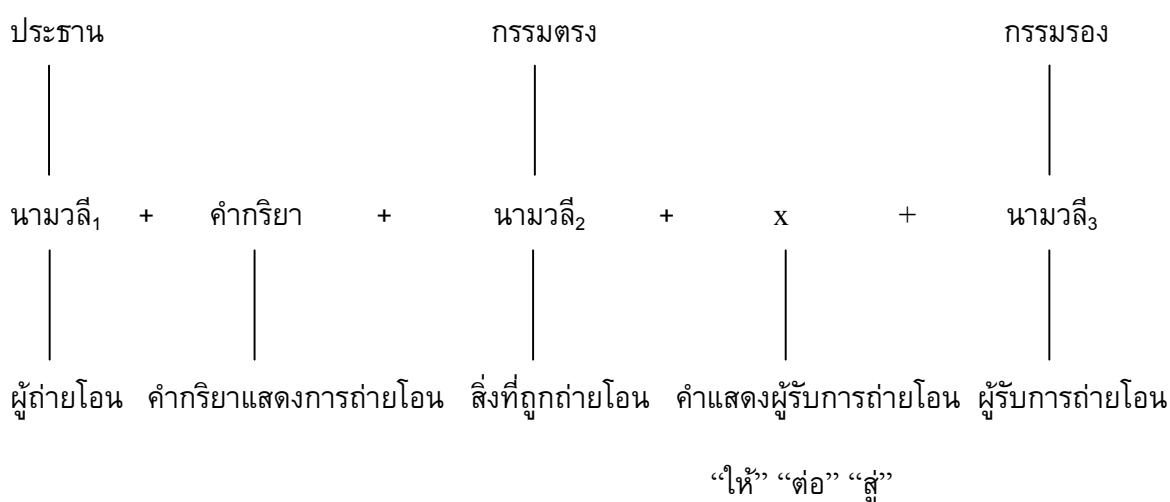

คำแสดงผู้รับการถ่ายโอนแบบที่มีโครงสร้างไม่ซับซ้อนได้แก่คำว่า “ให้” “แก่” “กับ” “เพื่อ” “สู่” และ “ต่อ”

เนื่องจากความหมายประจำคำแสดงผู้รับแต่ละคำมีผลต่อการตีความหมายเชิงปริธานของแต่ละหน่วยสร้างได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอจำแนกย่อยเป็นอีก 2 ประเภทโดยพิจารณาจากสถานภาพทางไวยากรณ์ของคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนดังนี้

1.1) หน่วยสร้างที่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนเป็นคำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ “ให้” “ต่อ” และ “สู่”

หน่วยสร้างที่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนเป็นคำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ “ให้” “ต่อ” และ “สู่” สามารถแสดงด้วยผังภูมิโครงสร้างได้ดังนี้

ตัวอย่างประโยค

- (33) หมูยเอ็งขายกำไลให้น้อง
- (34) ผมขายบ้านให้เขา
- (35) พนักงานแจกสินค้าตัวอย่างพวกแซมพูสระผมให้ผู้ชาย
- (36) ย่าป่วนก็บริจาคเงินทำบุญให้วัด

- (37) พ่อขายพลาญสุดให้พ่อเลี้ยง
- (38) จากนั้นนายภขหญิงทีโทเซนโกได้ให้คำมั่นต่อครอบครัวผู้สูญเสียบุคคลอันเป็นที่รัก
- (39) สื่อให้ความสนใจต่อกรณีของนายแดสเซลมากเป็นพิเศษ
- (40) ครอบครัวให้ความสำคัญต่อการศึกษา
- (41) คุณจะต้องให้ความสนใจต่อหนึ่งศีรษะด้วย
- (42) สิงคโปร์ได้บริจาคเงิน 10 ล้านบาทต่อสภาภาษาชาวไทย
- (43) จีเนทมอบอุปกรณ์กีฬาสู่โรงเรียนที่ขาดแคลน
- (44) Lisa Weekly ร่วมกับ SANWA มอบน้ำใจสู่น้องๆ ชาวลพบุรี
- (45) เครื่องราชฯ เชียงใหม่มอบสุขสู่สังคม ครั้งที่ 2 ประจำปี 2554
- (46) เกษตรบางเขน แบ่งปันความรู้สู่น้องม.ปลาย
- (47) กลุ่มเพื่อนพี่น้องต่างวัยหลากหลายวงการที่รวมตัวกันด้วยหัวใจจิตอาสาอาสาที่จะแบ่งปันความรัก ความรู้ ประสบการณ์ชีวิตสู่น้องๆ เด็กด้อยโอกาสทั่วประเทศ

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

คำแสดงผู้รับการถ่ายโอนที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ในหน่วยสร้างนี้ได้แก่คำว่า “ให้” “ต่อ” และ “สู่” (จรัสดาว, 2539) โดยความหมายประจำคำของคำไวยากรณ์แต่ละคำจะส่งผลให้ภาพเหตุการณ์การถ่ายโอนมีลักษณะแตกต่างกันดังนี้

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนที่มีคำว่า “ให้” เป็นคำแสดงผู้รับ แสดงความหมายเชิงปริชาน การถ่ายโอนการครอบครองกรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้รับการถ่ายโอนซึ่งเป็นทั้งผู้ได้รับและผู้ครอบครองสิ่งที่ถูกถ่ายโอนคนใหม่ ในลักษณะตรงไปตรงมา เนื่องจากคำว่า “ให้” แสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนสิ่งรูปธรรมสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยความจงใจไปให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งเป็นผู้รับ ตามความหมายประจำคำในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน

พ.ศ. 2542 ที่บัญญัติว่า “ให้” หมายถึง “มอบ” เช่น ให้ช่อดอกไม้เป็นรางวัล ดังนั้นคำกริยาที่ปรากฏในหน่วยสร้างที่มีคำว่า “ให้” นี้จึงเป็นคำกริยาที่แสดงความหมายการถ่ายโอนทั่วๆ ไป และให้ภาพเหตุการณ์การถ่ายโอนที่ไม่มีความพิเศษแต่อย่างใด กล่าวคือ เป็นภาพการถ่ายโอนแบบต้นแบบที่พบได้ทั่วไปในทุกภาษา เช่นในตัวอย่างที่ (33) “หมุยเอ็งขายกำไลให้น้อง” “หมุยเอ็ง” เป็นผู้ถ่ายโอน “กำไล” ไปให้ “น้อง” ซึ่งเป็นผู้รับการถ่ายโอนและผู้ครอบครองกรรมสิทธิ์ของสิ่งที่ถูกถ่ายโอนในเวลาเดียวกัน

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนที่มีคำว่า “ต่อ” เป็นคำแสดงผู้รับ แสดงความหมายเชิงปริชานซึ่งได้แก่ *การเชื่อมต่อกับสิ่งที่เป็นนามธรรมไปยังจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์* ความหมายดังกล่าวได้รับอิทธิพลมาจากความหมายประจำคำ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ของคำว่า “ต่อ” 2 ความหมาย คือ 1) เพิ่มให้ยืดหรือยาวออกไป เช่น ต่อเวลาออกไป ต่อหนังสือสัญญา 2) เชื่อมให้ติดต่อกัน เช่น ต่อคำ ต่อความ โดยความหมายประจำคำของคำว่า “ต่อ” จะมีผลต่อการปรากฏของคำนามในหน่วยสร้างในลักษณะที่แตกต่างจากหน่วยสร้างแสดงการถ่ายโอนโดยทั่วไปดังนี้

1) นามวลี₂ ที่ปรากฏในหน่วยสร้างไม่ใช่สิ่งที่ถูกถ่ายโอนได้โดยทั่วไป แต่เป็นสิ่งนามธรรมที่ผู้ใช้ภาษาสร้างมโนทัศน์ (conceptualize) ให้เป็นเสมือนสิ่ง (entity) ที่สามารถถ่ายโอนได้เช่น ความสำคัญ ความสนใจ เมื่อนามวลี₂ ในหน่วยสร้างที่มีคำว่า “ต่อ” ไม่ใช่สิ่งที่ถูกถ่ายโอนได้เช่นเดียวกับนามวลี₂ ในหน่วยสร้างอื่นๆ แล้ว ความหมายประจำคำของคำว่า “ต่อ” จึงส่งผลให้เราสร้างมโนทัศน์ว่านามวลี₂ เคลื่อนที่ได้แต่เป็นการเคลื่อนไปในลักษณะของการเข้าไปเชื่อมโยงกับจุดหมายที่ผู้พูดต้องการผูกหรือเชื่อมนามวลี₂ นั้นไว้ด้วย เช่น ผูกหรือเชื่อมความสำคัญของครอบครัวกับการศึกษา ดังตัวอย่างที่ (40) “ครอบครัวให้ความสำคัญต่อการศึกษา” หรือเชื่อมโยงความสนใจไปยังหนังสือในตัวอย่างที่ (41) “คุณจะต้องให้ความสนใจต่อหนังสือด้วย”

2) นามวลี₃ ที่ปรากฏร่วมกับคำว่า “ต่อ” ไม่ใช่ผู้รับการถ่ายโอนจริงๆ แต่เป็นหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่เชื่อมต่อกับนามวลี₂ แล้วทำให้เกิดใจความสมบูรณ์ จะเห็นได้ว่านามวลี₂ และนามวลี₃ ในหน่วยสร้างที่มีคำว่า “ต่อ” เป็นคำแสดงผู้รับนี้ไม่ใช่สิ่งที่ถูกถ่ายโอน และผู้รับการถ่ายโอนประเภท

ต้นแบบ ดังนั้นผู้ใช้ภาษาจะรู้สึกโดยสัญชาตญาณว่าประโยคเหล่านี้ไม่ได้ให้ภาพของการถ่ายโอนที่แท้จริง แต่เป็นการเชื่อมโยงสิ่งนามธรรมไปยังจุดมุ่งหมายในรูปของการถ่ายโอนเท่านั้น

แม้หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ต่อ” เป็นคำแสดงผู้รับจะปรากฏใช้ในการสื่อสารโดยทั่วไปก็ตาม แต่ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าการใช้รูปประโยคดังกล่าวถูกใช้ในลักษณะของการแปลเทียบมาจากภาษาอังกฤษมากกว่า เช่นในประโยคที่ว่า “ฉันให้ความสนใจต่อการศึกษา” อาจแปลมาจากประโยคในภาษาอังกฤษที่ว่า “I pay attention to education.” ซึ่งอันที่จริงแล้วโดยธรรมชาติของโครงสร้างภาษาไทยมักจะพูดว่า “ฉันสนใจการศึกษา” มากกว่า ด้วยเหตุนี้เองหน่วยสร้างที่มีคำว่า “ต่อ” เป็นคำแสดงผู้รับจึงสามารถมีวิธีการพูดในแบบอื่นๆ ได้มากมาย เช่นในประโยคที่ (39) “สื่อให้ความสนใจต่อกรณีของนายแดสเซลมากเป็นพิเศษ” สามารถพูดโดยใช้หน่วยสร้างการีต (causative construction) เป็น “กรณีของนายแดสเซลทำให้สื่อสนใจมากเป็นพิเศษ” หรือใช้ประโยคที่มีหรือไม่มีกระบวนการแปลงเป็นนามวลี (nominalization) เป็น “สื่อสนใจกรณีของนายแดสเซล” หรือ “สื่อมีความสนใจกรณีของนายแดสเซล” ก็ได้ ซึ่งการสื่อสารด้วยรูปภาษาที่แตกต่างกันนี้จะให้ความหมายเชิงปริชานแตกต่างกันด้วย

นอกจากนี้ยังมีตัวอย่างที่หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ต่อ” แสดงการถ่ายโอนชัดเจนกว่าตัวอย่างอื่นๆ คือ “บริจาคเงินต่อสภากาชาดไทย” ดังตัวอย่างที่ (42) แต่จะเห็นได้ว่าตัวอย่างนี้ค่อนข้างเป็นการใช้แบบชายขอบคือ ไม่ปรากฏใช้อย่างแพร่หลาย เนื่องจาก “ต่อ” ในแง่นี้จะมีผลผลิตภาวะต่ำ (productivity) คือปรากฏร่วมกับคำกริยา “บริจาค” และพบเพียงหนึ่งตัวอย่างเท่านั้น นอกจากนี้คำว่า “ต่อ” ในตัวอย่างประโยคนี้ยังอาจแทนด้วยคำว่า “แก่” ได้ แต่จะทำให้การใช้ภาษาฟังดูเป็นทางการมากกว่าปกติเท่านั้น

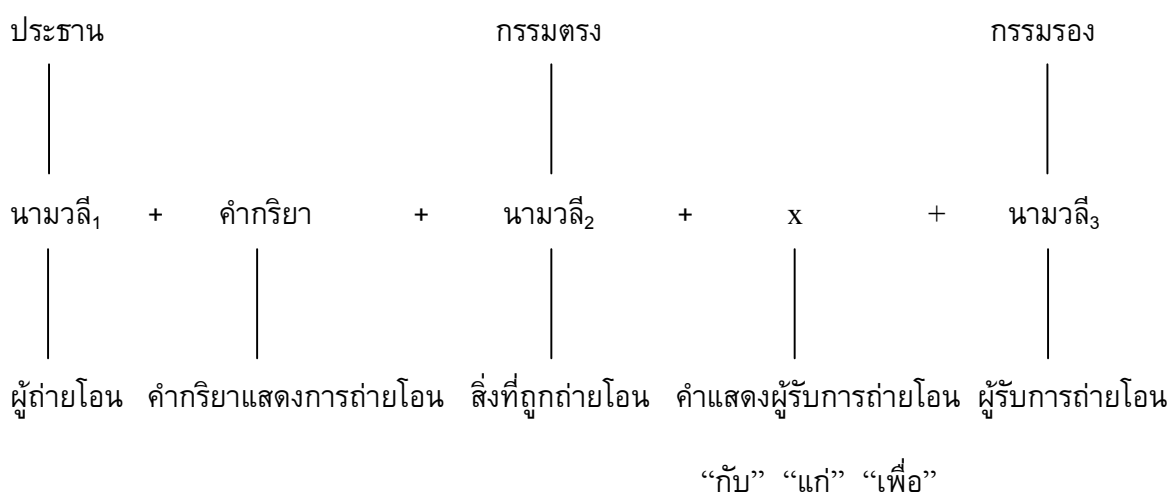
หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนที่มีคำว่า “สู่” เป็นคำแสดงผู้รับ แสดงความหมายเชิงปริชานซึ่งได้แก่ *การถ่ายโอนสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะกระจายออกไปให้ผู้รับ การถ่ายโอนที่เป็นกลุ่มหรือมีจำนวนมาก โดยมีภาพการเคลื่อนที่ของสิ่งที่ถูกถ่ายโอนไปยังผู้รับการถ่ายโอนอย่างชัดเจน* ความหมายเชิงปริชานดังกล่าวเกิดจากการอนุมานเชิงวัจนปฏิบัติจากแง่มุมทางความหมายของการเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมายปลายทางจากความหมายประจำคำตามพจนานุกรมฉบับอ.เปลื้อง ณ นคร ของคำว่า “สู่” ที่ให้นิยามไว้ว่า “ไปหา” โดยจะสังเกตเห็นว่า

คุณสมบัติทางความหมายของนามวลี₃ ซึ่งเป็นผู้รับการถ่ายโอนจะมีคุณสมบัติเป็นพหูพจน์ คือเป็นกลุ่มหรือมีจำนวนมาก เช่น “โรงเรียนที่ขาดแคลน” ในตัวอย่างที่ (43) มีคุณสมบัติเป็นผู้รับ “อุปกรณ์กีฬา” จากหน่วยงาน “จีเนท” ในลักษณะที่เป็นพหูพจน์ กล่าวคือเป็นโรงเรียนใดๆ ก็ตามที่ขาดแคลนอุปกรณ์

1.2) หน่วยสร้างที่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนเป็นคำบุพบท “กับ” “แก่” และ “เพื่อ”

หน่วยสร้างที่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนเป็นคำบุพบท “กับ” “แก่” และ “เพื่อ” สามารถแสดงด้วยผังภูมิโครงสร้างได้ดังนี้

ตัวอย่างประโยค

- (48) รัฐจะจัดสรรเงินอุดหนุนแก่ธนาคาร
- (49) ชาวเหมืองแร่ยังบริจาคเงินบำรุงศาสนา สร้างวัด ศาลาการเปรียญ อุโบสถ แก่
ท้องถิ่นเสมอ
- (50) ต่อจากนั้นศ.พิเศษ ดร.ชลธิรา สัตยาวัฒนา ประธานคณะกรรมการรับข้อมูลและ
สืบพยานเหตุการณ์ 6 ตุลา 2519 ได้มอบหนังสือรายงานชำระประวัติศาสตร์ 6
ตุลา 2 เล่ม แก่นายอุทัย พิมพ์ใจชน ประธานรัฐสภา

- (51) ท่านอาจารย์รัฐจวนได้ให้ข้อคิดอันมีค่ายิ่งนี้แก่พวกเราทุกคน
- (52) หน่วยงานสถานศึกษาที่รับการตรวจราชการติดตามประเมินผลและนิเทศการศึกษา
อำนวยความสะดวกแก่ผู้ตรวจราชการกระทรวง
- (53) เราจะให้เวลาของเรากับใครสักคน
- (54) พวกเขาเหล่านี้จึงหันมาให้ความสำคัญกับขยะ
- (55) มหาวิทยาลัยทุกแห่งก็ให้ความรู้กับเราได้เหมือนกัน
- (56) เธอให้ความหวังลมๆ แล้งๆ กับเขา
- (57) ตั้งแต่นั้นหล่อนยิ่งอุทิศตัวกับงาน
- (58) พวกเขากำลังสละชีวิตเพื่อชาติที่พวกเขารัก
- (59) ผมสละชีพเพื่อชาติ
- (60) ชูมาเกอร์พร้อมที่จะสละความสะดวกสบายเพื่อคนอื่นเสมอ
- (61) เขาอุทิศตนเพื่อการเรียน
- (62) ท่านอุทิศตัวเพื่อราชการไทย

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติฯ)

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนที่มีคำว่า “แก่” เป็นคำแสดงผู้รับ แสดงความหมายเชิงปริชานซึ่งได้แก่ การถ่ายโอนการครอบครองกรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้รับการถ่ายโอนซึ่งเป็นทั้งผู้ได้รับและผู้ครอบครองสิ่งที่ถูกถ่ายโอนคนใหม่ ในลักษณะตรงไปตรงมาเช่นเดียวกับหน่วยสร้างที่มีคำว่า “ให้” โดยคำว่า “แก่” มีความหมายประจำคำตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 เป็นคำที่ใช้แสดงการให้นำหน้านามฝ่ายรับ เช่น “ให้เงินแก่เด็ก” จากนิยามความหมายประจำคำตามพจนานุกรมจะเห็นได้ว่าความหมายประจำคำของคำว่า “แก่” แสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนในลักษณะทั่วๆ ไปเช่นเดียวกับคำว่า “ให้” แต่หน่วย

สร้างที่มีคำว่า “แก่” นี้จะแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนที่เป็นทางการมากกว่า เนื่องจากคำกริยาที่ปรากฏในหน่วยสร้างนี้ส่วนใหญ่เป็นคำกริยาที่เป็นทางการ เช่น “จัดสรร” “มอบ” “บริจาค” “อำนวยความสะดวก” และยังมีปรากฏใช้ในบริบทการใช้ภาษาที่เป็นทางการ เช่น ในงานวิชาการ และสารคดีอีกด้วย

สาเหตุที่หน่วยสร้างที่มีคำว่า “แก่” เป็นคำแสดงผู้รับมักปรากฏใช้ในบริบทที่เป็นทางการมากกว่า เนื่องจากคำว่า “แก่” เป็นคำที่มีความหมายดั้งเดิมเป็นบุพบทแสดงผู้รับซึ่งเป็นคำไวยากรณ์อยู่แล้ว ในขณะที่คำว่า “ให้” เป็นคำไวยากรณ์ที่ยังคงความหมายประจำคำอยู่มาก เนื่องจากผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ในช่วงเวลาไม่นาน ดังนั้นคำว่า “ให้” จึงปรากฏแบบกระจายอยู่ในบริบทที่หลากหลายทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน ในขณะที่คำว่า “แก่” มักจะเกิดในบริบทเดิมๆ ที่คาดเดาได้จากการเป็นคำไวยากรณ์ที่มีหน้าที่ของการแสดงผู้รับ ซึ่งมักเป็นบริบทของภาษาเขียนที่เป็นที่มีรูปแบบตายตัวเป็นภาษาเก่าอย่างภาษาทางการนั่นเอง ตัวอย่างประโยคที่แสดงหน่วยสร้างที่มีคำว่า “แก่” เช่น ตัวอย่างที่ (48) “รัฐจะจัดสรรเงินอุดหนุนแก่ธนาคาร” ที่แสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนที่ “รัฐ” เป็นผู้ถ่ายโอน “เงินอุดหนุน” ไปให้ “ธนาคาร” ซึ่งเป็นผู้รับการถ่ายโอน

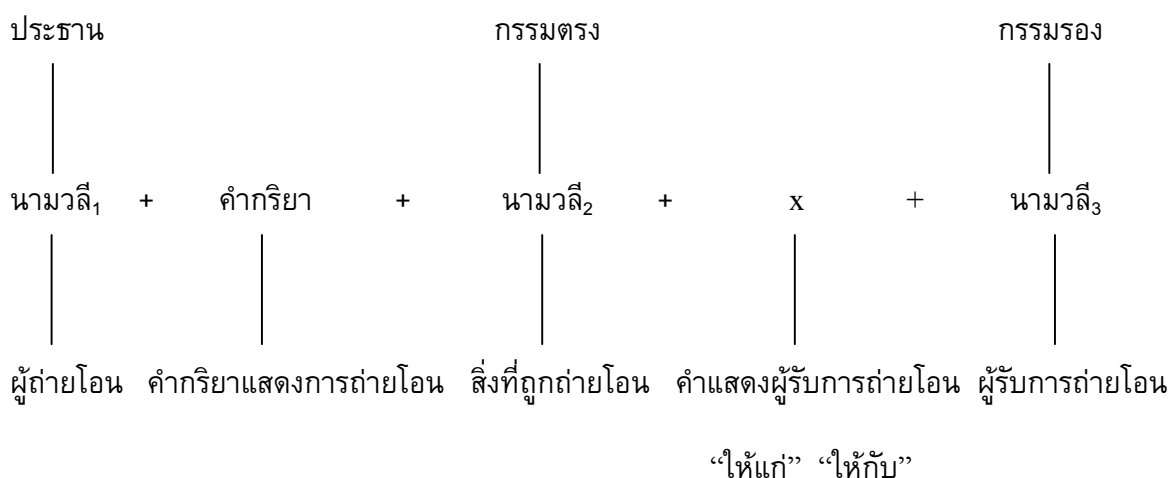
หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนที่มีคำว่า “กับ” เป็นคำแสดงผู้รับ แสดงความหมายเชิงปริธานซึ่งได้แก่ *การถ่ายโอนสิ่งนามธรรมไปให้ผู้ใดผู้หนึ่งในลักษณะของการเป็นผู้ร่วมกระทำมากกว่าผู้รับ* ความหมายเชิงปริธานดังกล่าวเกิดจากการตีความคำว่า “กับ” ที่มีความหมายประจำคำตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ว่ารวมกับหรือเกี่ยวข้องกัน เช่น “ฟ้ากับดิน” “กินกับนอน” โดยความหมายประจำคำดังกล่าวจะแสดงเหตุการณ์การมีส่วนร่วมในกิจกรรมหนึ่งๆ เช่น “ฉันไปดูหนังกับเขา” คุณสมบัติทางความหมายของคำว่า “กับ” ในลักษณะนี้ทำให้นามวลี³ ในหน่วยสร้างไม่ได้มีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับจริงๆ แต่เป็นผู้ร่วมทำกิจกรรมด้วยมากกว่า เช่น ในตัวอย่างที่ (53) “เราจะให้เวลาของเรากับใครสักคน” “ใครสักคน” มีคุณสมบัติเป็นผู้ร่วมใช้ “เวลาของเรา” ร่วมไปกับผู้ถ่ายโอน “เรา” หรือ ในตัวอย่างที่ (56) “เธอให้ความหวังลมๆ แล้งๆ กับเขา” “เขา” มีคุณสมบัติเป็นผู้ร่วมการมี “ความหวังลมๆ แล้งๆ” ร่วมกับผู้ให้ความหวัง “เธอ” มากกว่าเป็นเพียงผู้รับ เป็นต้น นอกจากนี้ยังจะสังเกตได้ว่านามวลี² มักมี

คุณสมบัติทางความหมายเป็นสิ่งนามธรรมซึ่งไม่ใช่สิ่งที่ถ่ายโอนได้จริงๆ เช่นกัน โดยนามวลี₂ มักปรากฏเป็นสิ่งที่สามารถใช้ร่วมกันได้ เช่น “เวลา” “ความสำคัญ” “ความรู้” “ความหวัง” ในตัวอย่างที่ (53) - (56) เป็นต้น

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนที่มีคำว่า “เพื่อ” เป็นคำแสดงผู้รับ แสดงความหมายเชิงปริธานซึ่งได้แก่ *การถ่ายโอนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังเป้าหมายที่เป็นแรงจูงใจให้ผู้ถ่ายโอนมอบสิ่งที่สูงส่งไปให้* ความหมายเชิงปริธานดังกล่าวเกิดจากการตีความคำว่า “เพื่อ” ที่มีความหมายประจำคำตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี 2542 ว่าเหตุด้วย เพราะด้วย สำหรับ โดยความหมายประจำคำดังกล่าวแสดงวัตถุประสงค์ของการกระทำอันสูงส่ง เช่น “สละชีวิตเพื่อประเทศชาติ” “ทำงานเพื่อลูก” เป็นต้น คำกริยาที่ปรากฏในหน่วยสร้างที่มีคำว่า “เพื่อ” นี้ มักเป็นคำกริยาที่แสดงการให้แบบสูงส่ง หรือมีเกียรติในลักษณะที่สอดคล้องไปกับความหมายประจำคำของคำว่า “เพื่อ” เช่น “อุทิศ” หรือ “เสียสละ” โดยนามวลี₂ มักจะมีบทบาททางความหมายเป็นของมีค่าหรือเป็นสิ่งสูงส่งด้วย เช่น ในประโยคที่ (58) “พวกเขากำลังสละชีวิตเพื่อชาติที่พวกเขารัก” ที่ “ชีวิต” อันเป็นของมีค่าถูกถ่ายโอนไปให้ “ชาติที่พวกเขารัก” ซึ่งเป็นแรงจูงใจในการมอบสิ่งที่มีค่ามากไปให้โดยผู้ถ่ายโอน “พวกเขา”

2) หน่วยสร้างที่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนแบบมีโครงสร้างคำซับซ้อน

หน่วยสร้างที่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนแบบมีโครงสร้างคำซับซ้อนสามารถแสดงด้วยผังภูมิโครงสร้างได้ดังนี้

คำแสดงผู้รับการถ่ายโอนแบบมีโครงสร้างซับซ้อนได้แก่ คำว่า “ให้แก่” และ “ให้กับ”

ตัวอย่างประโยค

- (63) เจ้าหน้าที่แจกกระดาษและซองให้แก่สมาชิกทุกคน
- (64) ตระกูลโยเซฟบริจาคเงินและอุปกรณ์ให้แก่ภาควิชานี้
- (65) นายบิลล์ เกตส์และนางเมลินดาผู้เป็นภรรยาบริจาคเงินกว่า 22.5 ล้านดอลลาร์ ประมาณ 787.5 ล้านบาทให้แก่องค์กรอนามัยโลก
- (66) บริษัทยูพีกรุปจะบริจาคสิ่งของที่ประมุขมาได้ครั้งนี้ทั้งหมดให้แก่รัฐบาลอินเดีย
- (67) กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานจะมอบแบตเตอรี่ให้แก่ คณะกรรมการบริหารหรือองค์การบริหารส่วนตำบล
- (68) นอกจากนี้ชาวบ้านก็ยังสามารถขายเมล็ดพันธุ์ให้กับเพื่อนบ้านในชุมชนได้
- (69) รัฐบาลญี่ปุ่นได้ขายข้าวตั้งกล่าวให้กับผู้ผลิตอาหารแปรรูปในประเทศ
- (70) ชายหนุ่มช่วยกันแจกหน้ากากอนามัยให้กับเด็ก ๆ หลายคน
- (71) แต่ผู้ตัดสินกลับแจกใบเหลืองให้กับตอร์เรส
- (72) ผู้ชายหรือพ่อจะต้องอุทิศตัวให้กับบริษัทหรือสถานที่ทำงานที่ตนสังกัดอยู่

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนที่มีคำว่า “ให้แก่” เป็นคำแสดงผู้รับ แสดงความหมายเชิงปริธานซึ่งได้แก่ *การถ่ายโอนสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง* อย่างเป็นทางการโดยตรงมา เช่นเดียวกับหน่วยสร้างที่มีคำว่า “ให้” และ “แก่” โดยความหมายดังกล่าวเป็นผลมาจากการตีความร่วมกันระหว่างคำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวพจน์ “ให้” และคำบุพบท “แก่” โดยคำว่า “แก่” ทำหน้าที่เป็นส่วนเลือกเน้นบทบาทการเป็นผู้รับในคำว่า “ให้” ให้เด่นชัดขึ้น

คำว่า “ให้” โดยปกติแล้วเป็นคำแสดงเหตุการณ์ที่มีผู้ให้ สิ่งที่ให้ และผู้รับของ สามส่วนด้วยกัน การที่ “ให้” กับ “แก่” สามารถปรากฏร่วมกันอย่างสอดคล้องทางความหมาย (semantically compatible) ได้ เนื่องจากคำว่า “แก่” เป็นคำบุพบทที่แสดงฝ่ายรับ เมื่อคำว่า “แก่” ถูกนำมาใช้ร่วมกับคำว่า “ให้” จึงเป็นการเลือกเน้น (profiling) ส่วนที่มีบทบาทเป็นผู้รับขึ้นมาให้เด่นชัดกว่าส่วนอื่น ด้วยเหตุนี้เราจึงเห็นคำว่า “ให้” กับ “แก่” ปรากฏร่วมกันในบริบทของการถ่ายโอนที่ต้องการเน้นบทบาทของผู้รับเช่นในประโยคที่ (63) – (67)

อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบบริบทการใช้กับหน่วยสร้างที่มีลักษณะใกล้เคียงกันอย่างหน่วยสร้างที่มีคำว่า “ให้” และหน่วยสร้างที่มีคำว่า “แก่” แล้วจะพบว่าหน่วยสร้างที่มีคำว่า “แก่” มีความเป็นทางการมากที่สุด ส่วนหน่วยสร้างที่มีคำว่า “ให้” มีความเป็นทางการน้อยที่สุด ในขณะที่หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ให้แก่” มีความเป็นทางการอยู่ระหว่างหน่วยสร้างทั้งสอง สังเกตจากการที่หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ให้แก่” สามารถปรากฏกับคำกริยาทั้งที่เป็นทางการอย่าง “บริจาค” ในตัวอย่างที่ (64) – (66) “มอบ” ในตัวอย่างที่ (67) และคำกริยาที่ใช้ในภาษาพูดทั่วไปอย่าง “แจก” ในตัวอย่างที่ (63) เป็นต้น

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนที่มีคำว่า “ให้กับ” เป็นคำแสดงผู้รับ แสดงความหมายเชิงปริชานซึ่งได้แก่ *การถ่ายโอนสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งเป็นผู้ร่วมทำกิจกรรมนั้น ๆ* ความหมายเชิงปริชานดังกล่าวเกิดจากการตีความคำว่า “ให้กับ” ซึ่งเป็นคำผสมระหว่างคำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยกรณ์ “ให้” และคำบุพบท “กับ” โดยคำว่า “กับ” เป็นส่วนประกอบที่เลือกเน้นบทบาทการเป็นผู้ร่วมกระทำในคำว่า “ให้” ให้เด่นชัดขึ้น

ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คำว่า “ให้” แสดงเหตุการณ์ที่มีผู้ร่วมเหตุการณ์ 3 ส่วน คือผู้ให้ สิ่งที่ให้ และผู้รับ โดยเหตุการณ์การให้จะสมบูรณ์ได้ก็ต่อเมื่อเหตุการณ์ดังกล่าวมีผู้รับ ด้วยเหตุนี้จึงอาจมองได้ว่าเหตุการณ์การให้เป็นเหตุการณ์หนึ่งซึ่งต้องมีมนุษย์ 2 คนมาร่วมเหตุการณ์กัน กล่าวคือผู้กระทำต้องทำบางอย่างร่วมกับมนุษย์อีกคนหนึ่ง หากพิจารณาในแง่นี้จะเห็นได้ว่าคำว่า “ให้” กับคำว่า “กับ” สามารถปรากฏร่วมกันได้อย่างสอดคล้องทางความหมาย เนื่องจากคำว่า “กับ” ถูกนำมาใช้ร่วมกับคำว่า “ให้” ในลักษณะของการเลือกเน้นบทบาทผู้ร่วมทำเหตุการณ์ของคำว่า “ให้” ให้เด่นชัดขึ้น

อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบหน่วยสร้างที่มีคำว่า “ให้กับ” กับหน่วยสร้างที่มีคำว่า “กับ” ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันแล้ว จะพบว่านามวลี₃ ในหน่วยสร้างที่มีคำว่า “ให้กับ” มีความเป็นผู้รับการถ่ายโอนมากกว่า เนื่องจากมีการตีความหมายประจำคำของคำว่า “ให้” มาใช้ในการตีความอีกทั้งนามวลี₂ ยังเป็นสิ่งที่ถูกถ่ายโอนประเภทต้นแบบเป็นส่วนใหญ่ด้วย ดังนั้นภาพเหตุการณ์ของหน่วยสร้างที่มีคำว่า “ให้กับ” จึงแสดงเหตุการณ์ที่มีภาพของการถ่ายโอนใกล้เคียงกับหน่วยสร้างประเภทต้นแบบในระดับหนึ่ง แต่ไม่ชัดเจนเท่ากับหน่วยสร้างที่มีคำว่า “ให้” “แก่” และ “ให้แก่” เนื่องจากยังมีความหมายของคำว่า “กับ” ซึ่งแสดงผู้ร่วมทำเหตุการณ์อยู่ด้วย

เมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยสร้าง “ให้แก่” ที่มีคำว่า “ให้” เช่นเดียวกันแล้ว จะพบว่าหน่วยสร้างทั้งสองเน้นแง่มุมทางความหมายของคำว่า “ให้” แตกต่างกัน คือเน้นความเป็นผู้รับ และผู้มีส่วนร่วม ดังนั้นความหมายประจำคำและความหมายเชิงปริธานของคำว่า “ให้แก่” และ “ให้กับ” จึงแตกต่างกันดังที่กล่าวมาแล้วด้วย

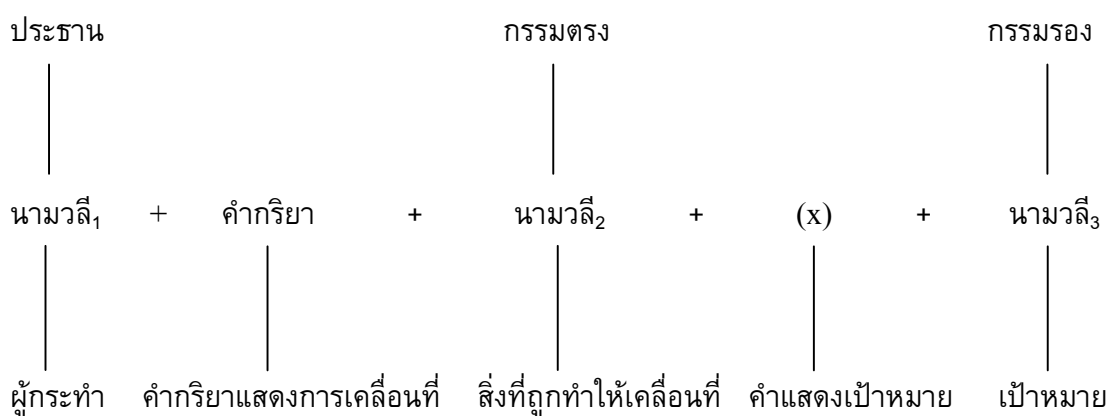
สรุปหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอน

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนสามารถแสดงรูปภาพได้หลากหลายแบบโดยมีความหมายเชิงปริธานที่แตกต่างกันดังที่ได้อภิปรายไว้ในแต่ละหน่วยสร้าง ความน่าสนใจของหน่วยสร้างประเภทนี้คือ คำแสดงผู้รับการถ่ายโอนที่มีความหลากหลาย โดยคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนแต่ละคำมีผลต่อความหมายเชิงปริธานของแต่ละหน่วยสร้างทำให้เกิดการเน้นแง่มุมของเหตุการณ์ที่ต่างกัน ที่เห็นชัดเจนคือ บทบาทของนามวลีแสดงผู้รับการถ่ายโอนที่ถูกเน้นแตกต่างกันโดยเป็นผลมาจากคุณสมบัติทางความหมายของคำแสดงผู้รับการถ่ายโอนดังนี้

- 1) ผู้รับการถ่ายโอนเมื่อปรากฏหลังคำว่า “ให้” “แก่” “ให้แก่” และ “สู่”
- 2) เป้าหมายของการถ่ายโอนเมื่อปรากฏหลังคำว่า “ต่อ” และ “เพื่อ”
- 3) ผู้ร่วมกระทำเมื่อปรากฏหลังคำว่า “กับ” และ “ให้กับ”

3.2.2 หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่สามารถแสดงโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์เป็น ผังภูมิโครงสร้างได้ดังนี้

ตัวอย่างประโยค

- (83) ชามส่งรายงานอาจารย์เรียบร้อยแล้ว
- (84) กำนันจึงส่งหมาน้อยให้หล่อน
- (85) แม่ نگกำลังป้อนตัวหนอนให้ลูกน้อยสองตัวที่อ้าปากรับกันสลอน
- (86) ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องยื่นคำขอต่อกรมธุรกิจพลังงานตามแบบฟอร์มคำขอท้ายระเบียบนี้
- (87) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหญิงชาวอิรักยื่นเรื่องถึงนายกรัฐมนตรีนูรี อัล มาล เพื่อคัดค้านการอนุมัติใบลาออกของนางนาวาล อัลซา มาไรอี รมว.กิจการสตรี
- (88) เขาปาขยะชั้นนั้นลงถึงขยะ
- (89) ไอ้พวกฝูงกอริลล่าปาผ้าขนหนูสกปรกๆ ใส่ี้อตามอคค่า
- (90) เธอโยนช็อกโกแลตในมือเข้าปาก

- (91) ระบบจะส่งข้อมูลไปยังกรมขนส่งทางบกเพื่อรับการต่ออายุใบขับขี่
- (92) เชอกลัทธิโยนหน้าที่ในการเลือกให้แก่ผม
- (93) ศธ. ได้ส่งงบฯโครงการเรียนฟรี 15 ปี จำนวน 18,257 ล้านบาทให้กับสถานศึกษา
- (94) ชายหนุ่มเทน้ำแดงโมบ์ลงในแก้วทรงสูง
- (95) แก้ววางลูกชายลงบนเบาะนุ่มในห้องซึ่งเตรียมไว้ตั้งแต่ก่อนคลอด
- (96) อีกมือหนึ่งของอชิวางขนมปังหน้าตาน่ากินติดยี่ห้อลงบนมือฉัน

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

โครงสร้างผังภูมิข้างต้นประกอบด้วยนามวลีจำนวน 3 นามวลี ซึ่งทำหน้าที่เป็นประธานกรรมตรง และกรรมรองที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้กระทำการเคลื่อนที่ สิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่ และเป้าหมาย คำกริยาแสดงการเคลื่อนที่ และคำแสดงเป้าหมายโดยผู้วิจัยจะอธิบายคุณสมบัติของแต่ละองค์ประกอบดังต่อไปนี้

ผู้กระทำการเคลื่อนที่ ซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี, ในตำแหน่งประธานของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นผู้ทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมายด้วยความจงใจ โดยส่วนใหญ่พบว่าเป็นสิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์ เช่น “ชาม” มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ส่งรายงานให้อาจารย์ในตัวอย่างที่ (83) “ก้านั้น” มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ส่งหมอน้อยให้หล่อนในตัวอย่างที่ (84)

นามวลีแสดงผู้กระทำการเคลื่อนที่ที่พบในจำนวนรองลงมา คือ สิ่งมีชีวิตประเภทองค์กร เช่น “ศธ.” มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ส่งงบฯโครงการให้สถานศึกษาในตัวอย่างที่ (93)

นามวลีแสดงผู้กระทำการเคลื่อนที่ที่พบเป็นส่วนน้อย ได้แก่ สิ่งมีชีวิตประเภทสัตว์ เช่น “ไอ้พวกฝูงกอริลล่า” มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ปาผ้าขนหนูสกปรกในตัวอย่างที่ (89) สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งรูปธรรม เช่น “อีกมือหนึ่งของอชิว” มีบทบาททางความหมายเป็นผู้วางขนม

บั้งลงบนมือฉันในตัวอย่างที่ (96) และ *สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งนามธรรม* เช่น “ระบบ” มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ส่งข้อมูลไปยังกรรมชนส่งทางบกในตัวอย่างที่ (91) เป็นต้น

สิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่ ซึ่งปรากฏอยู่ในรูปของนามวลี₂ ในตำแหน่งกรรมตรงของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่ไปยังเป้าหมาย ซึ่งส่วนใหญ่มีคุณสมบัติทางความหมายเป็น *สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งรูปธรรม* เช่น “ขยะ” มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกปลาลงถึงขยะในตัวอย่างที่ (88) หรือ “ผ้าขนหนู” มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกนำไปยังอีตอมอคค่าในตัวอย่างที่ (89)

นามวลีแสดงสิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่ที่พบในจำนวนรองลงมา คือ *สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งนามธรรม* เช่น “ข้อมูล” มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกส่งไปยังกรรมชนส่งทางบกในตัวอย่างที่ (91)

นอกจากนี้ยังพบว่านามวลีแสดงสิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่ที่มีคุณสมบัติทางความหมายเป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* และ *สัตว์* สามารถปรากฏในข้อมูลได้เช่นกัน แต่พบในจำนวนน้อยมาก เช่น “ลูกชาย” มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกวางลงบนเบาะนุ่มในตัวอย่างที่ (95) “หมาน้อย” มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกส่งไปให้หล่อนในตัวอย่างที่ (84)

เป้าหมาย ซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₃ ในตำแหน่งกรรมรองของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นเป้าหมายของการเคลื่อนที่ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยนามวลีแสดงเป้าหมายส่วนใหญ่มีคุณสมบัติทางความหมายเป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* เช่น “อาจารย์” เป็นเป้าหมายของการส่งรายงานในตัวอย่างที่ (83) หรือ *สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งรูปธรรม* เช่น “ถังขยะ” มีบทบาททางความหมายเป็นเป้าหมายของการปาดขยะในตัวอย่างที่ (88)

จากข้อมูล นามวลีแสดงเป้าหมายที่พบเป็นส่วนน้อย ได้แก่ เป้าหมายที่เป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทองค์กร* เช่น “กรมธุรกิจพลังงาน” มีบทบาททางความหมายเป็นเป้าหมายของการยื่นคำขอในตัวอย่างที่ (86) และ *สิ่งมีชีวิตประเภทสัตว์* เช่น “ลูกน้อยสองตัวที่อ้าปากรับกันสลอน” มีบทบาททางความหมายเป็นเป้าหมายของการป้อนตัวหนอนในตัวอย่างที่ (85)

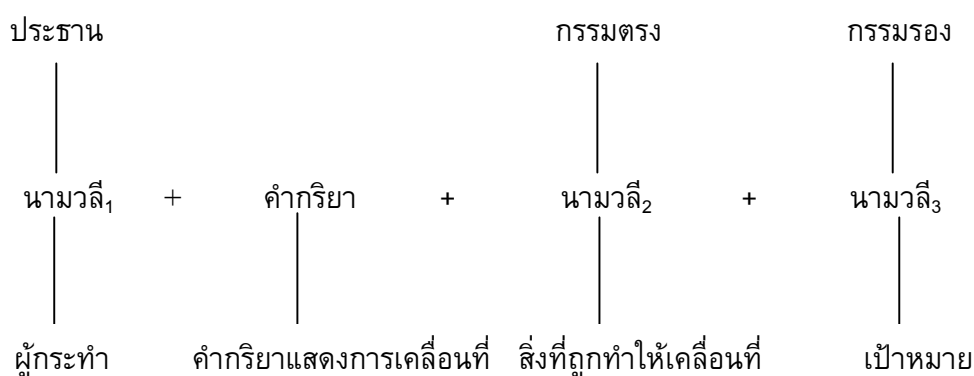
คำกริยาที่ปรากฏในหน่วยสร้างประเภทนี้เป็นคำกริยาแสดงความหมายของการทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปสู่เป้าหมายหนึ่ง จากการสืบค้นในคลังข้อมูลภาษาไทย พบว่าคำกริยาในกลุ่มนี้มีทั้งหมด 10 คำ ได้แก่ *ขว้าง เขวี้ยง เท ปา ยื่น โยน วาง ส่ง ใส่ บ่อน* คำกริยาทั้งหมดข้างต้นแสดงการทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมายเช่นเดียวกัน แต่ลักษณะวิธีการของการทำให้เคลื่อนที่แตกต่างกัน เช่น คำกริยา “ขว้าง” แสดงการใช้แรงทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมาย คำกริยา “เท” แสดงการทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมายที่อยู่เบื้องล่าง คำกริยา “ยื่น” แสดงการทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมายที่อยู่เบื้องหน้า เป็นต้น

คำแสดงเป้าหมายซึ่งอยู่ในตำแหน่งหน้านามวลีแสดงเป้าหมายและปรากฏในวงเล็บที่แสดงว่าอาจปรากฏหรือไม่ปรากฏก็ได้ หากปรากฏ อาจเป็นอาจเป็นคำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ เช่น คำว่า “ให้” ในตัวอย่างที่ (84) และ (85) “ใส่” ในตัวอย่างที่ (89) หรือคำบุพบท เช่น “ยัง” ในตัวอย่างที่ (91) หรือคำผสมระหว่างคำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์กับคำบุพบท เช่น “ให้แก่” ในตัวอย่างที่ (92) “ให้กับ” ในตัวอย่างที่ (93) เป็นต้น

เช่นเดียวกับหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอน หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่ที่สามารถจัดประเภทตามการปรากฏของคำแสดงเป้าหมายได้เป็น 2 หน่วยสร้างได้แก่ หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่แบบไม่มีคำแสดงเป้าหมาย กับหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์เคลื่อนที่แบบมีคำแสดงเป้าหมาย โดยหน่วยสร้างทั้งสองแบบนี้จะแสดงความหมายเชิงปริศนาที่แตกต่างกันดังนี้

3.2.2.1 หน่วยสร้างที่ไม่มีคำแสดงเป้าหมาย

หน่วยสร้างแสดงการเคลื่อนที่แบบไม่มีคำแสดงเป้าหมายจะแสดงรูปทางวากยสัมพันธ์เป็นแบบหน่วยสร้างกรรมคู่ โดยมีนามวลีที่มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่ปรากฏติดกับคำกริยา ส่วนนามวลีที่มีบทบาททางความหมายเป็นเป้าหมายปรากฏถัดจากนามวลีสิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่ในตำแหน่งที่ห่างจากคำกริยาอีกหนึ่งตำแหน่ง หน่วยสร้างนี้สามารถแสดงด้วยผังภูมิโครงสร้างได้ดังนี้

ตัวอย่างประโยค

- (97) ชามส่งรายงานอาจารย์เรียบร้อยแล้ว
- (98) น้องต้องส่งรายงานอาจารย์อาทิตย์หน้า

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

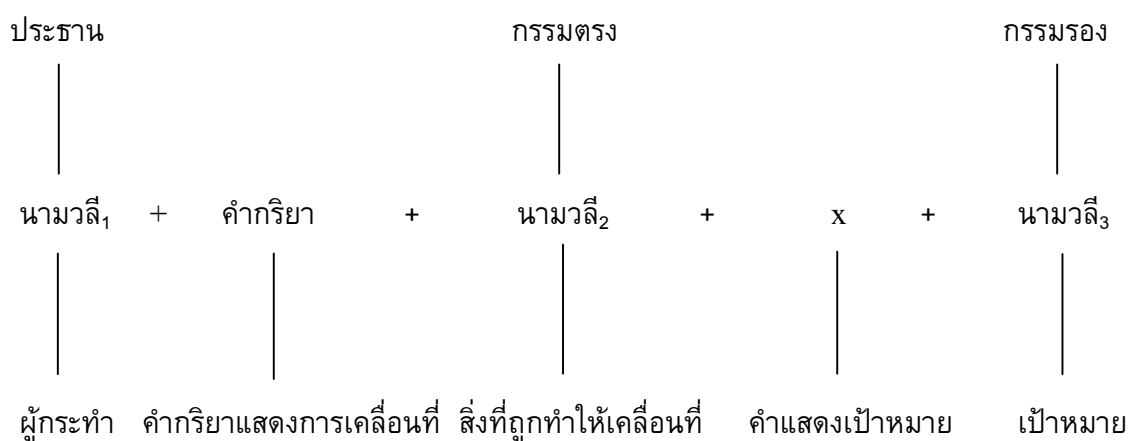
จากการสืบค้นในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ พบว่าหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่แบบไม่มีคำแสดงเป้าหมายมีตัวอย่างการปรากฏเพียง 2 ตัวอย่างเท่านั้น โดยการปรากฏของนามวลี₂ ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นคำน้อยพยางค์เสียงสั้นและมีโครงสร้างวลีแบบไม่ซับซ้อน เป็นไปในลักษณะของคำนามที่ถูกกลืนเป็นส่วนหนึ่งของคำกริยา (incorporated noun) และมีลักษณะเป็นวลีตายตัว (fixed phrase) (เช่นเดียวกับที่ได้อภิปรายไว้ใน 3.2.1.1) ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างที่ (97) ที่เกิดการวิเคราะห์ใหม่เป็นประโยคที่มีสองอาร์กิวเมนต์ คือ “ชาม” และ “อาจารย์” จากการที่คำว่า “รายงาน” ถูกกลืนเป็นส่วนหนึ่งของคำกริยา “ส่ง” โครงสร้างใหม่ส่งผลให้คำนาม “อาจารย์” เปลี่ยนบทบาทจากผู้รับรายงานเป็นเป้าหมายของการกระทำ “ส่งรายงาน” ด้วยเหตุนี้ความหมายเชิงปริชานของหน่วยสร้างแสดงการทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมายแบบที่ไม่มีคำแสดงเป้าหมายจึงเป็น *การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมาย*

3.2.2.2 หน่วยสร้างที่มีค่าแสดงเป้าหมาย

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่แบบมีค่าแสดงเป้าหมายสามารถจำแนกย่อยโดยใช้ความซับซ้อนของรูปค่าแสดงเป้าหมายเป็นเกณฑ์ได้เป็น 2 ประเภทได้แก่ หน่วยสร้างที่มีค่าแสดงเป้าหมายแบบมีโครงสร้างค่าไม่ซับซ้อน และหน่วยสร้างที่มีค่าแสดงเป้าหมายแบบมีโครงสร้างค่าซับซ้อน ดังมีรายละเอียดดังนี้

1) หน่วยสร้างที่มีค่าแสดงเป้าหมายแบบมีโครงสร้างค่าไม่ซับซ้อน

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่แบบมีค่าแสดงเป้าหมายที่มีโครงสร้างค่าไม่ซับซ้อนสามารถแสดงรูปทางวากยสัมพันธ์ได้ด้วยผังภูมิโครงสร้างดังนี้

ค่าแสดงเป้าหมายที่ปรากฏในหน่วยสร้างนี้ได้แก่ “ให้” “ต่อ” “ถึง” “เข้า” “ใส่” “ลง” และ “ยัง”

หน่วยสร้างประเภทนี้สามารถจำแนกย่อยได้เป็น 2 ประเภทโดยพิจารณาจากสถานภาพทางไวยากรณ์ของค่าแสดงเป้าหมายเป็นเกณฑ์ในการจำแนกดังนี้

1.1) หน่วยสร้างที่มีค่าแสดงเป้าหมายเป็นคำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ “ให้” “ต่อ” “ถึง” “เข้า” “ใส่” และ “ลง”

หน่วยสร้างที่มีค่าแสดงเป้าหมายเป็นคำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ “ให้” “ต่อ” “ถึง” “เข้า” “ใส่” และ “ลง” (จรัสดาว, 2539) สามารถแสดงด้วยผังภูมิโครงสร้างได้ดังนี้

ตัวอย่างประโยค

- (99) คุณแม่ก็ยื่นเงินให้โหน่งเป็นสินน้ำใจ
- (100) คนทะเลาะannenให้ไทยรักไทย
- (101) ก่อนที่หนึ่งจะโยนคำถามให้กิฟท์ที่ยืนนี้หน้าอยู่
- (102) พวกเขาป้อนข้อมูลให้เครื่อง
- (103) แม่นกกำลังป้อนตัวหนอนให้ลูกน้อยสองตัวที่อ้าปากรับกันสลอน

- (104) ผู้ต้องโทษปรับสามารถยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอยุติการทำงานได้
- (105) ในวันที่ 7 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 1776 ริชาร์ด เฮนรี่ ลี สมาชิกสภาคอนติเนนทอลเกรสจากเวอร์จิเนีย ได้ยื่นข้อเสนอ 3 ประการต่อสภาองเกรสในนามของผู้แทนจากเวอร์จิเนียทั้งหมด
- (106) ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องยื่นคำขอต่อกรมธุรกิจพลังงานตามแบบฟอร์มคำขอท้ายระเบียบบนี้
- (107) นายซีฟราซ ปาดิล รัฐมนตรีมหาดไทยยื่นใบลาออกต่อนายกรัฐมนตรีมานโมฮันท์ ซิงห์ เพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อการโจมตีโรงแรมทัชมาฮาล ในนครมุมไบ
- (108) คนเฝ้าลิฟท์จะส่งโสเภณีไปถึงห้องของเขา
- (109) เขาจะส่งอีเมลถึงฉันอีกที
- (110) พลต.ต.เสวก ปิ่นสินชัย อดีตผู้บังคับการตำรวจป่าไม้ เพื่อนร่วมรุ่นนักเรียนนายร้อยตำรวจรุ่น 26 ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี ยื่นเรื่องถึงคณะกรรมการ ป.ป.ช.เพื่อไต่สวนนายกล้าณรงค์ จันทิก กรรมการ ป.ป.ช. ข้อหาปกปิดบัญชีทรัพย์สิน และแสดงบัญชีทรัพย์สินเป็นเท็จ
- (111) ศูนย์เกษตรฯสระแก้ว จึ้ยื่นหนังสือถึงนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี เมื่อกลางเดือนมกราคมที่ผ่านมา ขอจัดสรรที่ดิน ส.ป.ก.ให้กับราษฎรตามแนวชายแดน กว่า 20,000 ราย
- (112) เธอโยนช็อกโกแลตในมือเข้าปาก
- (113) เขาป้อนแผ่นดิสก์เข้าเครื่อง
- (114) นิยมกำลังจะป้อนข้าวเข้าปาก
- (115) เขาเทก๋วยเตี๋ยวลใส่ถ้วย

- (116) สุรเดชเทเม็ดยาใส่มือ 5 เม็ด
- (117) เรอกำลั้งป้อนเทมปุระใส่ปากเรียวอยู่ด้วย
- (118) โขอินขว้างก้อนหินใส่หัวเขา
- (119) เขาเขวียงรองเท้าอีกข้างมาใส่ผม
- (120) ไอ้พวกฝูงกอริลล่าปาผ้าขนหนูสกปรกๆใส่ือตามอคค่า
- (121) หมอนั้นทำท่าขว้างแอปเปิ้ลลงถึงขยะหมดทั้งจานเลย
- (122) เขาปาขยะชิ้นนั้นลงถึงขยะ
- (123) พวกกะลาสีโยนร่างปลุงทะเล
- (124) เขาโยนกระเป๋าลงแม่น้ำเบื้องล่าง

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่มีคำว่า “ให้” เป็นคำแสดงเป้าหมาย แสดงความหมายเชิงปริชาน การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมายที่เป็นผู้รับ และได้ประโยชน์จากสิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่ จากตัวอย่างประโยคข้างต้น (99) –(103) จะสังเกตได้ว่า คำกริยาเหล่านี้ล้วนเป็นคำกริยาที่แสดงวิธีการและอาการ (manner) ในการทำให้สิ่งของเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมายในลักษณะแตกต่างกัน โดยในบางคำพบว่าเป็นคำกริยาที่ดูเหมือนจะไม่ต้องการนามวลี₃ เพื่อแสดงเหตุการณ์ในประโยค เช่น ในคำว่า “ยื่นแขน” “ส่งลูก” “เทน้ำ” หรือ “โยนหิน” เป็นต้น อย่างไรก็ตามแม้คำกริยาดังกล่าวจะสามารถปรากฏได้โดยต้องการเพียงนามวลี₂ ซึ่งมีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่ก็ตาม แต่เมื่อดูบริบทการใช้ในสถานการณ์จริงจะพบว่านามวลี₃ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญมาก เนื่องจากการไม่มีนามวลี₃ ปรากฏในประโยค จะทำให้ผู้ฟังไม่สามารถเข้าใจได้ว่าเหตุการณ์ดังกล่าวแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่ได้อย่างไร และทำไม เนื่องจากนามวลี₃ เป็นส่วนสำคัญที่จะบอกว่าสิ่งที่ถูกเคลื่อนที่นั้น เมื่อถูกทำให้เคลื่อนที่ไปแล้วจะไปเป็นประโยชน์กับใคร แล้วจะถูกนำไปทำอะไรต่อ การไม่ปรากฏนามวลี₃ ในหน่วยสร้างนี้จึงทำ

ให้ภาพของการทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมายไม่สมบูรณ์ และกลายเป็นการเคลื่อนที่แบบไร้จุดหมาย ซึ่งแท้จริงแล้วการเคลื่อนที่ดังกล่าวไม่ได้เป็นไปด้วยตัวมันเองแต่เป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการหรือวัตถุประสงค์บางอย่างที่จำเป็นต้องมีนามวลี₃ เป็นคำแสดงเท่านั้น เช่น

(125) เขาเทอาหารเม็ดให้ผม

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

จากตัวอย่างข้างต้น คำกริยา “เท” สามารถปรากฏได้โดยมีเพียงนามวลี₂ “อาหารเม็ด” แต่ผู้ฟังอาจไม่เข้าใจว่าการกระทำดังกล่าวเป็นไปเพื่ออะไร ดังนั้นการมีนามวลี₃ “ผม” ในประโยคจึงทำให้เข้าใจได้ว่าเหตุการณ์การให้อาหารเม็ดเคลื่อนที่ที่ไม่ได้เป็นการเคลื่อนที่แบบไร้จุดหมาย แต่เป็นการเคลื่อนที่เพื่อสนองความต้องการบางอย่าง คือ ต้องการให้อาหารเม็ดเคลื่อนที่เพื่อเป็นประโยชน์กับนามวลี₃ “ผม” ที่อยู่ในเหตุการณ์ เป็นต้น

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่ที่มีคำว่า “ต่อ” เป็นคำแสดงเป้าหมาย มีความหมายเชิงปริชาน *การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมายซึ่งเป็นผู้รับช่วง หรือผู้ประสานงานต่อ โดยมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับสิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่ในลักษณะที่เอื้อประโยชน์จากการดำเนินงานนั้นต่อให้แก่ผู้กระทำการเคลื่อนที่* หน่วยสร้างนี้มีลักษณะพิเศษต่างจากหน่วยสร้างแสดงการเคลื่อนที่อื่นๆ เนื่องจากสิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่เป็นเอกสารที่เป็นรูปธรรมและมีเป้าหมายที่สามารถตีความได้จากบริบทว่าเป็นเจ้าหน้าที่หรือผู้มีอำนาจในการทำบางอย่างกับเอกสารนั้นๆ ต่ออันเป็นการกระทำที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้กระทำการเคลื่อนที่ ดังตัวอย่างที่ (104) –(107)

(104) ผู้ต้องโทษปรับสามารถยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอยุติการทำงานได้

(105) ในวันที่ 7 เดือนมิถุนายน พ.ศ.1776 ริชาร์ด เฮนรี่ ลี สมาชิกสภาคอนติเนนทอลเกรสจากเวอร์จิเนีย ได้ยื่นข้อเสนอ 3 ประการต่อสภาองเกรสในนามของผู้แทนจากเวอร์จิเนียทั้งหมด

(106) ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องยื่นคำขอต่อกรมธุรกิจพลังงานตามแบบฟอร์มคำขอท้ายระเบียบนี้

- (107) นายชีพราช ปาดิล รัฐมนตรีมหาดไทยยื่นใบลาออกต่อนายกรัฐมนตรีมานโมฮันท์ ซิงห์ เพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อการโจมตีโรงแรมทัชมาฮาล ในนครมุมไบ

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าการยื่นเอกสารที่เป็นทางการอย่าง “ใบลาออก” “ข้อเสนอ” หรือ “คำขอ” จำเป็นต้องมีหน่วยร่วมเหตุการณ์อีกหนึ่งหน่วยในการเข้ามามีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับสิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่เพื่อรับช่วงหรือดำเนินงานต่อ โดยนัยความหมายดังกล่าวเป็นการดึงเอาคุณสมบัติทางความหมายประจำคำของคำว่า “ต่อ” ที่แสดงความหมายของการขยายออกหรือเชื่อมโยงบางสิ่งให้ต่อเนื่องกันมาใช้ในการสร้างมโนทัศน์ดังกล่าวในหน่วยสร้างนี้

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่ที่มีคำว่า “ถึง” เป็นคำแสดงเป้าหมายนี้แสดงความหมายเชิงปริธานของการทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมายที่ถูกสร้างมโนทัศน์ให้เป็นเหมือนสถานที่ที่มีระยะห่างหรืออยู่ไกลออกไปโดยเป้าหมายไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับสิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่ ดังตัวอย่างที่ (108) – (111)

- (108) คนเฝ้าลิฟท์จะส่งโสภณีไปถึงห้องของเขา
- (109) เขาจะส่งอีเมลถึงฉันอีกที
- (110) พลต.ต.เสวก ปิ่นสินชัย อดีตผู้บังคับการตำรวจป่าไม้ เพื่อนร่วมรุ่นนักเรียนนายร้อยตำรวจรุ่น 26 ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี ยื่นเรื่องถึงคณะกรรมการ ป.ป.ช.เพื่อไต่สวนนายกล้าณรงค์ จันทิก กรรมการ ป.ป.ช. ข้อหาปกปิดบัญชีทรัพย์สิน และแสดงบัญชีทรัพย์สินเป็นเท็จ
- (111) ศูนย์เกษตรฯสระแก้ว จิงยื่นหนังสือถึงนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี เมื่อกลางเดือนมกราคมที่ผ่านมา ขอจัดสรรที่ดิน ส.ป.ก.ให้กับราษฎรตามแนวชายแดน กว่า 20,000 ราย

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าการยื่นเรื่องหรือเอกสารที่เป็นทางการเช่น “หนังสือ (ราชการ)” เป็นการทำให้นามวลี₂ เคลื่อนที่ไปหามวลี₃ ซึ่งเป็นสิ่งที่อยู่ห่างไกลออกไปทั้งในทางกายภาพ และทางสถานภาพ โดยที่เป้าหมายไม่ได้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบหรือดำเนินงานต่อกับ

เอกสารนั้นโดยตรง แต่เป็นผู้รับเรื่องที่เป็นปลายทางของการพิจารณาสิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่มานั้น ในทางกายภาพระยะห่างนี้แสดงให้เห็นจากคุณสมบัติทางความหมายประจำคำของคำว่า “ถึง” ที่มีความหมายว่าการบรรลุจุดหมายด้วยการเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง โดยมีนัยของระยะห่างระหว่างจุดเริ่มต้นกับจุดสิ้นสุดของการเคลื่อน ส่วนระยะห่างทางสถานภาพแสดงโดยนัยของคำที่ปรากฏหลังคำแสดงเป้าหมายอย่าง “นายกรัฐมนตรีน” หรือ “คณะกรรมการปชช.” ที่มีบทบาทเป็นเป้าหมายที่มีสถานะทางสังคมสูงกว่าผู้ที่ทำให้เกิดการเคลื่อนที่ อย่างไรก็ตามนัยของระยะห่างทางสถานภาพเป็นความหมายเพิ่มเติมจากการปรากฏของตัวอย่างบางตัวอย่างเท่านั้น ส่วนใหญ่แล้วจะพบว่าเป้าหมายไม่ว่าจะมีสถานะทางสังคมสูงกว่าผู้กระทำหรือไม่ก็ยังคงมีระยะห่างทางกายภาพเป็นคุณสมบัติพื้นฐานจากความหมายประจำคำของคำว่า “ถึง” ดังที่กล่าวมาแล้ว

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่ที่มีคำว่า “เข้า” เป็นคำแสดงเป้าหมายแสดงความหมายเชิงปริชานในลักษณะของ*การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนจากภายนอกไปยังภายในเป้าหมายที่ถูกสร้างมโนทัศน์ให้เป็นเสมือนกับสถานที่ที่มีการปิดล้อมแบบสามมิติ และมีขอบเขตระหว่างภายในกับภายนอกชัดเจน* ดังตัวอย่างที่ (112) – (114)

(112) เธอโยนช็อกโกแลตในมือเข้าปาก

(113) เขาป้อนแผ่นดิสก์เข้าเครื่อง

(114) นียมกำลังจะป้อนข้าวเข้าปาก

จะเห็นได้ว่านามวลี₃ เช่น คำว่า “ปาก” หรือ “เครื่อง” ในตัวอย่างข้างต้นถูกสร้างมโนทัศน์ให้เป็นสิ่งที่มีช่องภายในและมีลักษณะปิดล้อมของพื้นที่เป็นเหมือนภาชนะที่มีขอบเขตภายนอกภายในอย่างป็นรูปธรรมชัดเจน จากการดึงเอาความหมายประจำคำของคำว่า “เข้า” ซึ่งแสดงความหมายการเคลื่อนที่จากภายนอกไปยังภายในสถานที่หนึ่งๆ เช่นในประโยค “เข้าบ้าน” หรือ “เข้าถ้ำ” ที่มีการเคลื่อนที่จากภายนอกของสถานที่ “บ้าน” และ “ถ้ำ” ไปยังภายในของสถานที่ ซึ่งเป็นภาพเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับเหตุการณ์ที่นามวลี₂ ถูกทำให้เคลื่อนที่เข้าไปอยู่ภายในนามวลี₃ ในหน่วยสร้างนี้ด้วย

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่มีคำว่า “ใส่” เป็นคำแสดงเป้าหมาย แสดงความหมายเชิงปริชานในลักษณะของการทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังภายในของเป้าหมายที่เป็นภาชนะ หรือที่ถูกสร้างมโนทัศน์ให้เป็นเสมือนกับภาชนะที่ไม่มีขอบเขตของพื้นที่ระหว่างภายนอกกับภายในอย่างชัดเจน โดยสิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่กับเป้าหมายที่เป็นภาชนะจะมีการสัมผัสกันไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง สิ่งที่น่าสนใจในเหตุการณ์นี้คือในกรณีที่เป็น การเคลื่อนที่ในลักษณะที่มีแรงปะทะไปยังเป้าหมายที่ถูกสร้างมโนทัศน์ให้เป็นเสมือนภาชนะอย่าง “หัวเขา” “ผม” “อีตามอคค่า” ในตัวอย่างประโยคที่ (118) – (120) ดังนี้

(118) โซอินขว้างก้อนหินใส่หัวเขา

(119) เขาเขวี้ยงรองเท้าอีกข้างมาใส่ผม

(120) ไอ้พวกฝูงกอริลล่าปาผ้าขนหนูสกปรกๆใส่อีตามอคค่า

เหตุการณ์ดังกล่าวเป็นเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่ในลักษณะที่มีเจตนาร้าย หรือเป็นการกระทำที่ไม่พึงประสงค์ เนื่องจากนามวลีดังกล่าวไม่ใช่สิ่งที่สมควรถูกมองเป็นภาชนะในความเป็นจริง เช่น ในตัวอย่างที่ (118) ที่ “หัวเขา” ถูกมองเป็นเหมือนภาชนะที่สามารถรับแรงปะทะที่แสดงโดยคำกริยา “ขว้าง” จาก “ก้อนหิน” ซึ่งในความเป็นจริงแล้วไม่ควรเป็นเช่นนั้น

เช่นเดียวกับหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่ที่มีคำว่า “ให้” ในบางครั้งผู้ใช้ภาษาอาจรู้สึกวามวลี₃ สามารถละออกจากประโยคได้โดยไม่ทำให้ประโยคสูญเสียความหมายแต่ประการใด แต่การไม่ปรากฏนามวลี₃ ในประโยคอาจทำให้ผู้ฟังไม่ได้ภาพของการเคลื่อนที่ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าเป็นไปด้วยเหตุใด และเพราะอะไร การมีนามวลี₃ เป็นหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่เติมเต็มบทบาทของเป้าหมายนี้จึงเป็นการทำให้ภาพเหตุการณ์ดังกล่าวสมบูรณ์ คือมีทิศทางของการเคลื่อนที่และมีจุดหมายชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น ในตัวอย่างที่ (119) นามวลี₃ “ผม” ทำให้ภาพเหตุการณ์การทำให้ “รองเท้า” เคลื่อนที่สมบูรณ์ คือมีวัตถุประสงค์ชัดเจนว่าผู้พูดต้องการเคลื่อนที่ “รองเท้า” เพื่อไปก่อเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ต่อเป้าหมาย การที่นามวลี₃ มีบทบาทสำคัญต่อเหตุการณ์การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่นี้เป็นผลมาจากปัจจัยทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ (pragmatics) ซึ่งเป็นเรื่องของภาษาที่สัมพันธ์กับบริบทและสถานการณ์ของการใช้ภาษา โดยไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องความจริง

เท็จทางความหมายของประโยค (Levinson, 1983: 9; Lambrecht, 1994: 4-6) กล่าวคือ คำกริยา บางคำเช่น คำกริยา “เท” “ป้อน” “ขว้าง” ฯลฯ ในหน่วยสร้างนี้เมื่อพิจารณาความหมายตามรูป ประโยคจะดูเหมือนว่า การปรากฏพร้อมกับหน่วยร่วมเหตุการณ์เพียงสองหน่วย คือ ผู้กระทำและสิ่งที่ ถูกทำให้เคลื่อนที่ก็สามารถเข้าใจได้ แต่เมื่อพิจารณาในสถานการณ์การใช้ภาษาจริง จะพบว่า เหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่ที่ประกอบไปด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์สองหน่วยในลักษณะนี้ไม่อาจสื่อ ความได้ว่าผู้กระทำทำให้สิ่งหนึ่งเคลื่อนที่เพราะอะไร และกระทำการเช่นนี้ในบริบทใด ดังนั้นในการ พิจารณาว่าหน่วยสร้างดังกล่าวควรประกอบไปด้วยผู้ร่วมเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องจำนวนกี่หน่วยจึง ต้องพิจารณาบนพื้นฐานของการใช้จริง ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลการใช้ ที่รวบรวมได้คลังข้อมูล ภาษาไทยแห่งชาติฯ ตั้งแต่ต้น

หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ลง” เป็นคำแสดงเป้าหมายจะแสดงความหมายเชิงปริธานของ *การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมายที่เป็นภาษา หรือที่ถูกสร้างมโนทัศน์ให้เป็น เสมือนกับภาษาที่อยู่เบื้องล่าง โดยการเคลื่อนที่ดังกล่าวจะมีทิศทางเดียวกับแรงดึงดูดของโลก* ความหมายเชิงปริธานนี้สอดคล้องกับความหมายประจำคำของคำว่า “ลง” ซึ่งคือ การเคลื่อนที่ ไปยังจุดหมายที่อยู่เบื้องล่าง โดยเป้าหมายที่อยู่เบื้องล่างนี้ต้องเป็นสิ่งที่อยู่ไม่ไกลจากผู้กระทำมาก นึก ดังตัวอย่าง (121) – (124)

(121) หมอนั้นทำทำขว้างแอปเปิ้ลลงถึงขยะหมดทั้งจานเลย

(122) เขาปาขยะชิ้นนั้นลงถึงขยะ

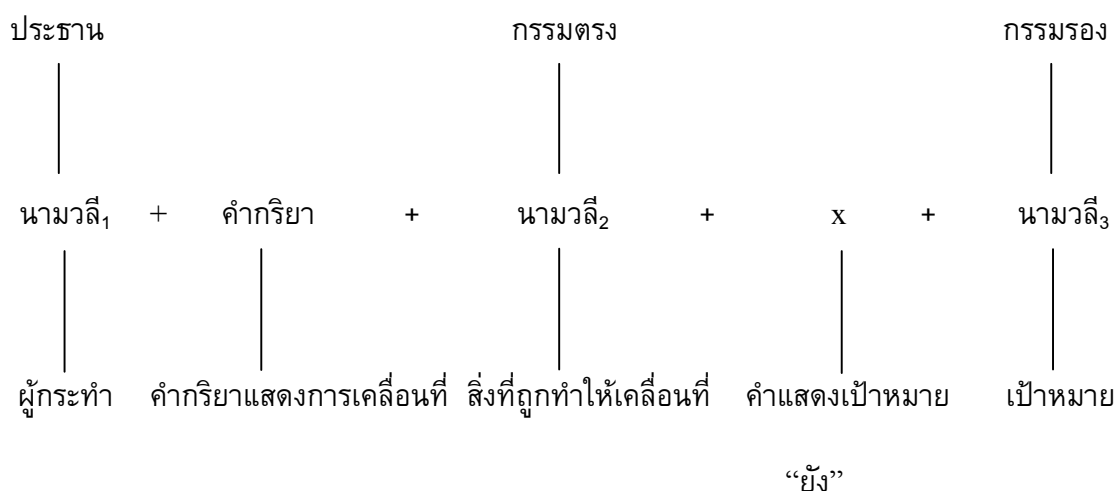
(123) พวกกะลาสีโยนร่างปลูงทะเล

(124) เขาโยนกระเป่าลงแม่น้ำเบื้องล่าง

จะเห็นได้จากตัวอย่างข้างต้นว่านามวลี² ถูกทำให้เคลื่อนที่โดยการถูกส่งแรงจากผู้กระทำไป ยังภาษาที่อยู่ไม่ไกลจากระยะการมีอยู่ของผู้กระทำ เช่น ในตัวอย่างที่ (124) ผู้กระทำการเคลื่อนที่ “เขา” ส่งแรงให้ “กระเป่า” เคลื่อนที่ไปยังเป้าหมาย “แม่น้ำเบื้องล่าง” ที่มีบทบาทเป็นเสมือน ภาษารองรับสิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่ที่อยู่เบื้องล่างในระยะไม่ไกลไปจากตัวผู้กระทำ

1.2) หน่วยสร้างที่มีคำแสดงเป้าหมายเป็นคำบุพบท “ยัง”

หน่วยสร้างที่มีคำแสดงเป้าหมายเป็นคำบุพบท “ยัง” สามารถแสดงด้วยผังภูมิโครงสร้างได้ดังต่อไปนี้

ตัวอย่างประโยค

- (126) พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งสำเนาอุทธรณ์ไปยังคูกรณีด้วย
- (127) สถานศึกษาได้ส่งรายชื่อขอผ่อนผันไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด
- (128) ระบบจะส่งข้อมูลไปยังกรมขนส่งทางบกเพื่อรับการต่ออายุใบขับขี่
- (129) บี ทราเวนจึงส่งนวนิยายเรื่องนี้ไปยังประเทศในยุโรปและประสบความสำเร็จอย่างใหญ่หลวง

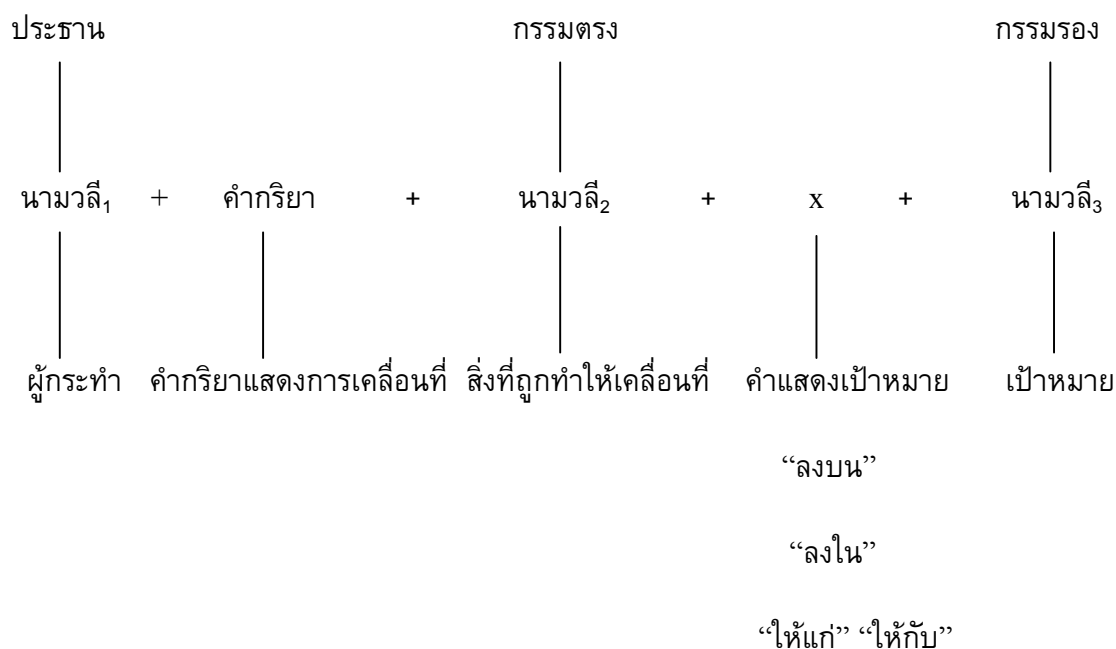
(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่ที่มีบุพบท “ยัง” เป็นคำแสดงเป้าหมายนี้แสดงความหมายเชิงปริชานในลักษณะเดียวกันกับหน่วยสร้างที่มีคำว่า “ถึง” เป็นคำแสดงเป้าหมายคือการทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมายที่ถูกสร้างมโนทัศน์ให้เป็นเหมือนสถานที่ที่มีระยะห่างหรืออยู่ไกลออกไปโดยเป้าหมายไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับ

สิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่ โดยหน่วยสร้างที่มีคำว่า “ยัง” จะปรากฏในปริบทที่เป็นทางการมากกว่า เนื่องจากคำว่า “ยัง” มีความหมายดั้งเดิมเป็นคำแสดงจุดหมายซึ่งเป็นความหมายที่ปัจจุบันพบการใช้อยู่เพียงไม่กี่ปริบท คือปรากฏร่วมกับคำกริยาแสดงการเคลื่อนที่และคำแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ที่มีความสัมพันธ์กับตัวผู้พูดอย่างคำว่า “ไป” หรือ “มา” เท่านั้น เช่นในประโยค “กำลังเดินทางด้วยเรือไปยังเมืองกัมปงธม” เป็นต้น จากตัวอย่างนี้ คำว่า “ยัง” ปรากฏร่วมกับคำกริยาแสดงการเคลื่อนที่ “เดินทาง” และคำว่า “ไป” และมีความหมายแสดงจุดหมายที่เป็นสถานที่ (สุวีเนตร, 2551: 127 - 131) การปรากฏเพียงไม่กี่ปริบทเช่นนี้จึงทำให้หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ยัง” ถูกใช้ในปริเจตที่เป็นทางการเท่านั้น เนื่องจากไม่ใช้การใช้ในความหมายที่เข้าใจกันได้ทั่วไปอย่างคำว่า “ถึง” ในปัจจุบัน

2) หน่วยสร้างที่มีคำแสดงเป้าหมายแบบมีโครงสร้างคำซับซ้อน

หน่วยสร้างที่มีคำแสดงเป้าหมายแบบมีโครงสร้างคำซับซ้อนสามารถแสดงด้วยผังภูมิโครงสร้างได้ดังนี้

ตัวอย่างประโยค

- (130) พวกเขาเทข้าวลงบนพื้นซีเมนต์
- (131) เขาเทของในขวดใบนั้นลงบนจาน
- (132) มุกโยนผ้าพันคอเนื้อนุ่มลงบนเตียง
- (133) แก้ววางลูกชายลงบนเบาะนุ่มในห้องซึ่งเตรียมไว้ตั้งแต่ก่อนคลอด
- (134) เขาหันไปขว้างก้อนหินลงในน้ำ
- (135) ลุงเปล่งเทข้าวเปลือกลงในมือหยาบกร้าน
- (136) เขาเทเต้าหู้ลงในถ้วยตัวเอง
- (137) จีรดาเทซีเรียลลงในซามไบเล็กที่เธอหยิบมาวางไว้
- (138) นางเองก็ยื่นสิ่งเหล่านั้นให้แก่สามี
- (139) เธอกลับโยนหน้าที่ในการเลือกให้แก่ผม
- (140) ร่างสูงโยนลูกบาสให้กับเพื่อน
- (141) ผู้เขียนสามารถส่งโครงร่างพร้อมต้นฉบับที่ได้รับว่าจะตีพิมพ์ให้กับบรรณาธิการสำเนา copy editor เพื่อจะได้ใช้พิจารณาว่าบทความหรือรายงานนั้นจะจัดระเบียบตามที่ผู้เขียนต้องการได้หรือไม่
- (142) ศธ. ได้ส่งงบประมาณโครงการเรียนฟรี 15 ปี จำนวน 18,257 ล้านบาทให้กับสถานศึกษา
- (143) โครงการเชื่อมแควน้อยฯสามารถส่งน้ำเสริมให้กับพื้นที่การเพาะปลูกในฤดูแล้งของโครงการ

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่ที่มีคำว่า “ลงบน” เป็นคำแสดงเป้าหมายแสดงความหมายเชิงปริธานของ *การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมายเบื้องต้น*

ล่างที่เป็นสิ่งที่มีลักษณะแบนราบ จากตัวอย่างทั้งหมดจะเห็นได้ว่านามวลี₃ มีลักษณะเป็นสิ่งหรือวัตถุที่มีลักษณะแบนราบทั้งหมด เช่น “พื้นซีเมนต์” “จาน” หรือ “เตียง” เป็นต้น ความหมายเชิงปริชานดังกล่าวเกิดจากการดึงเอาคุณสมบัติทางความหมายประจำคำของคำว่า “ลง” และคำว่า “บน” มาประกอบกัน โดยคำว่า “ลง” มีความหมายแสดงการเคลื่อนที่ไปยังจุดหมายที่อยู่เบื้องล่าง และคำว่า “บน” มีความหมายประจำคำคือการอยู่ด้านบนของวัตถุแบนราบ เช่น ในตัวอย่างที่ (131) “เขาเทของในขวดใบนั้นลงบนจาน” “เขา” เป็นผู้กระทำการเคลื่อน “ของในขวด” ไปยังด้านบนบนของเป้าหมาย “จาน” ซึ่งเป็นวัตถุแบนราบที่อยู่เบื้องล่าง

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่ที่มีคำว่า “ลงใน” เป็นคำแสดงเป้าหมายแสดงความหมายเชิงปริชาน**การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมายที่เป็นภาชนะที่มีพื้นที่ตรงกลางให้สิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่เข้าไปแทรก หรือเป็นเนื้อในเดียวกับกับสิ่งนั้นได้** ความหมายเชิงปริชานเช่นนี้เกิดจากการดึงเอาคุณสมบัติทางความหมายประจำคำของ “ลง” และคำว่า “ใน” มาประกอบกันโดยคำว่า “ลง” มีความหมายแสดงการเคลื่อนที่ไปยังจุดหมายที่อยู่เบื้องล่าง และคำว่า “ใน” มีความหมายประจำคำว่าเป็นการอยู่ในพื้นที่ข้างในของภาชนะหนึ่งๆ โดยอาจเป็นการเข้าไปอยู่ข้างในพื้นหรือแทรกเข้าไปในเนื้อในของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ในตัวอย่างที่ (136) “เขาเทเต้าหู้ลงในถ้วยตัวเอง” “เขา” ซึ่งเป็นผู้ทำให้ “เต้าหู้” เคลื่อนที่เข้าไปอยู่ข้างในพื้นของภาชนะ “ถ้วยตัวเอง” ซึ่งเป็นเป้าหมายของการเคลื่อนที่ และในตัวอย่างที่ (134) “เขาหันไปขว้างก้อนหินลงในน้ำ” ผู้กระทำการเคลื่อนที่ “เขา” ทำให้ “ก้อนหิน” เคลื่อนที่เข้าไปแทรกอยู่ในเนื้อในของเป้าหมาย “น้ำ” ซึ่งถูกสร้างมโนทัศน์ให้เป็นเสมือนภาชนะแบบหนึ่ง

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่ที่มีคำว่า “ให้แก่” เป็นคำแสดงเป้าหมายแสดงความหมายเชิงปริชาน**การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมายที่เป็นผู้รับ** ความหมายเชิงปริชานนี้เป็นผลมาจากความหมายประจำคำของคำแสดงเป้าหมาย “ให้แก่” ซึ่งเป็นคำผสมระหว่างคำว่า “ให้” ที่มีความหมายแสดงการถ่ายโอนที่ต้องประกอบด้วยผู้ให้ สิ่งที่ให้ และผู้รับ โดยผู้ให้และผู้รับต้องเป็นมนุษย์ และคำว่า “แก่” ที่มีความหมายแสดงผู้รับ เมื่อทั้งสองคำมาประกอบกันจึงแสดงความหมายของการถ่ายโอนสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่งที่ถูกเน้นว่าเป็นผู้รับการถ่ายโอน เช่น ตัวอย่างที่ (138) “นางเองก็ยื่นสิ่งเหล่านั้นให้แก่สามี” และ (139) “เธอกลับโยนหน้าที่

ในการเลือกให้แก่ผม” ผู้กระทำการเคลื่อนที่ “นาง” และ “เธอ” ทำให้ “สิ่งเหล่านั้น” “หน้าที่ในการเลือก” เคลื่อนที่ไปยังเป้าหมาย “สามี” และ “ผม” ซึ่งเป็นผู้รับที่เป็นมนุษย์

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่ที่มีคำว่า “ให้กับ” เป็นคำแสดงเป้าหมายแสดงความหมายเชิงปริชาณการทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมายที่เป็นผู้ร่วมทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งกับผู้กระทำ ความหมายเชิงปริชาณนี้เกิดจากการตั้งคุณสมบัติทางความหมายประจำคำของคำแสดงเป้าหมาย “ให้กับ” ซึ่งเป็นคำผสมระหว่างคำว่า “ให้” และคำว่า “กับ” โดยมีความหมายแสดงการถ่ายโอนที่เน้นบทบาทการมีส่วนร่วมกระทำเหตุการณ์ระหว่างมนุษย์สองคน เช่น ตัวอย่างที่ (140) “ร่างสูงโยนลูกบาสให้กับเพื่อน” “ร่างสูง” เป็นผู้กระทำการเคลื่อนที่ทำให้ “ลูกบาส” เคลื่อนที่ไปยังเป้าหมาย “เพื่อน” ซึ่งเป็นผู้ร่วมกระทำเหตุการณ์คือเป็นผู้ร่วมเล่นบาสกับผู้กระทำการเคลื่อนที่ด้วย

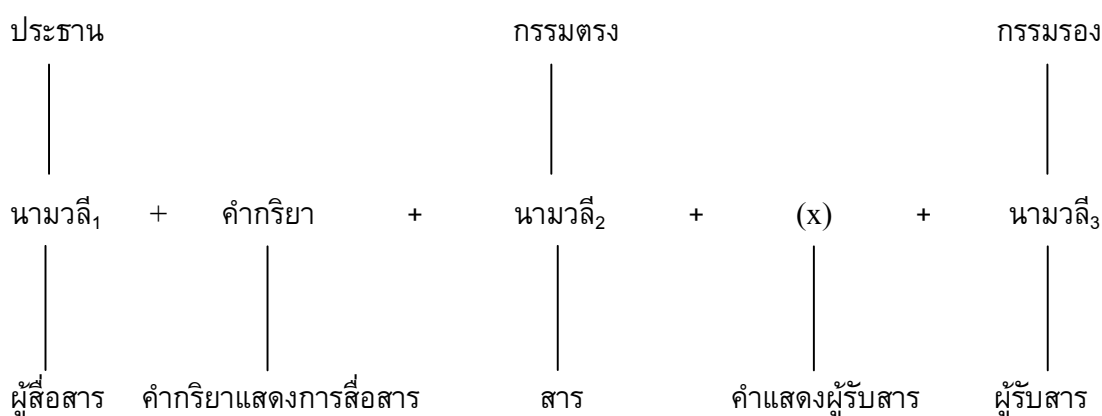
สรุปหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่ในภาษาไทยสามารถแสดงรูปภาพได้หลายรูปแบบเช่นเดียวกับหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอน รูปภาพที่หลากหลายเหล่านี้จะแสดงความหมายเชิงปริชาณที่แตกต่างกันโดยความหมายดังกล่าวนี้ได้รับอิทธิพลจากความหมายประจำคำของคำแสดงเป้าหมายเป็นหลัก ลักษณะพิเศษของหน่วยสร้างประเภทนี้คือ เป้าหมายมีบทบาททางความหมายที่หลากหลายโดยนามวลีที่เป็นเป้าหมายสามารถมีบทบาทต่างๆ ได้ดังนี้

- 1) ผู้รับเมื่อปรากฏหลังคำว่า “ให้” “ให้แก่”
- 2) เป้าหมายเมื่อไม่มีคำแสดงเป้าหมาย และปรากฏกับคำว่า “ต่อ”
- 3) สถานที่จริงหรือสถานที่จากการสร้างมโนทัศน์ที่มีลักษณะต่าง ๆ เมื่อปรากฏกับคำว่า “ถึง” “ยัง” และ “เข้า”
- 4) ภาชนะจริงหรือภาชนะจากการสร้างมโนทัศน์เมื่อปรากฏกับคำว่า “ใส่” “ลง” “ลงบน” และ “ลงใน”
- 5) ผู้ร่วมกระทำเมื่อปรากฏหลังคำว่า “ให้กับ”

3.2.3 หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสาร

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารสามารถแสดงโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์เป็นผังภูมิโครงสร้างได้ดังนี้

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารสามารถจัดประเภทตามการปรากฏของคำแสดงผู้รับสารได้เป็น 2 หน่วยสร้างได้แก่ หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารแบบไม่มีคำแสดงผู้รับสาร และหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารแบบมีคำแสดงผู้รับสาร โดยหน่วยสร้างทั้งสองแบบนี้จะแสดงความหมายเชิงปริชาณที่แตกต่างกันดังนี้

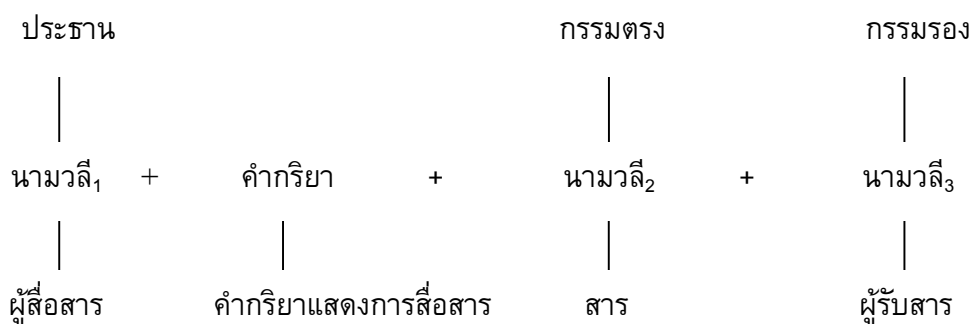
3.2.3.1 หน่วยสร้างที่ไม่มีคำแสดงผู้รับสาร

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารแบบไม่มีคำแสดงผู้รับสารจะแสดงรูปทางวากยสัมพันธ์ในลักษณะของหน่วยสร้างกรรมคู่ โดยสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภทย่อยตามลำดับการปรากฏของนามวลี₂ และนามวลี₃ ดังนี้

1) หน่วยสร้างที่มีลำดับของนามวลี₂ และนามวลี₃ แบบสาร - ผู้รับสาร

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารแบบไม่มีคำแสดงผู้รับสารประเภทนี้จะแสดงรูปทางวากยสัมพันธ์ในรูปของหน่วยสร้างกรรมคู่ โดยมีนามวลีที่มีบทบาททางความหมายเป็นสารปรากฏติดกับคำกริยา ส่วนนามวลีที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับสารปรากฏถัดจาก

นามวลีที่เป็นสารในตำแหน่งที่ห่างจากคำกริยาอีกหนึ่งตำแหน่ง หน่วยสร้างนี้สามารถแสดงด้วยผังภูมิโครงสร้างได้ดังนี้

ตัวอย่างประโยค

- (144) เขาต้องการบอกอะไรคุณ
- (145) ท่านจะสอนอะไรพวกเขา
- (146) ในตอนเย็นลูกสอนหนังสือสตรีทั้งสองตามปกติ
- (147) หน้าดอกไม้สอนวิชาการละครเด็ก ๆ อย่างได้ผลจริงๆ

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

ผังภูมิโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ข้างต้นประกอบไปด้วยนามวลีที่มีบทบาททางความหมายแตกต่างกัน 3 ส่วนคือนามวลี₁ มีบทบาททางความหมายเป็นผู้สื่อสาร นามวลี₂ มีบทบาททางความหมายเป็นสาร และนามวลี₃ มีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับสาร และคำกริยาแสดงการสื่อสาร โดยผู้วิจัยจะอธิบายคุณสมบัติของแต่ละองค์ประกอบดังต่อไปนี้

ผู้สื่อสารซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₁ ในตำแหน่งประธานของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นผู้สื่อสารที่เป็นสิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์ในทุกการปรากฏ เช่น “เขา” “ท่าน” ในตัวอย่างที่ (144) และ (145)

สารซึ่งปรากฏอยู่ในรูปของนามวลี₂ ในตำแหน่งกรรมตรงของประโยคมีบทบาททางความหมายที่ถูกสื่อสารออกไปโดยผู้สื่อสารโดยส่วนใหญ่พบว่าเป็นสิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งนามธรรม

เช่น “วิชาการละคร” ในตัวอย่างที่ (147) หรือสิ่งรูปธรรมที่มีแง่มุมทางความหมายเป็นสิ่งนามธรรม อย่าง “หนังสือ” ในตัวอย่างที่ (146) เป็นต้น

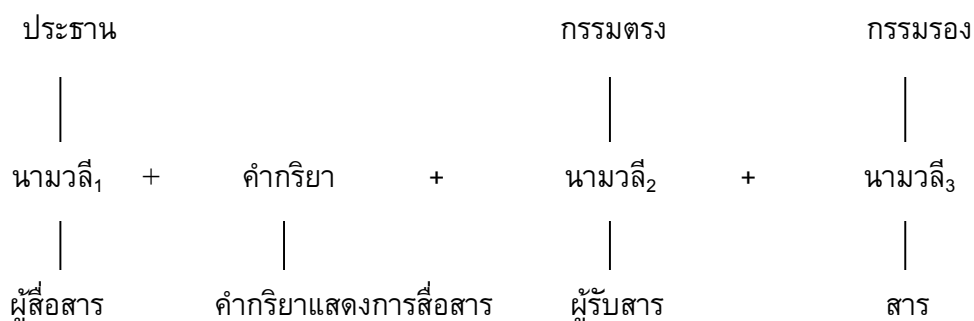
ผู้รับสารซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₃ ในตำแหน่งกรรมรองของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับสารที่เป็นสิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์ในทุกการปรากฏ เช่น “คุณ” “พวกเขา” ในตัวอย่างที่ (144) และ (145)

คำกริยาแสดงการสื่อสารที่พบในหน่วยสร้างนี้มีเพียงสองคำเท่านั้นได้แก่ “บอก” และ “สอน”

เช่นเดียวกับที่ได้อภิปรายไว้ใน 3.2.1.1 และ 3.2.2.1 นามวลี₂ ที่ปรากฏในลักษณะของคำน้อยพยางค์ เสียงสั้น มีแนวโน้มที่จะถูกกลืนเข้าเป็นส่วนหนึ่งของคำกริยา โดยจะส่งผลให้หน่วยสร้างเหตุการณ์เปลี่ยนจากหน่วยสร้างกรรมคู่ เป็นหน่วยสร้างกรรมเดี่ยว และส่งผลให้บทบาททางความหมายของนามวลี₃ เปลี่ยนจากผู้รับสารไปเป็นเป้าหมายของการสื่อสารไปด้วย เช่นในตัวอย่างที่ (146) ที่นามวลี “หนังสือ” ถูกกลืนเข้าเป็นส่วนหนึ่งกับคำกริยา “สอน” ทำให้ประโยคถูกวิเคราะห์ใหม่ให้มีโครงสร้างแบบกรรมเดี่ยวส่งผลให้บทบาททางความหมายของนามวลี₃ “สตรีทั้งสอง” เปลี่ยนจากผู้รับสารไปเป็นเป้าหมายของการสื่อสาร

2) หน่วยสร้างที่มีลำดับของนามวลี₂ และนามวลี₃ แบบผู้รับสาร - สาร

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารแบบไม่มีคำแสดงผู้รับสารจะแสดงรูปทางวากยสัมพันธ์ในรูปของหน่วยสร้างกรรมคู่ โดยสามารถเขียนเป็นผังภูมิโครงสร้างได้ดังนี้

ตัวอย่างประโยค

- (148) นุชบอกน้องเรื่องที่จะไปภูเก็ต
- (149) ทำไมเธอต้องบอกคุณเรื่องนี้ด้วย
- (150) เธอมักจะสอนฉันเรื่องการดูนิสัยคนจากหน้าตา

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผังภูมิโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ของหน่วยสร้างนี้ ประกอบไปด้วยนามวลีที่มีบทบาททางความหมายแตกต่างกัน 3 ส่วนคือนามวลี₁ มีบทบาททางความหมายเป็นผู้สื่อสาร นามวลี₂ มีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับสาร นามวลี₃ มีบทบาททางความหมายเป็นสาร และคำกริยาแสดงการสื่อสาร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ผู้สื่อสารซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₁ ในตำแหน่งประธานของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นผู้สื่อสารที่เป็นสิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์ เช่น “นุช” “เธอ” ในตัวอย่างที่ (148) และ (149)

ผู้รับสารซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₂ ในตำแหน่งกรรมตรงของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับสารที่เป็นสิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์ เช่น “น้อง” “คุณ” ในตัวอย่างที่ (148) และ (149)

สารซึ่งปรากฏอยู่ในรูปของนามวลี₃ ในตำแหน่งกรรมรองของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิตประเภทสิ่งนามธรรมซึ่งอยู่ในรูปของเนื้อความ เช่น “เรื่องที่จะไปภูเก็ต” “เรื่องนี้” ในตัวอย่างที่ (148) และ (149)

เมื่อเปรียบเทียบผังภูมิโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ใน 1.1 และ 1.2 จะพบว่าตำแหน่งการปรากฏของนามวลี₂ และนามวลี₃ มีการปรากฏแบบสลับตำแหน่งกัน กล่าวคือ หากนามวลี₂ เป็นนามวลีที่มีพยางค์สั้นๆ และมีโครงสร้างวากยสัมพันธ์ที่ไม่ซับซ้อนดังที่พบใน 1.1 นามวลี₂ จะอยู่ในตำแหน่งกรรมตัวแรกโดยอยู่ติดกับคำกริยา แล้วตามด้วยนามวลี₃ ซึ่งอยู่ในตำแหน่งกรรมตัวที่สอง แต่หากนามวลี₂ มีความหนักสูง คือ ประกอบด้วยคำหลายพยางค์หรือมีโครงสร้างวากยสัมพันธ์

ซับซ้อนดังที่ปรากฏใน 1.2 นามวลีดังกล่าวจะปรากฏในตำแหน่งกรรมตัวที่สองโดยปรากฏตามหลังนามวลีผู้รับสารซึ่งเป็นกรรมตัวแรกที่อยู่ติดกับคำกริยา และทำหน้าที่เป็นเหมือนส่วนขยาย

คำกริยาที่พบปรากฏในหน่วยสร้างประเภทนี้เป็นคำกริยาเดียวกับที่ปรากฏในหน่วยสร้างย่อย 1.1 ได้แก่ “บอก” และ “สอน”

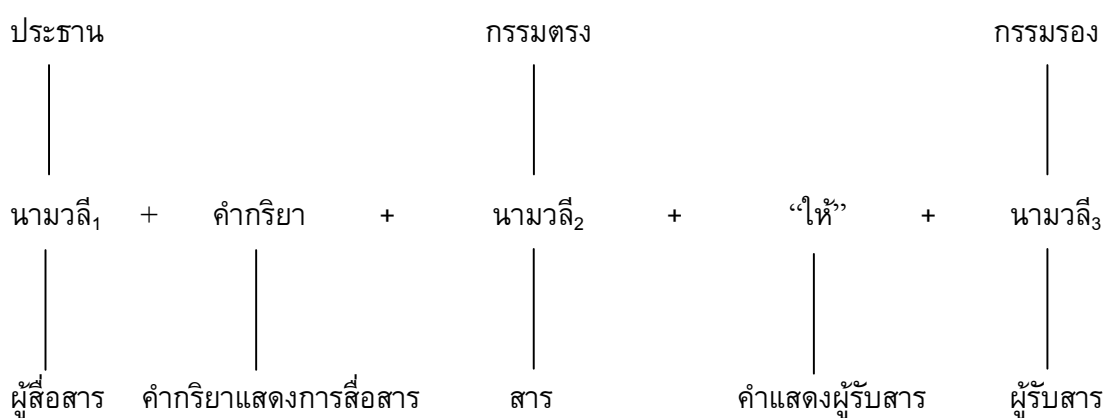
หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารแบบไม่มีคำแสดงผู้รับสารทั้งสองหน่วยสร้างย่อยนี้แสดงความหมายเชิงปริธานเหมือนกันคือ *การสื่อสารในลักษณะของการถ่ายทอดสารไปให้ผู้ใดผู้หนึ่งซึ่งเป็นเพียงเป้าหมายของการสื่อสาร* ในลักษณะตรงไปตรงมา ดังตัวอย่างที่ (148) “นุชบอกน้องเรื่องที่จะไปภูเก็ต” ผู้สื่อสาร “นุช” ได้ถ่ายทอดสารซึ่งคือ “เรื่องที่จะไปภูเก็ต” ไปให้เป้าหมายของการสื่อสารคือ “น้อง”

3.2.3.2 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงผู้รับสาร

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารแบบมีคำแสดงผู้รับสารมีความหมายเชิงปริธานของเหตุการณ์ในแง่มุมที่แตกต่างกันตามการปรากฏของคำแสดงผู้รับสารและโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ดังนี้

1) หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ให้” เป็นคำแสดงผู้รับสาร

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารที่มีคำแสดงผู้รับสาร “ให้” สามารถแสดงด้วยผังภูมิโครงสร้างได้ดังต่อไปนี้

ตัวอย่างประโยค

- (151) นางยังถ่ายทอดมนต์คาถาให้นางจันทาทวี
- (152) ซาโนะกำลังถ่ายทอดวิชาให้ลูกศิษย์
- (153) ป้าจอยยังสอนโยคะให้ชาวค่ายตอนเช้ามีดอีกด้วย
- (154) ครูสอนภาษาจีนให้พิชามณูชู่
- (155) หญิงสาวอธิบายเหตุผลให้อีกฝ่ายซึ่งกำลังลังเลอย่างใจเย็น
- (156) คาโอรุยังคงอธิบายหลักเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษให้เขาเรื่อยเรื่อย

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

จากผังภูมิโครงสร้างข้างต้น ผู้สื่อสารซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₁ ในตำแหน่งประธานของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นผู้สื่อสารที่เป็นสิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์ เช่น “นาง” “ซาโนะ” ในตัวอย่างที่ (151) และ (152)

สารซึ่งปรากฏอยู่ในรูปของนามวลี₂ ในตำแหน่งกรรมตรงของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งนามธรรมที่เป็นเนื้อหาสาระหรือความรู้ เช่น “โยคะ” “ภาษาจีน” ในตัวอย่างที่ (153) และ (154)

ผู้รับสารซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₃ ในตำแหน่งกรรมรองของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับสารที่เป็นสิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์ เช่น “ลูกศิษย์” “ชาวค่าย” ในตัวอย่างที่ (152) และ (153)

คำกริยาแสดงการสื่อสารที่ปรากฏในหน่วยสร้างประเภทนี้ ได้แก่ “ถ่ายทอด” “สอน” และ “อธิบาย”

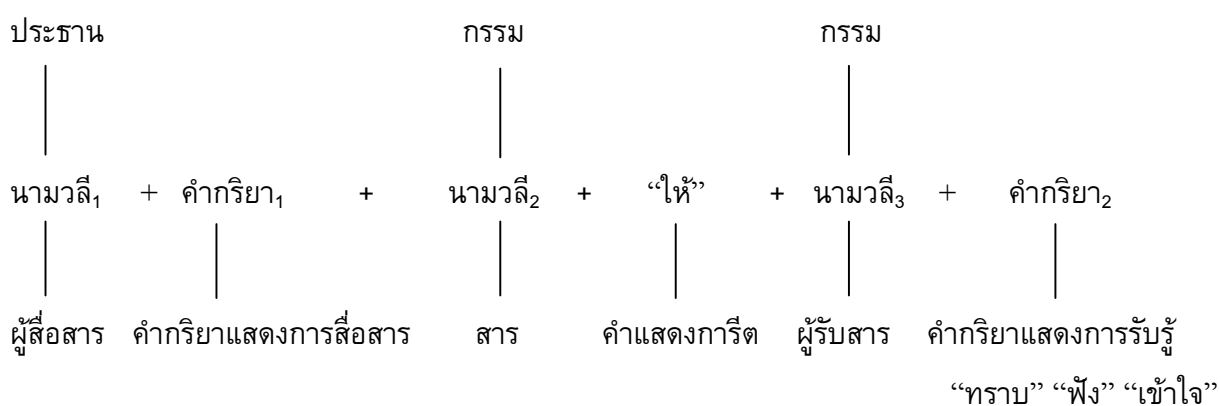
หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารที่มีคำว่า “ให้” เป็นคำแสดงผู้รับสารแสดง ความหมายเชิงปริธานของการสื่อสารไปให้ผู้ใดผู้หนึ่งในลักษณะของการถ่ายทอดข้อความ หรือเนื้อหาไปให้ผู้รับสาร โดยผู้รับสารจะเป็นผู้ครอบครองข้อความหรือสารที่ถูกส่งมาให้ใน

ขณะเดียวกันด้วย ความหมายเชิงปริธานนี้เป็นผลมาจากความหมายประจำคำของคำว่า “ให้” ในแง่มุมทางความหมายของการเป็นผู้ที่ได้ครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ดังตัวอย่างที่ (154) “ครูสอนภาษาจีนให้พิชามญช์” “ครู” ถ่ายทอดสาร “วิชาภาษาจีน” ไปให้ผู้รับสารคือ “พิชามญช์” ซึ่งเป็นทั้งผู้รับสารและเป็นผู้ครอบครองสาร กล่าวคือเป็นผู้มีความรู้ในสารคือภาษาจีนในเวลาเดียวกันด้วย

2) หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ให้” เป็นคำแสดงผู้รับสารที่อยู่ในรูปของหน่วยสร้างการิต (causative construction)

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารที่มีคำแสดงผู้รับสาร “ให้” ในรูปของหน่วยสร้างการิตแสดงด้วยผังภูมิโครงสร้างดังต่อไปนี้

ตัวอย่างประโยค

- (157) หมอจึงอยากถ่ายทอดความรู้สึกที่หมอมีกับคุณแม่ให้คุณผู้อ่านได้ทราบกัน
- (158) ศาลแจ้งคำสั่งดังกล่าวให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบ
- (159) เขาเล่าเรื่องปวดหัวให้ผมฟัง
- (160) นายสิงห์โตเล่าประวัติศาสตร์ให้ชาวบ้านฟัง
- (161) เดี่ยวฉันจะอธิบายงานใหม่ให้เธอฟัง
- (162) ฉันรีบอธิบายความจริงให้เอ็กซ์เข้าใจ

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

จากผังภูมิโครงสร้างข้างต้น ผู้สื่อสารซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₁ ในตำแหน่งประธานของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นผู้สื่อสาร โดยส่วนใหญ่พบว่าเป็นสิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์ เช่น “เขา” “นายสิงห์โต” ในตัวอย่างที่ (159) และ (160) นอกจากนี้ยังพบว่าผู้สื่อสารอาจเป็นองค์กรที่มีมนุษย์รวมอยู่ด้วยก็ได้ เช่น “ศาล” ในตัวอย่างที่ (158)

สารซึ่งปรากฏอยู่ในรูปของนามวลี₂ ในตำแหน่งกรรมของคำกริยา “เล่า” ของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งไม่มีชีวิตประเภทนามธรรม เช่น “ความรู้สึก” “คำสั่ง” ในตัวอย่างที่ (157) และ (158)

ผู้รับสารซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₃ ในตำแหน่งของกรรมของคำแสดงการিত “ให้” ของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นผู้มีอำนาจรับผิดชอบต่อสารที่เป็นสิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์ เช่น “คุณผู้อ่าน” “เจ้าพนักงานบังคับคดี” ในตัวอย่างที่ (157) และ (158)

คำกริยาที่ปรากฏในหน่วยสร้างนี้ประกอบไปด้วยคำกริยาสองส่วนคือส่วนที่แสดงการสื่อสาร ได้แก่ “ถ่ายทอด” “แจ้ง” “เล่า” และ “อธิบาย” และส่วนที่แสดงผลลัพธ์ของการสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ซึ่งปรากฏในตำแหน่งสุดท้ายหลังผู้รับสารได้แก่คำกริยาแสดงการรับรู้ “ทราบ” “ฟัง” และ “เข้าใจ”

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารประเภทนี้มีรูปแสดงทางวากยสัมพันธ์เป็นหน่วยสร้างที่เรียกว่า “หน่วยสร้างการิต” ซึ่งได้แก่รูปภาษาที่แสดงเหตุการณ์ซึ่งมีการกระทำอย่างหนึ่ง (เรียกว่าเหตุการณ์เหตุ) อันก่อให้เกิดผลอย่างหนึ่ง (เรียกว่าเหตุการณ์ผล) เช่น

(163) เขาผลักรูปปั้นล้ม

(วิภาส, 2542: 1-2; หนึ่งหทัย, 2548: 1)

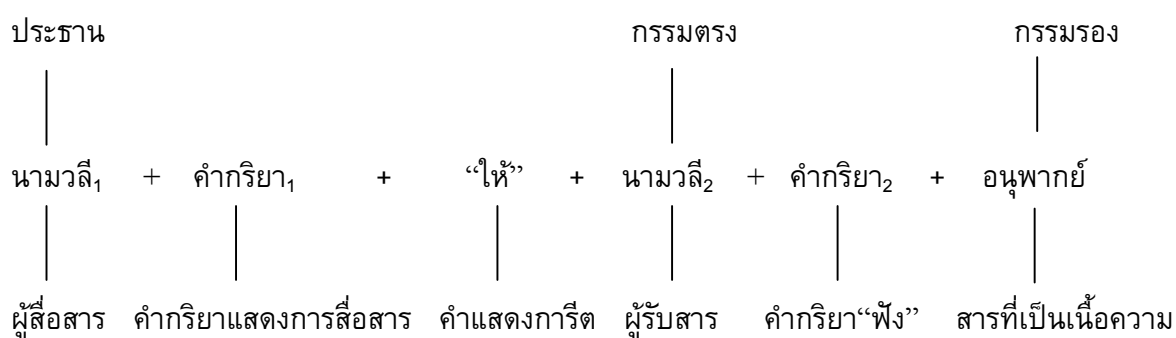
จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าเหตุการณ์ “เขาผลักรูปปั้นล้ม” ประกอบไปด้วยเหตุการณ์ย่อยสองส่วนคือเหตุการณ์เหตุ “เขาผลักรูปปั้น” และเหตุการณ์ผลที่เกิดจากการผลักรูปปั้น “รูปปั้นล้ม” (วิภาส, 2542: 1-2; หนึ่งหทัย, 2548: 1) เช่นเดียวกันนี้ หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารในรูปแบบหน่วยสร้างการิตจะแสดงเหตุการณ์ก่อเหตุเพื่อยังผลลัพธ์อย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะเดียวกัน โดยมีคำว่า “ให้” เป็นคำแสดงการิตที่แสดงความหมายของการที่ผู้ก่อเหตุจงใจไม่ทำอะไร

ที่เป็นการขัดขวางการเกิดขึ้นของเหตุการณ์ผล (วิภาส, 2542: 76) เช่นในตัวอย่างที่ (160) เหตุการณ์ “นายสิงห์โตเล่าประวัติศาสตร์ให้ชาวบ้านฟัง” ประกอบไปด้วยเหตุการณ์ย่อยสองส่วน คือเหตุการณ์เหตุที่ “นายสิงห์โต” กระทำการสื่อสาร “ประวัติศาสตร์” และเหตุการณ์ผลที่ “ชาวบ้าน” ได้รับความรู้ “ประวัติศาสตร์” จากการฟัง ในเหตุการณ์นี้ ผู้ก่อเหตุ “นายสิงห์โต” ได้ถ่ายทอดสารและไม่ทำอะไรที่เป็นการขัดขวางการฟังของชาวบ้านซึ่งเป็นเหตุการณ์ผล ดังนั้นผลที่เกิดขึ้นคือชาวบ้านได้ฟังสารที่ถูกถ่ายทอดออกมาจาก “นายสิงห์โต” เป็นต้น

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารแบบหน่วยสร้างการิตนี้แสดงความหมายเชิงปริธาน การถ่ายทอดข้อความหรือคำพูดไปให้ผู้รับสารรับรู้ผ่านการทราบ ฟัง และเข้าใจ ในขณะเดียวกันผู้รับสารก็เป็นผู้ครอบครองข้อความหรือสารที่ถูกส่งมาให้ด้วย เช่นตัวอย่างที่ (158) “ศาลแจ้งคำสั่งดังกล่าวให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบ” ผู้สื่อสาร “ศาล” ถ่ายโอน “คำสั่งดังกล่าว” ซึ่งเป็นคำพูดไปให้ผู้รับสาร “เจ้าพนักงานบังคับคดี” เพื่อให้ผู้รับสารรับทราบและนำไปดำเนินการต่อ โดยผู้รับสารจะมีสถานะเป็นทั้งผู้รับสารและผู้ที่ได้รับการครอบครองสารที่ถูกถ่ายโอนมาจากการรับทราบในเวลาเดียวกันด้วย

3) หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ให้” เป็นคำแสดงผู้รับสารที่อยู่ในรูปของหน่วยสร้างการิต (causative construction) ที่ตามด้วยอนุพากย์บอกเนื้อความ

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารที่มีคำแสดงผู้รับสาร “ให้” ในรูปของหน่วยสร้างการิตที่ตามด้วยอนุพากย์แสดงด้วยผังภูมิโครงสร้างดังต่อไปนี้

ตัวอย่างประโยค

- (164) ดร. Phukan เล่าให้ผู้เขียนฟังว่าไถ่จะล้มลงตายเองเมื่อได้ยินเสียงมนต์
- (165) ท่านเคยเล่าให้ข้าพเจ้าฟังว่าคนอีสานไปทำงานนอกถิ่นในช่วงที่เป็นหนุ่มสาว
- (166) คุณบุศย์ สิมะเสถียร ทายาทของนายซิมเต็งสินเล่าให้ผู้เขียนฟังว่าต้นตระกูลเป็นชาวฮกเกี้ยน
- (167) แม่อธิบายให้น้าขวัญฟังว่าต้องดูแลผมอย่างไรบ้าง
- (168) เขาพยายามอธิบายให้เธอฟังหลายทีว่าเพลงดี ๆ มันเป็นอย่างไ
- (169) ท่านอธิบายให้ผมฟังว่ารัฐบาลภูฏานนำแนวคิดเรื่องความสุขมวลรวมประชาชาติของสมเด็จพระราชาธิบดีมาเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศ

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

จากผังภูมิโครงสร้างข้างต้น จะเห็นได้ว่าหน่วยสร้างประเภทนี้ประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์ซึ่งอยู่ในรูปของนามวลี 2 นามวลี ได้แก่ ผู้สื่อสารและผู้รับสาร ส่วนหน่วยร่วมเหตุการณ์อีกหนึ่งหน่วยจะปรากฏอยู่ในรูปของอนุพากย์แสดงเนื้อความในตำแหน่งสุดท้ายของประโยค โดยแต่ละส่วนมีรายละเอียดดังนี้

ผู้สื่อสารซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₁ ในตำแหน่งประธานของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นผู้สื่อสารที่เป็นสิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์ เช่น “ดร.Phukan” “คุณบุศย์ สิมะเสถียร” ในตัวอย่างที่ (164) และ (166)

ผู้รับสารซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₂ ในตำแหน่งกรรมตรงของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับสารที่เป็นสิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์ เช่น “ผู้เขียน” “ข้าพเจ้า” ในตัวอย่างที่ (164) และ (165)

สารซึ่งปรากฏในรูปของอนุพากย์บอกเนื้อความ หลังหน่วยนำอนุพากย์เติมเต็ม “ว่า” ในตำแหน่งกรรมรองของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งนามธรรมที่เป็นเนื้อความ เช่น “ว่าไถ่จะล้มลงตายเองเมื่อได้ยินเสียงมนต์” ในตัวอย่างที่ (164)

คำกริยาที่ปรากฏในหน่วยสร้างนี้มีคำกริยา 2 กลุ่มคำได้แก่ กลุ่มคำกริยาแสดงการสื่อสาร และกลุ่มคำกริยาแสดงการรับรู้ โดยคำกริยาแสดงการสื่อสารปรากฏในตำแหน่งหลังนามวลีผู้สื่อสาร ส่วนคำกริยาแสดงการรับรู้ปรากฏในตำแหน่งหลังนามวลีผู้รับสาร

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารที่มีคำว่า “ให้” เป็นคำแสดงผู้รับสารที่ตามด้วยอนุภาคย์บอกเนื้อความนี้ มีรูปแสดงทางวากยสัมพันธ์เป็นหน่วยสร้างการิตเช่นเดียวกับหน่วยสร้าง 2) ข้างต้น อย่างไรก็ตาม หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารประเภทนี้จะแสดงโครงสร้างภายในของหน่วยสร้างการิตแตกต่างออกไปจากที่อภิปรายไว้ใน 2) กล่าวคือ หน่วยรวมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นสารจะปรากฏในตำแหน่งหลังคำกริยาแสดงผลในรูปของอนุภาคย์บอกเนื้อความเนื่องจากปัจจัยด้านความหนักทางวากยสัมพันธ์ที่ได้อภิปรายไว้ใน 3.2.1.1 ที่ส่งผลต่อการประมวลผลของผู้ใช้ภาษา โดยหากในตำแหน่งกรรมตรงเป็นหน่วยที่มีความหนักมากอย่างอนุภาคย์แล้ว ผู้ใช้ภาษาจะไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลในตำแหน่งกรรมรองในส่วนของนามวลีที่แสดงผู้รับสารได้ เนื่องจากไม่สามารถประมวลความรวมของประโยคได้อย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้สารซึ่งปรากฏในรูปของอนุภาคย์จึงต้องปรากฏในตำแหน่งท้ายสุดของประโยคเสมอ

เช่นเดียวกันนี้ หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารไปให้ผู้ใดผู้หนึ่งประเภทนี้จะแสดงเหตุการณ์ก่อเหตุเพื่อยังผลลัพท์อย่างใดอย่างหนึ่งโดยมีคำว่า “ให้” เป็นคำแสดงการิตที่แสดง ความหมายของการที่ผู้ก่อเหตุตั้งใจไม่ทำอะไรที่เป็นการขัดขวางการเกิดขึ้นของเหตุการณ์ผลในลักษณะเดียวกับ 2.2 โดยหน่วยสร้างจะประกอบไปด้วยโครงสร้างเหตุการณ์สองส่วน คือส่วนที่เป็น เหตุการณ์เหตุ และส่วนที่เป็นเหตุการณ์ผล เช่น ในตัวอย่างที่ (164) “ดร.Phukan เล่าให้ผู้เขียนฟังว่าไปจะล้มลงตายเองเมื่อได้ยินเสียงมนต์” ผู้สื่อสารและผู้ก่อเหตุ “ดร.Phukan” ได้ถ่ายทอดสาร “ว่าไปจะล้มลงตายเองเมื่อได้ยินเสียงมนต์” โดยไม่ขัดขวางการรับรู้และการครอบครองสารดังกล่าวของผู้รับสาร “ผู้เขียน” เหตุการณ์ผลคือ ผู้รับสารจึงได้ฟังและครอบครองสารที่ถูกถ่ายทอดมาให้ เป็นต้น

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารแบบหน่วยสร้างการิตที่ตามด้วยอนุภาคย์บอกเนื้อความนี้แสดงความหมายเชิงปริชานเช่นเดียวกับหน่วยสร้าง 1) และ 2) คือ เป็นการถ่ายทอดสารไปให้ผู้ใดผู้หนึ่งโดยผู้รับสารจะรับรู้และครอบครองสารนั้น ๆ ผ่านการฟัง แต่ภาพ

เหตุการณ์ที่แตกต่างจากหน่วยสร้างข้างต้นคือ ภาพของสารที่ถูกสื่อออกไปซึ่งอยู่ในลักษณะของเนื้อความที่ยาวและซับซ้อนกว่า ดังตัวอย่างที่ (167) “แม่ธิบายให้นาขวัญฟังว่าต้องดูแลผมอย่างไรบ้างผู้สื่อสาร” “แม่” ถ้ายทอดเนื้อความที่มีเนื้อหาซับซ้อน “ว่าต้องดูแลผมอย่างไรบ้าง” ไปให้ผู้รับสาร “นาขวัญ” ซึ่งเป็นผู้รับรู้และผู้ครอบครองเนื้อความดังกล่าวโดยการฟัง

4) หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ต่อ” เป็นคำแสดงผู้รับสาร

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารที่มีคำว่า “ต่อ” เป็นคำแสดงผู้รับสารประกอบด้วยหน่วยสร้างย่อย 2 หน่วยสร้างตามผังภูมิโครงสร้างดังต่อไปนี้

4.1) หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ต่อ” ปรากฏระหว่าง “สาร” และ “ผู้รับสาร”

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารที่มีคำแสดงผู้รับสาร “ต่อ” แบบแรกสามารถแสดงด้วยผังภูมิโครงสร้างได้ดังต่อไปนี้

ประธาน	กรรมตรง					กรรมรอง		
นามวลี ₁	+	คำกริยา	+	นามวลี ₂	+	“ต่อ”	+	นามวลี ₃
ผู้สื่อสาร		คำกริยา “แจ้ง”		สาร		คำแสดงผู้รับสาร		ผู้รับสาร

ตัวอย่างประโยค

- (170) ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดที่เลิกกิจการต้องแจ้งการเลิกกิจการเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน 15 วันนับแต่วันเลิกกิจการ
- (171) ผู้ทำสวนยางต้องแจ้งข้อมูลดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในประกาศ
- (172) ผู้ประกอบการผลิต นำเข้า หรือขายเครื่องมือแพทย์ต้องแจ้งรายการละเอียดต่อเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

จากผังภูมิโครงสร้างข้างต้น **ผู้สื่อสาร**ซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₁ ในตำแหน่งประธานของประโยคมืดบาททางความหมายเป็นผู้สื่อสารที่เป็นสิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์ เช่น “ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดที่เลิกกิจการ” “ผู้ทำสวนยาง” ในตัวอย่างที่ (170) และ (171)

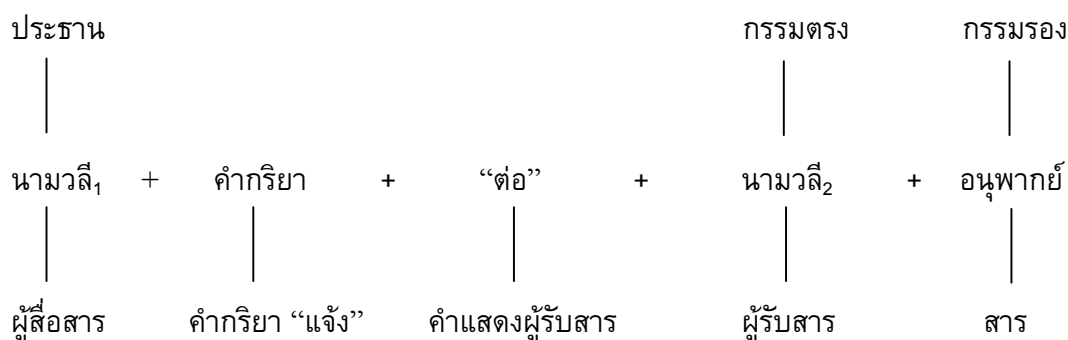
สารซึ่งปรากฏอยู่ในรูปของนามวลี₂ ในตำแหน่งกรรมตรงของประโยคมืดบาททางความหมายเป็นสิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งนามธรรม เช่น “การเลิกกิจการ” “ข้อมูลดังกล่าว” ในตัวอย่างที่ (170) และ (171)

ผู้รับสารซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₃ ในตำแหน่งกรรมรองของประโยคมืดบาททางความหมายเป็นผู้รับสารที่เป็นสิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์ที่เป็นเจ้าหน้าที่หรือผู้มีอำนาจเช่น “พนักงานเจ้าหน้าที่” ในตัวอย่างที่ (170)

หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ต่อ” เป็นคำแสดงผู้รับสารนี้จะแสดงความหมายเชิงปริธานของ **การสื่อสาร**ไปให้ผู้ใดผู้หนึ่งที่มีอำนาจรับผิดชอบ หรือเป็นผู้รับช่วงต่อ ในลักษณะที่มีการสัมผัสกันอย่างเป็นทางการระหว่างสารกับผู้รับสารเพื่อดำเนินการบางอย่างอันเป็นประโยชน์แก่ผู้ส่งสาร จากตัวอย่าง (170) – (172) จะเห็นได้ว่านามวลี₃ มีบทบาททางความหมายเป็นเจ้าหน้าที่ที่ต้องรับเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่แสดงโดยนามวลี₂ แล้วนำไปดำเนินการบางอย่างต่ออย่างเป็นทางการ เนื่องจากผู้รับสารไม่ใช่บุคคลที่เป็นเจ้าของสาร หรือได้ประโยชน์จากสารนั้นโดยตรง ดังนั้นคำว่า “ต่อ” จึงมีความหมายสอดคล้องกับบทบาทนี้ ดังตัวอย่างที่ (172) “ผู้ประกอบการผลิต นำเข้า หรือขายเครื่องมือแพทย์ต้องแจ้งรายการละเอียดต่อเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา” ผู้สื่อสาร “ผู้ประกอบการผลิต นำเข้า หรือขายเครื่องมือแพทย์” ได้ถ่ายทอดสารหรือข้อมูล “รายการละเอียด” ไปให้ผู้รับสาร “เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา” ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการนำสารดังกล่าวไปดำเนินการบางอย่างต่ออย่างเป็นทางการ

4.2) หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ต่อ” ปรากฏหน้า “ผู้รับสาร” และ “สาร”

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารที่มีคำแสดงผู้รับสาร “ต่อ” แบบที่สองสามารถแสดงด้วยผังภูมิโครงสร้างได้ดังต่อไปนี้

ตัวอย่างประโยค

(173) นางบุษบาแจ้งต่อที่ประชุมว่าสมาคมฯจะส่งเทียบเชิญให้นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภมาเป็นกรรมการจัดแข่งขันยกน้ำหนัก

(174) ประธานแจ้งต่อที่ประชุมว่าการเข้ามารับตำแหน่งนายกสมาคมฯก็เพื่อต้องการนำวงการว่ายน้ำของไทยกลับมายิ่งใหญ่อีกครั้ง

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

หน่วยสร้างประเภทนี้ประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์ซึ่งอยู่ในรูปของนามวลี 2 นามวลี ได้แก่ ผู้สื่อสารและผู้รับสาร

ผู้สื่อสารซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₁ ในตำแหน่งประธานของประโยคจะมีบทบาททางความหมายเป็นผู้สื่อสารที่เป็นสิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์ เช่น “นางบุษบา” “ประธาน” ในตัวอย่างที่ (173) และ (174)

ผู้รับสารซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₂ ในตำแหน่งกรรมตรงของประโยคจะมีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับสารที่เป็นสิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์ เช่น “ที่ประชุม” ในทั้งสองตัวอย่าง

ส่วนหน่วยร่วมเหตุการณ์อีกหนึ่งหน่วยจะปรากฏอยู่ในรูปของอนุพากย์แสดงเนื้อความในตำแหน่งหลังนามวลีผู้รับสาร โดยจะมีบทบาททางความหมายเป็นสารที่มีคุณสมบัติทางความหมายเป็นสิ่งนามธรรม เช่น “ว่าสมาคมฯจะส่งเทียบเชิญให้นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภมาเป็นกรรมการจัด

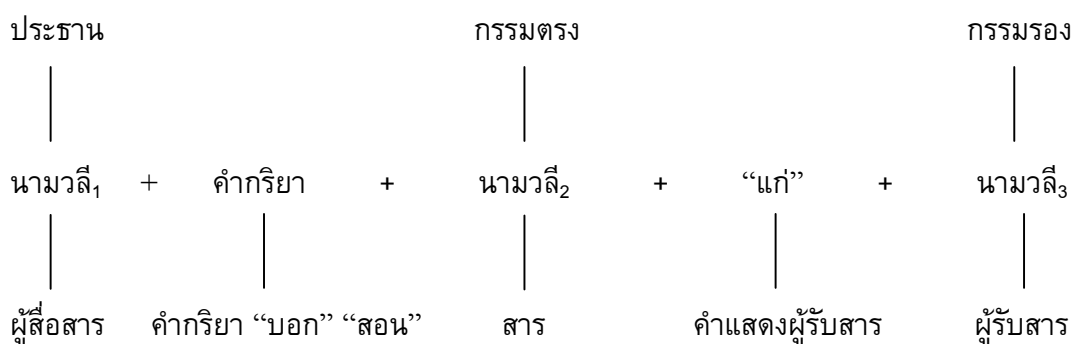

แข่งขันยกน้ำหนัก” ในตัวอย่างที่ (173) ด้วยเหตุที่สารเป็นอนุพากย์บอกเนื้อความ สารจึงปรากฏในตำแหน่งสุดท้ายของประโยคดังที่ได้อภิปรายไว้แล้วในหน่วยสร้างที่ 3)

หน่วยสร้างที่มีคำแสดงผู้รับสาร “ต่อ” มีความหมายเชิงปริธานเช่นเดียวกับหน่วยสร้างที่มีคำแสดงผู้รับ “ต่อ” แบบแรกคือ **การสื่อสารไปให้ผู้รับสารที่เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่โดยมีการสัมผัสกันระหว่างสารและผู้รับสาร จากนั้นผู้รับสารจะนำสารไปดำเนินการบางอย่างต่อ** อย่างไรก็ตามภาพเหตุการณ์ของหน่วยสร้างแบบนี้จะแตกต่างไปจากภาพเหตุการณ์ที่แสดงโดยหน่วยสร้าง 4.1) ตรงที่หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ประเภทนี้จะเน้นภาพของสารที่มีลักษณะเป็นเนื้อความและผู้รับสารที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงในรูปของวลิตายตัวที่ปรากฏร่วมกับคำกริยา “แจ้ง” คือ แจ้งต่อที่ประชุมดังแสดงให้เห็นในตัวอย่างที่ (173) และ (174)

5) หน่วยสร้างที่มีคำว่า “แก่” เป็นคำแสดงผู้รับสาร

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารไปให้ผู้ใดผู้หนึ่งที่มีคำว่า “แก่” เป็นคำแสดงผู้รับสารสามารถแสดงด้วยผังภูมิโครงสร้างดังต่อไปนี้

ตัวอย่างประโยค

(175) อาตมาก็จะไม่บอกเรื่องแก้วมณีแก่ท่าน

(176) คณะพระครูตั้งศีลธรรมแก่ผู้ชายชาวบ้าน

(177) แผ่นกระดาษสีเหลี่ยมผืนผ้าขนาดเล็กๆ ของตราไปรษณียากร 100 ปีนักเขียนไทย
บอกเรื่องราวแก่เราได้มากมาย

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

จากผังภูมิโครงสร้างข้างต้น **ผู้สื่อสาร**ที่อยู่ในรูปของนามวลี₁ ในตำแหน่งประธานของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นผู้สื่อสารที่มีคุณสมบัติทางความหมายเป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* ได้แก่ “อาตมา” “คณะพระชุดงค์” ในตัวอย่างที่ (175) และ (176) ผู้สื่อสารอีกลักษณะหนึ่งที่พบคือ **ผู้สื่อสารที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งรูปธรรม**ซึ่งพบเพียง 1 ตัวอย่างได้แก่ “แผ่นกระดาษสีเหลี่ยมผืนผ้าขนาดเล็กๆ ของตราไปรษณียากร 100 ปีนักเขียนไทย” ในตัวอย่างที่ (177)

สารที่ปรากฏในรูปของนามวลี₂ ในตำแหน่งกรรมตรงของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นสารหรือเนื้อหาสาระที่มีคุณสมบัติทางความหมายเป็น *สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งรูปธรรม* เช่น “เรื่องแก้วมณี” “ธรรม” ในตัวอย่างที่ (175) และ (176)

ผู้รับสารที่ปรากฏในรูปของนามวลี₃ ในตำแหน่งกรรมรองของประโยคมีคุณสมบัติทางความหมายเป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* เช่น “ท่าน” “ผู้ชายชาวบ้าน” ในตัวอย่างที่ (175) และ (176)

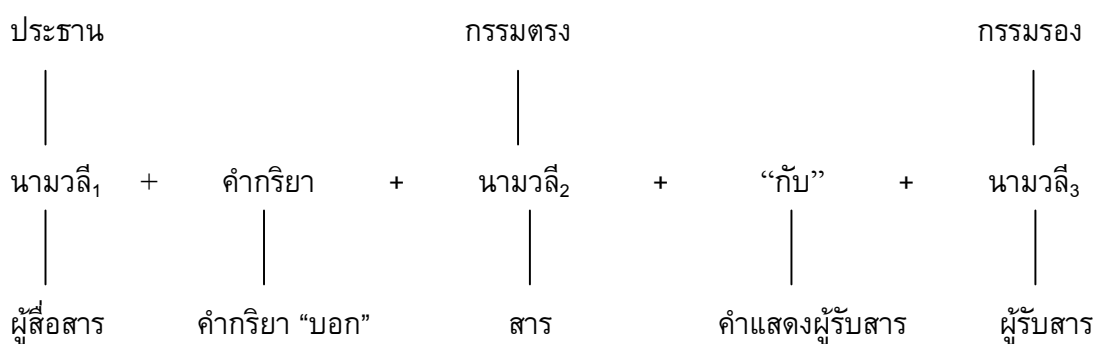
คำกริยาที่พบปรากฏในหน่วยสร้างนี้ ได้แก่ คำกริยา “บอก” และ “สอน”

หน่วยสร้างที่มีคำว่า “แก่” เป็นคำแสดงผู้รับสารแสดงความหมายเชิงปริธานของ *การถ่ายทอดความรู้หรือเนื้อหาสาระให้แก่ผู้รับสารที่มีสถานะต่ำกว่า* จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่านามวลี₃ ในหลายๆ ตัวอย่างจะมีสถานะต่ำกว่าผู้สื่อสาร เช่น นามวลี₃ “ผู้ชายชาวบ้าน” มีสถานะต่ำกว่านามวลีผู้สื่อสาร “คณะพระชุดงค์” ในตัวอย่างที่ (176) เป็นต้น หน่วยสร้างนี้เน้นภาพที่ผู้รับสารเป็นผู้ได้รับสิ่งที่ถูกถ่ายทอดมาให้ เนื่องจากคำว่า “แก่” มีความหมายประจำคำของการแสดงผู้รับดังที่ได้อภิปรายไว้ใน 3.2.1.2 ข้อ 1.2) จากตัวอย่างที่ (176) “คณะพระชุดงค์สอนธรรมแก่ผู้ชายชาวบ้าน” ที่ผู้สื่อสาร “คณะพระชุดงค์” ถ่ายทอดสาร “ธรรมะ” ซึ่งเป็นความรู้ไปให้ผู้รับสาร “ผู้ชายชาวบ้าน” โดยผู้รับสารที่มีสถานะต่ำกว่าผู้สื่อสารมีบทบาทเป็นทั้งผู้รับสารและผู้ครอบครองสารที่ถูกถ่ายทอดมาในเวลาเดียวกันด้วย ข้อสังเกตที่น่าสนใจคือหน่วยสร้างที่มีคำว่า “แก่” นี้มักปรากฏใน

ปริบทที่เป็นทางการโดยเฉพาะงานประเพณีศาสนาและสารคดีมากกว่าปริบทอื่นๆ ดังนั้นความหมายเชิงปริชานดังกล่าวมาแล้วจึงสอดคล้องกับการปรากฏที่จำกัดนี้ด้วย

6) หน่วยสร้างที่มีคำว่า “กับ” เป็นคำแสดงผู้รับสาร

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารที่มีคำว่า “กับ” เป็นคำแสดงผู้รับสารสามารถแสดงด้วยผังภูมิโครงสร้างได้ 2 แบบดังต่อไปนี้

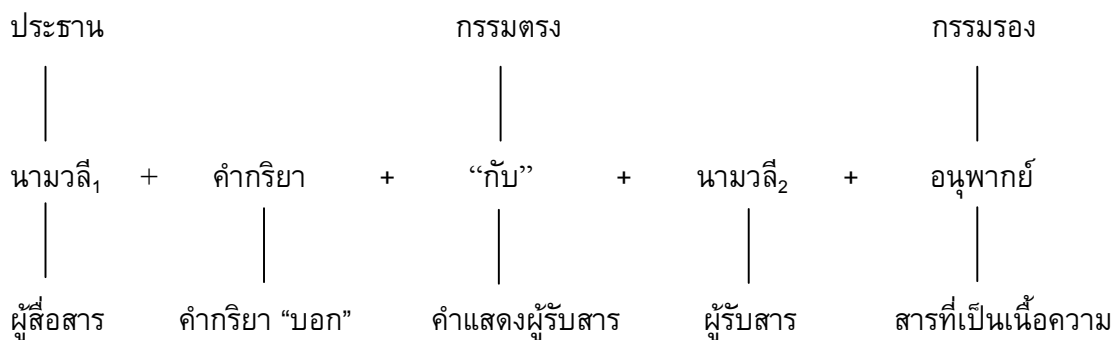
ตัวอย่างประโยค

(178) ทิพกฤตอยากบอกบางสิ่งกับเพื่อนใจจะขาด

(179) ผมต้องบอกความจริงกับเธอก่อน

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

หรือ

ตัวอย่างประโยค

(180) คุณปู่ยังหันมาบอกกับคุณย่ากันว่าไอ้พวกนี้มันจะทำอะไร ผมก็ไม่รู้ละ

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

จากผังภูมิโครงสร้างดังกล่าว **ผู้สื่อสาร**ซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₁ ในตำแหน่งประธานของประโยคมีคุณสมบัติทางความหมายเป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* เช่น “ทิพกฤตา” “ผม” ในตัวอย่างที่ (178) และ (179)

สารซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₂ ในแบบที่หนึ่ง และเป็นอนุภาคยืมในแบบที่สองมีบทบาททางความหมายเป็นได้ทั้งเรื่องราวและเนื้อความที่เป็น *สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งนามธรรม* เช่น “ความจริง” ซึ่งเป็นสารในตัวอย่างที่ (179) “ว่าไอ้พวกนี้มันจะทำอะไร ผมก็ไม่รู้ละ” ซึ่งเป็นเนื้อความที่ปรากฏหลังคำว่า “ว่า” ในตัวอย่างที่ (180) ตำแหน่งการปรากฏของสารในประโยคขึ้นอยู่กับความหนักทางวากยสัมพันธ์ของรูปภาษา โดยหน่วยร่วมที่มีความหนักทางวากยสัมพันธ์สูงจะปรากฏในตำแหน่งท้ายสุดของประโยคดังที่ได้อภิปรายไว้แล้วในหน่วยสร้างที่ 3) ข้างต้น

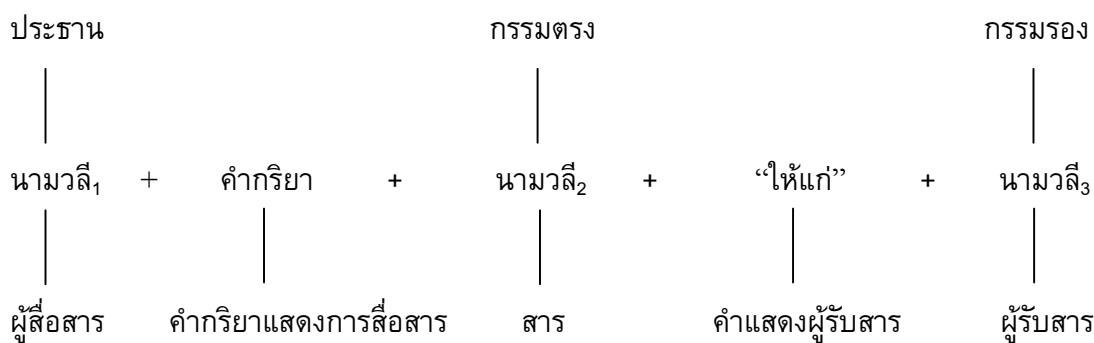
ผู้รับสารซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₃ ในแบบที่หนึ่ง และนามวลี₂ ในแบบที่สองมีคุณสมบัติทางความหมายเป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* เช่น “เพื่อน” “คุณย่านิจ” ในตัวอย่างที่ (178) และ (180)

คำกริยาที่ปรากฏในหน่วยสร้างนี้มีเพียงหนึ่งคำคือคำกริยา “บอก”

หน่วยสร้างที่มีคำว่า “กับ” เป็นคำแสดงผู้รับสารนี้แสดงความหมายเชิงปริธานของ **การสื่อสารในลักษณะที่ผู้รับสารถูกสร้างมโนทัศน์ให้เป็นเหมือนกับผู้ร่วมกระทำกับผู้สื่อสาร โดยทั้งสองมีสถานะไม่แตกต่างกัน** เช่น ตัวอย่างที่ (178) “ทิพกฤตาอยากบอกบางสิ่งกับเพื่อนใจจะขาด” ผู้สื่อสาร “ทิพกฤตา” ถ่ายทอดสาร “บางสิ่ง” ไปให้ผู้รับสาร “เพื่อน” ซึ่งถูกสร้างมโนทัศน์ให้เป็นผู้ร่วมกระทำกับผู้สื่อสารโดยทั้งสองคนไม่ได้มีสถานะที่ต่ำหรือสูงกว่ากัน ภาพเหตุการณ์เช่นนี้เป็นผลมาจากความหมายประจำคำของคำว่า “กับ” ที่แสดงความหมายของการมีส่วนร่วมกระทำในเหตุการณ์

7) หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ให้แก่” เป็นคำแสดงผู้รับสาร

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารที่มีคำว่า “ให้แก่” เป็นคำแสดงผู้รับสาร มีผังภูมิโครงสร้างดังต่อไปนี้

ตัวอย่างประโยค

- (181) กรมฯ จะถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรต้นแบบ
- (182) อาทิตย์ถ่ายทอดวิชาเป่าแก้วให้แก่เพื่อนร่วมหมู่บ้านอย่างไม่ปิดบังอำพราง
- (183) ส่วนหลวงสรสิทธิ์ยานุการก็สอนภาษาญี่ปุ่นให้แก่นายทหารหนุ่มๆ
- (184) เราสามารถสอนวิชาต่างๆ ซึ่งจะเป็นวิชาอะไรก็ได้ที่ได้ผลดีให้แก่เด็กที่อยู่ในชั้นพัฒนาการใดก็ได้

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

จากผังภูมิข้างต้น ผู้สื่อสารที่ปรากฏในรูปของนามวลี₁ ในตำแหน่งประธานของประโยคมีคุณสมบัติทางความหมายเป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* เช่น “อาทิตย์” “หลวงสรสิทธิ์ยานุการ” ในตัวอย่างที่ (182) และ (183) คุณสมบัติอีกลักษณะหนึ่งของผู้สื่อสารที่พบคือ ผู้สื่อสารที่เป็น *องค์กรที่มีมนุษย์รวมอยู่ด้วย* ได้แก่ “กรมฯ” ในตัวอย่างที่ (181)

สารที่ปรากฏในรูปของนามวลี₂ ในตำแหน่งกรรมตรงของประโยคมีบทบาททางความหมาย เป็นความรู้หรือเนื้อหาสาระที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งนามธรรม เช่น “วิชาเป่าแก้ว” “ภาษาญี่ปุ่น” ในตัวอย่างที่ (182) และ (183)

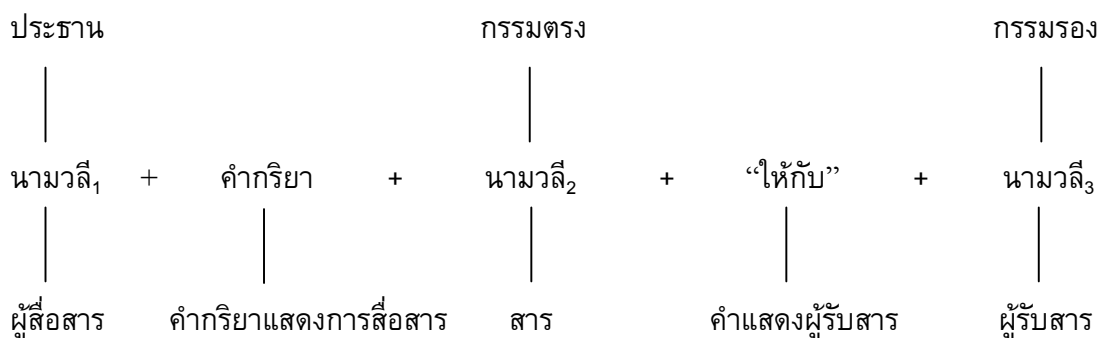
ผู้รับสารที่ปรากฏในรูปของนามวลี₃ ในตำแหน่งกรรมรองของประโยคมีคุณสมบัติทางความหมายเป็นสิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์ เช่น “เกษตรกรต้นแบบ” “เพื่อนร่วมหมู่บ้าน” ในตัวอย่างที่ (181) และ (182)

คำกริยาที่ปรากฏในหน่วยสร้างนี้มี 2 คำได้แก่ คำกริยา “ถ่ายทอด” และ “สอน”

หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ให้แก้” เป็นคำแสดงผู้รับสารนี้แสดงความหมายเชิงปริธานของ *การสื่อสารไปให้ผู้ใดผู้หนึ่งในลักษณะที่เห็นบทบาทของการเป็นผู้รับสาร* บทบาทที่ถูกเน้นนี้เป็นผลมาจากความหมายประจำคำของคำว่า “ให้” และคำว่า “แก้” ที่เมื่อทั้งสองคำปรากฏร่วมกันเป็นคำแสดงผู้รับสาร คำว่า “แก้” จะเน้นแง่มุมทางความหมายในส่วนของผู้รับที่เป็นมนุษย์ของคำว่า “ให้” เช่น ในตัวอย่างที่ (182) “อาทิตย์ถ่ายทอดวิชาเป่าแก้วให้แก้เพื่อนร่วมหมู่บ้านอย่างไม่ปิดบังอำพราง” ผู้สื่อสาร “อาทิตย์” ได้ถ่ายทอดสารซึ่งเป็นความรู้ “วิชาเป่าแก้ว” ไปให้ผู้รับสารที่เป็นมนุษย์ “เพื่อนร่วมหมู่บ้าน”

8) หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ให้กับ” เป็นคำแสดงผู้รับสาร

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารไปให้ผู้ใดผู้หนึ่งที่มีคำว่า “ให้กับ” เป็นคำแสดงผู้รับสาร มีผังภูมิโครงสร้างดังต่อไปนี้

ตัวอย่างประโยค

- (185) หญิงสาวหวังเพียงจะถ่ายทอดความสดชื่นไปให้กับเขาได้บ้าง
- (186) เธอบอกรายละเอียดของเส้นทางไปบ้านให้กับคนข้างๆ เรียบร้อย
- (187) นางพิบจะสอนวิชาทำทองให้กับทุกคน
- (188) ผมจะสอนวิธีคิดให้กับเขา
- (189) หมอบานสอนความรู้ให้กับเตี้ยงและเล็ด

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

จากผังภูมิโครงสร้างข้างต้น ผู้สื่อสารซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₁ ในตำแหน่งประธานของประโยคมีคุณสมบัติทางความหมายเป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* เช่น “หญิงสาว” “เธอ” ในตัวอย่างที่ (185) และ (186)

สารที่ปรากฏในรูปของนามวลี₂ ในตำแหน่งกรรมตรงของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นความรู้หรือเนื้อหาสาระที่เป็น *สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งนามธรรม* เช่น “วิชาทำทอง” “วิธีคิด” ในตัวอย่างที่ (187) และ (188)

ผู้รับสารที่ปรากฏในรูปของนามวลี₃ ในตำแหน่งกรรมรองของประโยคมีคุณสมบัติทางความหมายเป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* เช่น “เขา” “คนข้างๆ” ในตัวอย่างที่ (185) และ (186)

คำกริยาที่ปรากฏในหน่วยสร้างนี้มี 2 คำได้แก่ คำกริยา “ถ่ายทอด” และ “สอน”

หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ให้กับ” เป็นคำแสดงผู้รับสารนี้แสดงความหมายเชิงปริธานของ *การสื่อสารไปให้ผู้ใดผู้หนึ่งในลักษณะที่เน้นบทบาทของการเป็นผู้ร่วมกระทำ* ภาพเหตุการณ์ที่เน้นบทบาทการเป็นผู้ร่วมกระทำ การถ่ายทอดสารมากกว่าเป็นผู้รับสารนี้เป็นผลมาจากความหมายประจำคำของคำว่า “ให้” และคำว่า “กับ” โดยคำว่า “กับ” จะทำหน้าที่เน้นแง่มุมทางความหมายของคำว่า “ให้” ในส่วนของการกระทำร่วมกันของมนุษย์สองคนที่เป็นผู้ให้และผู้รับให้เด่นชัดขึ้น ดังตัวอย่างที่ (189) “หมอบานสอนความรู้ให้กับเตี้ยงและเล็ด” ผู้สื่อสาร “หมอบาน” ได้

ถ่ายทอดสาร “ความรู้” ไปให้ “เตี้ยงและเล็ด” ซึ่งมีบทบาทเป็นทั้งผู้รับสารและเป็นผู้ร่วมกระทำการถ่ายทอดสารดังกล่าวกับผู้สื่อสารในขณะเดียวกัน

สรุปหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสาร

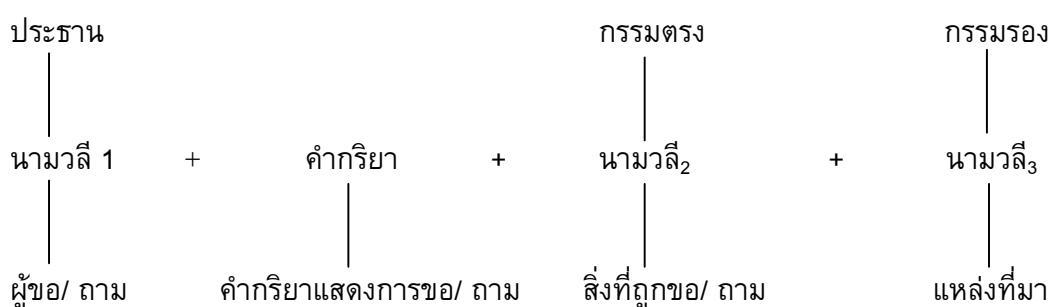
หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารสามารถแสดงรูปภาพที่สะท้อนให้เห็นความหมายเชิงปริชานและภาพเหตุการณ์ที่เน้นแง่มุมทางความหมายที่แตกต่างกัน จากผลการวิเคราะห์จะเห็นได้ว่า หน่วยสร้างประเภทนี้มีลักษณะพิเศษในแง่ที่หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่เป็นสารสามารถเป็นได้ทั้งนามวลีและอนุพากย์ โดยสารทั้งสองลักษณะนี้มีผลต่อการปรากฏรูปภาพ กล่าวคือหากสารเป็นนามวลี สารจะปรากฏในตำแหน่งหลังคำกริยาและหน้านามวลีแสดงผู้รับสาร แต่หากสารเป็นอนุพากย์ สารจะปรากฏในตำแหน่งสุดท้ายของประโยคซึ่งอยู่หลังนามวลีแสดงผู้รับสารดังที่ได้อภิปรายโดยละเอียดในข้างต้น

3.2.4 หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การขอการครอบครอง

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การขอการครอบครองสามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ตามการปรากฏของคำแสดงนามวลี₃ ได้ดังนี้

3.2.4.1 หน่วยสร้างที่ไม่มีคำแสดงนามวลี₃

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การขอการครอบครองประเภทที่ไม่มีคำแสดงนามวลี₃ สามารถแสดงรูปภาพวากยสัมพันธ์ในลักษณะของหน่วยสร้างกรรมคู่ โดยนามวลีที่มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกขอหรือข้อมูลที่ถูกถามจะอยู่ในตำแหน่งติดกับคำกริยา และมีนามวลีที่มีบทบาททางความหมายเป็นเป้าหมายหรือแหล่งที่มาปรากฏถัดจากนามวลีสิ่งที่ถูกขอหรือข้อมูลที่ถูกถาม หน่วยสร้างดังกล่าวสามารถแสดงด้วยผังภูมิโครงสร้างได้ดังนี้

ตัวอย่างประโยค

- (190) นางพรทิวา นาคาศัย รมว.พาณิชย์ได้ขอความร่วมมือผู้ประกอบการ
- (191) วายุกงกลับไปขอเงินพ่อแม่
- (192) ฤจะไปขอความรักใคร่บางคนที่ย่างแสน
- (193) ผมซักประวัติเธอ
- (194) วโรรสถามความเห็นเจ้านาย
- (195) ดิฉันอยากจะถามอะไรพ่อกำนันหน่อยเดียว

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

โครงสร้างผังภูมิข้างต้นประกอบด้วยนามวลีจำนวน 3 หน่วยซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ขอ/ ถาม สิ่งที่ถูกขอ/ ถาม และแหล่งที่มา และคำกริยาแสดงการขอ/ ถาม โดยผู้วิจัยจะอธิบายคุณสมบัติของแต่ละองค์ประกอบดังต่อไปนี้

ผู้ขอ/ ถาม ซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₁ ในตำแหน่งประธานของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นผู้ขอการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือผู้ถามข้อมูลจากผู้ใดผู้หนึ่งด้วยความจงใจ คุณสมบัติทางความหมายของผู้ขอการครอบครอง/ผู้ถามข้อมูลที่พบคือ เป็นสิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์ เช่น “นางพรทิวา นาคาศัย รมว.พาณิชย์” “วายุกง” ในตัวอย่างที่ (190) และ (191)

สิ่งที่ถูกขอ/ ถาม ซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₂ ในตำแหน่งกรรมตรงของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกขอหรือข้อมูลที่ถูกถามจากผู้ใดผู้หนึ่ง โดยส่วนใหญ่มีคุณสมบัติทางความหมายเป็นสิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งนามธรรม เช่น “ความรัก” “ความเห็น” ในตัวอย่างที่ (192) และ (194) คุณสมบัติอีกลักษณะหนึ่งของสิ่งที่ถูกขอซึ่งพบเพียง 1 ตัวอย่างคือ เป็นสิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งรูปธรรม ได้แก่ “เงิน” ในตัวอย่างที่ (191)

แหล่งที่มาซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₃ ในตำแหน่งกรรมรองมีบทบาททางความหมายเป็นแหล่งที่มาของสิ่งที่ถูกขอการครอบครองหรือข้อมูลที่ถูกถาม โดยพบว่ามีคุณสมบัติทางความหมายเป็นสิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์ เช่น “ผู้ประกอบการ” “พ่อแม่” ในตัวอย่างที่ (190) และ (191)

คำกริยาแสดงการขอ/ถามที่ปรากฏในหน่วยสร้างประเภทนี้ได้แก่ คำกริยา “ขอ” “ซัก” “ถาม”

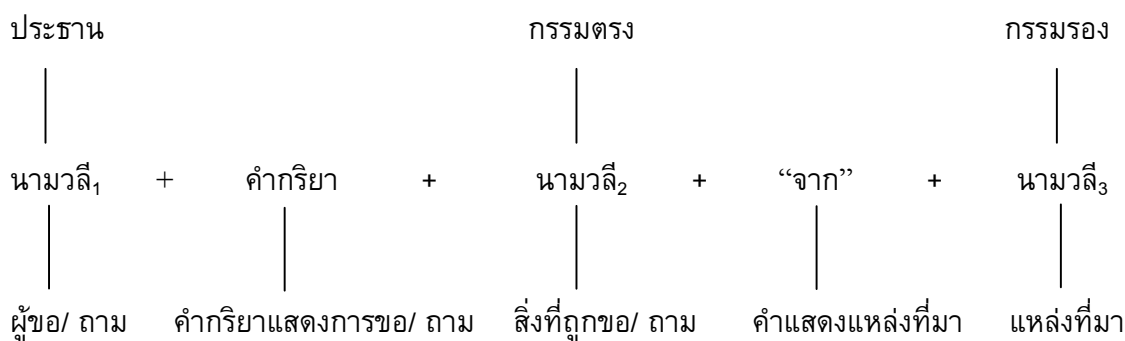
หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การขอการครอบครองแสดงความหมายเชิงปริชาณของการขอการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือมุ่งถามไปที่ผู้ใดผู้หนึ่งซึ่งเป็นเป้าหมายที่ได้ครอบครองกรรมสิทธิ์ของสิ่งที่ถูกขอหรือถาม สาเหตุที่นามวลี₃ มีบทบาทเป็นเป้าหมายของการกระทำ มิใช่แหล่งที่มาใน หน่วยสร้างนี้ เนื่องจากโครงสร้างแบบกรรมคู่ที่มีกรรมตรงเป็นสิ่งที่ถูกขอหรือข้อมูลที่ถูกถาม และกรรมรองเป็นแหล่งที่มาของหน่วยสร้างนี้ถูกวิเคราะห์ใหม่ให้มีโครงสร้างแบบกรรมเดี่ยวโดยนามวลี₂ ที่มีคุณสมบัติเป็นคำน้อยพยางค์ เสียงสั้นจะถูกกลืนเป็นส่วนหนึ่งของคำกริยา ทำให้นามวลี₃ กลายเป็นกรรมเพียงตัวเดียว (ดังที่ได้อภิปรายไว้ใน 3.2.1.1) และมีบทบาททางความหมายใหม่ จากแหล่งที่มาของสิ่งที่ถูกขอ หรือสิ่งที่ถูกถาม ไปเป็นเป้าหมายของการกระทำตามโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ที่เปลี่ยนไป เช่น ตัวอย่างที่ (193) “ผมซักประวัติเธอ” นามวลี₃ “เธอ” กลายเป็นกรรมเพียงตัวเดียวที่มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับคำกริยา และมีบทบาททางความหมายเป็นเป้าหมายของการกระทำ เนื่องจากนามวลี₂ “ประวัติ” ถูกกลืนเป็นส่วนหนึ่งของคำกริยา “ซัก”

3.2.4.2 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงนามวลี₃

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การขอการครอบครองประเภทที่มีคำแสดงนามวลี₃ ประกอบด้วยหน่วยสร้างที่มีคำแสดงนามวลี₃ “จาก” และ หน่วยสร้างที่มีคำแสดงนามวลี₃ “ถึง” โดยผู้วิจัยจะอภิปรายแต่ละหน่วยสร้างโดยแสดงผังภูมิโครงสร้างแยกจากกัน เนื่องจากทั้งสองหน่วยสร้างแสดงรูปทางวากยสัมพันธ์แตกต่างกันดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) หน่วยสร้างที่มีคำว่า “จาก” เป็นคำแสดงแหล่งที่มา

หน่วยสร้างประเภทที่มีคำแสดงนามวลี 3 เป็นคำว่า “จาก” แสดงรูปทางวากยสัมพันธ์ซึ่งแสดงได้ด้วยผังภูมิโครงสร้างต่อไปนี้

ตัวอย่างประโยค

- (196) พระยาพหลฯ ได้ซักถามข้อความต่างๆ จากนายประยูรภมรมนตรี
- (197) เธอถามความจริงจากลูกสาว
- (198) ผมโทรไปถามข่าวเขาจากเพื่อนผม
- (199) เธอขอมะนาวจากครีวที่กำลังวุ่นวาย
- (200) กลุ่มธุรกิจพลังงานได้ขอความร่วมมือจากกรมศุลกากรในการดำเนินการตรวจสอบ

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

โครงสร้างผังภูมิข้างต้นประกอบด้วยนามวลีจำนวน 3 นามวลีซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ขอการครอบครอง/ ผู้ถามข้อมูล สิ่งที่ถูกขอ/ ข้อมูลที่ถูกถาม และแหล่งที่มา คำกริยาแสดงการขอการครอบครอง และคำแสดงแหล่งที่มา โดยผู้วิจัยจะอธิบายคุณสมบัติของแต่ละองค์ประกอบดังต่อไปนี้

ผู้ขอ/ ถาม ซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₁ ในตำแหน่งประธานของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นผู้ขอการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือผู้ถามข้อมูลจากผู้ใดผู้หนึ่งด้วยความจงใจ โดย

มีคุณสมบัติทางความหมายเป็น*สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* เช่น “พระยาพหลฯ” “เธอ” ในตัวอย่างที่ (196) และ (197) จากข้อมูล พบผู้ขอ/ ถ้ามอีกหนึ่งลักษณะคือ *สิ่งมีชีวิตประเภทองค์กรที่มีมนุษย์รวมอยู่ด้วย* เช่น “กลุ่มธุรกิจพลังงาน” ในตัวอย่างที่ (200)

สิ่งที่ถูกขอ/ ถ้ามซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₂ ในตำแหน่งกรรมตรงของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกขอหรือข้อมูลที่ถูกถามจากผู้ใดคนหนึ่ง โดยส่วนใหญ่มีคุณสมบัติทางความหมายเป็น*สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งนามธรรม* เช่น “ความจริง” “ความร่วมมือ” ในตัวอย่างที่ (197) และ (200) **สิ่งที่ถูกขอ/ ถ้าม**ที่มีคุณสมบัติทางความหมายเป็น*สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งรูปธรรม* พบปรากฏเช่นกัน แต่พบเป็นส่วนน้อยในหน่วยสร้างประเภทนี้ เช่น “มะนาว” ในตัวอย่างที่ (199)

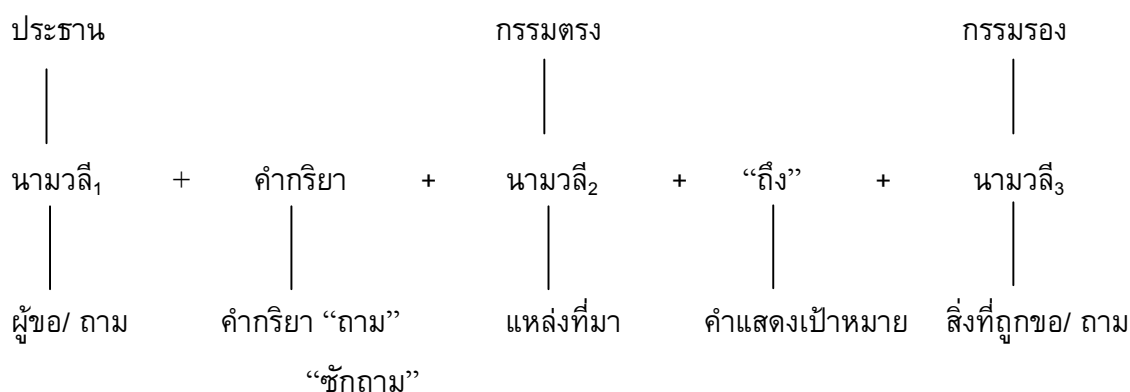
แหล่งที่มาซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₃ ในตำแหน่งกรรมรองมีบทบาททางความหมายเป็นแหล่งที่มาของสิ่งที่ถูกขอการครอบครองหรือข้อมูลที่ถูกที่มีคุณสมบัติทางความหมายสองลักษณะคือ เป็น*สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* เช่น “นายประยูรภมรมนตรี” “ลูกสาว” ในตัวอย่างที่ (196) และ (197) และเป็น*สิ่งมีชีวิตประเภทองค์กรที่มีมนุษย์รวมอยู่ด้วย* เช่น “กรมศุลกากร” ในตัวอย่างที่ (200)

คำกริยาแสดงการขอ/ ถ้ามที่พบปรากฏได้แก่ คำกริยา “ซักถาม” “ถาม” และ “ขอ” และคำแสดงแหล่งที่มาในหน่วยสร้างนี้คือ คำว่า “จาก” ซึ่งเป็นคำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยการณ์ปรากฏในตำแหน่งหน้านามวลีแหล่งที่มาและมีบทบาทเป็นคำแสดงแหล่งที่มา

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การขอการครอบครองที่มีคำว่า “จาก” เป็นคำแสดงแหล่งที่มาที่มีความหมายเชิงปริธานของ*การขอการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือการถามข้อมูลจากผู้ใดผู้หนึ่งซึ่งเป็นแหล่งที่มาของสิ่งที่ถูกขอ หรือข้อมูลที่ถูกถาม* ความหมายเชิงปริธานดังกล่าวเป็นผลมาจากความหมายประจำคำของคำว่า “จาก” โดยพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ. 2542 ให้ความหมายไว้ว่าเป็นการออกห่างจากต้นทาง หรือที่มา เช่น “จากบ้านจากเมือง” “จากลูกจากเมีย” เป็นต้น เมื่อคำว่า “จาก” ปรากฏในตำแหน่งหน้านามวลีแหล่งที่มา คุณสมบัติทางความหมายในส่วนของต้นทาง หรือที่มาจะถูกเน้นให้โดดเด่นขึ้น เช่น ตัวอย่างที่ (196) “พระยาพหลฯ ได้ซักถามข้อความต่าง ๆ จากนายประยูรภมรมนตรี” “พระยาพหลฯ” ได้ถามข้อมูล “ข้อความต่าง ๆ” โดยเน้นว่าข้อมูลดังกล่าวมาจากแหล่งที่มาคือ “นายประยูรภมรมนตรี”

2) หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ถึง” เป็นคำแสดงเป้าหมาย

หน่วยสร้างประเภทที่มีคำแสดงนามวลี₃ เป็นคำว่า “ถึง” มีผังภูมิโครงสร้างดังนี้

ตัวอย่างประโยค

- (201) คุณดาวเพิ่งถามคุณแซมปีถึงสาเหตุที่เลิกกับแฟน
- (202) ทากาถามเขาถึงความหมายของคำว่านากา
- (203) หล่อนจึงถามเขาถึงเรื่องราคา
- (204) ดรณีถามเขาถึงจำนวนเงินที่ออกเเยในระหว่างที่หล่อนศึกษาอยู่
- (205) เขาถามจูเลียถึงเรื่องประชุม
- (206) ฉันทักถามพวกเธอถึงอาการของมัน

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

โครงสร้างผังภูมิข้างต้นประกอบด้วยนามวลีจำนวน 3 นามวลีซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ถามข้อมูล เรื่อง/ ประเด็น และผู้ถูกถาม คำกริยาแสดงการขอการครอบครอง และคำแสดงเป้าหมาย โดยผู้วิจัยจะอธิบายคุณสมบัติของแต่ละองค์ประกอบดังต่อไปนี้

ผู้ขอ/ ถ้ามซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₁ ในตำแหน่งประธานของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นผู้ขอ/ ถ้ามข้อมูลจากผู้ใดผู้หนึ่งด้วยความตั้งใจ โดยมีคุณสมบัติทางความหมายเป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* เช่น “คุณดาว” “ทากา” ในตัวอย่างที่ (201) และ (202)

แหล่งที่มาซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₂ ในตำแหน่งกรรมตรงมีบทบาททางความหมายเป็นแหล่งที่มาของข้อมูล โดยมีคุณสมบัติทางความหมายเป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* เช่น “คุณแชมป์” “เขา” ในตัวอย่างที่ (201) และ (202)

สิ่งที่ถูกขอ/ ถ้ามซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₃ ในตำแหน่งกรรมรองของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกขอ/ ถ้ามที่เป็นข้อมูล หรือเรื่อง หรือประเด็นที่มีคุณสมบัติทางความหมายเป็น *สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งนามธรรม* เช่น “สาเหตุที่เล็กกับแฟน” “ความหมายของคำว่านากา” ในตัวอย่างที่ (201) และ (202)

คำกริยาที่ปรากฏในหน่วยสร้างนี้เป็นคำกริยาแสดงการถาม ได้แก่ “ถ้าม” และ “ซักถ้าม” และคำแสดงเป้าหมายในหน่วยสร้างนี้คือ คำว่า “ถึง” ซึ่งเป็นคำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณโดยปรากฏอยู่ในตำแหน่งหน้านามวลีข้อมูล

หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ถึง” เป็นคำแสดงเป้าหมายนี้มีความหมายเชิงปริชา**นการถามข้อมูลจากผู้ใดผู้หนึ่งโดยเห็นภาพว่าข้อมูลเป็นเป้าหมายของการถาม** จากรายการคุณสมบัติทางความหมายข้างต้น จะเห็นได้ว่าคุณสมบัติทางความหมายของคำแสดงเป้าหมายและบทบาททางความหมายของนามวลี₂ และนามวลี₃ ในหน่วยสร้างนี้แตกต่างจากในหน่วยสร้างอื่น โดยในหน่วยสร้างที่มีคำว่า “ถึง” เป็นคำแสดงเป้าหมายที่เป็นข้อมูลนี้ นามวลี₂ จะมีบทบาททางความหมายเป็นแหล่งที่มา ส่วนนามวลี₃ จะมีบทบาททางความหมายเป็นข้อมูล ในขณะที่ในหน่วยสร้างที่มีคำว่า “จาก” เป็นคำแสดงแหล่งที่มา นามวลี₂ และนามวลี₃ จะมีบทบาททางความหมายสลับกัน คือนามวลี₂ จะมีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกขอ หรือข้อมูลที่ถูกถาม ส่วนนามวลี₃ จะมีบทบาททางความหมายเป็นแหล่งที่มา การที่หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ถึง” เป็นคำแสดงเป้าหมายมีโครงสร้างภายในเหตุการณ์ในลักษณะดังกล่าวเป็นผลมาจากปัจจัยเรื่องความหนักดั่งที่ได้อภิปรายไว้แล้วใน 3.2.1.1 กล่าวคือหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีความหนักทางวากยสัมพันธ์มักจะปรากฏในส่วนท้ายสุดของประโยค เนื่องจากความหนักจะมีผลต่อการประมวลผลทางภาษาของผู้ใช้ภาษา หาก

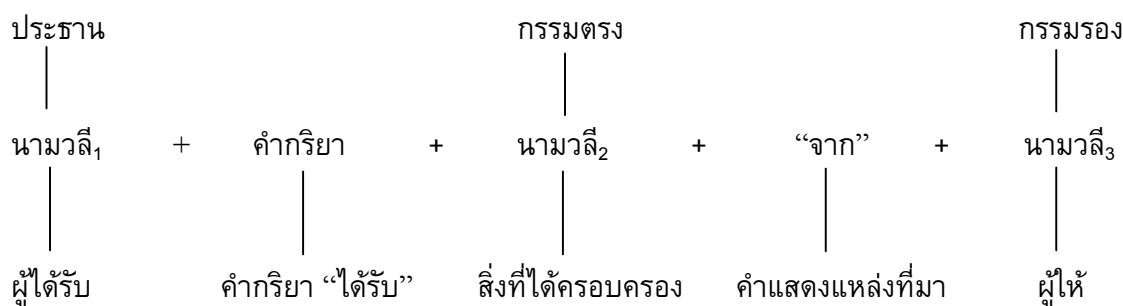
หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีความหนักมากอยู่ก่อนส่วนที่มีความหนักน้อย ผู้พูดก็จะไม่สามารถเข้าถึง ส่วนที่ความหนักน้อยกว่าได้อย่างต่อเนื่อง และทำให้เกิดประโยคที่ผิดไวยากรณ์ ได้โดยในการ เข้าถึงข้อมูลส่วนที่เป็นเป้าหมายที่มีความหนักสูงในลักษณะนี้ ความหมายประจำคำของคำว่า “ถึง” ซึ่งคือ การบรรลุจุดหมายด้วยการเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง จะถูกดึงมาใช้เพื่อเชื่อมโยงไป ถึงสิ่งที่ผู้พูดต้องการคำตอบ เช่น ในตัวอย่างที่ (201) “คุณดาวเพิ่งถามคุณแชมป์ถึงสาเหตุที่เลิกกับ แฟน” ความหมายของคำว่า “ถึง” ถูกดึงมามาใช้เข้าถึงข้อมูลเรื่อง “สาเหตุที่เลิกกับแฟน” ของผู้ ถามข้อมูล “คุณดาว” จากแหล่งที่มา “คุณแชมป์”

สรุปหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การขอการครอบครอง

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การขอการครอบครองมีรูปภาษาซึ่งแสดงได้ด้วยหน่วยสร้าง หลากหลายแบบทั้งแบบไม่มีคำแสดงนามวลี และแบบมีคำแสดงนามวลี โดยมีความหมายเชิงปริ ชานที่แตกต่างกัน ความแตกต่างระหว่างหน่วยสร้างที่ไม่มีคำแสดงนามวลี และหน่วยสร้างที่มีคำ แสดงนามวลี คือ หน่วยสร้างที่ไม่มีคำแสดงนามวลี จะแสดงเหตุการณ์การขอการครอบครองการ ครอบครองที่มุ่งเป้าไปที่ตัวเป้าหมาย เช่น “วายุคงกลับไปขอเงินพ่อแม่” ประโยคนี้แสดงเหตุการณ์ การขอการครอบครองการครอบครองเงินไปที่พ่อแม่ซึ่งเป็นเป้าหมายของการขอ ในขณะที่ ความหมายเชิงปริชานของหน่วยสร้างที่มีคำแสดงนามวลี เน้นว่าข้อมูลมาจากนามวลี ที่มีบทบาท เป็นแหล่งที่มาไม่ใช่เป้าหมาย เช่น “เธอขอมะนาวจากครั้วที่กำลังวุ่นวาย” ประโยคข้างต้นแสดง เหตุการณ์การขอการครอบครองการครอบครองมะนาวจากครั้วซึ่งถูกเน้นว่าเป็นแหล่งที่มาของ มะนาว อีกทั้งผู้ขออาจไม่ใช่ผู้ได้ครอบครองมะนาวก็ได้

3.2.5 หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การได้รับการครอบครอง

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การได้รับการครอบครองมีรูปแบบทางวากยสัมพันธ์ซึ่งสามารถแสดงเป็นผังภูมิโครงสร้างได้ดังนี้

ตัวอย่างประโยค

- (207) ฉันได้รับจดหมายจากเธอ
- (208) น้องสาวของหล่อนได้รับเพียงแต่ของใช้แล้วจากหล่อนเท่านั้น
- (209) เราได้รับความเอื้อเฟื้อจากเขาทุกครั้ง
- (210) ล่าสุดผศ.ดร. วรณีย์ จีรอังกูรสกุล คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลและคณะได้รับทุนสนับสนุนจากฝ่ายวิชาการ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกอ.) เพื่อทำการศึกษาผลของอาหารเสริมวิตามินซีในการลดความเป็นพิษของโลหะหนัก
- (211) ศูนย์คุ้มครองผู้โดยสารรถสาธารณะ 1584 ได้รับการร้องเรียนจากประชาชนจำนวนทั้งสิ้น 1524 ราย
- (212) เศรษฐกิจไทยกำลังได้รับผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจโลกที่รุนแรงมากขึ้น
- (213) วรรณศิลป์ไทยจึงได้รับอิทธิพลจากวรรณศิลป์ของวรรณคดีสันสกฤต

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

โครงสร้างผังภูมิข้างต้นประกอบด้วยนามวลีจำนวน 3 นามวลีซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ได้รับ สิ่งที่ได้ครอบครอง และผู้ให้ คำกริยา “ได้รับ” และคำแสดงแหล่งที่มาโดยผู้วิจัยจะอธิบายคุณสมบัติของแต่ละองค์ประกอบดังต่อไปนี้

ผู้ได้รับซึ่งอยู่ในรูปของนามวลี₁ ในตำแหน่งประธานของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นผู้ได้รับการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยส่วนใหญ่มีคุณสมบัติทางความหมายเป็น*สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* เช่น “ฉัน” “น้องสาวของหล่อน” ในตัวอย่างที่ (207) และ (208) นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ได้รับที่มีคุณสมบัติทางความหมายเป็น*สิ่งมีชีวิตประเภทองค์กรที่มีมนุษย์รวมอยู่ด้วย* และ*สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งนามธรรม* สามารถปรากฏในตำแหน่งนี้ได้เช่นกัน เช่น “ศูนย์คุ้มครองผู้โดยสารรถสาธารณะ 15” มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ได้รับที่เป็นองค์กรในตัวอย่างที่ (211) “เศรษฐกิจไทย” มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ได้รับที่เป็นสิ่งนามธรรมในตัวอย่างที่ (212)

สิ่งที่ได้ครอบครองซึ่งอยู่ในรูปของนามวลี₂ ในตำแหน่งกรรมตรงของประโยค มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ได้ครอบครองจากการให้ของผู้ใดผู้หนึ่ง โดยส่วนใหญ่มีคุณสมบัติทางความหมายเป็น*สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งนามธรรม* เช่น “ความเอื้อเฟื้อ” “การร้องเรียน” ในตัวอย่างที่ (209) และ (211) สิ่งที่ได้ครอบครองอีกคุณสมบัติหนึ่งที่พบคือ เป็น*สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งรูปธรรม* เช่น “จดหมาย” “ของใช้แล้ว” ในตัวอย่างที่ (207) และ (208)

ผู้ให้ซึ่งอยู่ในรูปของนามวลี₃ ในตำแหน่งกรรมรองของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นผู้ให้การครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยส่วนใหญ่มีคุณสมบัติทางความหมายเป็น*สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* เช่น “เธอ” “หล่อน” ในตัวอย่างที่ (207) และ (208) หรือผู้ให้ที่เป็น*สิ่งมีชีวิตประเภทองค์กรที่มีมนุษย์รวมอยู่ด้วย* เช่น “ฝ่ายวิชาการ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกอ.)” ในตัวอย่างที่ (210)

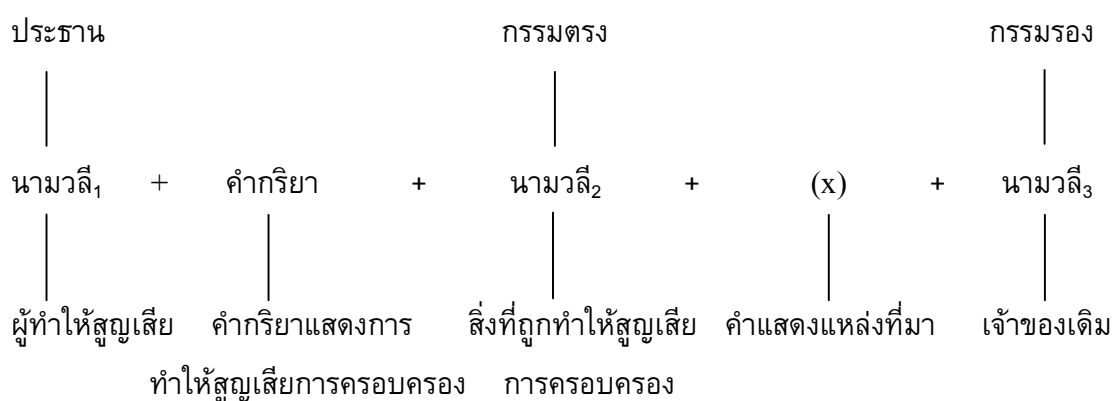
คำกริยาที่ปรากฏในหน่วยสร้างนี้พบเพียง 1 คำเท่านั้นคือ คำกริยา “ได้รับ” และคำแสดงแหล่งที่มาคือ คำว่า “จาก” ที่เป็นคำที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์และมีบทบาทเป็นคำแสดงแหล่งที่มาโดยปรากฏหน้านามวลี 3 “ผู้ให้”

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การได้รับการครอบครองแสดงความหมายเชิงปริธานของ*การได้รับการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง* แบบตรงไปตรงมา โดยผู้ให้เป็นผู้ครอบครองคนเก่า ส่วนผู้ได้รับเป็นผู้ครอบครองคนใหม่ ดังตัวอย่างที่ (207) “ฉันได้รับจดหมายจากเธอ” ผู้ได้รับ “ฉัน” ได้รับการครอบครอง “จดหมาย” จาก “เธอ” ผู้เป็นเจ้าของจดหมายรายเก่า

เช่นเดียวกับในทางแบบลักษณะภาษา หน่วยสร้างประเภทนี้ให้ภาพเหตุการณ์ที่ตรงข้ามกับหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอน โดยหน่วยสร้างเหตุการณ์การได้รับการครอบครองนี้ จะให้ภาพเหตุการณ์ที่มาจากทิศทางของผู้รับ โดยเริ่มต้นด้วยผู้ได้รับได้รับสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ให้ ในขณะที่หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอน จะให้ภาพเหตุการณ์ที่มาจากทิศทางของผู้ให้ โดยเริ่มจากผู้ให้ถ่ายโอนสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้รับ

3.2.6 หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้สูญเสียการครอบครอง

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้สูญเสียการครอบครองสามารถแสดงโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์เป็นผังภูมิโครงสร้างได้ดังนี้

ตัวอย่างประโยค

- (214) ภริยาไปลักทรัพย์ผู้อื่นมา
- (215) เพื่อนๆ ไปขโมยข้อสอบครุมาด้วยความเสียใจความจน
- (216) เจ้าพวกรนี้วางแผนขโมยเงินจากธนาคารของตัวเอง

- (217) ผมปล้นผู้ต้องหาจากรถตำรวจ
- (218) โครงการนี้ไปแย่งเงินมาจากโครงการอื่น
- (219) คู่หนึ่งกำลังแย่งความสนใจจากซามใหญ่
- (220) เขาแย่งกุญแจจากมือชายนี้ไปอย่างรวดเร็ว
- (221) หนังสือหลายเรื่องแย่งเด็ก ๆ ไปจากการ์ตูนได้สำเร็จ

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

โครงสร้างผังภูมิข้างต้นประกอบด้วยนามวลีจำนวน 3 นามวลีซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ทำให้สูญเสีย สิ่งที่ถูกทำให้สูญเสียการครอบครอง และเจ้าของเดิม คำกริยาแสดงการทำให้สูญเสียการครอบครอง และคำแสดงแหล่งที่มาโดยผู้วิจัยจะอธิบายคุณสมบัติของแต่ละองค์ประกอบดังต่อไปนี้

ผู้ทำให้สูญเสียซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₁ ในตำแหน่งประธานของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นผู้ทำให้ผู้ใดผู้หนึ่งสูญเสียสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยส่วนใหญ่พบว่ามีความสัมพันธ์ทางความหมายเป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* เช่น “ภริยา” “เพื่อน ๆ” ในตัวอย่างที่ (214) และ (215) นอกจากนี้ ยังพบคุณสมบัติอื่นๆ ของนามวลีแสดงผู้ทำให้สูญเสีย แต่พบเป็นส่วนน้อย ได้แก่ *สิ่งมีชีวิตประเภทองค์กรที่มีมนุษย์รวมอยู่ด้วย* เช่น “โครงการนี้” ในตัวอย่างที่ (218) และ *สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งรูปธรรม* เช่น “หนังสือหลายเรื่อง” ในตัวอย่างที่ (221)

สิ่งที่ถูกทำให้สูญเสียการครอบครองซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₂ ในตำแหน่งกรรมตรงของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกทำให้สูญเสียการครอบครองโดยผู้ใดผู้หนึ่ง โดยพบว่ามีความสัมพันธ์ทางความหมายเป็น *สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งรูปธรรม* เป็นส่วนมาก เช่น “ข้อสอบครู” “เงิน” ในตัวอย่างที่ (215) และ (216) คุณสมบัติของนามวลีแสดงสิ่งที่ถูกทำให้สูญเสียการครอบครองที่พบเป็นส่วนน้อยได้แก่ *สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* เช่น “ผู้ต้องหา” “เด็ก ๆ” ในตัวอย่างที่ (217) และ (221) และ *สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งนามธรรม* แต่พบในจำนวนน้อยเช่นกันเช่น “ความสนใจ” ในตัวอย่างที่ (219)

การที่สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์สามารถปรากฏเป็นสิ่งที่ถูกทำให้สูญเสียชีวิตการครอบครองได้ เนื่องจากผู้ใช้ภาษาสร้างมโนทัศน์ให้เป็นเสมือนสิ่งของที่ถูกเคลื่อนที่จากเจ้าของเดิมไปยังเจ้าของคนใหม่ได้ โดยตัวปริบทจะเป็นตัวบีบบังคับให้ผู้ใช้ภาษาสามารถตีความไปตามนั้น

เจ้าของเดิมซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี ในตำแหน่งกรรมรองของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นแหล่งที่มาที่เคยครอบครองสิ่งที่ถูกทำให้สูญเสียชีวิตการครอบครอง โดยมีคุณสมบัติทางความหมายที่พบในจำนวนใกล้เคียงกัน ได้แก่ *สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* เช่น “ผู้อื่น” “ครู” ในตัวอย่างที่ (214) และ (215) และ *สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งนามธรรม* เช่น “รถตำรวจ” “มือชาวยน์” ในตัวอย่างที่ (217) และ (220) นอกจากนี้ยังพบนามวลีแสดงเจ้าของเดิมที่มีคุณสมบัติทางความหมายเป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทองค์กรที่มีมนุษย์รวมอยู่ด้วย* เช่น “ธนาคารของตัวเอง” “โครงการอื่น” ในตัวอย่างที่ (216) และ (218) แต่พบเป็นส่วนน้อย

คำกริยาแสดงการทำให้สูญเสียชีวิตการครอบครองที่พบได้แก่ “แย่ง” “ขโมย” “ปล้น” และ “ลัก” คำกริยากริยาเหล่านี้ล้วนแสดงการทำให้ผู้ใดผู้หนึ่งสูญเสียชีวิตการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่นเดียวกัน แต่แตกต่างกันที่ลักษณะวิธีการในการกระทำ เช่น คำกริยา “แย่ง” เป็นการใช้มือเอาของของผู้อื่นมาเป็นของตัวเอง “ขโมย” และ “ลัก” เป็นการเอาของของผู้อื่นมาเป็นของตัวเองโดยที่เจ้าของไม่รู้ ส่วน “ปล้น” เป็นการเอาของของผู้อื่นมาเป็นของตัวเองโดยใช้อาวุธในการกระทำ หรือมีการวางแผนอย่างดี

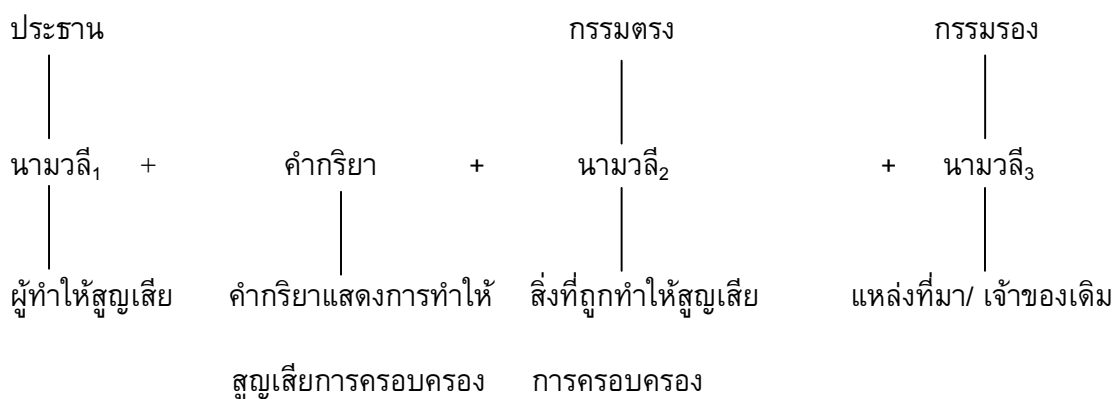
คำแสดงแหล่งที่มาที่พบมีเพียง 1 คำคือ คำว่า “จาก” ดังในตัวอย่างที่ (217) – (221)

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้สูญเสียชีวิตการครอบครองสามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ตามการปรากฏของคำแสดงแหล่งที่มาได้ดังนี้

3.2.6.1 หน่วยสร้างที่ไม่มีคำแสดงแหล่งที่มา

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้สูญเสียชีวิตการครอบครองประเภทไม่มีคำแสดงแหล่งที่มาสามารถแสดงรูปทางวากยสัมพันธ์ในลักษณะของหน่วยสร้างกรรมคู่ โดยมีนามวลีที่มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกทำให้สูญเสียชีวิตการครอบครองปรากฏติดกับคำกริยา ส่วนนามวลีที่มีบทบาททางความหมายเป็นเจ้าของเดิมปรากฏถัดจากนามวลีสิ่งที่ถูกทำให้สูญเสียชีวิตการ

ครอบครองในตำแหน่งที่ห่างจากคำกริยาอีกหนึ่งตำแหน่ง หน่วยสร้างนี้สามารถแสดงด้วยผังภูมิโครงสร้างได้ดังนี้

ตัวอย่างประโยค

(222) ภริยาไปลักทรัพย์ผู้อื่นมา

(223) เพื่อนๆ ไปขโมยข้อสอบครูมาด้วยความเชี่ยวชาญ

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้สูญเสียการครอบครองแบบไม่มีคำแสดงแหล่งที่มา แสดงความหมายเชิงปริชานของ *การทำให้ผู้ใดผู้หนึ่งสูญเสียการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์* ในลักษณะที่ตรงไปตรงมาโดยเน้นภาพของเจ้าของเดิมในลักษณะที่เป็นเป้าหมายของการกระทำ ภาพเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดจากการวิเคราะห์โครงสร้างใหม่จากโครงสร้างแบบกรรมคู่เป็นโครงสร้างแบบกรรมเดี่ยว จากการที่นามวลี 2 ถูกกลืนเป็นส่วนหนึ่งของคำกริยา (ดังที่ได้อภิปรายไว้ใน 3.2.1.1) เช่น ตัวอย่างที่ (222) แสดงเหตุการณ์ที่ผู้ทำให้สูญเสีย “ภริยา” ทำให้เป้าหมายที่เจ้าของเดิม “ผู้อื่น” สูญเสีย “ทรัพย์” ที่ครอบครองอยู่ โดยเนื่องจากคำนาม “ทรัพย์” ถูกกลืนเป็นส่วนหนึ่งของคำกริยา “ลัก” เจ้าของเดิม “ผู้อื่น” จึงถูกวิเคราะห์ใหม่ให้เป็นเป้าหมายของการทำให้สูญเสีย “ทรัพย์” ในเหตุการณ์นี้

3.2.6.2 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงแหล่งที่มา

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้สูญเสียการครอบครองแบบมีคำแสดงแหล่งที่มา มีเพียงหน่วยสร้างเดียวคือ หน่วยสร้างที่มีคำว่า “จาก” ซึ่งมีรูปทางวากยสัมพันธ์ที่แสดงได้ด้วยผังภูมิโครงสร้างต่อไปนี้

ประธาน	กรรมตรง				กรรมรอง	
นามวลี ₁	+	คำกริยา	+	นามวลี ₂	+ “จาก” +	นามวลี ₃
ผู้ทำให้สูญเสีย		คำกริยาแสดงการทำให้		สิ่งที่ถูกทำให้สูญเสีย	คำแสดงแหล่งที่มา	เจ้าของเดิม
		สูญเสียการครอบครอง		การครอบครอง		

ตัวอย่างประโยค

- (224) แล้วเลิศฤทธิ์ก็แย่งปืนจากหล่อนได้
- (225) เขาแย่งผ้าจากมือ
- (226) เจ้าพวกนี้วางแผนขโมยเงินจากธนาคารของตัวเอง
- (227) คุณขโมยคัมภีร์นั้นไปจากห้องสมุดลับ
- (228) ผมปล้นผู้ต้องหาจากรถตำรวจ
- (229) คู่หนึ่งกำลังแย่งความสนใจจากซามใหญ่

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

หน่วยสร้างที่มีคำว่า “จาก” เป็นคำแสดงแหล่งที่มาของการทำให้สูญเสียการครอบครอง แสดงความหมายเชิงปริธานของ *การทำให้ผู้ใดผู้หนึ่งสูญเสียการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ใน*

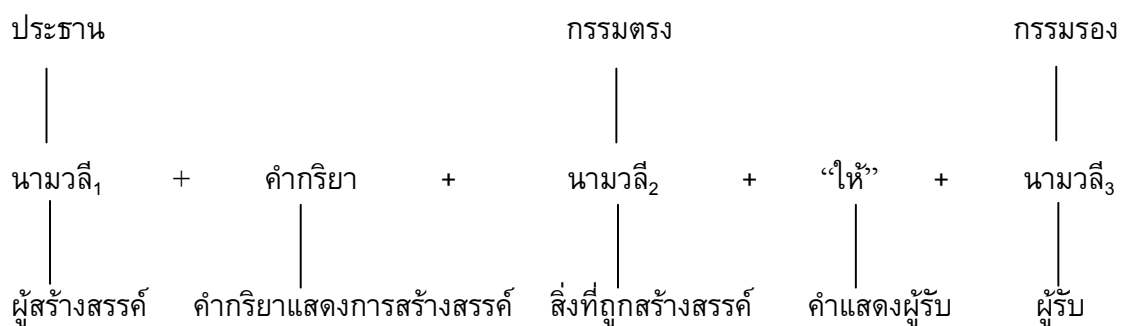
ลักษณะที่ตรงไปตรงมาเช่นเดียวกับหน่วยสร้างที่ไม่มีคำแสดงที่มาตั้งที่กล่าวมาแล้วข้างต้น อย่างไรก็ตามในหน่วยสร้างนี้ภาพของเหตุการณ์จะมีจุดเน้นที่แตกต่างไปจากภาพเหตุการณ์ที่แสดงโดยหน่วยสร้างที่ไม่มีคำแสดงที่มา เนื่องจากนามวลี₃ ในหน่วยสร้างนี้จะทำหน้าที่เป็นแหล่งเดิมของสิ่งที่ถูกทำให้เสียการครอบครองจากความหมายประจำคำของคำว่า “จาก” ซึ่งมีความหมายแสดงการออกห่างจากต้นทาง เมื่อคำว่า “จาก” มาปรากฏหน้านามวลีแสดงเจ้าของเดิมในหน่วยสร้างนี้ แง่มุมทางความหมายในส่วนของต้นทางหรือที่มาจะถูกเน้นทำให้ภาพของแหล่งที่มาชัดเจนขึ้น เช่น ตัวอย่างที่ (224) “แล้วเลิศฤทธิ์ก็แย่งปืนจากหล่อนได้” ซึ่งแสดงเหตุการณ์ที่ “เลิศฤทธิ์” เป็นผู้ทำให้เจ้าของเดิม “หล่อน” สูญเสียการครอบครองสิ่งของ “ปืน” โดยเห็นว่า “ปืน” เคยอยู่ในการครอบครองของ “หล่อน” ซึ่งเป็นแหล่งเดิมของ “ปืน” มาก่อน

สรุปหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้สูญเสียการครอบครอง

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้สูญเสียการครอบครองสามารถแสดงรูปภาพได้เป็นหน่วยสร้าง 2 แบบคือ แบบไม่มีคำแสดงแหล่งที่มา และแบบมีคำแสดงแหล่งที่มา หน่วยสร้างทั้งสองแบบต่างแสดงความหมายเชิงปริชานที่แตกต่างกันดังที่ได้อภิปรายไว้ โดยความแตกต่างที่เด่นชัดคือ บทบาททางความหมายของนามวลี₃ ในหน่วยสร้างแบบไม่มีคำแสดงแหล่งที่มาเป็นเป้าหมายของการกระทำให้สูญเสียการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในขณะที่หน่วยสร้างแบบมีคำแสดงแหล่งที่มาซึ่งพบเพียง หน่วยสร้างเดียวคือ หน่วยสร้างที่มีคำแสดงแหล่งที่มาคำว่า “จาก” นามวลี₃ จะมีบทบาทเป็นแหล่งเดิมของสิ่งที่ถูกทำให้สูญเสียการครอบครอง

3.2.7 หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสร้างสรรค์ให้

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสร้างสรรค์ให้มีรูปแบบทางวากยสัมพันธ์แบบเดียวซึ่งสามารถแสดงเป็นผังภูมิโครงสร้างได้ดังนี้

ตัวอย่างประโยค

- (230) แม่จึงทำข้าวต้มให้คุณยาย
- (231) ป้าอยากจะทำอัลบั้มใหม่ให้เขา
- (232) ฉันจะทำขนมมอบให้นาย
- (233) พิชามณูซู้ทำของขวัญให้คุณแม่
- (234) ซี้จะได้เขียนโปสเตอร์บ้านพักให้คุณก่อน
- (235) เลโอนาร์โดเขียนภาพให้ลูกค้า
- (236) รงค์ วงษ์สวรรค์เขียนสารคดีให้สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์
- (237) เธอเคยเขียนเรื่องสั้นให้นิตยสารสตรีสารมาในวัยเด็ก

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

โครงสร้างผังภูมิข้างต้นประกอบด้วยนามวลีจำนวน 3 นามวลีซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้สร้างสรรค์ สิ่งที่ถูกสร้างสรรค์ และผู้รับ คำกริยาแสดงการสร้างสรรค และคำแสดงผู้รับโดยผู้วิจัยจะอธิบาย คุณสมบัติของแต่ละองค์ประกอบดังต่อไปนี้

ผู้สร้างสรรค์ซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₁ ในตำแหน่งประธานของประโยคมีบทบาททาง ความหมายเป็นผู้สร้างสรรค์สิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นให้แก่ผู้ใดผู้หนึ่ง โดยคุณสมบัติทางความหมายที่พบ ทั้งหมดเป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* เช่น “แม่” “ป้า” ในตัวอย่างที่ (230) และ (231)

สิ่งที่ถูกสร้างสรรค์ซึ่งปรากฏอยู่ในรูปของนามวลี₂ ในตำแหน่งกรรมตรงของประโยคมี บทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกสร้างสรรค์ขึ้นให้แก่ผู้ใดผู้หนึ่ง คุณสมบัติทางความหมายที่พบ ของสิ่งที่ถูกสร้างสรรค์คือ เป็น *สิ่งไม่มีชีวิตประเภทรูปธรรม* เช่น “ข้าวต้ม” “อัลบั้ม” ในตัวอย่างที่ (230) และ (231) นอกจากนี้ยังอาจเป็น *สิ่งนามธรรม* เช่น “โปรโมตบ้านพัก” ในตัวอย่างที่ (234) แต่ ความหมายที่แสดงจะเป็นแบบ *สิ่งรูปธรรม* ซึ่งคืองานเขียนเรื่องการโปรโมตบ้านพัก

ผู้รับซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₃ ในตำแหน่งกรรมรองของประโยคมีบทบาททาง ความหมายเป็นผู้รับสิ่งที่ถูกสร้างสรรค์โดยผู้รับนี้อาจตีความเป็นผู้รับประโยชน์ได้ด้วย คุณสมบัติ ทางความหมายของผู้รับที่พบเป็นส่วนใหญ่คือเป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* เช่น “คุณยาย” “เขา” ในตัวอย่างที่ (230) และ (231) ผู้รับอีกลักษณะหนึ่งที่พบ แต่พบเป็นส่วนน้อยคือ ผู้รับที่เป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทองค์กรที่มีมนุษย์รวมอยู่ด้วย* เช่น “สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์” “นิตยสารสตรีสาร” ในตัวอย่างที่ (236) และ (237)

คำกริยาแสดงการสร้างสรรคที่พบปรากฏในหน่วยสร้างนี้ได้แก่ คำกริยา “ทำ” “เขียน” และ คำแสดงผู้รับที่ปรากฏพบเพียงหนึ่งคำ คือ คำว่า “ให้” ซึ่งเป็นคำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็น คำไวยการณ

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสร้างสรรคให้มีความหมายเชิงปริชานแบบตรงตัวคือเป็น *การสร้างสรรคบางสิ่งบางอย่างให้ผู้รับซึ่งอาจเป็นผู้รับประโยชน์จากสิ่งที่ถูกสร้างสรรค์ให้ ด้วย* ความหมายเชิงปริชานดังกล่าวเป็นผลมาจากความหมายประจำคำของคำว่า “ให้” ซึ่งใน เหตุการณ์การ “ให้” ต้องประกอบไปด้วยผู้ให้ สิ่งที่ถูกให้ และผู้รับ ผู้รับมักแสดงนัยความหมายของ

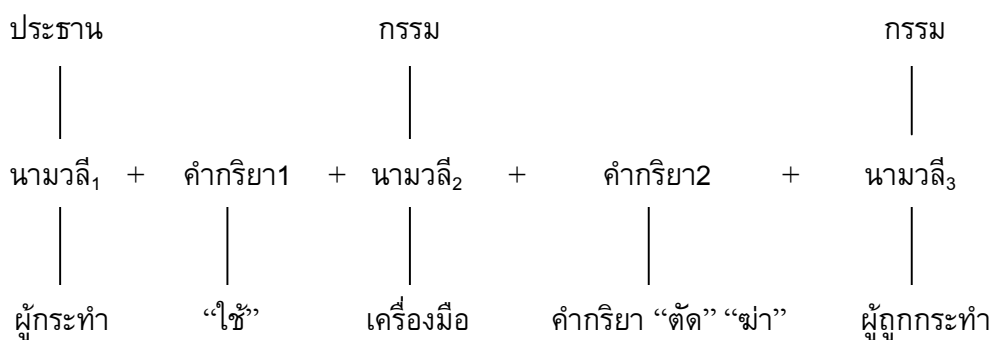
การได้รับประโยชน์บางอย่างจากการกระทำนั้นด้วยเสมอ เมื่อคำว่า “ให้” มาปรากฏร่วมกับคำกริยา แสดงการสร้างสรรค์สิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้น คำว่า “ให้” ในหน่วยสร้างประเภทนี้จึงเลือกเน้นคุณสมบัติทาง ความหมายในส่วนของความเป็นผู้รับที่ได้รับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และอาจตีความให้เป็นผู้รับประโยชน์จากสิ่ง ดังกล่าวได้ เช่นในตัวอย่างที่ (235) “ลูกค้า” ซึ่งเป็นผู้รับการสร้างสรรค์ “ภาพ” จากผู้สร้างสรรค์ “เลโอนาร์โด” อาจเป็นทั้งผู้รับและผู้ได้รับประโยชน์จากการเขียนภาพให้ในเหตุการณ์นี้

3.2.8 หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การกระทำด้วยเครื่องมือ

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การกระทำด้วยเครื่องมือแสดงรูปภาษาได้เป็น 2 แบบ ได้แก่ หน่วยสร้างที่ใช้คำกริยา “ใช้” เป็นคำแสดงเครื่องมือ และหน่วยสร้างที่ใช้คำบุพบท “ด้วย” เป็นคำ แสดงเครื่องมือ โดยหน่วยสร้างแต่ละแบบสามารถแสดงได้ด้วยผังภูมิโครงสร้างดังนี้

1) หน่วยสร้างที่ใช้คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ “ใช้” เป็นคำแสดง เครื่องมือ

หน่วยสร้างประเภทนี้สามารถแสดงรูปทางวากยสัมพันธ์ที่มีผังภูมิโครงสร้างดังต่อไปนี้

ตัวอย่างประโยค

(238) นักรบคอนยักก็ใช้มีดดาบตัดหัวศัตรู

(239) ผู้ทำต้องใช้คัทเตอร์ตัดกันขวดน้ำพลาสติกออก

(240) เธอใช้กรรไกรตัดเส้นตรงบริเวณบาดแผล

- (241) คนร้ายไม่ทราบจำนวนใช้คีมตัดกุญแจประตูรั้วสนามแข่งรถชื่อดัง
พีระ อินเตอร์ เนชั่นแนล เซอร์กิต พัทยา
- (242) ลินใช้กรรไกรตัดสายรถ
- (243) จำเลยใช้กรรไกรตัดสร้อยคอของผู้เสียหาย
- (244) ท้าวกระโทหนใช้ขวานตัดศีรษะบริวารของนาคินทร์
- (245) เกษตรกรจะใช้สารปรอทฆ่าเชื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวก่อน
- (246) แพทย์ใช้สารเคมีฆ่าเซลล์สร้างเม็ดสีของผิวหนังส่วนที่ยังปรกติคืออยู่

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

ผังภูมิโครงสร้างข้างต้นประกอบด้วยนามวลีจำนวน 3 นามวลีซึ่งมีบทบาทเป็นผู้กระทำ เครื่องมือ และผู้ถูกกระทำ คำกริยา “ใช้” และคำกริยา “ตัด” และ “ฆ่า” โดยผู้วิจัยจะอธิบาย คุณสมบัติของแต่ละองค์ประกอบดังนี้

ผู้กระทำซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₁ ในตำแหน่งประธานของประโยคมีบทบาททาง ความหมายเป็นผู้กระทำใช้เครื่องมือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีคุณสมบัติทางความหมายเป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* เช่น “นักรบคอนยัก” “ผู้ทำ” ในตัวอย่างที่ (238) และ (239)

เครื่องมือซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₂ ในตำแหน่งกรรมของคำกริยา₁ ของประโยคมี บทบาททางความหมายเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยพบว่ามีคุณสมบัติทาง ความหมายเป็น *สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งรูปธรรม* เช่น “มีดดาบ” “คัทเตอร์” ในตัวอย่างที่ (238) และ (239)

ผู้ถูกกระทำซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₃ ในตำแหน่งกรรมของคำกริยา₂ ของประโยคมี บทบาททางความหมายเป็นผู้ที่ถูกกระทำด้วยเครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่ง โดยคุณสมบัติทาง

ความหมายที่พบคือ เป็นสิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งรูปธรรม เช่น “หัวศัตรู” “ขวดน้ำพลาสติก” ในตัวอย่างที่ (238) และ (239) นอกจากนี้ ยังพบว่าผู้ถูกกระทำบางส่วนมีคุณสมบัติเป็นสิ่งมีชีวิตประเภทสัตว์ เช่น “เชื้อเมล็ดพันธุ์ข้าว” “เซลล์สร้างเม็ดสีของผิวหนังส่วนที่ยังปรกติที่อยู่” ในตัวอย่างที่ (245) และ (246) โดยผู้ถูกกระทำจะปรากฏแบบมีคุณสมบัติทางความหมายสอดคล้องกับความหมายของคำกริยาแต่ละคำ กล่าวคือ คำกริยา “ตัด” ต้องการกรรมที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิตประเภทรูปธรรม ในขณะที่คำกริยา “ฆ่า” ต้องการกรรมที่เป็นสิ่งมีชีวิต

คำกริยาที่พบปรากฏในหน่วยสร้างนี้มี 2 ส่วน ได้แก่ คำกริยาส่วนที่₁ คำว่า “ใช้” เป็นคำกริยาตัวแรกในตำแหน่งหลังนามวลีผู้กระทำในโครงสร้างแบบหน่วยสร้างกริยาเรียง ที่มีบทบาททางความหมายเป็นคำแสดงเครื่องมือ และคำกริยาส่วนที่₂ คือคำว่า “ตัด” และ “ฆ่า” ซึ่งแสดงความหมายของการกระทำด้วยเครื่องมือในรูปแบบต่างๆ

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การกระทำด้วยเครื่องมือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแบบที่ใช้คำว่า “ใช้” เป็นคำแสดงเครื่องมือนี้ เป็นหน่วยสร้างที่มีโครงสร้างเหตุการณ์แบบซับซ้อน กล่าวคือมีเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์เกิดขึ้นต่อเนื่องกัน โดยไม่มีช่วงห่างระหว่างเหตุการณ์ทั้งสอง เช่นตัวอย่างที่ (240) “เธอใช้กรรไกรตัดเส้นตรงบริเวณบาดแผล” เหตุการณ์ “เธอใช้กรรไกร” และ “(เธอ) ตัดเส้นตรงบริเวณบาดแผล” เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องกันจนดูเหมือนเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน โครงสร้างเหตุการณ์ลักษณะนี้เป็นคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์คุณสมบัติหนึ่งของหน่วยสร้างที่เรียกว่า “หน่วยสร้างกริยาเรียง (serial verb construction)” หรือหน่วยสร้างที่ประกอบด้วยคำกริยาจำนวนตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปเรียงกันโดยไม่มีคำเชื่อมใดๆ ปรากฏระหว่างคำกริยาที่อยู่เรียงกันอยู่ และอาจมีคำนามซึ่งทำหน้าที่กรรมปรากฏอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้ เช่น “เขานั่งดูโทรทัศน์” “เขาทอดปลากิน” (กึ่งกาญจน์, 2549)

หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ใช้” เป็นคำแสดงเครื่องมือนี้แสดงความหมายเชิงปริธานว่าผู้ใดผู้หนึ่งใช้เครื่องมือในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเครื่องมือมีแนวโน้มเป็นเครื่องมือจริง ๆ เช่น ตัวอย่างที่ (238) “นักรบคอนยักก็ใช้มีดดาบตัดหัวศัตรู” เหตุการณ์ที่ผู้กระทำ “นักรบคอนยัก” กระทำการตัด “หัวศัตรู” เป็นการกระทำที่อาศัยเครื่องมือ “มีดดาบ” ที่เป็นเครื่องมือจริง ๆ

แม้หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การกระทำด้วยเครื่องมือที่มีคำว่า “ใช้” เป็นคำแสดงเครื่องมือนี้จะประกอบไปด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์ 3 หน่วยเช่นเดียวกับหน่วยสร้างอื่นๆ ที่อภิปรายมาตั้งแต่ต้น แต่เมื่อพิจารณาโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ของหน่วยสร้างนี้ จะพบว่าส่วนที่แสดงการใช้เครื่องมือ หรือหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่เป็นเครื่องมือ นั้น สามารถละออกไปจากประโยคได้โดยไม่กระทบกับคุณสมบัติทางความหมายของคำกริยา เช่น

(247) นักรบคอนยักก็ตัดหัวศัตรู

(248) ผู้ทำต้องตัดกันขวดน้ำพลาสติกออก

(249) เธอตัดเสื้อตรงบริเวณบาดแผล

(ข้อมูลดัดแปลงจากคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

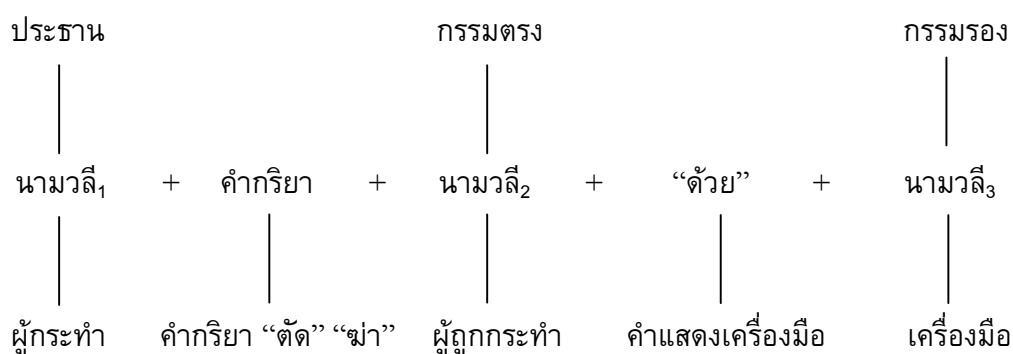
จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นเครื่องมือเป็นหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่สามารถละออกได้โดยไม่ทำให้ใจความโดยรวมของประโยคเปลี่ยนไป เนื่องจากเป็นส่วนที่ทำหน้าที่เสริมความให้กับประโยคเท่านั้น

อย่างไรก็ตามจะพบว่า ในบางครั้งเมื่อเราตัดส่วนที่ใช้แสดงเครื่องมือออกจากประโยค เหตุการณ์ที่แสดงโดยหน่วยสร้างนี้อาจกลายเป็นเหตุการณ์ที่ขาดรายละเอียดที่จำเป็น และทำให้ประโยคเกิดความคลุมเครือได้ เช่นในตัวอย่างที่ (245) เหตุการณ์ “เกษตรกรจะ (ใช้สารปรอท) ฆ่าเชื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวก่อน” อาจเป็นเหตุการณ์ที่คลุมเครือเมื่อละส่วนที่แสดงเครื่องมือออกไป เนื่องจากในการกระทำ “ฆ่าเชื้อ” นั้น ผู้กระทำสามารถทำได้โดยอาศัยเครื่องมือหลายอย่าง เช่น ยากำจัดศัตรูพืช หรือ สารเคมีต่างๆ ไป ดังนั้นการละส่วนที่ใช้แสดงเครื่องมือออก จึงอาจก่อให้เกิดความสับสนต่อผู้รับข้อมูลได้ เช่นเดียวกันในตัวอย่างที่ (244) เหตุการณ์ที่ “ท้าวกระโตน (ใช้ขวาน) ตัดศีรษะบริวารของนาคินทร์” อาจเป็นเหตุการณ์ที่คลุมเครือเมื่อละส่วนที่แสดงเครื่องมือออกไป เนื่องจากผู้กระทำสามารถใช้เครื่องมือได้หลายหลากในการกระทำ “ตัดศีรษะ” เป็นต้น เมื่อพิจารณาในแง่ของปัจจัยทางวินยปฏิบัติศาสตร์ในเรื่องของปริบทและสถานการณ์ของการใช้ภาษา (ดังอภิปรายไว้ในข้อ 3.2.2.2 ข้อย่อย 1.1) หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ใส่” แล้วจะพบว่าประโยคดังกล่าวจำเป็นต้องมีหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่แสดงเครื่องมืออย่างชัดเจนเฉพาะเจาะจง เนื่องจากในการให้ข้อมูล

บางอย่าง เช่น ข้อมูลเรื่องการเกษตรกรรม หรือข้อมูลทางวรรณคดีอย่างในตัวอย่างข้างต้น หากผู้ให้ข้อมูลไม่ระบุนรายละเอียดที่เพียงพอ อาจส่งผลให้ผู้ฟังขาดรายละเอียดที่จำเป็นต่อการปฏิบัติตามในตัวอย่างที่ (245) “เกษตรกรจะใช้สารปรอทฆ่าเชื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวก่อนเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ทางการเกษตรสูงสุด” หรือตีความสาระสำคัญในเรื่องตัวละครในตัวอย่างที่ (244) “ทำวกระโทหนใช้ขวานตัดศีรษะบริวารของนาคินทร์” ผิดไปได้

2) หน่วยสร้างที่ใช้คำพบท “ด้วย” เป็นคำแสดงเครื่องมือ

หน่วยสร้างประเภทนี้สามารถแสดงรูปทางวากยสัมพันธ์ที่มีผังภูมิโครงสร้างดังต่อไปนี้

ตัวอย่างประโยค

- (250) เขาจึงตัดศีรษะสุกรนั้นด้วยดาบอันคม
- (251) พนักงานตัดป่ายสติกเกอร์ด้วยมือ
- (252) นาย ก ฆ่า นาย ข ด้วยปืน
- (253) ผู้ใช้ต้องฆ่าเชื้อด้วยคลอรีนทุกวัน
- (254) วิทยากรฆ่าแมลงด้วยวิทยาการใหม่ๆ ที่ไม่ทำให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษ
- (255) เขาเคยฆ่าสัตว์ใหญ่ด้วยมือเปล่า
- (256) เดวิดฆ่าโกไลแอธด้วยการใช้ก้อนหิน

(257) หล่อนฆ่าเวลาด้วยการหยิบหนังสือคู่มือทองเที่ยวออสเตรียขึ้นมาดู

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

ผังภูมิโครงสร้างข้างต้นประกอบด้วยนามวลีจำนวน 3 นามวลีซึ่งมีบทบาทเป็นผู้กระทำ ผู้ถูกกระทำ และเครื่องมือ คำกริยา “ตัด” และ “ฆ่า” และคำแสดงเครื่องมือ “ด้วย” โดยผู้วิจัยจะอธิบายคุณสมบัติของแต่ละองค์ประกอบดังนี้

ผู้กระทำซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₁ ในตำแหน่งประธานของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นผู้ใช้เครื่องมือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีคุณสมบัติทางความหมายเป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* เช่น “เขา” “พนักงาน” ในตัวอย่างที่ (250) และ (251)

ผู้ถูกกระทำซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₂ ในตำแหน่งกรรมตรงของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นผู้ที่ถูกกระทำด้วยเครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่ง โดยพบว่ามีคุณสมบัติทางความหมายที่หลากหลายได้แก่

- 1) เป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* เช่น “นาย ข” “โกโลเอธ” ในตัวอย่างที่ (252) และ (256)
- 2) เป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทสัตว์* เช่น “แมลง” “สัตว์ใหญ่” ในตัวอย่างที่ (254) และ (255)
- 3) เป็น *สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งรูปธรรม* เช่น “ศิระชะสุกร” “ป้ายสติ๊กเกอร์” ในตัวอย่างที่ (250) และ (251)
- 4) เป็น *สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งนามธรรม* เช่น “เวลา” ในตัวอย่างที่ (257)

เครื่องมือซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี₃ ในตำแหน่งกรรมรองของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นเครื่องมือที่ถูกใช้ในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง คุณสมบัติทางความหมายของเครื่องมือที่พบเป็นส่วนใหญ่คือ เป็น *สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งรูปธรรม* โดยเครื่องมือประเภทนี้มีความหมายเป็น *เครื่องมือจริงๆ* เช่น “ดาบอันคม” ในตัวอย่างที่ (250) และเครื่องมือที่เป็น *อวัยวะร่างกาย* เช่น “มือ” ในตัวอย่างที่ (251) คุณสมบัติอีกลักษณะหนึ่งที่พบคือ เป็น *สิ่งไม่มีชีวิตนามธรรม* เช่น “การใช้ก้อนหิน” ในตัวอย่างที่ (256)

คำกริยาที่ปรากฏในหน่วยสร้างนี้เป็นคำกริยาชุดเดียวกับที่ปรากฏในหน่วยสร้างที่ใช้คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ “ใช้” เป็นคำแสดงเครื่องมือ ได้แก่ “ตัด” และ “ฆ่า” โดยคำแสดงเครื่องมือใน หน่วยสร้างนี้คือ คำบุพบท “ด้วย”

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การกระทำด้วยเครื่องมือแบบที่ใช้คำบุพบท “ด้วย” เป็นคำแสดงเครื่องมือนี้ แสดงความหมายเชิงปริชานว่า **ผู้ใดผู้หนึ่งใช้เครื่องมือในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเครื่องมืออาจเป็นเครื่องมือจริง ๆ เช่น “ดาบอันคม” หรือ “ปืน” หรือเป็นเครื่องมือที่เป็นอวัยวะร่างกาย เช่น “มือ” ก็ได้** คำว่า “ด้วย” สามารถปรากฏในหน่วยสร้างประเภทนี้ได้เนื่องจากคำกริยา “ตัด” และ “ฆ่า” มีนัยความหมายของการใช้เครื่องมือกระทำอยู่ด้วย ดังนั้นคำว่า “ด้วย” ซึ่งเป็นคำบุพบทแสดงเครื่องมือในการกระทำ จึงปรากฏได้โดยมีความหมายสอดคล้องกับคำกริยาดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าหน่วยสร้างที่มีคำว่า “ด้วย” เป็นคำแสดงเครื่องมือนี้เป็นรูปประโยคที่ไม่พบโดยทั่วไปในภาษาไทย โดยรูปประโยคดังกล่าว ดูเหมือนเป็นการแปลเทียบมาจากรูปประโยคในภาษาอังกฤษจากการที่ใช้คำว่า “with” เป็นคำแสดงเครื่องมือมากกว่า เช่น

(1) She had shaved with a razor blade.

(คลังข้อมูล Contemporary American English ของ Brigham Young University (BYU))

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้ใช้ภาษาไทยอาจพูดประโยคข้างต้นได้ 2 แบบคือ

(259) ก. เธอโกน (ชน) ด้วยใบมีดโกน

ข. เธอใช้ใบมีดโกนโกน (ชน)

หากผู้ใช้ภาษาไทยต้องการจะแปลตามตัวโดยใช้สำนวนแบบภาษาอังกฤษ ก็สามารถทำได้โดยเลือกคำแปลแบบประโยค ก. ซึ่งเป็นการแปลเทียบมาจากภาษาอังกฤษแบบคำต่อคำ ในขณะที่ผู้ใช้ภาษาไทยอีกหลายคนอาจเลือกแปลเป็นแบบประโยค ข. เป็นการแปลโดยใช้หน่วยสร้างกริยาเรียงในการสื่อความมากกว่า แม้รูปประโยคทั้ง ก. และ ข. จะเป็นประโยคที่พบได้ในภาษาไทย แต่เราอาจพบว่ารูปประโยคแบบ ข. เป็นรูปประโยคที่มีลักษณะเป็นธรรมชาติในภาษาไทยมากกว่า

เนื่องจากโดยธรรมชาติของภาษาไทย การใช้โครงสร้างคำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณในการสื่อเหตุการณ์ที่ซับซ้อน จะเป็นลักษณะเด่นในเชิงแบบลักษณ์ภาษา ซึ่งพบได้จากข้อมูลจำนวนมากว่า

เช่นเดียวกับหน่วยสร้างที่ 1) ข้างต้นจะพบว่าส่วนที่แสดงการใช้เครื่องมือในหน่วยสร้างนี้สามารถละออกจากประโยคได้โดยไม่กระทบกับคุณสมบัติทางความหมายของคำกริยา โดยส่วนของบุพบทวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “ด้วย” จะทำหน้าที่เป็นส่วนขยายของประโยค เช่น จากตัวอย่างที่ (250) – (252) ที่สามารถตัดบุพบทวลี “ด้วย...” ออกไป โดยที่ประโยคยังคงความสมบูรณ์ทางความหมาย

(260) เขาจึงตัดศีรษะสุกรนั้น

(261) พนักงานตัดป่ายสติกเกอร์

(262) นาย ก ฆ่า นาย ข

(ข้อมูลดัดแปลง)

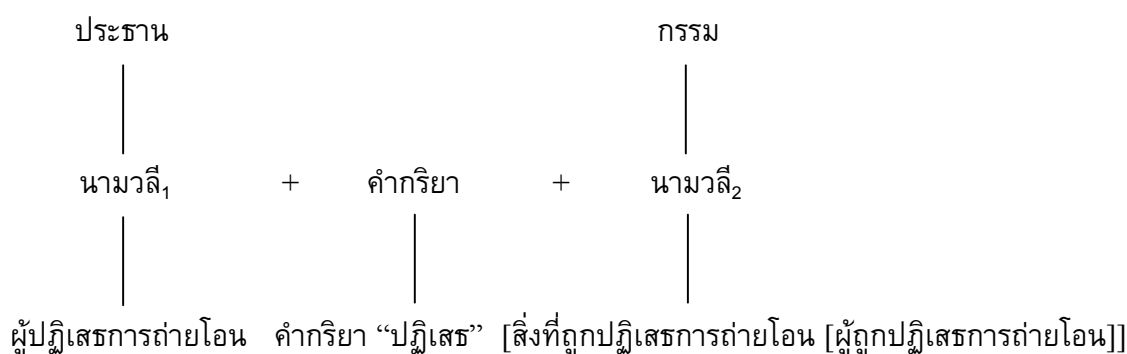
อย่างไรก็ตาม จะพบว่าข้อมูลในส่วนของเครื่องมืออาจทำหน้าที่เป็นส่วนสำคัญในประโยคในแง่ของการให้รายละเอียดที่จำเป็นและมีความชี้เฉพาะเจาะจง เนื่องจากในบางประโยค อย่างประโยคตัวอย่างที่ (256) “เดวิดฆ่าโกไลแอธด้วยการใช้ก้อนหิน” เมื่อพิจารณาในแง่ของการใช้จะเห็นได้ว่า การกระทำ “ฆ่าโกไลแอธ” ของเดวิด (เรื่องเล่าตอนหนึ่งในพระคัมภีร์ไบเบิลภาคพันธสัญญาเก่า) อาจทำได้โดยอาศัยเครื่องมือหลายอย่าง แต่การ “ฆ่า” ที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์นั้นไม่ใช่การ “ฆ่า” ในแบบธรรมดา เนื่องจากมีการใช้เครื่องมือแบบพิเศษคือ “หิน” ซึ่งปกติไม่ใช่เครื่องมือที่ใช้ในการฆ่าฟันศัตรูในสนามรบโดยทั่วไป โดยผู้เขียนต้องการชี้ให้เห็นถึงความมหัศจรรย์ (ในศรัทธาต่อพระเจ้า) ที่แม้หินเพียงก้อนเดียวก็สามารถเอาชนะศัตรูได้ ดังนั้นข้อมูลในส่วนนี้จึงเป็นส่วนสำคัญที่ไม่สามารถละออก เพราะจะทำให้ผู้ฟังไม่เข้าใจถึงรายละเอียดในบริบทของสถานการณ์เฉพาะนี้

สรุปหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การกระทำด้วยเครื่องมือ

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การกระทำด้วยเครื่องมือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งสามารถแสดงได้ด้วย 1) หน่วยสร้างที่ใช้คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ “ใช้” และ 2) หน่วยสร้างที่ใช้คำบุพบท “ด้วย” เป็นคำแสดงเครื่องมือ โดยทั้งสองหน่วยสร้างมีความหมายเชิงปริชาณที่แตกต่างกันในส่วนของเครื่องมือ กล่าวคือ เครื่องมือในหน่วยสร้าง 1) มีแนวโน้มเป็นเครื่องมือจริงๆ ส่วนเครื่องมือในหน่วยสร้าง 2) มีแนวโน้มเป็นได้ทั้งเครื่องมือจริงๆ และเครื่องมือที่เป็นอวัยวะร่างกาย ลักษณะพิเศษของหน่วยสร้างทั้งสองแบบนี้คือ การปรากฏของเครื่องมือเป็นผลมาจากปัจจัยทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ที่บริบทของการใช้ภาษาทำให้เครื่องมือโดดเด่นและมีความสำคัญในเหตุการณ์การตัดและการฆ่าจนต้องปรากฏรูปทางวากยสัมพันธ์ นอกจากนี้ พบว่าหน่วยสร้างที่ใช้คำบุพบท “ด้วย” เป็นคำแสดงเครื่องมือเป็นหน่วยสร้างที่แปลเทียบมาจากภาษาอังกฤษมากกว่าเป็นโครงสร้างโดยธรรมชาติของภาษาไทยอย่างหน่วยสร้างที่ใช้คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ “ใช้” เป็นคำแสดงเครื่องมือ เนื่องจากหน่วยสร้างที่ใช้คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์มีลักษณะโครงสร้างสอดคล้องกับโครงสร้างภาษาตามแบบลักษณะภาษาของภาษาไทยที่ประกอบด้วยคำกริยามากกว่า 1 คำเกิดเรียงกันในประโยค

3.2.9 หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการถ่ายโอน

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการถ่ายโอนจัดเป็นหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่มีความพิเศษ เนื่องจากเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่แสดงรูปหน่วยร่วมเหตุการณ์เพียง 2 หน่วย โดยหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยที่สามแสดงรูปเป็นหน่วยที่ผูกติดอยู่กับหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยหนึ่งดังผังภูมิโครงสร้างต่อไปนี้

ตัวอย่างประโยค

- (263) งามปฏิเสธความหวังดีของกอล์ฟอย่างสุภาพจนนี่ชแอบเบ้ปากไม่ได้
- (264) ทั้งคู่ปฏิเสธความช่วยเหลือจากพนักงานโรงแรม
- (265) เธอไม่อาจปฏิเสธคำขอร้องจากเด็กสาวผู้นี้

(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)

ผังภูมิโครงสร้างข้างต้นประกอบด้วยนามวลีจำนวน 2 นามวลีและคำกริยา “ปฏิเสธ” โดยนามวลี₂ มีความน่าสนใจ เนื่องจากเป็นอาร์กิวเมนต์ที่อ้างถึงหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกปฏิเสธการถ่ายโอน และผู้ถูกปฏิเสธการถ่ายโอน ซึ่งผู้วิจัยจะอภิปรายความน่าสนใจและองค์ประกอบต่างๆ ในผังภูมิโครงสร้างดังนี้

ผู้ปฏิเสธการถ่ายโอน ซึ่งปรากฏในรูปของนามวลี, ในตำแหน่งประธานของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นผู้ปฏิเสธการถ่ายโอนสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่ง จากข้อมูลพบว่าผู้ปฏิเสธการถ่ายโอนมีคุณสมบัติทางความหมายเป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* เท่านั้น เช่น “งาม” ในประโยค “งามปฏิเสธความหวังดีของกอล์ฟอย่างสุภาพจนนี่ชแอบเบ้ปากไม่ได้” มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ปฏิเสธความหวังดีของกอล์ฟ และ “ทั้งคู่” ในประโยค “ทั้งคู่ปฏิเสธความช่วยเหลือจากพนักงานโรงแรม” มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ปฏิเสธความช่วยเหลือจากพนักงานโรงแรม เป็นต้น

สิ่งที่ถูกปฏิเสธการถ่ายโอน ซึ่งปรากฏอยู่ในรูปของนามวลีที่เป็นหน่วยหลัก (head) ในตำแหน่งกรรมของประโยคมีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกปฏิเสธไม่ให้ถ่ายโอนไปยังผู้ใดผู้หนึ่ง โดยพบว่ามีคุณสมบัติทางความหมายเป็น *สิ่งไม่มีชีวิตประเภทสิ่งนามธรรม* เท่านั้น เช่น “ความหวังดี” ในประโยค “งามปฏิเสธความหวังดีของกอล์ฟอย่างสุภาพจนนี่ชแอบเบ้ปากไม่ได้” และ “ความช่วยเหลือ” ในประโยค “ทั้งคู่ปฏิเสธความช่วยเหลือจากพนักงานโรงแรม” ซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกปฏิเสธไม่ให้ถ่ายโอนไปยังผู้ใดผู้หนึ่ง

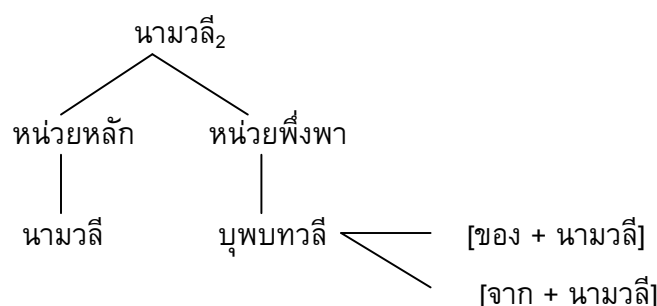
ผู้ถูกปฏิเสธการถ่ายโอน มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ที่ถูกปฏิเสธไม่ให้ถ่ายโอนสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง และมีคุณสมบัติทางความหมายเป็น *สิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์* เช่น “กิฟท์” ในประโยค “ซามปฏิเสธความหวังดีของกิฟท์อย่างสุภาพจนนิซแอบเบ้าปากไม่ได้” และ “พนักงานโรงแรม” ในประโยค “ทั้งคู่ปฏิเสธความช่วยเหลือจากพนักงานโรงแรม” ซึ่งเป็นผู้ถูกปฏิเสธไม่ให้ถ่ายโอนสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นต้น

ผู้ถูกปฏิเสธการถ่ายโอนปรากฏอยู่ในรูปของบุพบทวลีที่เป็นหน่วยพึ่งพา (dependent) ของหน่วยหลัก ซึ่งอยู่ในรูปของคำนามในตำแหน่งกรรมที่มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกปฏิเสธ ผู้ถูกปฏิเสธการถ่ายโอนปรากฏในรูปของบุพบทวลี 2 แบบคือ

1) คำบุพบท “ของ” ตามด้วยนามวลี [ของ + นามวลี] เช่น “ความหวังดีของกิฟท์” ในตัวอย่างที่ (263)

2) คำบุพบท “จาก” ตามด้วยนามวลี [จาก + นามวลี] เช่น “ความช่วยเหลือจากพนักงานโรงแรม” ในตัวอย่างที่ (264)

การแสดงรูปหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็น “สิ่งที่ถูกถ่ายโอน” และ “ผู้ถูกปฏิเสธการถ่ายโอน” สามารถสรุปเป็นผังภูมิตงต่อไปนี้

ภาพที่ 4 ผังภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยทางวากยสัมพันธ์ที่ประกอบขึ้นเป็นนามวลี₂

แม้ว่าหน่วยสร้างประเภทนี้จะไม่ได้แสดงรูปหน่วยร่วมเหตุการณ์เป็นอาร์กิวเมนต์แกน (core argument) ครบทั้งสามหน่วย แต่หน่วยสร้างนี้ก็จัดเป็นหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมประเภทหนึ่งจากความโดดเด่นทางปริชาณ (cognitive salience) ของหน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้งสามหน่วยในภาพเหตุการณ์ กล่าวคือ เหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการถ่ายโอนประกอบด้วยหน่วย

รวมเหตุการณ์จำนวน 3 หน่วยที่มีความสำคัญทางความหมายในการสร้างภาพที่สมบูรณ์ในมโนทัศน์ (conceptualization) ของผู้ใช้ภาษา ได้แก่ ผู้ปฏิเสธการถ่ายโอน สิ่งที่ถูกปฏิเสธการถ่ายโอน และผู้ถูกปฏิเสธการถ่ายโอน หน่วยรวมเหตุการณ์ทั้งสามหน่วยเหล่านี้มีปฏิสัมพันธ์กันโดยทำให้ใจความของประโยคสมบูรณ์ว่าผู้ใดผู้หนึ่งได้กระทำการปฏิเสธการถ่ายโอนสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่ง หากหน่วยรวมเหตุการณ์หน่วยใดหน่วยหนึ่งถูกละรูปไป เช่น “?ถามปฏิเสธความหวังดี” ซึ่งละผู้ถูกปฏิเสธการถ่ายโอน จะมีผลให้ใจความของประโยคไม่สมบูรณ์ว่า “ถามปฏิเสธความหวังดีใคร” เมื่อพิจารณาในแง่ของการแสดงรูปภาษา พบว่าหน่วยสร้างประเภทนี้มีความพิเศษ กล่าวคือ หน่วยรวมเหตุการณ์ปรากฏรูปเป็นอาร์กิวเมนต์แกนเพียง 2 หน่วยซึ่งคือ ผู้ปฏิเสธการถ่ายโอน และสิ่งที่ถูกปฏิเสธการถ่ายโอน ส่วนหน่วยรวมเหตุการณ์อีกหนึ่งหน่วยคือ ผู้ถูกปฏิเสธการถ่ายโอนปรากฏรูปเป็นหน่วยที่ผูกติดอยู่กับอาร์กิวเมนต์ที่มีบทบาทเป็นสิ่งที่ถูกปฏิเสธการถ่ายโอน การปรากฏรูปของผู้ถูกปฏิเสธการถ่ายโอนในลักษณะนี้สะท้อนว่าหน่วยรวมเหตุการณ์หน่วยนี้มีความสัมพันธ์ในเชิงความหมายอย่างแนบแน่นจนมีการปรากฏรูปเป็นอาร์กิวเมนต์เพียง 1 หน่วยที่ประกอบด้วยสิ่งที่ถูกปฏิเสธการถ่ายโอน และผู้ถูกปฏิเสธการถ่ายโอน

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการถ่ายโอนแสดงความหมายเชิงปริธานของการที่ผู้ใดผู้หนึ่งปฏิเสธหรือไม่ยอมให้มีการถ่ายโอนการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่ง ซึ่งถูกสร้างมโนทัศน์ให้เป็นแหล่งที่มาของสิ่งที่ถูกปฏิเสธการถ่ายโอน การสร้างมโนทัศน์นี้เป็นผลมาจากความหมายประจำคำของคำบุพบท “ของ” และ “จาก” ซึ่งคือ การบ่งชี้ความเป็นเจ้าของหรือแหล่งที่มาของสิ่งที่ถูกปฏิเสธการถ่ายโอนในเหตุการณ์นี้ ดังตัวอย่างที่ (264) “ทั้งคู่ปฏิเสธความช่วยเหลือจากพนักงานโรงแรม” “ทั้งคู่” ปฏิเสธไม่ให้มีการถ่ายโอนการครอบครอง “ความช่วยเหลือ” ที่มาจาก “พนักงานโรงแรม”

3.3 การปรากฏรูปเป็นอาร์กิวเมนต์ (argument realization) ของหน่วยรวมเหตุการณ์ในเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมในภาษาไทย

ประเด็นเรื่องการปรากฏรูปเป็นอาร์กิวเมนต์ (argument realization) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอรรถศาสตร์และวากยสัมพันธ์ ซึ่งหมายถึงการปรากฏรูป (linguistic manifestation) ในลักษณะต่างๆ ของหน่วยรวมเหตุการณ์ในประโยคที่อ้างถึงเหตุการณ์ดังกล่าว

ก่อนจะกล่าวถึงประเด็นนี้ในรายละเอียด ผู้วิจัยจะกล่าวถึงมโนทัศน์และคำศัพท์สำคัญที่จำเป็นต่อการอภิปรายในประเด็นนี้ ดังนี้

หน่วยร่วมเหตุการณ์ (participant) เป็นคำศัพท์ที่ใช้ในระนาบของอรรถศาสตร์เพื่อหมายถึง สิ่ง (entity) ใดๆ ที่มีส่วนร่วมหรือมีบทบาทใดบทบาทหนึ่งในเหตุการณ์ที่อ้างถึงโดยประโยค เหตุการณ์แต่ละประเภทจะต้องการจำนวนหน่วยร่วมเหตุการณ์ขั้นต่ำที่ไม่เท่ากัน เช่น เหตุการณ์การวิ่งต้องการหน่วยร่วมเหตุการณ์อย่างน้อย 1 หน่วย ซึ่งมีบทบาททางความหมายเป็นผู้กระทำกริยาวิ่ง เช่น “จุ่มวิ่ง” เหตุการณ์การกินต้องการหน่วยร่วมเหตุการณ์อย่างน้อย 2 หน่วย ซึ่งมีบทบาททางความหมายเป็นผู้กระทำกริยากิน และผู้ถูกกระทำ เช่น “จุ่มกินขนมเค้ก” หากเหตุการณ์การกินนี้ขาดหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยใดหน่วยหนึ่งไป เหตุการณ์การกินจะขาดความสมบูรณ์ทางความหมาย ซึ่งจะส่งผลให้ประโยคที่อ้างถึงเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นประโยคที่ผิดไวยากรณ์หรือไม่เป็นที่ยอมรับ เช่น “*กินขนม” หรือ “*จุ่มกิน” เป็นต้น

อาร์กิวเมนต์ (argument) เป็นคำศัพท์ที่ใช้ในระนาบของวากยสัมพันธ์เพื่อหมายถึงหน่วยทางวากยสัมพันธ์ที่อ้างถึงหน่วยร่วมเหตุการณ์ (participant) ในระนาบของอรรถศาสตร์ เนื่องจากคำกริยาถือว่าเป็นหน่วยหลักในการแสดงเหตุการณ์ จำนวนขั้นต่ำของอาร์กิวเมนต์ที่จะต้องปรากฏในประโยคมักจะถูกกล่าวถึงว่าถูกกำหนดโดยคำกริยาเช่นเดียวกันกับหน่วยร่วมเหตุการณ์ เช่น ในประโยค “จุ่มกินขนมเค้ก” คำกริยา “กิน” ต้องการอาร์กิวเมนต์ขั้นต่ำ 2 หน่วยประโยคจึงจะสมบูรณ์หรือถูกไวยากรณ์ หากขาดอาร์กิวเมนต์หน่วยใดหน่วยหนึ่งไปประโยคก็จะเป็นประโยคที่ไม่เป็นที่ยอมรับ เช่น “*กินขนม” หรือ “*จุ่มกิน” เป็นต้น

โดยทั่วไปอาร์กิวเมนต์เป็นหน่วยที่มีความจำเป็นต้องปรากฏรูป เนื่องจากทำให้ความหมายของคำกริยาหรือประโยคสมบูรณ์ อาร์กิวเมนต์จึงอาจเรียกได้ว่าเป็นหน่วยเติมเต็ม (complement) หน่วยหนึ่ง (Van Valin, 2001: 92) ในขณะที่ส่วนขยาย (adjunct) ซึ่งเป็นหน่วยทางวากยสัมพันธ์อีกประเภทหนึ่ง เป็นหน่วยที่ไม่มีความจำเป็นต้องปรากฏรูป เนื่องจากไม่ได้เป็นหน่วยที่มีผลต่อความสมบูรณ์ทางความหมายของคำกริยา ส่วนขยายเป็นหน่วยที่เพิ่มเข้ามาเพื่อให้ข้อมูลเพิ่มเติมซึ่งอาจมีหรือไม่มีก็ได้ เช่น “Christ gave the present to Pat at the party yesterday.” อาร์กิวเมนต์ในประโยคข้างต้นได้แก่ “Christ” “the present” และ “Pat” ถ้าละอาร์กิวเมนต์ใด

อาร์กิวเมนต์หนึ่งไป จะทำให้ประโยคนี้ผิดไวยากรณ์ในภาษาอังกฤษ เนื่องจากทำให้ประโยคนี้ขาดความสมบูรณ์ทางความหมาย เช่น “*Christ gave the present.” หรือ “*Christ gave Pat.” ในขณะที่ส่วนขยายซึ่งคือ “at the party” และ “yesterday” สามารถละออกไปจากประโยคได้โดยไม่มีผลต่อความถูกต้องไวยากรณ์ของประโยค เนื่องจากเป็นหน่วยที่เพิ่มเข้ามาเพื่อให้ข้อมูลเพิ่มเติมเท่านั้น เช่น “Christ gave the present to Pat.”

อาร์กิวเมนต์ในนิทานนิพนธ์ฉบับนี้จะแตกต่างจากอาร์กิวเมนต์ตามที่เข้าใจโดยทั่วไปจากการใช้แนวคิดของดิกสันและไอเคนวัลด์ (Dixon and Aikhenvald, 2000: 3) ซึ่งได้จำแนกอาร์กิวเมนต์ออกเป็น 2 ประเภทย่อยตามลักษณะความสัมพันธ์กับคำกริยาหรือภาคแสดง ได้แก่ อาร์กิวเมนต์แกน (core argument) และ อาร์กิวเมนต์ชายขอบ (peripheral argument) โดยจำนวนอาร์กิวเมนต์แกนที่จำเป็นต้องปรากฏในประโยคจะถูกกำหนดโดยชนิดของคำกริยา อาร์กิวเมนต์แกนเป็นหน่วยที่บังคับปรากฏ (obligatory) หรือเป็นหน่วยที่สามารถตีความได้อย่างชัดเจนในบริบทในกรณีที่ไม่มีการปรากฏ หากประโยคขาดอาร์กิวเมนต์แกนหน่วยใดหน่วยหนึ่งไป ประโยคจะไม่ถูกต้องไวยากรณ์หรือไม่สื่อความ

ในทางตรงกันข้าม อาร์กิวเมนต์ชายขอบซึ่งมักจะถูกเรียกว่า ส่วนขยาย (adjunct) เป็นหน่วยที่ค่อนข้างเป็นอิสระจากคำกริยา กล่าวคือ อาร์กิวเมนต์ชายขอบมักจะเป็นหน่วยที่ไม่บังคับการปรากฏ (optional) ซึ่งสามารถละรูปได้หรือย้ายที่ในประโยคได้โดยไม่กระทบกับความถูกต้องไวยากรณ์ของประโยค โดยทั่วไปอาร์กิวเมนต์ชายขอบมักจะเป็นหน่วยที่แสดงความหมายในเชิงเวลา (time) สถานที่ (place) เหตุ (cause) วัตถุประสงค์ (purpose) และอื่นๆ เช่น ในประโยคภาษาอังกฤษด้านล่าง อาร์กิวเมนต์แกนจะกำกับด้วยเครื่องหมายวงเล็บเหลี่ยม และอาร์กิวเมนต์ชายขอบจะกำกับด้วยเครื่องหมายวงเล็บ

- (266) ก. (On Monday morning,) (in the garden,) [John] danced (around the fountain)
- ข. (On Monday morning,) (in the garden,) [the monkey] bit [John] (on the finger)

ค. (On Monday morning,) (in the garden,) [John] gave [Mary] [a
book] (for her birthday)

(Dixon and Aikhenvald, 2000: 3)

ในประโยคตัวอย่าง (266ก.) - (266ค.) อาร์กิวเมนต์ชายขอบซึ่งอยู่ในวงเล็บทั้งหมดสามารถ
ละได้โดยไม่กระทบกับความถูกต้องไวยากรณ์ของประโยค เช่น ประโยค (266ก.) “John danced”
ประโยค (266ข.) “The monkey bit John” และประโยค (266ค.) “John gave Mary a book”
ในทางตรงกันข้ามหากมีการละอาร์กิวเมนต์แกนหน่วยใดหน่วยหนึ่งไป ประโยคจะไม่สมบูรณ์
หรือไม่ถูกไวยากรณ์ทันที เช่น ประโยค (266ข.) “*The monkey bit” ประโยค (266ค.) “*John
gave Mary”

การบังคับการปรากฏ (obligatoriness) ของอาร์กิวเมนต์แกนเกิดจากความจำเป็น
(necessity) ใน 3 ลักษณะ ได้แก่

ก) ความจำเป็นในแง่ของความหมายประจำคำกริยา (valency necessity) ซึ่งหมายถึง การ
บังคับการปรากฏของอาร์กิวเมนต์แกนอันเนื่องมาจากความหมายประจำคำกริยาเอง

ข) ความจำเป็นในแง่โครงสร้าง (structural necessity) ซึ่งหมายถึง การบังคับการปรากฏ
ของอาร์กิวเมนต์แกนอันเนื่องมาจากรูปแบบประโยค หรือหน่วยสร้าง และ

ค) ความจำเป็นในแง่การสื่อสาร (communicative necessity) ซึ่งหมายถึง การบังคับ
ปรากฏของอาร์กิวเมนต์แกนเนื่องจากวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร (communicative purpose) ของ
ผู้ใช้ภาษา (Faulhaber, 2011: 9) เช่น

(267) ก. I admire your courage in saying no.

ข. I admire what you're doing and I'll help.

ค. *I admire.

ง. *Admire your courage in saying no.

- จ. Your courage in saying no was admired (by me).
- ฉ. Admiring someone's courage is helpful.
- ช. Admire the elegance of the villa at Langton.

(Faulhaber, 2011: 10)

ในประโยค (267ก.) และ (267ข.) คำกริยา “admire” ต้องการอาร์กิวเมนต์แกน (core argument) ขึ้นต่ำจำนวน 2 หน่วย ซึ่งตรงกับหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้กระทำกริยาชอบ “I” และผู้ได้รับผลกระทบจากกริยาชอบ “your courage in saying no” ในประโยค (267ก.) หรือ “what you're doing” ในประโยค (267ข.) หากหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยใดหน่วยหนึ่งไม่ปรากฏรูปเป็นอาร์กิวเมนต์ประโยคดังกล่าวจะไม่ถูกไวยากรณ์หรือไม่สื่อความดังในประโยค (267ค.) หรือ (267ง.)

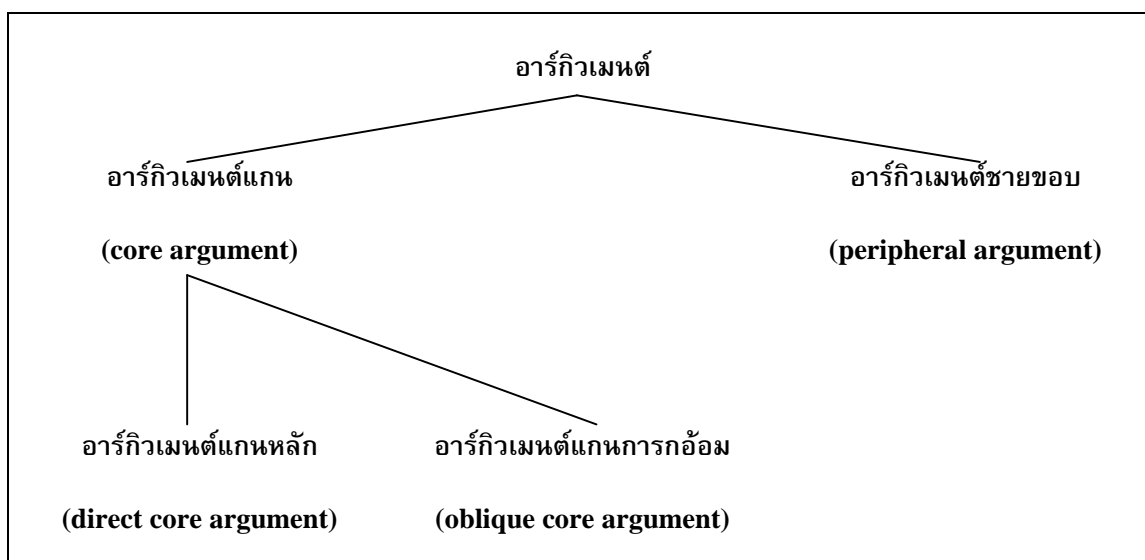
อย่างไรก็ตาม อาร์กิวเมนต์แกนที่อ้างถึงหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้กระทำสามารถไม่ปรากฏได้ดังในกรณีประโยค (267จ.) (267ฉ.) และ (267ช.) ทั้งนี้ไม่ใช่เพราะว่า คำกริยา “admire” ไม่ต้องการการปรากฏรูปของหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่เป็นผู้กระทำ แต่เนื่องจากคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์ของหน่วยสร้างกรรมวาจก (passive voice construction) ใน (267จ.) หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ไม่เฉพาะเจาะจง (non-finite construction) ใน (267ฉ.) และหน่วยสร้างแสดงคำสั่ง (imperative construction) ใน (267ช.) ที่ไม่บังคับการปรากฏรูปของผู้กระทำ

จากความจำเป็นในแง่โครงสร้าง (structural necessity) ที่หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่เป็นผู้กระทำไม่จำเป็นต้องปรากฏดังในกรณีประโยค (267จ.) ถึง (267ช.) ความไม่ถูกไวยากรณ์ (ungrammaticality) ของประโยค (267ง.) อาจกล่าวได้ว่าเป็นผลมาจากการไม่สอดคล้องกับหน่วยสร้างบอกเล่าสามัญ (simple declarative construction) ซึ่งจำเป็นต้องมีอาร์กิวเมนต์ในตำแหน่งประธานของประโยคปรากฏ

นอกจากนี้ อาร์กิวเมนต์แกนสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทย่อยตามลักษณะการแสดงรูป ได้แก่ อาร์กิวเมนต์แกนหลัก (direct core argument) และ อาร์กิวเมนต์แกนการก้อ้อม (oblique

core argument) โดยที่ อาร์กิวเมนต์แกนหลัก หมายถึงอาร์กิวเมนต์แกนที่ปรากฏรูปในประโยคโดยไม่มีคำบ่งชี้ใดๆ ปรากฏ ส่วนอาร์กิวเมนต์แกนการก้ออมหมายถึง อาร์กิวเมนต์แกนที่ปรากฏรูปโดยมีคำบ่งชี้การก่ากับ เช่น ประโยค “John gave the present to Mary” ในประโยคนี้ อาร์กิวเมนต์แกน “John” “the present” และ “Mary” มีการแสดงรูปที่แตกต่างกัน กล่าวคือ “John” และ “the present” ปรากฏรูปโดยไม่มีคำบ่งชี้ใดๆ ส่วน “Mary” ปรากฏรูปโดยมีคำบ่งชี้การก ซึ่ง เป็นคำบุพบท “to” อาร์กิวเมนต์ “John” และ “the present” จึงจัดเป็นอาร์กิวเมนต์แกนหลัก แต่ “Mary” จัดเป็นอาร์กิวเมนต์แกนการก้ออม

การจำแนกประเภทอาร์กิวเมนต์ที่กล่าวถึงในส่วนนี้สามารถสรุปเป็นรูปภาพได้ดังในภาพที่ 5

ภาพที่ 5 การจำแนกประเภทย่อยอาร์กิวเมนต์

จากรูปภาพที่ 5 อาร์กิวเมนต์สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ตามลักษณะการบังคับปรากฏ (obligatoriness) คือ อาร์กิวเมนต์แกน (core argument) และ อาร์กิวเมนต์ชายขอบ (peripheral argument) อาร์กิวเมนต์แกนสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทย่อยตามรูปที่ปรากฏ คือ อาร์กิวเมนต์แกนหลัก (direct core argument) ซึ่งปรากฏเดี่ยวโดยไม่มีคำบ่งชี้การก และ อาร์กิวเมนต์แกนการก้ออม (oblique core argument) ซึ่งปรากฏร่วมกับคำบ่งชี้การก เช่น “On Monday morning, in the garden, John gave the ring to Mary.” ประโยคนี้ประกอบด้วย

อาร์กิวเมนต์ทั้งหมด 5 หน่วย ได้แก่ “Monday morning” “the garden” “John” “ring” และ “Mary” โดยที่ อาร์กิวเมนต์ “Monday morning” และ “the garden” จัดเป็น อาร์กิวเมนต์ชายขอบซึ่งสามารถละได้ แต่อาร์กิวเมนต์ “John” “ring” และ “Mary” เป็นอาร์กิวเมนต์แกน ซึ่งสามารถแบ่งประเภทย่อยเป็น อาร์กิวเมนต์แกนหลัก (direct core argument) ได้แก่ “John” และ “ring” และ อาร์กิวเมนต์แกนการก้ออม (oblique core argument) ได้แก่ “Mary”

บทบาททางความหมาย (semantic role) หมายถึง ความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างหน่วยร่วมเหตุการณ์กับเหตุการณ์ ซึ่งแสดงโดยคำกริยา เช่น “John hit the snake” ประโยคดังกล่าวอ้างถึงเหตุการณ์การตีของจอห์น เหตุการณ์นี้ประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์ 2 หน่วย ได้แก่ “John” และ “snake” หน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้งสองนี้มีบทบาททางความหมายที่สัมพันธ์กับเหตุการณ์การตีที่แตกต่างกัน กล่าวคือ หน่วยร่วมเหตุการณ์ “John” มีบทบาทเป็นผู้กระทำ (agent) และ “snake” มีบทบาทเป็นผู้รับการกระทำ (patient) บทบาททางความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์สามารถพิจารณาได้จากลักษณะของเหตุการณ์ที่แสดงโดยคำกริยา เช่น

- (268) ก. The book is lying on *the table*.
 ข. Pat put the book on *the table*.
 ค. Kim sent the package to *Philadelphia*.
 ง. The child ran from the *playground*.
 จ. The child took the book from *Kim*.
 ฉ. Dana bought some flowers for *Pat*.
 ช. Jess knows *that Chris lied*.

(Van Valin, 2001: 24)

ในประโยค (268ก.) หน่วยร่วมเหตุการณ์ “the table” มีบทบาททางความหมายเป็นสถานที่ (location) ในประโยค (268ข.) และ (268ค.) หน่วยร่วมเหตุการณ์ “the table” และ

“Philadelphia” มีบทบาททางความหมายเป็นเป้าหมาย (goal) ของเหตุการณ์การวางหนังสือ และเหตุการณ์การส่งพัสดุ ตามลำดับ ในประโยค (268ง.) และ (268จ.) หน่วยร่วมเหตุการณ์ “playground” และ “Kim” มีบทบาททางความหมายเป็นแหล่งที่มา (source) ของเหตุการณ์การวิ่ง และเหตุการณ์การเอาหนังสือ ตามลำดับ ในประโยค (268ฉ.) หน่วยร่วมเหตุการณ์ “Pat” มีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับผลประโยชน์ (benefactive) ของเหตุการณ์การซื้อดอกไม้ ในประโยค (268ช.) หน่วยร่วมเหตุการณ์ “that Chris lied” มีบทบาททางความหมายเป็นเนื้อหา (content) ของเหตุการณ์การรู้

หน้าที่ทางไวยากรณ์ (grammatical function) หมายถึง ความสัมพันธ์ในเชิงไวยากรณ์ระหว่างอาร์กิวเมนต์ ซึ่งอ้างอิงถึงหน่วยร่วมเหตุการณ์ กับคำกริยาในประโยค หน้าที่ทางไวยากรณ์สำคัญๆ ที่พบในภาษาต่างๆ ได้แก่ ประธาน (subject) กรรมตรง (direct object) กรรมรอง (indirect object) ส่วนเติมเต็ม (complement) ส่วนขยายแบบละได้ (optional adjunct) และ ส่วนขยายแบบละไม่ได้ (obligatory adjunct)

หน้าที่ทางไวยากรณ์ในภาษาต่างๆ มีการแสดงด้วยกลวิธีที่แตกต่างกัน เช่น ในภาษาอังกฤษ หน้าที่ทางไวยากรณ์ ประธาน สามารถพิจารณาได้จากคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์ การกำหนดความคล้อยตามกับคำกริยา (subject-verb agreement) ซึ่งหมายถึง การผันรูปคำกริยาหลักให้ตรงตามลักษณะของประธาน เช่น ในภาษาอังกฤษ หากประธานเป็นนามวลีเอกพจน์ กริยาหลักของประโยคต้องเติมหน่วยคำเติม “-s” เป็นต้น ในภาษาละติน ประธานของประโยคต้องมีการกำกับด้วยกรรตุการก (nominative case) ส่วนในภาษาไทย หน้าที่ทางไวยากรณ์ของอาร์กิวเมนต์สามารถพิจารณาได้จากลำดับคำในประโยค ซึ่งมีลำดับของคำพื้นฐานแบบประธาน-กริยา-กรรม (S-V-O) ที่มีประธานอยู่ในลำดับแรก ตามด้วยคำกริยาและตามด้วยกรรม ในขณะที่ลำดับคำแบบที่มีกรรม 2 ตัวอย่างหน่วยสร้างทวิกรรมมีลำดับแบบ ประธาน-กริยา-กรรมตรง-กรรมรอง

หลังจากได้กล่าวถึงคำศัพท์และมโนทัศน์สำคัญเรียบร้อยแล้ว ในลำดับต่อไป ผู้วิจัยจะกล่าวถึงการปรากฏรูปเป็นอาร์กิวเมนต์ (argument realization) ของหน่วยร่วมเหตุการณ์ (participant) ของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย

เหตุการณ์ 3 หน่วยรวม เป็นเหตุการณ์ประเภทหนึ่งประกอบด้วยหน่วยรวมเหตุการณ์จำนวน 3 หน่วยที่มีความโดดเด่นทางปริธาน ซึ่งสะท้อนออกมาในแง่ของความสมบูรณ์ทางความหมาย หากเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมขาดหน่วยรวมเหตุการณ์หน่วยใดหน่วยหนึ่งไป เหตุการณ์ดังกล่าวจะไม่สมบูรณ์

จากการวิเคราะห์คุณสมบัติทางความหมายของเหตุการณ์และหน่วยรวมเหตุการณ์ในเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมที่พบในภาษาไทยพบว่า บทบาททางความหมายของหน่วยรวมเหตุการณ์มีดังต่อไปนี้

(269) เหตุการณ์การถ่ายโอน

- ก. ผู้ถ่ายโอน
- ข. สิ่งที่ถูกถ่ายโอน
- ค. ผู้รับการถ่ายโอน

(270) เหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่

- ก. ผู้กระทำ
- ข. สิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่
- ค. เป้าหมาย

(271) เหตุการณ์การสื่อสาร

- ก. ผู้สื่อสาร
- ข. สาร
- ค. ผู้รับสาร

(272) เหตุการณ์การขอการครอบครอง

- ก. ผู้ขอ
- ข. สิ่งที่ถูกขอ
- ค. แหล่งที่มา

(273) เหตุการณ์การได้รับการครอบครอง

- ก. ผู้รับการครอบครอง
- ข. สิ่งที่ได้ครอบครอง
- ค. ผู้ให้การครอบครอง

(274) เหตุการณ์การทำให้สูญเสียการครอบครอง

- ก. ผู้ทำให้สูญเสีย
- ข. สิ่งที่ถูกทำให้สูญเสีย
- ค. เจ้าของเดิม

(275) เหตุการณ์การสร้างสรรคให้ให้

- ก. ผู้สร้างสรรค์
- ข. สิ่งที่ถูกสร้างสรรค์
- ค. ผู้รับ

(276) เหตุการณ์การกระทำด้วยเครื่องมือ

- ก. ผู้กระทำ
- ข. สิ่งที่ถูกกระทำ

ค. เครื่องมือ

(277) เหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการถ่ายโอน

ก. ผู้ปฏิเสธการถ่ายโอน

ข. สิ่งที่ถูกปฏิเสธการถ่ายโอน

ค. ผู้ถูกปฏิเสธการถ่ายโอน

บทบาททางความหมายข้างต้นมีลักษณะทางความหมายที่เฉพาะเจาะจงสอดคล้องไปกับลักษณะของเหตุการณ์แต่ละแบบ (situation-specific semantic role) เช่น เหตุการณ์การถ่ายโอนประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็น “ผู้ถ่ายโอน” “สิ่งที่ถูกถ่ายโอน” และ “ผู้รับการถ่ายโอน” ส่วนเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่ประกอบด้วยหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็น “ผู้กระทำ” “สิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่” และ “เป้าหมาย” เป็นต้น บทบาททางความหมายในระดับนี้ไม่สามารถทำให้เห็นภาพรวมและระบบของความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททางความหมายและหน้าที่ทางไวยากรณ์ของหน่วยร่วมเหตุการณ์เมื่อปรากฏรูปเป็นอาร์กิวเมนต์ในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยอย่างชัดเจน ดังนั้นผู้วิจัยจะเสนอภาพรวมของความสัมพันธ์ดังกล่าวโดยแสดงบทบาททางความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีลักษณะเป็นกลาง (neutral) ไม่เฉพาะเจาะจงไปตามลักษณะของเหตุการณ์เพื่อให้เห็นภาพรวมได้อย่างชัดเจน บทบาททางความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่แสดงรูปเป็นอาร์กิวเมนต์ในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยมีลักษณะดังนี้

1) ผู้กระทำ (agent) เป็นหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่เป็นสิ่ง (entity) ที่ริเริ่มและก่อเหตุการณ์ โดยอาจมีคุณสมบัติดังนี้

- ผู้ถ่ายโอน เช่น “พ่อ” ในประโยค “พ่อก็ให้รางวัลเขาอีก”
- ผู้กระทำการเคลื่อนที่ เช่น “ก้านั้น” ในประโยค “ก้านั้นจึงส่งหมาน้อยให้หล่น”
- ผู้สื่อสาร เช่น “ผม” ในประโยค “ผมต้องบอกความจริงกับเธอก่อน”

- ผู้ขอ/ ถาม เช่น “เธอ” ในประโยค “เธอขอมะนาวจากครวที่กำลังวุ่นวาย”
- ผู้สร้างสรรค์ เช่น “พิชามญชุ์” ในประโยค “พิชามญชุ์ทำของขวัญให้คุณแม่”
- ผู้กระทำการเปลี่ยนแปลงสภาพ เช่น “เขา” ในประโยค “เขาจึงตัดศีรษะสุกรนั้นด้วยดาบอันคม” และ
- ผู้ปฏิเสธการถ่ายโอน เช่น “ทั้งคู่” ในประโยค “ทั้งคู่ปฏิเสธความช่วยเหลือจากพนักงาน”

2) ผู้ร่วมแกนกลาง (theme) เป็นหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่เป็นสิ่งที่ถูกกระทำหรือได้รับผลกระทบโดยตรงจากการกระทำบางอย่างของผู้กระทำ ในเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม ผู้ร่วมแกนกลางหมายถึงสิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่หรือเปลี่ยนการครอบครอง หรือผู้รับการกระทำ โดยอาจมีคุณสมบัติดังนี้

- สิ่งที่ถูกถ่ายโอน เช่น “รางวัล” ในประโยค “พ่อก็ให้รางวัลเขานีก”
- สิ่งที่ถูกทำให้เคลื่อนที่ เช่น “หมาน้อย” ในประโยค “ก้านั้นจึงส่งหมาน้อยให้หล่น”
- สาร เช่น “สาร” ในประโยค “ผมต้องบอกความจริงกับเธอก่อน”
- สิ่งที่ถูกขอ/ ถาม เช่น “มะนาว” ในประโยค “เธอขอมะนาวจากครวที่กำลังวุ่นวาย”
- สิ่งที่ได้ครอบครอง เช่น “จดหมาย” ในประโยค “ฉันได้รับจดหมายจากเธอ”
- สิ่งที่ถูกทำให้สูญเสียการครอบครอง เช่น “ข้อสอบครู” ในประโยค “เพื่อนๆ ไปขโมยข้อสอบครูมาด้วยความเชี่ยวชาญ”
- สิ่งที่ถูกสร้างสรรค์ เช่น “ของขวัญ” ในประโยค “พิชามญชุ์ทำของขวัญให้คุณแม่”
- สิ่งที่ถูกทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพโดยมีคุณสมบัติเป็นผู้ถูกกระทำการเปลี่ยนแปลงสภาพโดยเครื่องมือ คือ “ศีรษะสุกรนั้น” ในประโยค “เขาจึงตัดศีรษะสุกรนั้นด้วยดาบอันคม” และ

- สิ่งที่ถูกปฏิเสธการถ่ายโอน เช่น “ความช่วยเหลือ” ในประโยค “ทั้งคู่ปฏิเสธความช่วยเหลือจากพนักงาน”

3) เป้าหมาย (goal) ซึ่งเป็นจุดสิ้นสุดของการเคลื่อนที่หรือเปลี่ยนแปลงการครอบครองโดยอาจมีคุณสมบัติเป็น

- ผู้รับการถ่ายโอน เช่น “ฉัน” และ “เขา” ในประโยค “ฉันได้รับจดหมายจากเธอ” และ “พ่อก็ให้รางวัลเขานีก”
- ผู้รับสาร เช่น “เธอ” ในประโยค “ผมต้องบอกความจริงกับเธอก่อน”
- เป้าหมาย เช่น “ฉัน” ในประโยค “เขาจะส่งอีเมลถึงฉันอีกที”

4) แหล่งที่มา (source) ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการเคลื่อนที่หรือการเปลี่ยนแปลงการครอบครองโดยอาจมีคุณสมบัติเป็น

- ผู้ถูกขอ/ ถาม เช่น “ครีวที่กำลังวุ่นวาย” ในประโยค “เธอขอมะนาวจากครีวที่กำลังวุ่นวาย”
- เจ้าของเดิม เช่น “ครู” ในประโยค “เพื่อนๆ ไปขโมยข้อสอบครูมาด้วยความเสียใจความจน”
- ผู้ถูกปฏิเสธการถ่ายโอน เช่น “พนักงาน” ในประโยค “ทั้งคู่ปฏิเสธความช่วยเหลือจากพนักงาน”

5) เครื่องมือ (instrument) ซึ่งเป็นสิ่งที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงสภาพของสิ่งหนึ่งโดยมีคุณสมบัติเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงสภาพผู้ถูกกระทำ คือ “ดาบอันคม” ในประโยค “เขาจึงตัดศีรษะสุกรนั้นด้วยดาบอันคม”

บทบาททางความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์ในแต่ละเหตุการณ์ยังมีความสอดคล้องกันซึ่งสามารถสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

1) ผู้กระทำ	ผู้ร่วมแกนกลาง	เป้าหมาย
2) ผู้กระทำ	ผู้ร่วมแกนกลาง	แหล่งที่มา
3) เป้าหมาย	ผู้ร่วมแกนกลาง	แหล่งที่มา
4) ผู้กระทำ	ผู้ร่วมแกนกลาง	เครื่องมือ

ตารางที่ 2 ข้อสรุปร่วมของความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททางความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์
ในเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย

จากตารางข้างต้น บทบาททางความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้ง 3 หน่วยใน
เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยมีความสัมพันธ์กัน 4 แบบ โดย **แบบแรก** เป็นแบบที่ปรากฏใน
หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม 4 ประเภทได้แก่

- หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอน
- หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่
- หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสาร
- หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสร้างสรรค้ให้ให้

ความสัมพันธ์แบบที่สอง เป็นแบบที่ปรากฏในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม
ต่อไปนี้

- หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การขอการครอบครอง
- หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้สูญเสียการครอบครอง
- หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการถ่ายโอน

ความสัมพันธ์แบบที่สาม เป็นแบบที่ปรากฏในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การได้รับการ
ครอบครอง

ความสัมพันธ์แบบที่สี่ เป็นแบบที่ปรากฏในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การกระทำด้วย
เครื่องมือ

ในแง่การปรากฏรูปเป็นอาร์กิวเมนต์ในหน่วยสร้าง หน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้งสามหน่วย ปรากฏเป็นอาร์กิวเมนต์แกน โดยมีรูปแบบการปรากฏรูป 3 รูปแบบย่อย ได้แก่

1) ปรากฏเป็นอาร์กิวเมนต์แกนหลัก (direct core argument) ทั้งสามหน่วย เช่น “ฉัน ให้เงินแม่” “สามส่งรายงานอาจารย์เรียบร้อยแล้ว” และ “เขาต้องการบออะไรคุณ” เป็นต้น ใน หน่วยสร้างเหล่านี้ หน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้งสามหน่วยปรากฏรูปเป็นอาร์กิวเมนต์ที่บังคับปรากฏ และไม่มีคำบ่งชี้การกำกับ

2) ปรากฏเป็นอาร์กิวเมนต์แกนหลักจำนวน 2 หน่วย และ อาร์กิวเมนต์แกนการก้อ้ม (oblique core argement) จำนวน 1 หน่วย เช่น “หมุยเอ็งขายกำไลให้น้อง” “กำนันจึงส่งหมาน้อย ให้หล่อน” “นางยังถ่ายทอมนต์คาถาให้นางจันทาทวี” “เธอถามความจริงจากลูกสาว” “ฉัน ได้รับจดหมายจากเธอ” “ผมปล้นผู้ต้องหาจากรถตำรวจ” และ “แม่จึงทำข้าวต้มให้คุณยาย” เป็นต้น ในหน่วยสร้างเหล่านี้ หน่วยร่วมเหตุการณ์ปรากฏรูปเป็นอาร์กิวเมนต์แกนโดยไม่มีคำบ่งชี้การกกำกับจำนวน 2 หน่วย และปรากฏรูปเป็นอาร์กิวเมนต์แกนที่มีคำบ่งชี้การกกำกับจำนวน 1 หน่วย เช่น “ให้น้อง” และ “จากลูกสาว” เป็นต้น นอกจากนี้ ในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม ประเภทเหตุการณ์การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือ หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททาง ความหมายเป็นเครื่องมือมีการปรากฏรูปเป็นอาร์กิวเมนต์ที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับอาร์กิวเมนต์ ขายขอบ(peripheral argument) ซึ่งสามารถไม่ปรากฏรูปได้โดยไม่มีผลกระทบต่อความ ถูก ไวยากรณ์ (grammaticality) ของประโยค เช่น “เขาเคยฆ่าสัตว์ใหญ่ด้วยมือเปล่า” และ “เขาเคย ฆ่าสัตว์ใหญ่” อย่างไรก็ตาม ในงานวิจัยชิ้นนี้วิเคราะห์ว่า อาร์กิวเมนต์ “มือเปล่า” เป็นอาร์กิวเมนต์ แกน (core argument) เนื่องจากอาร์กิวเมนต์ดังกล่าวมีการบังคับปรากฏ (obligatoriness) ใน ลักษณะความจำเป็นในแง่การสื่อสาร (communicative necessity) กล่าวคือ ถึงแม้ว่าอาร์กิวเมนต์ “มือเปล่า” ไม่ได้มีการบังคับการปรากฏโดยความหมายของคำกริยา “ฆ่า” จึงเป็นหน่วยร่วม เหตุการณ์ที่สามารถละออกได้โดยไม่ทำให้ประโยคผิดไวยากรณ์ อย่างไรก็ตาม หากเราตัดส่วนที่ใช้ แสดงเครื่องมือออกจากประโยค เหตุการณ์ที่แสดงโดยหน่วยสร้างนี้อาจกลายเป็นเหตุการณ์ที่ขาด รายละเอียดที่จำเป็น ซึ่งไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ในการสื่อสารของผู้ใช้ภาษา ในกรณีนี้ผู้พูดต้องการ เน้นว่าหน่วยร่วมเหตุการณ์ “เขา” มีความสามารถสูงดังนั้นจึงสามารถกระทำในสิ่งที่บุคคลอื่น อาจจะไม่สามารถทำได้ หากผู้พูดกล่าวเพียงว่า “เขาเคยฆ่าสัตว์ใหญ่” วัตถุประสงค์ในการสื่อสาร

ดังกล่าวก็จะไม่สัมฤทธิ์ผล เนื่องจากการฆ่าสัตว์ใหญ่ไม่จำเป็นต้องใช้ความสามารถมากก็ได้ แต่การกระทำดังกล่าวด้วยมือเปล่าจำเป็นต้องใช้ความสามารถที่สูง จึงจะทำได้ เมื่อพิจารณาในแง่ของปัจจัยทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ในเรื่องของปริบทและสถานการณ์ของการใช้ภาษา (ดังอภิปรายไว้ในข้อ 3.2.2.2 ข้อย่อย 1.1) หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ใส่”) แล้วจะพบว่าประโยคดังกล่าวจำเป็นต้องมีหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่แสดงเครื่องมืออย่างชี้เฉพาะเจาะจง ดังนั้นอาร์กิวเมนต์ที่อ้างถึงหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่เป็นเครื่องมือจึงสามารถถือว่าเป็น อาร์กิวเมนต์แกน ไม่ใช่ อาร์กิวเมนต์ชายขอบ

3) ปรากฏเป็นอาร์กิวเมนต์แกนหลักจำนวน 2 หน่วย และหน่วยพึ่งพาในรูปของบุพบทวลี 1 หน่วยที่ผูกติดอยู่กับอาร์กิวเมนต์หนึ่ง รูปแบบการปรากฏนี้พบเฉพาะหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการถ่ายโอนเท่านั้น เช่น “ทั้งคู่ปฏิเสธความช่วยเหลือจากพนักงาน” “ชามปฏิเสธความหวังดีของกิฟท์” ในหน่วยสร้างนี้ หน่วยร่วมเหตุการณ์ปรากฏรูปเป็นอาร์กิวเมนต์แกนที่ไม่มีคำบ่งชี้กำกับจำนวน 2 หน่วย และหน่วยร่วมเหตุการณ์อีกหนึ่งหน่วยปรากฏรูปเป็นบุพบทวลีที่ผูกติดอยู่กับอาร์กิวเมนต์หนึ่ง เช่น “จากพนักงาน” และ “ของกิฟท์” เป็นหน่วยพึ่งพาที่ผูกติดอยู่กับ “ความช่วยเหลือ” และ “ความหวังดี” ซึ่งเป็นหน่วยหลัก

เมื่อหน่วยร่วมเหตุการณ์ปรากฏรูปเป็นอาร์กิวเมนต์ในหน่วยสร้าง จะมีหน้าที่ทางไวยากรณ์ในลักษณะต่างๆ ดังที่กล่าวถึงข้างต้น ในภาษาไทยหน้าที่ทางไวยากรณ์ไม่ได้แสดงด้วยรูปการก (case) เช่น ภาษารัสเซีย หรือด้วยการผันรูปคำกริยาตามประธาน (subject-verb agreement) อย่างภาษาฝรั่งเศสหรือสเปน แต่แสดงหน้าที่ทางไวยากรณ์อยู่ในลักษณะของลำดับของคำ โดยมีลำดับของคำพื้นฐานแบบประธาน-กริยา-กรรม (S-V-O) ที่มีประธานอยู่ในลำดับแรก ตามด้วยคำกริยาและตามด้วยกรรม ในขณะที่ลำดับคำแบบที่มีกรรม 2 ตัวอย่างหน่วยสร้างทวิกรรมมีลำดับแบบประธาน-กริยา-กรรมตรง-กรรมรอง ในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยบทบาททางไวยากรณ์ของอาร์กิวเมนต์ที่อ้างถึงหน่วยร่วมเหตุการณ์สามารถพิจารณาได้จากตำแหน่งตามลำดับของคำโดยมีหน้าที่ทางไวยากรณ์ดังต่อไปนี้

1) ประธาน (subject) หมายถึงหน้าที่ทางไวยากรณ์ของอาร์กิวเมนต์แกน (core argument) ที่ปรากฏอยู่ในตำแหน่งหน้าคำกริยา หรือตำแหน่งแรกในประโยค โดยทั่วไป ประธานมักจะอ้างถึงหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้กระทำเหตุการณ์ที่แสดงโดย

คำกริยา เช่น “ผมขายบ้านให้เขา” ในประโยคนี้ อาร์กิวเมนต์ “ผม” มีหน้าที่ทางไวยากรณ์เป็นประธานจากการอยู่ในตำแหน่งแรกหรือในตำแหน่งหน้าคำกริยา “ขาย”

2) กรรมตรง (direct object) หมายถึง หน้าที่ทางไวยากรณ์ของอาร์กิวเมนต์แทนที่ปรากฏในตำแหน่งหลังคำกริยาในภาษาไทยโดยอยู่ติดกับคำกริยา โดยทั่วไป กรรมตรง มักจะเป็นอาร์กิวเมนต์ที่อ้างถึงหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากเหตุการณ์ หรือการกระทำของประธาน เช่น “พ่อให้รางวัลเขาอีก” คำว่า “รางวัล” ในประโยคนี้มีหน้าที่ทางไวยากรณ์เป็นกรรมตรงจากการอยู่ในตำแหน่งหลังคำกริยา “ให้” และการเป็นหน่วยที่ถูกระทบโดยตรงจากการกระทำซึ่งคือการให้

3) กรรมรอง (indirect object) หมายถึง หน้าที่ทางไวยากรณ์ของอาร์กิวเมนต์แทนที่ปรากฏในตำแหน่งหลังกรรมตรงในภาษาไทย อาร์กิวเมนต์ที่ปรากฏในตำแหน่ง กรรมรอง มักจะอ้างถึงหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่ได้รับผลโดยอ้อมจากการกระทำ เช่น “พ่อให้รางวัลเขาอีก” คำว่า “เขา” ในประโยคนี้มีหน้าที่ทางไวยากรณ์เป็นกรรมรองจากการอยู่ในตำแหน่งหลังกรรมตรง “รางวัล” และการเป็นหน่วยที่ได้รับผลโดยอ้อมจากการกระทำซึ่งคือการให้รางวัล การแสดงรูปของกรรมรองในภาษาไทยมี 2 แบบคือ แบบที่ไม่มีคำบ่งชี้ (direct core argument) และแบบที่มีคำบ่งชี้ (oblique core argument)

(278) นายบ้านให้ของที่ระลึกอาจารย์ธีระพันธ์

(279) ผมขายบ้านให้เขา

(280) เขาเทของในขวดนั้นลงบนจาน

ตัวอย่างที่ (278) “อาจารย์ธีระพันธ์” แสดงรูปเป็นกรรมรองแบบที่ไม่มีคำบ่งชี้ ในขณะที่ “เขา” และ “จาน” ในตัวอย่างที่ (279) และ (280) แสดงรูปเป็นกรรมรองแบบที่มีคำบ่งชี้ “ให้” และ “ลงบน” ปรากฏอยู่ข้างหน้าโดยคำแสดงกรรมรองในภาษาไทยสามารถจำแนกได้เป็น 2 กลุ่มคือ 1) กลุ่มที่มีโครงสร้างคำไม่ซับซ้อน ซึ่งประกอบด้วยคำแสดงกรรมรองที่อาจเป็นคำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ เช่น “ให้” “ต่อ” “ถึง” “สู่” เป็นต้น หรือคำบุพบท เช่น “แก่”

“กับ” “เพื่อ” เป็นต้น และ 2) กลุ่มที่มีโครงสร้างคำซับซ้อนซึ่งเป็นคำผสมระหว่างคำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์กับคำบุพบท เช่น “ลงบน” “ให้แก่” “ให้กับ” เป็นต้น

เมื่อเปรียบเทียบการแสดงรูปกรรมตรงกับกรรมรองพบว่า ในภาษาไทยกรรมตรงมักจะแสดงรูปแบบไม่มีคำบ่งชี้ใดๆ ปรากฏร่วม เช่น “ของที่ระลึก” “บ้าน” และ “ของในขวดนั้น” ดังตัวอย่างที่ (278) (279) และ (280) โดยปรากฏในแบบที่เรียกว่าอาร์กิวเมนต์แกนหลัก (direct core argument) ในขณะที่กรรมรองอาจปรากฏรูปในแบบที่มีหรือไม่มีคำบ่งชี้ปรากฏร่วมด้วยดังที่ได้กล่าวถึงแล้ว

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยประกอบด้วยอาร์กิวเมนต์ที่แสดงหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายดังนี้ ผู้กระทำ ผู้ร่วมแกนกลาง เป้าหมาย ผู้ถูกกระทำ แหล่งที่มา และเครื่องมือ โดยบทบาททางความหมายเหล่านี้จะปรากฏโดยสัมพันธ์กับหน้าที่ทางไวยากรณ์ของอาร์กิวเมนต์ในหน่วยสร้าง¹⁰ ดังนี้

---

¹⁰ ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททางความหมายกับหน้าที่ทางไวยากรณ์ที่แสดงในรูปของตารางนี้เป็นข้อสรุปรวมของความสัมพันธ์แบบต้นแบบ (prototype) ในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม 9 ประเภทในภาษาไทยเท่านั้น ส่วนความสัมพันธ์แบบชายขอบ (peripheral) ที่เป็นความสัมพันธ์แบบอื่นๆ จะมีสัญลักษณ์ * กำกับอยู่ที่ท้ายชื่อหน่วยสร้างเพื่อแสดงว่าหน่วยสร้างนั้นๆ มีความสัมพันธ์แบบชายขอบและให้ดูเพิ่มเติมในส่วนของกรณีวิเคราะห์

หน่วยสร้างตามประเภทเหตุการณ์		หน้าที่ทางไวยากรณ์ของหน่วยร่วมเหตุการณ์		
		ประธาน	กรรมตรง	กรรมรอง
1.	หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอน	ผู้กระทำ	ผู้ร่วมแกนกลาง	เป้าหมาย
2.	หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่	ผู้กระทำ	ผู้ร่วมแกนกลาง	เป้าหมาย
3.	หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสาร *	ผู้กระทำ	ผู้ร่วมแกนกลาง	เป้าหมาย
4.	หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การขอการครอบครอง*	ผู้กระทำ	ผู้ร่วมแกนกลาง	แหล่งที่มา
5.	หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การได้รับการครอบครอง	เป้าหมาย	ผู้ร่วมแกนกลาง	แหล่งที่มา
6.	หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้สูญเสียการครอบครอง	ผู้กระทำ	ผู้ร่วมแกนกลาง	แหล่งที่มา
7.	หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสร้างสรรคให้	ผู้กระทำ	ผู้ร่วมแกนกลาง	เป้าหมาย
8.	หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การกระทำด้วยเครื่องมือ*	ผู้กระทำ	ผู้ร่วมแกนกลาง	เครื่องมือ ¹¹
9.	หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการถ่ายโอน	ผู้กระทำ	ผู้ร่วมแกนกลาง, แหล่งที่มา	-

ตารางที่ 3 ข้อสรุปร่วมของความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททางความหมายและหน้าที่ทางไวยากรณ์ของอาร์กิวเมนต์ในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่าบทบาททางความหมายและหน้าที่ทางไวยากรณ์แต่ละหน้าที่มีความสัมพันธ์กันโดยขึ้นอยู่กับความหมายประจำหน่วยสร้างว่าจะต้องการให้บทบาทใดแสดงหน้าที่ใด ซึ่งสรุปได้ดังนี้

¹¹ อาร์กิวเมนต์ที่อ้างถึงหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมาย เครื่องมือ ในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมเป็นอาร์กิวเมนต์แกน (core argument) ซึ่งเป็นอาร์กิวเมนต์ที่บังคับปรากฏ (obligatory) ในหน่วยสร้างนี้ (ดูรายละเอียดการวิเคราะห์ที่ 3.2 หัวข้อย่อยที่ 1.1 และที่หน้า 234 ข้อ 2) การวิเคราะห์ในลักษณะนี้มีความแตกต่างจากส่วนขยาย (adjunct) แสดงเครื่องมือในงานวิจัยอื่นๆ ที่มักจะวิเคราะห์ว่า เป็นอาร์กิวเมนต์ชายขอบ (peripheral argument) ซึ่งไม่บังคับปรากฏ (optional)

อาร์กิวเมนต์ที่มีหน้าที่ทางไวยากรณ์เป็น *ประธาน* อ้างถึงหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็น *ผู้กระทำ* ในทุกหน่วยสร้าง ยกเว้นหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การได้รับการครอบครองซึ่งประธานมีบทบาทเป็น *เป้าหมาย*

อาร์กิวเมนต์ที่มีหน้าที่ทางไวยากรณ์เป็น *กรรมตรง* อ้างถึงหน่วยร่วมเหตุการณ์มีบทบาททางความหมายเป็น *ผู้ร่วมแกนกลาง* หรือผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงในเหตุการณ์ที่อ้างถึงในทุกหน่วยสร้าง ยกเว้นหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการถ่ายโอนซึ่งกรรมตรงมีบทบาทเป็นทั้ง *ผู้ร่วมแกนกลาง* และ *แหล่งที่มา*

อาร์กิวเมนต์ที่มีหน้าที่ทางไวยากรณ์เป็น *กรรมรอง* อ้างถึงหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายที่หลากหลาย ซึ่งสามารถจัดประเภทได้เป็น 3 กลุ่ม โดยบทบาททางความหมายในบางกลุ่มสามารถจำแนกย่อยได้ตามการมองเหตุการณ์ (construal) ที่ทำให้เกิดการเลือกเน้นแง่มุมทางความหมายของบทบาททางความหมายหลักที่แตกต่างกัน ดังนี้

1) กรรมรองที่มีบทบาททางความหมายเป็น *เป้าหมาย* สามารถจำแนกบทบาททางความหมายย่อยได้อีกตามการเลือกเน้นบทบาทในการมองเหตุการณ์ โดยบทบาททางความหมายย่อยได้แก่ *ผู้รับ* *เป้าหมาย* *ผู้ร่วมการกระทำ* *ผู้รับประโยชน์* กล่าวคือ เป้าหมาย อาจเป็นผู้รับที่ได้ครอบครองผู้ร่วมแกนกลาง เช่น “วัด” “หล่อน” ในตัวอย่างที่ (281) และ (282) หรือเป็นเพียงเป้าหมายของการเคลื่อนที่ที่ไม่ใช่ผู้ครอบครองผู้ร่วมแกนกลาง เช่น “การศึกษา” “หัวเขา” ในตัวอย่างที่ (283) และ (284) หรือเป็นเป้าหมายที่มีแง่มุมทางความหมายของการเป็นผู้ร่วมการกระทำในเหตุการณ์ด้วย เช่น “ใครสักคน” “เพื่อน” ในตัวอย่างที่ (285) และ (286) หรือเป็นเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากการกระทำด้วย เช่น “เขา” ในตัวอย่างที่ (287)

(281) ย่าป่วนก็บริจาคเงินทำบุญให้วัด

(282) กำหนดจึงส่งหมาน้อยให้หล่อน

(283) ครอบครัวยุติความสำคัญต่อการศึกษา

(284) โซอินขว้างก้อนหินใส่หัวเขา

(285) เราจะให้เวลาของเรากับใครสักคน

(286) ร่างสูงโยนลูกบาสให้กับเพื่อน

(287) ป้าอยากจะทำอัลบั้มใหม่ให้เขา

2) กรรรมรองที่มีบทบาททางความหมายเป็น **แหล่งที่มา** ซึ่งเป็นที่มาหรือเจ้าของเดิมของผู้ร่วมแกนกลาง เช่น “ครีวที่กำลังวุ่นวาย” “เธอ” “มือชาयห์” ในตัวอย่างที่ (288) (289) และ (290)

(288) เธอขอมะนาวจากครีวที่กำลังวุ่นวาย

(289) ฉันได้รับจดหมายจากเธอ

(290) เขาแย่งกุญแจจากมือชาयห์ไปอย่างรวดเร็ว

3) กรรรมรองที่มีบทบาททางความหมายเป็น **เครื่องมือ** ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่ผู้กระทำใช้ในการกระทำเหตุการณ์ที่แสดงโดยหน่วยสร้าง ซึ่งจะพบเฉพาะในแสดงเหตุการณ์การกระทำด้วยเครื่องมือ เช่น “ดาบอันคม” “มือ” ในตัวอย่างที่ (291) และ (292)

(291) เขาจึงตัดศีรษะสุกรนั้นด้วยดาบอันคม

(292) พนักงานตัดป้ายสติ๊กเกอร์ด้วยมือ

กล่าวโดยสรุป หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมในภาษาไทยประกอบด้วย อาร์กิวเมนต์ที่มีหน้าที่ทางไวยากรณ์เป็นประธาน กรรรมตรง และ กรรรมรองหรือส่วนขยายแบบบังคับปรากฏ ซึ่งสัมพันธ์กับบทบาททางความหมายที่สอดคล้องไปกับความหมายของเหตุการณ์แต่ละแบบ หน้าที่ทางไวยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับบทบาททางความหมายที่น่าสนใจ คือ กรรรมรอง เนื่องจากหน้าที่ทางไวยากรณ์นี้มีความสัมพันธ์กับบทบาททางความหมายได้หลากหลายซึ่งได้แก่ เป้าหมาย แหล่งที่มา และ เครื่องมือ โดยบทบาท เป้าหมาย สามารถมีบทบาทย่อยๆ ได้แก่ ผู้รับเป้าหมาย ผู้ร่วมการกระทำ และผู้รับประโยชน์ ตามการมองเหตุการณ์ของผู้ใช้ภาษาที่เลือกเน้นแง่มุมทางความหมายของบทบาทหลักที่แตกต่างกัน

3.4 คุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ของหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมในภาษาไทย

เหตุการณ์ 3 หน่วยรวมในภาษาไทยที่พบทั้ง 9 ประเภทสามารถแสดงรูปโดยการใช้หน่วยสร้างได้หลากหลาย ซึ่งสามารถจำแนกออกได้เป็น 2 หน่วยสร้างหลัก ได้แก่ ก) หน่วยสร้างที่ไม่มีคำบ่งชี้ (marker) ที่อาร์กิวเมนต์ใดๆ ในหน่วยสร้าง ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า หน่วยสร้างแบบไม่มีคำบ่งชี้ เช่น “นายบ้านให้ของที่ระลึกแก่อาจารย์ธีระพันธ์” ในหน่วยสร้างนี้หน่วยรวมเหตุการณ์ ซึ่งมีบทบาททางความหมายเป็นผู้ให้ “นายบ้าน” เป็นสิ่งที่ถูกให้ “ของที่ระลึก” และ เป็นผู้รับ “อาจารย์ธีระพันธ์” ปรากฏรูปเป็นอาร์กิวเมนต์ในหน่วยสร้างโดยไม่มีคำบ่งชี้ใดๆ กำกับ และ ข) หน่วยสร้างที่มีคำบ่งชี้ที่อาร์กิวเมนต์ใดอาร์กิวเมนต์หนึ่งในหน่วยสร้าง ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า หน่วยสร้างแบบมีคำบ่งชี้ เช่น “นายบ้านให้ของที่ระลึกแก่อาจารย์ธีระพันธ์” ในหน่วยสร้างนี้ หน่วยรวมเหตุการณ์ ซึ่งเป็นผู้รับ “อาจารย์ธีระพันธ์” ปรากฏรูปเป็นอาร์กิวเมนต์ในหน่วยสร้างโดยมีคำบ่งชี้ที่เป็นคำบุพบท “แก่” กำกับ ในขณะที่หน่วยรวมเหตุการณ์อื่นๆ คือ “นายบ้าน” และ “ของที่ระลึก” ปรากฏเป็นอาร์กิวเมนต์ในหน่วยสร้างโดยไม่มีคำบ่งชี้ใดๆ กำกับ โครงสร้างของหน่วยสร้าง 2 ประเภทดังกล่าวสามารถแสดงเป็นผังภูมិหน่วยสร้างได้ดังนี้

- (293) ก. หน่วยสร้างแบบไม่มีคำบ่งชี้
- ข. นามวลี₁ + กริยา + นามวลี₂ + นามวลี₃
- ค. นายบ้านให้ของที่ระลึกแก่อาจารย์ธีระพันธ์
- (294) ก. หน่วยสร้างแบบมีคำบ่งชี้
- ข. นามวลี₁ + กริยา + นามวลี₂ + คำบ่งชี้ + นามวลี₃
- ค. นายบ้านให้ของที่ระลึกแก่อาจารย์ธีระพันธ์
- ง. นายบ้านให้ของที่ระลึกกับอาจารย์ธีระพันธ์

จากตัวอย่าง (293ค.) (294ค.) และ (294ง.) จะเห็นได้ว่า เหตุการณ์ที่นายบ้านให้ของที่ระลึกแก่อาจารย์ธีระพันธ์สามารถแสดงรูปผ่านภาษาโดยการใช้หน่วยสร้างได้ทั้งสองแบบ ซึ่งหน่วยสร้างทั้งสองแบบนี้มีการปรากฏของหน่วยรวมเหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกัน คือ หน่วยรวมเหตุการณ์ที่มี

บทบาททางความหมายเป็นผู้ให้ “นายบ้าน” ปรากฏในตำแหน่งนามวลี₁ หน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นสิ่งที่ถูกให้ “ของที่ระลึก” ปรากฏในตำแหน่งนามวลี₂ และหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้รับ “อาจารย์ธีระพันธ์” ปรากฏในตำแหน่งนามวลี₃ แต่แตกต่างกันตรงที่การปรากฏของคำบ่งชี้ที่นามวลี₃ กล่าวคือ ประโยค (293ค.) จัดเป็นหน่วยสร้างที่ไม่มีคำบ่งชี้ปรากฏ แต่ประโยค (294ค.) และ (294ง.) จัดเป็นหน่วยสร้างที่มีคำบ่งชี้ปรากฏ อย่างไรก็ตาม ประโยค (294ค.) และ (294ง.) แตกต่างกันในคำบ่งชี้ ในประโยค (294ค.) คำบ่งชี้คือคำบุพบท “แก่” แต่ประโยค (294ง.) คำบ่งชี้คือคำบุพบท “กับ” อย่างไรก็ตาม หน่วยสร้างเหล่านี้แสดงความหมายของเหตุการณ์ในแง่มุมมองที่แตกต่างกัน แนวคิดเรื่องการสื่อเหตุการณ์ผ่านหน่วยสร้างแบบต่างๆ นี้เกิดจากความเชื่อที่ว่า รูปโครงสร้างประโยคต่างๆ เป็นผลมาจากกระบวนการรับรู้และการมองโลกของมนุษย์ ดังนั้นรูปโครงสร้างต่างๆ ในแต่ละภาษาจึงไม่ใช่เพียงสิ่งสมมติ แต่สื่อความหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง (Goldberg, 1995; วิชาส, 2542) ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยจะเรียกความหมายที่แสดงโดยหน่วยสร้างแต่ละประเภทว่า ความหมายเชิงปริชาน (construal) ซึ่งเป็นความหมายที่เกิดจากการมองเหตุการณ์ในมุมมองที่แตกต่างกันของผู้พูดภาษา

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมแต่ละประเภทถึงแม้ว่าจะอ้างถึงเหตุการณ์เหตุการณ์เดียวกันแต่ก็แสดงความหมายเชิงปริชานที่แตกต่างกัน เช่น ประโยคตัวอย่าง (293ค.) (294ค.) และ (294ง.) อ้างถึงเหตุการณ์เดียวกันคือ เหตุการณ์การให้ของที่ระลึกอาจารย์ธีระพันธ์ของนายบ้าน อย่างไรก็ตาม หน่วยสร้างทั้งสามนี้แสดงความหมายเชิงปริชานที่แตกต่างกัน ความแตกต่างดังกล่าวเป็นความแตกต่างในเรื่องของการเลือกเน้นแง่มุมมองทางความหมายของเหตุการณ์การให้ที่ต่างกัน กล่าวคือ ประโยค (293ค.) แสดงเหตุการณ์การให้โดยเน้นว่าหน่วยร่วมเหตุการณ์ “อาจารย์ธีระพันธ์” เป็นเป้าหมายของการกระทำการให้ของที่ระลึกโดยไม่ได้เลือกเน้นแง่มุมมองความหมายการครอบครองหน่วยร่วมเหตุการณ์ “ของที่ระลึก” ของหน่วยร่วมเหตุการณ์ “อาจารย์ธีระพันธ์” ความหมายเชิงปริชานนี้เกิดจากการที่นามวลี₂ ซึ่งอ้างถึงสิ่งที่ถูกให้นั้นได้ถูกรวมเข้าไปเป็นหน่วยเดียวกับกริยา (noun incorporation) “ให้” จึงส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของหน่วยสร้างจากหน่วยสร้างกรรมคู่ (double object construction) หรือ [ประธาน + กริยา + กรรมตรง + กรรมรอง] ไปเป็นหน่วยสร้างกรรมเดียว หรือ [ประธาน + คำกริยากลื่นนาม

+ กรรม] ปรากฏการณ์ดังกล่าวส่งผลให้หน่วยสร้างในลักษณะนี้แสดงภาพเหตุการณ์ที่หน่วยร่วมเหตุการณ์ ซึ่งเป็นผู้รับมีบทบาทเป็นเป้าหมายของการกระทำแทน

ประโยค (294ค.) แสดงการเลือกเน้นแง่มุมความหมายของการครอบครองหน่วยร่วมเหตุการณ์ “ของที่ระลึก” ของหน่วยร่วมเหตุการณ์ “อาจารย์ธีระพันธ์” เด่นกว่าหน่วยสร้างแรก ความหมายเชิงปริชานดังกล่าวแสดงโดยคำบ่งชี้ “แก่” ซึ่งเป็นคำบ่งชี้ผู้รับ (recipient marker) ประโยค (294ง.) แสดงเหตุการณ์การให้เช่นเดียวกันแต่แสดงการเลือกเน้นที่บทบาทของหน่วยร่วมเหตุการณ์ “อาจารย์ธีระพันธ์” ในการเป็นผู้ร่วมกระทำเหตุการณ์การให้กับหน่วยร่วมเหตุการณ์ “นายบ้าน” เด่นกว่าหน่วยสร้างอื่นๆ ความหมายเชิงปริชานดังกล่าวแสดงโดยคำบ่งชี้ “กับ” ซึ่งเป็นคำบ่งชี้ผู้ร่วม (comitative marker)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า คำบ่งชี้ที่ปรากฏกับนามวลี₃ ในหน่วยสร้างมีบทบาทสำคัญต่อการแสดงความหมายเชิงปริชานของหน่วยสร้างนั้นๆ ความหมายเชิงปริชาน (construal) ที่แตกต่างกันเกิดจากการที่ผู้ใช้ภาษาเลือกมองเหตุการณ์ (construe) โดยมีจุดสนใจ (focus) และการเลือกเน้น (profiling) แง่มุมของเหตุการณ์ที่แตกต่างกัน ในทฤษฎีไวยากรณ์ปริชาน (Cognitive Grammar) (Langacker, 1987) ความหมายของรูปภาษาใดๆ เป็นผลมาจากการเลือกเน้น (profile) องค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งในโครงสร้างปริชาน (cognitive structure) ของรูปภาษานั้นๆ ให้เด่นกว่าองค์ประกอบอื่นๆ ในโครงสร้างปริชานเดียวกันของรูปภาษานั้นๆ องค์ประกอบที่ถูกเลือกเน้นหรือถูกทำให้เด่นเรียกว่า พื้นหน้า (foreground) ซึ่งถือว่าเป็นความหมายโดยตรงของรูปภาษานั้นๆ ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ ในโครงสร้างมโนทัศน์ที่ไม่ได้ถูกเลือกเน้นเรียกว่า พื้นหลัง (background) พื้นหลังทำหน้าที่เป็นเพียงสิ่งจำเป็นต่อการทำความเข้าใจความหมายของรูปภาษานั้นๆ แต่ไม่ใช่ความหมายโดยตรงของรูปภาษานั้นๆ เช่น คำว่า “elbow” ในภาษาอังกฤษ หมายถึงอวัยวะส่วนหนึ่งของแขน อวัยวะส่วนนี้เป็นจุดสนใจและถูกเลือกเน้นหรือทำให้เด่นขึ้นมาเป็นความหมายโดยตรงของคำว่า “elbow” ในภาษาอังกฤษ องค์ประกอบอื่นๆ ในโครงสร้างปริชานเดียวกัน หรือ พื้นหลัง เช่น มโนทัศน์ของคำว่า “arm” ซึ่งเป็นอวัยวะครอบคลุม “elbow” เป็นเพียงมโนทัศน์ที่มีส่วนสำคัญในการทำความเข้าใจความหมายของคำว่า “elbow” อย่างไรก็ตาม หากขาดพื้นหลังไปผู้ใช้ภาษาจะไม่สามารถทำความเข้าใจ พื้นหน้า ได้เช่นเดียวกัน เช่น หากไม่เข้าใจมโนทัศน์ของคำว่า “arm” ก็จะไม่สามารถเข้าใจความหมายของคำว่า “elbow”

ได้ สำหรับความหมายเชิงปริธานที่แสดงโดยหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมแบบต่างๆ ก็
เป็นผลมาจากการเลือกเน้นองค์ประกอบย่อยๆ ของเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมที่แตกต่างกัน

บทที่ 4

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยชิ้นนี้ศึกษาหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม (three-participant event) ในภาษาไทย ซึ่งยังไม่พบว่าม้งงานวิจัยเรื่องนี้ในภาษาไทยมาก่อน อีกทั้งงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาอื่นๆ พบเพียง 4 ชิ้นเท่านั้น ได้แก่ งานวิจัยในภาษาซาลิยาของมาร์เก็ตส์ (Margetts, 2002) งานวิจัยในเชิงแบบลักษณ์ภาษาของมาร์เก็ตส์และออสติน (Margetts and Austin, 2007) งานวิจัยในกลุ่มภาษาโอเชียติกของมาร์เก็ตส์ (Margetts, 2007) และงานวิจัยในภาษาลาวของเอ็นฟิลด์ (Enfield, 2007) งานวิจัยเหล่านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการแสดงรูปภาพของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมซึ่งมุ่งเน้นการวิเคราะห์ในแง่วากยสัมพันธ์โดยไม่มีการอภิปรายประเด็นด้านอรรถศาสตร์ของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม หรือมีการอภิปรายเพียงเล็กน้อยในงานของมาร์เก็ตส์และออสติน จึงกล่าวได้ว่างานวิจัยในภาษาไทยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยบุกเบิกการศึกษาเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยและเป็นงานวิจัยที่ศึกษาครอบคลุมประเด็นเนื้อหาในแง่อรรถศาสตร์และวากยสัมพันธ์มากกว่างานวิจัยที่พบชิ้นอื่นๆ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมจากงานวิจัยในอดีตเพื่อจัดประเภทเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในเชิงแบบลักษณ์ภาษาและวิเคราะห์เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยทั้งในด้านวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ ในแง่วากยสัมพันธ์ งานวิจัยชิ้นนี้มุ่งศึกษาการแสดงรูปภาพในลักษณะของหน่วยสร้างและในลักษณะของกลวิธีการแสดงรูปภาพตามแนวทางของมาร์เก็ตส์และออสติน (Margetts and Austin, 2007) ในแง่อรรถศาสตร์ งานวิจัยชิ้นนี้มุ่งศึกษาคุณสมบัติทางความหมายของหน่วยสร้างที่แสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมแบบต่างๆ และคุณสมบัติทางความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์ นอกจากนี้ การวิเคราะห์ยังรวมถึงการปรากฏรูปเป็นอาร์กิวเมนต์ (argument realization) ของหน่วยร่วมเหตุการณ์ในเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม ซึ่งเป็นการศึกษาลักษณะการปรากฏรูปของหน่วยร่วมเหตุการณ์แต่ละหน่วย และความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททางความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้งสามหน่วยกับหน้าที่ทางไวยากรณ์ที่เป็นประธาน กรรมตรง กรรมรอง

การวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้ใช้กรอบทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาณและใช้ข้อมูลจากคลังข้อมูลในการวิเคราะห์เนื่องจากเป็นภาษาที่มีการใช้จริงในการสื่อสารและมีความเป็นธรรมชาติมากกว่าภาษาที่ผู้วิจัยคิดขึ้นเอง

4.1 สรุปผลการวิจัย

ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยทั้งสามข้อดังต่อไปนี้

4.1.1 ประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในเชิงแบบลักษณ์ภาษา

จากการวิเคราะห์ประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในเชิงแบบลักษณ์ภาษาจากงานวิจัยในอดีตจำนวน 4 เรื่องได้แก่ Margetts, 2002 Margetts and Austin, 2007 Margetts, 2007 และEnfield, 2007 ผู้วิจัยพบว่า เหตุการณ์ที่จัดเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยเหล่านี้มีทั้งหมด 9 ประเภท ดังนี้

1. เหตุการณ์การถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง
2. เหตุการณ์การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมาย
3. เหตุการณ์การสื่อสารไปยังผู้ใดผู้หนึ่ง
4. เหตุการณ์การขอการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่ง
5. เหตุการณ์การได้รับการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่ง
6. เหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง
7. เหตุการณ์การทำให้ผู้ใดผู้หนึ่งสูญเสียการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
8. เหตุการณ์การสร้างสรรคสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ผู้ใดผู้หนึ่ง
9. เหตุการณ์การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือ

ผู้วิจัยพบว่าประเภทของเหตุการณ์ที่ได้จากการวิเคราะห์หมีทั้งที่เป็นไปตามสมมติฐานและไม่เป็นตามสมมติฐาน โดยประเภทเหตุการณ์ที่เป็นไปตามสมมติฐานได้แก่

1. เหตุการณ์การถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดคนหนึ่ง
2. เหตุการณ์การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมาย
3. เหตุการณ์การสื่อสารไปยังผู้ใดคนหนึ่ง
4. เหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดคนหนึ่ง
5. เหตุการณ์การทำให้ผู้ใดคนหนึ่งสูญเสียการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
6. เหตุการณ์การสร้างสรรคสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ผู้ใดคนหนึ่ง
7. เหตุการณ์การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือ

ประเภทเหตุการณ์ที่ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานโดยแบ่งเป็น 1) เหตุการณ์ที่พบเพิ่มเติมจากการวิเคราะห์หมี 2 ประเภทได้แก่ เหตุการณ์การขอการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดคนหนึ่ง และเหตุการณ์การได้รับการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดคนหนึ่ง และ 2) เหตุการณ์ที่ไม่พบจากการวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ได้แก่ เหตุการณ์การีต (causative event) ซึ่งแท้จริงแล้วความเป็นการีตไม่ใช่คุณสมบัติทางความหมายของเหตุการณ์แต่เป็นคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์ของเหตุการณ์ กล่าวคือ เหตุการณ์บางประเภทในภาษา เช่นภาษาซาลิบาใช้หน่วยคำเติมที่เป็นการีต (causative prefix) ในการแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยรวม เช่น

(1) ก. Ku kita-ya-ko.

2SG see-3SG:O-PERF

‘You already saw it.’

ข. Tautau wa ya he-kita-go.

picture GIVEN 1SG CAUS-see-2SG:O

‘I showed you the picture.’

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า ภาษาซาเลียบาใช้หน่วยคำเติมที่เป็นกริยา “he” ในการเปลี่ยนโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์จากหน่วยสร้างกรรม (transitive construction) ซึ่งแสดงเหตุการณ์ 2 หน่วยร่วมตั้งประโยค (1ก.) เป็นหน่วยสร้างทวิกรรม (ditransitive construction) ซึ่งแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมตั้งประโยค (1ข.) กล่าวได้ว่าคุณสมบัติกริยาเป็นลักษณะทางวากยสัมพันธ์ในการแสดงรูปเหตุการณ์มากกว่าจะเป็นลักษณะทางอรรถศาสตร์ของเหตุการณ์ ดังนั้นเหตุการณ์กริยาจึงไม่จัดว่าเป็นประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในเชิงแบบลักษณ์ภาษา

ในส่วนของประเภทเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย ผู้วิจัยพบเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยทั้งหมด 9 ประเภทจากคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ เช่นเดียวกับเหตุการณ์ในเชิงแบบลักษณ์ภาษา

4.1.2 การแสดงรูปภาษาของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย

ในส่วนของการแสดงรูปภาษาในภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่า เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยสามารถแสดงรูปภาษาด้วยหน่วยสร้าง 2 แบบหลักๆ ได้แก่ 1) หน่วยสร้างแบบมีคำบ่งชี้ (*marker*) ดังตัวอย่างที่ (2) และ (3) ซึ่งมีคำบ่งชี้ “ให้” และ “จาก” ปรากฏระหว่างอาร์กิวเมนต์สิ่งที่ถูกถ่ายโอน “เงิน” “ความจริง” และอาร์กิวเมนต์ผู้รับการถ่ายโอน “โหน่ง” “ลูกสาว” และ 2) หน่วยสร้างแบบไม่มีคำบ่งชี้ ดังตัวอย่างที่ (4) ซึ่งไม่มีคำบ่งชี้ปรากฏระหว่างอาร์กิวเมนต์สิ่งที่ถูกถ่ายโอน “ขนม” และอาร์กิวเมนต์ผู้รับการถ่ายโอน “เด็ก”

- (2) คุณแม่ก็ยื่นเงินให้โหน่งเป็นสินน้ำใจ
- (3) เธอถามความจริงจากลูกสาว
- (4) คำพันก็แจกขนมเด็กไปพลางๆ

จากข้อมูล พบว่าคำบ่งชี้ที่สามารถปรากฏในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยมีอยู่หลายคำ ซึ่งสามารถสรุปเป็นตารางตามประเภทของหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมได้ดังนี้

ประเภทของหน่วยสร้างแสดง เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย		คำบ่งชี้ (marker)
1.	หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอน	- <u>แบบมีโครงสร้างคำไม่ซับซ้อน</u> : ให้ ต่อ สู้ แก่ กับ เพื่อ - <u>แบบมีโครงสร้างคำซับซ้อน</u> : ให้แก่ ให้กับ
2.	หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้เคลื่อนที่	- <u>แบบมีโครงสร้างคำไม่ซับซ้อน</u> : ให้ ต่อ ถึง เข้า ใส่ ลง - <u>แบบมีโครงสร้างคำซับซ้อน</u> : ลงบน ลงใน ให้แก่ ให้กับ
3.	หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสาร	- <u>แบบมีโครงสร้างคำไม่ซับซ้อน</u> : ให้ แก่ กับ ต่อ - <u>แบบมีโครงสร้างคำซับซ้อน</u> : ให้แก่ ให้กับ
4.	หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การขอการครอบครอง	จาก ถึง
5.	หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การได้รับการครอบครอง	จาก
6.	หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้สูญเสียการครอบครอง	จาก
7.	หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสร้างสรรคให้	ให้
8.	หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การกระทำด้วยเครื่องมือ	ใช้ ด้วย
9.	หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการถ่ายโอน	จาก ของ

ตารางที่ 4 คำบ่งชี้ (marker) ที่ปรากฏในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมแบบมีคำบ่งชี้ในภาษาไทย

ตารางที่ 4 แสดงคำบ่งชี้ในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมแบบมีคำบ่งชี้แต่ละประเภทในภาษาไทย โดยคำบ่งชี้ในภาษาไทยสามารถจำแนกได้เป็น 2 กลุ่มดังนี้

1) คำบ่งชี้ที่มีโครงสร้างคำไม่ซับซ้อน ซึ่งเป็นคำเดี่ยวที่เป็น

- คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ ได้แก่ ให้ ต่อ สู่ ถึง เข้า ไล่ ลง จาก ใช้
- คำบุพบท ได้แก่ แก่ กับ เพื่อ ด้วย ของ

2) คำบ่งชี้ที่มีโครงสร้างคำซับซ้อนโดยเป็นคำผสมระหว่างคำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์กับคำบุพบท ได้แก่ ให้แก่ ให้กับ ลงบน ลงใน

หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยรวมทั้งแบบมีคำบ่งชี้และแบบไม่มีคำบ่งชี้ในภาษาไทยแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมเหมือนกัน แต่ให้ภาพเหตุการณ์หรือความหมายเชิงปริชาน (construal) ที่แตกต่างกัน กล่าวคือ หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมแบบที่มีคำบ่งชี้ให้ภาพเหตุการณ์ที่เป็นผลมาจากคุณสมบัติทางความหมายของคำบ่งชี้ กล่าวอีกนัยหนึ่ง คุณสมบัติทางความหมายของคำบ่งชี้มีผลต่อความหมายเชิงปริชาน (construal) ซึ่งเป็นมุมมองที่มีต่อเหตุการณ์ของผู้ใช้ภาษา ดังนั้นหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมแบบมีคำบ่งชี้ที่แตกต่างกัน จึงแสดงความหมายเชิงปริชานที่ให้ภาพเหตุการณ์จากมุมมองที่แตกต่างกัน ดังตัวอย่างที่ (5) และ (6) ซึ่งแสดงเหตุการณ์ที่พ่อถ่ายโอนรางวัลไปให้เขาซึ่งเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมประเภทการถ่ายโอนเหมือนกัน แต่ทั้งสองประโยคให้ภาพเหตุการณ์ที่เน้นแง่มุมของเหตุการณ์แตกต่างกันซึ่งเป็นผลมาจากคุณสมบัติทางความหมายของรูปบ่งชี้ “แก่” และ “กับ” โดยตัวอย่างที่ (5) ให้ภาพเหตุการณ์ที่เน้นการถ่ายโอนการครอบครองไปให้ผู้รับที่เป็นผู้ครอบครองคนใหม่ ในขณะที่ตัวอย่างที่ (6) ให้ภาพเหตุการณ์ที่เน้นการถ่ายโอนการครอบครองไปให้ผู้รับที่เป็นผู้ร่วมกระทำเหตุการณ์มากกว่าเป็นผู้รับจริงๆ

(5) พ่อก็ให้รางวัลแก่เขานีก

(6) พ่อก็ให้รางวัลกับเขานีก

ส่วนหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมแบบไม่มีคำบ่งชี้ในภาษาไทยแสดงความหมายเชิงปริชานที่ให้ภาพเหตุการณ์ที่เน้นว่าอาร์กิวเมนต์ “เขา” เป็นเป้าหมายของการกระทำ ดังตัวอย่างที่ (7) ซึ่งแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนรางวัลไปยังเขาซึ่งเป็นเป้าหมายของการกระทำมิใช่ผู้รับที่ได้ครอบครองสิ่งที่ถูกถ่ายโอน

(7) พอกี้ให้รางวัลเขาอีก

เมื่อพิจารณาเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในแง่กลวิธีการแสดงรูปภาพตามแนวทางการศึกษาของมาร์เก็ตส์และออสติน (Margetts and Austin, 2007) พบว่าภาษาไทยใช้กลวิธีการแสดงรูปภาพภาษา ดังนี้

1) กลวิธีการใช้อาร์กิวเมนต์แกนหลัก (direct argument strategy) ในกลวิธีนี้หน่วยร่วมเหตุการณ์ทั้งสามหน่วยในภาษาไทยจะแสดงรูปเป็นอาร์กิวเมนต์โดยไม่มีคำบ่งชี้ (marker) ใดๆ ปรากฏร่วมด้วย เช่น “นายบ้านให้ของที่ระลึกอาจารย์ธีระพันธ์”

2) กลวิธีการใช้การผูกติดกับคำนาม (adnominal strategy) ซึ่งเป็นกลวิธีที่แสดงรูปหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยหนึ่งโดยผูกติดอยู่กับอาร์กิวเมนต์ใดอาร์กิวเมนต์หนึ่ง เช่น “ทั้งคู่อุปถัมภ์ช่วยเหลือจากพนักงาน” ในตัวอย่างนี้ “พนักงาน” เป็นหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่ปรากฏรูปโดยผูกติดอยู่กับอาร์กิวเมนต์ “ความช่วยเหลือ”

3) กลวิธีการใช้อาร์กิวเมนต์แกนการก้อ้อม (oblique strategy) ซึ่งภาษาไทยใช้คำบุพบทในการแสดงหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่ปรากฏรูปเป็นอาร์กิวเมนต์ซึ่งแสดงด้วยนามวลี เช่น “จิ้นและเพชร แจกยาแก้หวัดแก่ชาวค่าย” ในตัวอย่างนี้ คำบุพบทคือ คำว่า “แก่” ซึ่งปรากฏหน้าหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่แสดงรูปด้วยนามวลี “ชาวค่าย”

4) กลวิธีการใช้กริยาเรียง (serial verb strategy) โดยภาษาไทยใช้คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ (grammaticalized serial verb) ในการแสดงรูปหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยหนึ่ง เช่น “ในวันแต่งงาน พ่อมอบของขวัญชิ้นหนึ่งให้วิชัยผู้เป็นลูกเขย” ในตัวอย่างนี้ คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์คือ คำว่า “ให้” ซึ่งปรากฏหน้าหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่แสดงรูปด้วยนามวลี “วิชัยผู้เป็นลูกเขย”

5) กลวิธีการใช้คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์และคำบุพบท ซึ่งเป็นกลวิธีที่ค้นพบเพิ่มเติมในงานวิจัยนี้ เนื่องจากกลวิธีนี้ไม่ได้เป็นกลวิธีหนึ่งในกลวิธีการแสดงรูปภาพในเชิงแบบลักษณ์ภาษาที่มาร์เก็ตส์และออสตินได้เสนอไว้ กลวิธีนี้เป็นการใช้คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ร่วมกับคำบุพบทในการแสดงรูปหน่วยร่วมเหตุการณ์หน่วยหนึ่ง

เช่น “สหรัฐฯ ตัดสินใจขายอาวุธให้แก่อิหร่าน” ในตัวอย่างนี้ คำว่า “ให้แก่” ซึ่งเป็นคำผสมระหว่างคำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ “ให้” กับคำบุพบท “แก่” ถูกใช้ในการแสดงรูปหน่วยร่วมเหตุการณ์ “อิหร่าน”

กล่าวโดยสรุป กลวิธีการแสดงรูปเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่พบในภาษาไทยข้างต้นมีทั้งที่เป็นไปตามสมมติฐานและไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กลวิธีที่เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งพบว่ากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยสอดคล้องกับกลวิธีในเชิงแบบลักษณะภาษาที่มาร์เก็ตส์และออสติน (Margetts and Austin, 2007) เสนอไว้ได้แก่ กลวิธีการใช้อาร์กิวเมนต์แกนหลัก กลวิธีการใช้อาร์กิวเมนต์แกนการก้ออม และกลวิธีการใช้กริยาเรียง ส่วนกลวิธีที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐานคือ กลวิธีการใช้การผูกติดกับคำนาม และกลวิธีการใช้คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์และคำบุพบท โดยกลวิธีหลังนี้เป็นกลวิธีทางภาษาอีกแบบหนึ่งที่พบในข้อมูลภาษาไทยแต่ไม่พบในงานของมาร์เก็ตส์และออสติน

4.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททางความหมายกับหน้าที่ทางไวยากรณ์ของหน่วยร่วมเหตุการณ์ในเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย

งานวิจัยนี้พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททางความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์กับหน้าที่ทางไวยากรณ์ไม่ใช่ความสัมพันธ์แบบ 1 ต่อ 1 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ หน้าที่ทางไวยากรณ์หนึ่งสามารถมีบทบาททางความหมายได้หลากหลายบทบาท จากข้อมูล พบว่าเมื่อหน่วยร่วมเหตุการณ์ปรากฏรูปในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยจะมีหน้าที่ทางไวยากรณ์ 3 หน้าที่ได้แก่ ประธาน (subject) กรรมตรง (direct object) และ กรรมรอง (indirect object) ส่วนบทบาททางความหมายของหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่พบในเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยมีทั้งหมด 5 บทบาทได้แก่ ผู้กระทำ ผู้ร่วมแกนกลาง เป้าหมาย แหล่งที่มา และเครื่องมือ โดยหน่วยร่วมเหตุการณ์ที่มีบทบาททางความหมายเหล่านี้เลือกแสดงรูปเป็นอาร์กิวเมนต์ที่มีหน้าที่ทางไวยากรณ์ดังกล่าวในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย

จากข้อมูลภาษาไทย บทบาททางความหมายและหน้าที่ทางไวยากรณ์ของหน่วยร่วมเหตุการณ์ในเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมมีความสัมพันธ์กันโดยหน้าที่ทางไวยากรณ์ 1) “ประธาน” มี

บทบาททางความหมาย “ผู้กระทำ” และ “เป้าหมาย” 2) “กรรมตรง” มีบทบาททางความหมาย “ผู้ร่วมแกนกลาง” และ “แหล่งที่มา” และ 3) “กรรมรอง” มีบทบาททางความหมาย “เป้าหมาย” และ “แหล่งที่มา” และ “เครื่องมือ” โดยสามารถสรุปภาพรวมเป็นตารางได้ดังนี้

หน้าที่ทางไวยากรณ์	บทบาททางความหมาย		
ประธาน	-	ผู้กระทำ	เป้าหมาย
กรรมตรง	-	ผู้ร่วมแกนกลาง	แหล่งที่มา
กรรมรอง	-	เป้าหมาย	แหล่งที่มา เครื่องมือ

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททางความหมายและหน้าที่ทางไวยากรณ์ของหน่วยร่วมเหตุการณ์ในเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย

ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททางความหมายกับหน้าที่ทางไวยากรณ์ของหน่วยร่วมเหตุการณ์ดังกล่าวมีความแตกต่างกันไปในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมแต่ละประเภทในภาษาไทย ดังนี้

เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมประเภทที่มีความสัมพันธ์ดังข้างต้นได้แก่

- หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง เช่น
- หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมาย เช่น
- หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสื่อสารไปยังผู้ใดผู้หนึ่ง เช่น
- หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การสร้างสรรคสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ผู้ใดผู้หนึ่ง เช่น

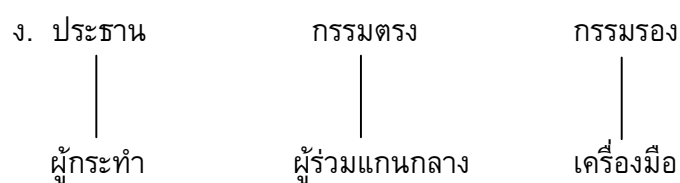

เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมประเภทที่มีความสัมพันธ์ดังข้างต้นได้แก่

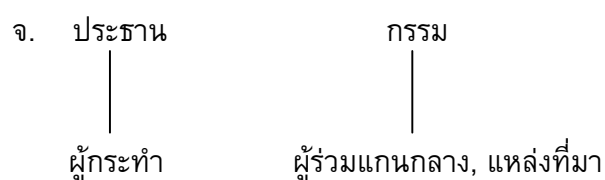
- หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การขอการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดคนหนึ่ง
- หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การทำให้ผู้ใดคนหนึ่งสูญเสียการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมประเภทที่มีความสัมพันธ์ดังข้างต้นคือ หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การได้รับการครอบครอง

เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมประเภทที่มีความสัมพันธ์ดังข้างต้นคือ หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือ

เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมประเภทที่มีความสัมพันธ์ข้างต้นคือ เหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง

4.2 อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมทั้งในเชิงแบบลักษณะภาษาซึ่งเป็นการวิเคราะห์ประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในงานวิจัยในอดีตซึ่งเป็นงานเชิงแบบลักษณะภาษา (Margetts, 2002; Margetts and Austin, 2007; Margetts, 2007 and Enfield, 2007) และในภาษาเดียว คือ ศึกษาเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยทั้งในแง่ของวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ ซึ่งเป็นแง่มุมการศึกษาที่ยังไม่พบในงานวิจัยใดๆ เนื่องจากงานวิจัยในอดีตที่กล่าวถึงมุ่งเน้นศึกษาวากยสัมพันธ์ในประเด็นเรื่องกลวิธีทางภาษาในการแสดงรูปเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม งานวิจัยนี้ยังใช้กรอบทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริธานที่สามารถอธิบายการปรากฏรูปภาษาซึ่งรวมถึงคุณสมบัติทางความหมายของรูปภาษาแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยที่มีรูปแบบหลากหลายได้

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะอภิปรายผลการวิจัยในประเด็นต่างๆ ที่น่าสนใจดังนี้

4.2.1 ประเภทของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วม

เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมประเภทการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมที่มีลักษณะพิเศษในแง่อรรถศาสตร์ วากยสัมพันธ์ และวัจนปฏิบัติ กล่าวคือ ไม่ใช่เหตุการณ์ที่มีความหมายของการถ่ายโอนและการเคลื่อนที่เหมือนเหตุการณ์ประเภทอื่นๆ แต่มีคุณสมบัติทางความหมายของการกระทำด้วยเครื่องมือที่เป็นกระทำบางประเภทเท่านั้น เช่น การตัด การฆ่า การวาด การเขียน เป็นต้น การกระทำเหล่านี้เป็นการกระทำที่มีปฏิสัมพันธ์แนบแน่นกับเครื่องมือ เนื่องจากเป็นการกระทำที่แสดงด้วยคำกริยาประเภทที่ต้องการเครื่องมือเท่านั้น เครื่องมือในเหตุการณ์ประเภทนี้ยังเป็นเครื่องมือที่ปรากฏเป็นรูปภาษาจากปัจจัยด้านการสื่อสาร กล่าวคือ เป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญในแง่ของการสื่อสารในปริธานของผู้ใช้ภาษา ผู้ใช้ภาษาต้องการแสดงความเฉพาะเจาะจงของเครื่องมือที่ใช้ในการกระทำ จึงต้องกล่าวเครื่องมือนี้ออกไป

เพื่อให้รู้ความพิเศษของเครื่องมือ ถ้าไม่กล่าวเครื่องมือที่ใช้ออกไป การใช้ภาษาจะไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร อาจทำให้การสื่อสารล้มเหลวได้

4.2.2 กลวิธีทางภาษาในการแสดงรูปเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย

งานวิจัยนี้ได้ค้นพบกลวิธีการแสดงรูปภาษาเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมคือ กลวิธีการใช้คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์และคำบุพบท ซึ่งกล่าวได้ว่าการค้นพบนี้เป็นประโยชน์ในเชิงแบบลักษณ์ภาษา เนื่องจากได้เพิ่มกลวิธีอีกหนึ่งแบบในกลวิธีการแสดงรูปภาษาเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในเชิงแบบลักษณ์ภาษาที่มาร์เก็ตส์และออสติน (Margetts and Austin, 2007) ได้เสนอไว้

กลวิธีที่พบว่าใช้อย่างแพร่หลายในภาษาไทยคือ กลวิธีการใช้กริยาเรียง โดยข้อมูลที่สืบค้นจากคลังข้อมูลภาษาแสดงให้เห็นการแสดงรูปเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยในลักษณะของการใช้หน่วยสร้างแบบมีรูปบ่งชี้ที่เป็นคำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ที่หลากหลายเป็นจำนวนมาก ได้แก่ “ให้” “ต่อ” “สู่” “ถึง” “เข้า” “ใส่” “ลง” “จาก” และ “ใช้” ในขณะที่กลวิธีการใช้คำบุพบท พบคำบุพบทเพียง 5 คำคือ “แก่” “กับ” “เพื่อ” “ด้วย” และ “ของ” ส่วนในกลวิธีวิธีการใช้คำกริยาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์และคำบุพบท พบคำผสมกริยาเรียงและบุพบท 4 คำได้แก่ “ให้แก่” “ให้กับ” “ลงบน” และ “ลงใน” กล่าวได้ว่า การที่กลวิธีการใช้กริยาเรียงปรากฏใช้แพร่หลายในภาษาไทยสอดคล้องกับลักษณะทางแบบลักษณ์ภาษาของภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาที่มีการใช้หน่วยสร้างกริยาเรียงจำนวนมาก

4.2.3 ปรากฏการณ์การกลืนคำนามเป็นส่วนหนึ่งของคำกริยา (noun incorporation)

งานวิจัยนี้พบว่าหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมแบบไม่มีคำบ่งชี้ในภาษาไทยซึ่งเป็นหน่วยสร้างแบบที่เรียกกันว่าหน่วยสร้างกรรมคู่ (double-object construction) (Haspelmath, 2005) มีแนวโน้มว่าอาจไม่ใช่หน่วยสร้างกรรมคู่ในภาษาไทย เนื่องจากอาร์กิวเมนต์กรรมตรงที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ร่วมแกนกลางมีแนวโน้มเป็นนามวลีที่ถูกกลืนเป็นส่วนหนึ่งของคำกริยา (incorporated noun) ด้วยข้อจำกัดด้านเสียงและด้านวากยสัมพันธ์ รวมถึงการปรากฏร่วมกันจนกลายเป็นกิจวัตร (routinization) กล่าวคือ อาร์กิวเมนต์กรรมตรงนี้มักเป็นคำนาม

หรือนามวลีสั้นๆ ไม่เกิน 4-5 พยางค์ เช่น “เงิน” “รางวัล” “ของที่ระลึก” “กำลังใจ” “รายงาน” เป็นต้น และเป็นนามวลีที่มีโครงสร้างวลีแบบไม่ซับซ้อนในแง่ของการมีคำขยายสั้นๆ หรือไม่มีคำขยายใดๆ ถ้านามวลีนี้ประกอบด้วยส่วนขยายยาวๆ เช่น มีส่วนขยายที่เป็นคณานุประโยค (relative clause) “ที่ซื้อเมื่อวาน” ดังประโยคที่ (8) ประโยคจะแปลกทันที

(8) ?พอให้รางวัลที่ซื้อเมื่อวานนี้เขา

ข้อจำกัดด้านเสียงและด้านวากยสัมพันธ์ดังกล่าวทำให้อาร์กิวเมนต์กรรมตรงมีลักษณะเป็นคำที่เกิดร่วม (collocation) กับคำกริยาและเกิดร่วมกันในความถี่ที่ผู้ใช้ภาษาสามารถคาดเดาการเกิดร่วมกันเหล่านี้ได้ เช่น อาร์กิวเมนต์กรรมตรง “เงิน” มักเกิดร่วมกับคำกริยา “ให้” หรือ “บริจาค” หรือ “ขอ” อาร์กิวเมนต์กรรมตรง “ความสะดวก” มักเกิดร่วมกับคำกริยา “อำนวยความสะดวก” เป็นต้น ดังนั้นอาร์กิวเมนต์กรรมตรงในหน่วยสร้างประเภทนี้จึงถูกวิเคราะห์ให้เป็นคำนามที่ถูกกลืนเป็นส่วนหนึ่งของคำกริยาซึ่งมีผลให้โครงสร้างของประโยคเปลี่ยนจากหน่วยสร้างกรรมคู่ตั้งโครงสร้าง [ประธาน + กริยา + กรรมตรง + กรรมรอง] เป็นหน่วยสร้างกรรมเดี่ยว (monotransitive construction) กล่าวคือ อาร์กิวเมนต์กรรมตรงเป็นนามวลีที่ถูกกลืนไปเป็นส่วนหนึ่งของคำกริยา และอาร์กิวเมนต์กรรมรองถูกเปลี่ยนไปเป็นอาร์กิวเมนต์กรรมตรงแทนตั้งโครงสร้าง [ประธาน + คำกริยากลืนนาม + กรรม]

หน่วยสร้างแบบไม่มีคำบ่งชี้ในภาษาไทยจึงมีแนวโน้มจะไม่ใช้หน่วยสร้างกรรมคู่เช่นในภาษาอย่างภาษาอังกฤษด้วยข้อจำกัดด้านเสียงและด้านวากยสัมพันธ์ดังกล่าว แต่มีแนวโน้มเป็นหน่วยสร้างกรรมเดี่ยวที่ประกอบด้วยกรรมเพียง 1 ตัวซึ่งคือ อาร์กิวเมนต์ที่เปลี่ยนจากกรรมรองเป็นกรรมตรง

นอกจากนี้ พบว่าข้อจำกัดด้านเสียงและด้านวากยสัมพันธ์ของอาร์กิวเมนต์กรรมตรงเป็นผลมาจากปัจจัยเรื่องความหนักและการประมวลผลภาษา ความหนักในที่นี้คือ จำนวนหน่วยทางวากยสัมพันธ์ในอนุพากย์ (heaviness of syntactic elements) ความหนักเป็นเรื่องของความยากต่อการประมวลผลซึ่งรวมทั้งกระบวนการสร้างรูปภาษา (encoding) และกระบวนการถอดความรูปภาษา (decoding) (หนึ่งทัย, 2548: 168) เช่น การมีคณานุประโยคเป็นคำขยายในอาร์กิวเมนต์

กรรมตรง ดังตัวอย่างที่ (9) ทำให้ยากต่อการประมวลผลกรรมรองซึ่งอยู่ในตำแหน่งถัดไปและประโยคโดยรวม

(9) ?พ่อให้รางวัลที่ซื้อมาเมื่อวานนี้จากพารากอนเขา

ในขณะที่ หากอาร์กิวเมนต์กรรมตรงเป็นคำนามสั้นๆ ไม่มีส่วนขยาย ผู้ฟังและผู้อ่านจะสามารถประมวลผลประโยคโดยรวมได้อย่างรวดเร็ว ดังตัวอย่างที่ (10)

(10) พ่อให้รางวัลเขา

4.2.4 กลไกทางปริชาน (cognitive process) ที่มีผลต่อการแสดงรูปภาษา

งานวิจัยนี้อ้างอิงทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน (Cognitive Linguistics) และทฤษฎีไวยากรณ์ปริชาน (Cognitive Grammar) รวมถึงทฤษฎีไวยากรณ์หน่วยสร้าง (Construction Grammar) ซึ่งสนใจเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและระบบปริชานโดยมีความเชื่อพื้นฐานว่าภาษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบปริชาน รูปภาษาเกิดจากการนำประสบการณ์ต่างๆ มาสร้างมโนทัศน์ (conceptualize) เพื่อการสื่อสาร ในงานวิจัยนี้ กลไกทางปริชานที่มีผลต่อการแสดงรูปภาษาเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทย คือ การมองเหตุการณ์ (construal)

เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยสามารถแสดงได้ด้วยหน่วยสร้างหลากหลายแบบโดยแต่ละแบบสะท้อนมุมมองของผู้ใช้ภาษาที่มีต่อเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมแตกต่างกัน (construal) มุมมองต่อเหตุการณ์หรือการมองเหตุการณ์ที่แสดงผ่านหน่วยสร้างแบบต่างๆ เรียกว่าความหมายเชิงปริชาน ซึ่งเกิดจากการมองเหตุการณ์ในมิติของการเน้นจุดสนใจ (focusing) และความเด่นชัด (prominence) ในแง่ของการเลือกเน้น (profiling) แง่มุมบางส่วนของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมและแสดงรูปภาษาออกมาในลักษณะของหน่วยสร้างแบบต่างๆ กล่าวได้ว่า การใช้รูปภาษาที่แตกต่างกันเป็นผลมาจากการมองเหตุการณ์ที่แตกต่างกันซึ่งการมองเหตุการณ์เป็นกลไกทางปริชานแบบหนึ่งที่ทำให้เกิดการใช้ภาษาตามทฤษฎีไวยากรณ์ปริชาน (Cognitive Grammar)

การเน้นจุดสนใจและการเลือกเน้นภาพเหตุการณ์ส่งผลให้เหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยแสดงรูปภาษาได้เป็นหน่วยสร้างแบบมีคำบ่งชี้ และแบบไม่มีคำบ่งชี้ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าผู้ใช้ภาษาสามารถเลือกเน้นแง่มุมต่างๆ ของเหตุการณ์และแสดงออกมาเป็นรูปภาษาในแบบ

ต่าง ๆ กัน โดยหน่วยต่าง ๆ ในภาษาจะสะท้อนการรับรู้และการมองโลกของมนุษย์ เพราะมนุษย์สัง
สมฉากเหตุการณ์สามัญ ซึ่งเกิดขึ้นเป็นประจำในประสบการณ์ของมนุษย์ เช่น การเคลื่อนที่ การเป็น
เจ้าของ การก่อเหตุ เป็นต้น ในรูปของมโนทัศน์พื้นฐานไว้ในระบบความคิด และมโนทัศน์พื้นฐานนี้
เองเป็นสิ่งกำหนดโครงสร้างภาษาของมนุษย์ เมื่อมนุษย์ต้องการถ่ายทอดประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งสัง
สมไว้ในรูปของมโนทัศน์พื้นฐานนี้ออกมา มนุษย์จะใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอด
(Goldberg, 1995; Evans and Green, 2006)

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความหมายในระดับหน่วยสร้าง ผู้วิจัยพบความพิเศษของ
หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมแบบมีคำบ่งชี้ในภาษาไทย กล่าวคือ คำบ่งชี้ในหน่วยสร้าง
มีบทบาทสำคัญต่อหน่วยสร้าง แม้ว่าตามแนวคิดของไวยากรณ์หน่วยสร้าง หน่วยสร้างเป็นหน่วย
ในภาษาที่รูปภาษามีความสัมพันธ์กับความหมาย โดยความหมายประจำหน่วยสร้างไม่ได้เกิดจาก
ความหมายของคำกริยาในหน่วยสร้างหรือคำแต่ละคำในหน่วยสร้างมารวมกัน แต่โกลด์เบิร์ก
(Goldberg, 1995: 1) ก็ไม่ปฏิเสธว่าความหมายในระดับคำก็มีบทบาทสำคัญต่อความหมายใน
ระดับหน่วยหน่วยสร้าง ซึ่งผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าคำบ่งชี้ในหน่วยสร้างแบบมีคำบ่งชี้มีบทบาท
สำคัญต่อความหมายของหน่วยสร้าง โดยคุณสมบัติทางความหมายประจำคำของคำบ่งชี้มีผลต่อ
ความหมายเชิงปริชานของหน่วยสร้างซึ่งก็คือการมองเหตุการณ์ หน่วยสร้างที่มีคำบ่งชี้แตกต่างกัน
จึงมีความหมายเชิงปริชานแตกต่างกันด้วย ความแตกต่างดังกล่าวคือ การเน้นแง่มุมของเหตุการณ์
ที่แตกต่างกันโดยแง่มุมเหล่านี้เป็นผลมาจากคุณสมบัติทางความหมายประจำคำของคำบ่งชี้แต่ละคำ
ดังที่ได้อภิปรายไว้ในบทที่ 3 ดังนั้นความหมายในระดับหน่วยสร้างในงานวิจัยนี้จึงเป็นความหมาย
ที่ได้รับอิทธิพลจากความหมายประจำคำของคำบ่งชี้เป็นอย่างมาก

4.2.5 การใช้คลังข้อมูลในงานวิจัย

แม้ว่าการใช้คลังข้อมูลจะให้ข้อมูลที่เป็นภาษาที่ใช้จริง และให้ข้อมูลประเภทที่ไม่อาจ
ได้จากการนึกคิด (intuition) แต่การใช้คลังข้อมูลภาษามีข้อจำกัดคือ จะได้ข้อมูลที่จำกัดอยู่ใน
คลังข้อมูลเท่านั้น และผลการวิจัยที่ได้จะมีความถูกต้องจำกัดอยู่เพียงในคลังข้อมูลที่นำมาใช้อาจ
ไม่ได้อธิบายสิ่งที่ไม่ปรากฏในคลังข้อมูลภาษาได้ ข้อสรุปที่ได้ในงานวิจัยเชิงคลังข้อมูลจึงเป็น
ข้อสรุปจากรูปภาษาที่พบในคลังข้อมูลเท่านั้น

4.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยในอนาคตดังต่อไปนี้

4.3.1 งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาแบบภาษาเดียว ซึ่งแสดงให้เห็นระบบของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยเท่านั้น การศึกษาในเชิงเปรียบเทียบระหว่างภาษาเช่นภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ หรือการศึกษาในเชิงแบบลักษณะภาษาก็เป็นการศึกษาที่น่าสนใจ เนื่องจากจะทำให้เห็นความแตกต่างและความเหมือนของเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมทั้งในเชิงอรรถศาสตร์และวากยสัมพันธ์ระหว่างสองภาษา หรือได้ข้อสรุปรวม (generalization) เรื่องเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาต่างๆ

4.3.2 จากข้อมูลภาษาไทย ผู้วิจัยสังเกตเห็นข้อมูลที่เป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมแบบมีการละอาร์กิวเมนต์ (ellipsis) จำนวนมาก จึงน่าจะมีการศึกษาต่อไปว่าอาร์กิวเมนต์ที่ถูกละรูปในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมในภาษาไทยเป็นอาร์กิวเมนต์ที่มีหน้าที่ทางไวยากรณ์และบทบาททางความหมายใดและอาร์กิวเมนต์ใดถูกละมากที่สุด อาร์กิวเมนต์ใดถูกละน้อยที่สุด รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อการละรูปภาษาเหล่านี้

4.3.3 เหตุการณ์ประเภทการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือยังเป็นเหตุการณ์ที่เป็นคำถามว่าจัดเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมจริงหรือไม่ เนื่องจากไม่มีลักษณะร่วมใดๆ กับเหตุการณ์ประเภทอื่นๆ จึงน่าจะมีการศึกษาเหตุการณ์ประเภทนี้ในแง่ของอรรถศาสตร์ วากยสัมพันธ์ และวัจนปฏิบัติเพื่อตัดสินว่าเป็นเหตุการณ์ 3 หน่วยร่วมประเภทหนึ่งหรือไม่

4.3.4 การใช้คลังข้อมูลมีข้อจำกัดด้านข้อมูลและผลการวิจัยที่มีอยู่ในคลังข้อมูลเท่านั้น การใช้การนึกคิดของผู้วิจัยหรือผู้ใช้ภาษาในฐานะเจ้าของภาษาร่วมด้วยน่าจะทำให้ได้ผลการวิจัยที่กว้างขวางและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กึ่งกาญจน์ เทพกาญจนา. 2549. หน่วยสร้างกริยาเรียงต้นแบบในภาษาไทย. ใน อมรา

ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, บรรณาธิการ. หน่วยสร้างที่มีข้อขัดแย้งในภาษาไทย, 66-165.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จรัสดาว อินทรทัศน์. 2539. กระบวนการที่คำกริยากลายเป็นคำบุพบทในภาษาไทย.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทชั้นบัณฑิต, ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นววรรณ พันธุมเมธา. 2544. คลังคำ. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ:

นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.

วิภาส โพรเทพย์. 2542. หน่วยสร้างกริยาแบบวิเคราะห์ในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์

ปริญญาโทชั้นบัณฑิต, ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรชาติพย์ เหมือนใจ. 2549. การศึกษาความหมายประจำคำและความหมายทางไวยากรณ์

ของคำว่า cho ‘ให้’ ในภาษาเวียดนาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทชั้นบัณฑิต, ภาควิชา

ภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรีเนตร จรัสจรุงเกียรติ. 2551. “ยัง”: การศึกษาเชิงประวัติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทชั้นบัณฑิต,

ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- หนึ่งหทัย แรงผลสัมฤทธิ์. 2548. การตีหน่วยคำและการตีกลุ่มคำในภาษาสเปน: การศึกษาทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต, ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมราและคณะ. 2548. ทฤษฎีไวยากรณ์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Bergen, Benjamin and Chang, Nancy. 2005. Embodied Construction Grammar: In simulation-based language understanding. In Ostman, J.O. and Fried, M. (eds.), Construction Grammar: Cognitive grounding and theoretical extensions, pp. 147-190. Amsterdam: John Benjamins.
- Bowden, John. 2001. Taba: Description of a South Halmahera language. Canberra: Pacific Linguistics.
- Brown, E.K. and Miller, J.E. 1980. Syntax. A linguistic introduction to sentence structure. London: Hutchinson
- Butt, Miriam. 2006. Theories of case. Cambridge : Cambridge University Press.
- Croft, William. 1991. Syntactic categories and grammatical relations the cognitive organization of information. Chicago: The University of Chicago Press.
- Croft, William. 2002. Radical Construction Grammar: Syntactic Theory in typological perspective. Oxford: Oxford University Press.
- Croft, W. and Cruse, D. A. 2004. Cognitive Linguistics. Cambridge: Cambridge University Press.
- Crowley, Terry. 1998. An Erromangan (Sye) grammar. Oceanic Linguistics Special Publications 27. Honolulu: University of Hawai'i Press.

- Davis, Karen. 2003. A grammar of the Hoava language, Western Solomons. Canberra: Pacific Linguistics.
- Delancey, Scott. 2001. Lectures in functional syntax. LSA Summer Institute, University of California, Santa Barbara.
- Derbyshire, Desmond. 1979. Hizkaryana. Lingua Descriptive Series 1. Amsterdam: North Holland.
- Dixon, R.M.W. 1972. The Dyirbal language of North Queensland. Cambridge Studies in Linguistics 9. Cambridge: Cambridge University Press.
- Dixon, R.M.W and Aikhenvald, Alexandra Y. 2000. Introduction. In Dixon, R.M.W and Aikhenvald, Alexandra Y (eds.), Changing valency: Case study in transitivity, pp. 1-29. Cambridge: Cambridge University Press.
- Donohue, Mark. 1999. A grammar of Tukang Besi. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Enfield, Nick. 2007. Encoding three-participants events in the Lao clause. Journal of Linguistics 45-3: 509-538.
- Evans, Nicholas. 1995. A grammar of Kayardild. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Evans, Nicholas. 2003. Bininj Gun-Wok: A pan-dialectal grammar of Mayali, Kunwinjku and Kune. Canberra: Pacific Linguistics.
- Evans, Nicholas, Merlan, Francesca and Tukumba, Maggie. 2004. A first dictionary of Dalabon (Ngalkbon). Maningrida: Maningrida Arts and Culture.
- Evans, Nicholas and Osada, Toshiki. 2005. Mundari: The myth of a language without word classes. Linguistics Typology 9, 3: 351-390.
- Evans, Vyvyan and Green, Melanie. 2006. Cognitive Linguistics: An introduction. Edinburgh: Edinburgh University Press.

- Ezard, Bryan. 1997. A grammar of Tawala: An Austronesian language of the Milne Bay area, Papua New Guinea. Series C-137. Canberra: Pacific Linguistics.
- Faulhaber, Susan. 2011. Verb valency pattern: A challenge for semantics-based accounts. Berlin & New York: Mouton de Gruyter.
- Fillmore, Charles. 1988. The Mechanisms of Construction Grammar. Proceeding of The Berkeley Linguistics Society 1, 4: 35-55.
- Fillmore, Charles. and Kay, Paul. 1993. Construction Grammar coursebook. Manuscript, University of California at Berkeley Department of Linguistics.
- Frantz, Donald G. 1971. Toward a Generative Grammar of Blackfoot. Summer Institute of Linguistics Publications in Linguistics and Related Fields 34. Santa Ana: SIL.
- Foley, William and Olson, Mike. 1985. Clausehood and verb serialization. In Nichols, Johanna and Woodbury, Anthony C.(eds.), Grammar inside and outside the clause, pp. 17-60. Cambridge: Cambridge University Press.
- Gleason, H.A. 1961. An introduction to descriptive linguistic. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Goldberg, Adele. 1995. Constructions: a construction grammar approach to argument structure. Chicago: University of Chicago Press.
- Harrison, Sheldon P. 1976. Mokilese reference grammar. Honolulu: University of Hawai'i Press.
- Haspelmath, Martin. 2005. Ditransitive constructions: the verb 'give'. In Haspelmath, Martin, Dryer, Matthew S. , Gil, David , and Comrie, Bernard (eds.), The World Atlas of Language Structures, pp.426-427 . Oxford: Oxford University Press.

- Jauncey, Dorothy. 1997. A grammar of Tamambo, the language of Western Malo, Vanuatu. Ph.D. Dissertation, Australian National University.
- Jones, Allan. 1998. Towards a lexico grammar of Mekeo (an Austronesian language of Western Central Papua). Series C-138. Canberra: Pacific Linguistics.
- Kaiser, Elsi. 2000. A first look at the syntactic structure of Finnish ditransitive verbs. Proceedings of SCIL 12. MITWPL, Cambridge. MASS.
- Lambrecht, Knud. 1994. Information structure and sentence form: Topic, focus and the mental representation of discourse referents. Cambridge Studies in Linguistics 71. Cambridge: Cambridge University Press.
- Langacker, R. W. 1987. Foundations of cognitive grammar: Theoretical Prerequisites. Stanford, CA: Stanford University Press
- Langacker, Ronald W. 1990. Concept, image, and symbol. the cognitive basis of grammar. Berlin & New York: Mouton de Gruyter.
- Langacker, Ronald W. 2008. Cognitive Grammar: A basic introduction. Oxford: Oxford University Press.
- Levinson, Stephen C. 1983. Pragmatics. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lichtenberk, Frantisek. 1983. A grammar of Manam. Oceanic Linguistics Special Publications 18. Honolulu: University of Hawai'i Press.
- Lüpke, Friederike. 2005. A grammar of Jalonke argument structure. MPI Series in Psycholinguistics. Nijmegen: Max Planck Institute for Psycholinguistics.
- Lynch, John, Malcolm, Ross and Crowley, Terry. 2002. The Oceanic Languages. London: Curzon Press.

- Malchukov, Andrej, Haspelmath, Martin and Comrie, Bernard. 2010. Studies in Ditransitive Constructions: A comparative Handbook. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Margetts, Anna. 2002. The linguistic encoding of three-participant events in Saliba. Studies in Language. 26-3: 613-636.
- Margetts, Anna. 2007. Three-participant events in Oceanic. Oceanic Linguistics 46,1: 71 -127
- Margetts, Anna and Austin, Peter K. 2007. Three-participant events in the languages of the world: towards a crosslinguistic typology. Journal of Linguistics 45,3:393-451.
- Mithun, Marianne. 1984. The evolution of noun incorporation. *Language* 60: 847-894.
- Mosel, Ulrike. 1984. Tolai syntax and its historical development. Series B-92. Canberra: Pacific Linguistics.
- Muro, Alessio. 2009. Noun incorporation: A new theoretical perspective. Ph.D. Dissertation, University of Padua.
- Oxford River Books. 2006. Oxford-River Books English-Thai Dictionary. Bangkok: River Books.
- Palmer, Bill. 1999. A grammar of the Kokota language, Santa Isabel, Solomon Islands. Sydney: University of Sydney.
- Polinsky, Maria. 2011. Applicative Constructions. In Dryer, Matthew S. & Haspelmath, Martin (eds.), *The World Atlas of Language Structures*. Munich: Max Planck Digital Library, feature 109A. [Online] Available from: <http://wals.info/feature/109A>

- Riis, H.N. 1854. Grammatical outline and vocabulary of the Oji-language, with special reference to the Akwapim-dialect, together with a collection of proverbs of the natives. Basel: Bahnmaier.
- Seiter, William. 1980. Studies in Niuean syntax. New York: Garland.
- Shibatani, M. 2003. Iconicity or functional transparency? Second Seoul International Conference on Discourse and Cognitive Linguistics, Korea University, Seoul, Korea, June 8, 2003.
- Van Valin, Robert D. 2001. An introduction to Syntax. Cambridge: Cambridge University Press.
- Van Valin, R. D., Jr. and LaPolla, R. J. 2004. Syntax: Structure, Meaning and Function. Cambridge: Cambridge University Press.

ภาคผนวก

รายการข้อมูลแยกตามประเภทของเหตุการณ์สามหน่วยร่วมในภาษาไทย

1. เหตุการณ์การถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง

1.1 หน่วยสร้างที่ไม่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอน

1. บางครั้งโหม่งลงทุนแจกเงินเด็กเสิร์ฟเลยนะ
2. คำพันทักก็แจกขนมเด็กไปพลงๆ
3. นายบ้านให้ของที่ระลึกอาจารย์ธีระพันธ์
4. โฟร์มดให้กำลังใจวัยรุ่น
5. พ่อก็ให้รางวัลเขาอีก
6. ผมให้เกียรติคุณมาตลอดนะ
7. คุณน่าจะให้ออกาสออีกสักครั้ง
8. ทางหลวง 14 อำนวยความสะดวกประชาชน

1.2 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอน

1.2.1 หน่วยสร้างแสดงการถ่ายโอนที่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอน “ให้”

9. หมูยเอ็งขายกำไลให้น้อง
10. เมื่อร้อยกว่าปีก่อน ทางกรมราชทัณฑ์เสนอขายที่ดินราคาถูกให้คนอพยพชาวเยอรมัน
อิตาลี และญี่ปุ่นที่ต้องการเข้ามาตั้งรกรากในประเทศนี้
11. ผมขายบ้านให้เขา

12. พ่อขายพลายสุดให้พ่อเลี้ยง
13. บริษัทใหญ่ขายปួយตรงให้ร้านค้าในต่างจังหวัด
14. ประเทศผู้นำเข้าจะจัดสรรโควตาให้ประเทศผู้ส่งออกเหล่านั้นตามสัดส่วนการนำเข้ารวมในด้านปริมาณหรือมูลค่าตามที่ผ่านมาก็ได้
15. สำนักงบประมาณจะจัดสรรงบประมาณให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ
16. กยศ.ต้องจัดสรรค่าครองชีพให้เด็กที่ยื่นขอกู้
17. เขากำลังแจกจ่ายเงินให้เด็กผู้หญิงคนหนึ่งอยู่
18. ที่เกาหลีใต้ ชานตาคลอสส์กลับมักจะแอบแจกเงินให้ชาวเกาหลีใต้อยู่เป็นประจำทุกปีในช่วงคริสต์มาส
19. พนักงานแจกสินค้าตัวอย่างพวกแชมพูสระผมให้ผู้ขาย
20. กกด.แจกใบแดงให้พรรคอื่น
21. ทางแพทย์ประจำเรือสำราญได้แจกจ่ายยากันมาลาเรียให้ผู้โดยสาร
22. เขาอาจบริจาคเงินนั้นให้วัดหรือโรงเรียน
23. ถ้าแก่ชลอจึงยอมบริจาคพื้นที่จำนวน 1,400 ไร่ให้มูลนิธิคุ้มครองฯ
24. ย่าป่วนก็บริจาคเงินทำบุญให้วัด
25. เขาแบ่งปันความรู้สึกไปให้ผู้หญิง 100 ด้วย
26. ผู้มีอำนาจจ่ายเงินในวงการหนังสือได้แบ่งปันผลกำไรของท่านมาให้นักประพันธ์อย่างใจกว้าง
27. เขาจะไม่ยอมแบ่งปันความรู้ให้คนอื่น

- 28.สามีจะมอบเงินเดือนทั้งหมดให้ภรรยา
- 29.ผมได้มอบทุนการศึกษาให้เด็กและเยาวชนที่ฐานะยากจน
- 30.รัฐบาลจีนมอบเงินช่วยเหลือให้ไทย 500,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณ 175 ล้านบาท
31. ในวันแต่งงาน พ่อมอบของขวัญชิ้นหนึ่งให้วิชัยผู้เป็นลูกเขย
32. คนญี่ปุ่นสละที่นั่งบนรถไฟฟ้าให้เจ้านายตัวเอง
33. ด้วยความหวังดีจริงๆ อ่าจึงยอมสละแบ่งราคาแพงสำหรับเขาให้เพื่อนที่รัก
34. มันสละที่นาให้โรงเรียนถึง 5 ไร่
35. อดีตคนใช้ผู้ซื่อสัตย์สละชีวิตให้ตน
36. ชายหนุ่มสละห้องและเตียงนอนของเขาให้ภรรยา
37. งั้นฉันสละสิทธิ์ให้ยูเอก็ได้
38. ผมขออำนวยการให้ศิษย์เก่าทุกท่านที่มาชุมนุมกันในวันนี้
39. เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกให้เขา
40. ผมไม่อยากอำนวยความสะดวกให้คุณ
41. สุนทรคนดูแลบ้านและบุญดวงภรรยาของเขาก็ช่วยกันอำนวยความสะดวกให้เมธี
42. หลังจากนั้น โนราจะอุทิศส่วนกุศลให้ตายาย
43. ชาวพื้นเมืองทุกคนยกเว้นหัวหน้าเผ่าต้องอุทิศแรงงานให้ทางราชการ
44. พวกเราอุทิศชีวิตให้การศึกษา
45. อรگانต์อุทิศส่วนกุศลให้ไทร่าตัวจริง

1.2.2 หน่วยสร้างแสดงการถ่ายโอนที่มีค่าแสดงผู้รับการถ่ายโอน “ต่อ”

46. สิงคโปร์ได้ปรับจากเงิน 10 ล้านบาท ต่อสภากาชาดไทย
47. ครอบครัวให้ความสำคัญต่อการศึกษา
48. สื่อให้ความสนใจต่อกรณีของนายแดสเซลมากเป็นพิเศษ
49. ทั่วโลกกำลังให้ความสนใจต่อชะตากรรมของของชาวโรฮิงญาที่ต้องนั่งเรืออพยพเข้ามา
มายังไทยและอินโดนีเซีย
50. จากนั้นนายกะหญิงที่โทเซนโกได้ให้คำมั่นต่อครอบครัวผู้สูญเสียบุคคลอันเป็นที่รัก
51. วิชาสรีรวิทยาที่นักเรียนแพทย์ปีต้นๆ ต้องจำเรียนกันก็ให้ความเข้าใจต่อ
กระบวนการ ล้างพิษ ภายในตัวเอง
52. รัฐบาลสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาจังหวัดชายแดน
ภาคใต้
53. รัฐพึงให้ความสำคัญต่อสิทธิของประชาชนทั้งในระดับบุคคลและในระดับกลุ่มคน ใน
การดำเนินงานด้านวัฒนธรรมของรัฐ
54. ‘นิทานคติจากชาดก’ ของร.อ.วุฒิ อ่อนสมกิจ รน. อาจจะทำให้ความรู้สึกรู้สึกมีชาต่อ
ประชาชน
55. การมองอารยธรรมแบบนี้ให้ความสำคัญต่อมิติของความหลากหลายและการ
แลกเปลี่ยนข้ามอารยธรรมน้อยเกินไป
56. ชาวพุทธไทยให้ความสำคัญต่อพระพุทธศาสนา
57. คุณจะทำให้ให้ความสำคัญต่อความรักแบบไหนมากกว่ากัน

58. คุณจะต้องให้ความสนใจต่อหนังสือด้วย

1.2.3 หน่วยสร้างแสดงการถ่ายโอนที่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอน “สู่”

59. AIS มอบไออุ่นสู่สังคม

60. จีเนทมอบอุปกรณ์กีฬาสู่โรงเรียนที่ขาดแคลน

61. เครือรามฯ เชียงใหม่มอบสุขสู่สังคม ครั้งที่ 2 ประจำปี 2554

62. Lisa Weekly ร่วมกับ SANWA มอบน้ำใจสู่ห้อง ๆ ชาวลพบุรี

63. เกษตรฯบางเขน แบ่งปันความรู้สู่ห้องม.ปลาย

64. กลุ่มเพื่อนพี่น้องต่างวัยหลากหลายวงการที่รวมตัวกันด้วยหัวใจจิตอาสาอาสาที่จะแบ่งปันความรัก ความรู้ ประสบการณ์ชีวิตสู่ห้อง ๆ เด็กด้อยโอกาสทั่วประเทศ

1.2.4 หน่วยสร้างแสดงการถ่ายโอนที่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอน “แก่”

65. เกษตรกรหลายรายต้องตัดใจขายข้าวเปลือกแก่พ่อค้าในราคาต่ำเพียง 7.000 – 8,000 บาท

66. รัฐจะจัดสรรเงินอุดหนุนแก่ธนาคาร

67. รัฐได้จัดสรรที่ดินแก่ชาวไร่ชาวนามานาน

68. จีนและเพชรช่วยกันแจกยาแก่หวัดแก่ชาวค่าย

69. ชาวเหมืองแร่ยังบริจาคเงินบำรุงศาสนา สร้างวัด ศาลาการเปรียญ อุโบสถ แก่ท้องถิ่นเสมอ

70. คุณมอบความรู้สึกทั้งหมดแก่มารีสา

71. ต่อจากนั้นศ.พิเศษ ดร.ชลธิชา สัตยวัฒน์ ประธานคณะกรรมการรับข้อมูลและสืบพยานเหตุการณ์ 6 ตุลา 2519 ได้มอบหนังสือรายงานชำระประวัติศาสตร์ 6 ตุลา 2 เล่ม แก่นายอุทัย พิมพ์ใจชน ประธานรัฐสภา
72. พล.ต.ต. รณรงค์ ยั่งยืน รอง บช.ก. ได้มอบนโยบายการดำเนินการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่บก.ทท.
73. ท่านอาจารย์รัฐจวนได้ให้ข้อคิดอันมีค่ายิ่งนี้แก่พวกเราทุกคน
74. นอกจากนี้กฎหมายต่างๆ ของประเทศรวมทั้งรัฐธรรมนูญฉบับต่างๆ ก็ล้วนแต่ให้เสรีภาพแก่ประชาชนในการเลือกนับถือศาสนาอย่างเต็มที่
75. คุณหญิงเกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.) ได้ให้นโยบายแก่ผู้บริหารโรงเรียน
76. รัฐบาลสหรัฐพร้อมให้ความช่วยเหลือแก่นายซิดี อูล ซิค อับดุลลาฮี อดีตประธานาธิบดีมอริเตเนีย
77. สิ่งเหล่านี้จะอำนวยประโยชน์แก่นักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ
78. ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร
79. หน่วยงานสถานศึกษาที่รับการตรวจราชการติดตามประเมินผลและนิเทศการศึกษาอำนวยความสะดวกแก่ผู้ตรวจราชการกระทรวง
80. ศาสนาอำนวยประโยชน์แก่รัฐ
81. สงครามนั้นไม่อำนวยประโยชน์แก่ฝ่ายใดทั้งสิ้น
82. อุตสาหกรรมอำนวยความสะดวกแก่คนเรา
83. วัดอำนวยความสะดวกทั้งโดยตรงแก่ผู้เข้าไปบวชเรียนอยู่ในวัดและโดยอ้อมแก่ทุกคนในชุมชนที่อยู่แวดล้อมวัด

84. ดาวพระศุกร์อำนวยความสุขขึ้นบานแก่ชีวิต

1.2.5 หน่วยสร้างแสดงการถ่ายโอนที่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอน “กับ”

85. ขงจื้อแบ่งปันภูมิปัญญากับโลกกว้าง

86. เราจะให้เวลาของเรากับใครสักคน

87. พวกเขาเหล่านี้จึงหันมาให้ความสำคัญกับขยะ

88. มหาวิทยาลัยทุกแห่งก็ให้ความรู้กับเราได้เหมือนกัน

89. ฝรั่งเศสจะให้ความสำคัญกับวันเกิดตั้งแต่เด็กจนแก่

90. เธอให้ความหวังลม ๆ แล้ง ๆ กับเขา

91. ตั้งแต่นั้นหล่อนยิ่งอุทิศตัวกับงาน

1.2.6 หน่วยสร้างแสดงการถ่ายโอนที่มีคำแสดงผู้รับการถ่ายโอน “เพื่อ”

92. พวกเขากำลังสละชีวิตเพื่อชาติที่พวกเขารัก

93. ผมสละชีพเพื่อชาติ

94. คณะครูและข้าราชการอำเภอสละเงินเดือนเพื่อการนี้

95. ชูมาเกอร์พร้อมที่จะสละความสะดวกสบายเพื่อคนอื่นเสมอ

96. เขาอุทิศตนเพื่อการเรียน

97. ท่านอุทิศตัวเพื่อราชการไทย

1.2.7 หน่วยสร้างแสดงการถ่ายโอนที่มีค่าแสดงผู้รับการถ่ายโอน “ให้แก่”

98. เขาขายกิจการให้แก่พี่น้องวิลเฮล์มและรู돌์ฟ เคิร์ลในปี ค.ศ.1881
99. สหรัฐฯ ตัดสินใจขายอาวุธให้แก่อิหร่าน
100. คณะกรรมการทุนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจพิจารณาจัดสรรเงินทุนอุดหนุนหรือเงินกู้ให้แก่องค์กรเอกชนที่ได้จดทะเบียนแล้ว
101. รัฐควรจัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามความเหมาะสม
102. ในปีงบประมาณ 2549 สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาได้พิจารณาจัดสรรทุนให้แก่นักศึกษาจำนวน 6 คู่ และอาจารย์จำนวน 17 คู่ จากสถาบันอุดมศึกษาไทยและสถาบันศึกษาในประเทศเยอรมนี เดนมาร์ก ฝรั่งเศส ออสเตรีย อังกฤษ เนเธอร์แลนด์ สวีเดน โปรตุเกส และอิตาลีเป็นจำนวนเงิน 7,187,715 บาท
103. วินัยนั้นช่วยจัดสรรโอกาสให้แก่การมีชีวิตที่ดี
104. เจ้าหน้าที่แจกกระดาษและซองให้แก่สมาชิกทุกคน
105. การประปาส่วนภูมิภาคได้ดำเนินการแจกจ่ายน้ำประปาให้แก่รถยนต์บรรทุกน้ำของทางราชการโดยไม่คิดมูลค่า
106. ในปี 2002 ประเทศสมาชิก WTO หลายประเทศได้บริจาคเงินเป็นจำนวนรวม 20 ล้าน swiss franc ให้แก่ Doha Development Agenda Global Trust Fund
107. ตระกูลโยเซฟบริจาคเงินและอุปกรณ์ให้แก่ภาควิชานี้
108. นายบิลล์ เกตส์และนางเมลินดาผู้เป็นภรรยาบริจาคเงินกว่า 22.5 ล้านดอลลาร์ ประมาณ 787.5 ล้านบาทให้แก่องค์กรอนามัยโลก
109. บริษัทยูพีกรุปจะบริจาคสิ่งของที่ประมูลมาได้ครั้งนี้อย่างหมดให้แก่รัฐบาลอินเดีย

110. ผู้ป่วยได้แบ่งปันข้อมูลด้านการรักษาสุขภาพให้แก่คนรู้จักหรือสถานพยาบาลที่อาจจะต้องการข้อมูลเพื่อนำไปใช้ยามฉุกเฉิน
111. พ่อทูนหัวและแม่ทูนหัวจะมอบของขวัญสำหรับทารกให้แก่พ่อแม่ของทารก
112. กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานจะมอบแบตเตอรี่ให้แก่คณะกรรมการบริหารฯหรือองค์กรบริหารส่วนตำบล
113. นายสมพงษ์ อนุยุทธพงศ์ผู้ว่าราชการจังหวัดตรังได้มอบนโยบายการทำงานให้แก่ข้าราชการจำนวนกว่า 250 คน
114. ศาลมอบตัวเด็กให้แก่บิดามารดาผู้ปกครองหรือผู้ที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ตาม
115. เขาจะอุทิศชีวิตทั้งหมดให้แก่การค้นหากรงหอยโดยเร็วที่สุด
116. งานของแม่พระหรือนักบุญต้องอุทิศพลังใจให้แก่งานช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยความอดทน
117. ทาสหญิงที่ยังสาวและมีรูปงามก็จะต้องอุทิศเนื้อตัวและวิญญาณของเธอให้แก่นายทาสผู้ชายตามแต่เขาจะปรารถนาด้วย
118. ถ้านั้นชีวิตนี้ฉันคงต้องอุทิศให้แก่ที่นี่แล้วละ
119. ทุกลมหายใจ กล้ามเนื้อ สายตา รอยยิ้ม พี่ป้อมอุทิศให้แก่คู่ที่กำลังเต้นรำด้วย

1.2.8 หน่วยสร้างแสดงการถ่ายโอนที่มีค่าแสดงผู้รับการถ่ายโอน “ให้กับ”

120. นายทิวา ภูษาทองกำลังเดินเร่ขายแผ่นซีดีลามกให้กับนักท่องเที่ยวที่นั่งอยู่ตามบาร์
121. นอกจากนี้ชาวบ้านก็ยังสามารถขายเมล็ดพันธุ์ให้กับเพื่อนบ้านในชุมชนได้
122. รัฐบาลญี่ปุ่นได้ขายข้าวดังกล่าวกให้กับผู้ผลิตอาหารแปรรูปในประเทศ

123. ผู้ประกอบการจะขายข้อมูลส่วนบุคคลให้กับผู้อื่น
124. สถาบันอุดมศึกษาจะจัดสรรทุนการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้กับนักเรียน/นักศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
125. ทั้งนี้ในเบื้องต้นทางกระทรวงเกษตรฯจะจัดสรรที่ดินทำกินให้กับเกษตรกรประมาณ 5-10 ไร่ต่อคน
126. ที่ผ่านมารัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณรายหัวให้กับเด็กอนุบาลอยู่แล้ว
127. รัฐควรจัดสรรเงินอุดหนุนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
128. ชายหนุ่มช่วยกันแจกหน้ากากอนามัยให้กับเด็ก ๆ หลายคน
129. ทีมงานเดินแจกอุปกรณ์บอกตำแหน่งให้กับฝ่ายชาย
130. หญิงสาวก็หันไปแจกรอยยิ้มเจื่อน ๆ ให้กับผู้ตั้งคำถาม
131. หลังร่วมทำบุญ ตนได้แจกผ้าขนหนูที่มีชื่อของส.ส.ทั้งสามคนให้กับผู้ใหญ่ร้อยละ 100 คน
132. แต่ผู้ตัดสินกลับแจกใบเหลืองให้กับตอร์เรส
133. เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลได้วันเริ่มแจกจ่ายเงินให้กับประชาชนในพื้นที่ 1.4 หมื่นจุดทั่วประเทศ
134. ทำนบบริจาคของให้กับหน่วยงานการศึกษาแห่งนี้มากมาย
135. เธอผลอแบ่งปันหัวใจไปให้กับใครอื่น
136. ซาร์มอบหน้าที่นี้ให้กับ Bud Sagendorf ซึ่งจะเป็นผู้ดูแลการ์ตูนช่องของบ็อบบี้ตั้งตั้งแต่ปีค.ศ. 1930
137. ผู้หญิงยอมมอบความรักแบบผิดๆ ให้กับเขา

138. ฉันจะมอบกายและใจให้กับคนที่รักเท่านั้น
  139. นอกจากนี้ สทศ.ได้มอบซีดีแนะนำการสอบ GAT และ PAT ให้กับโรงเรียนจำนวน 3,000 แผ่น
  140. รอยยิ้มของคุณนั้นอำนวยความสะดวกให้กับครอบครัวผม
  141. ระบบสวัสดิการของรัฐสามารถอำนวยความสะดวกให้กับคนจน
  142. สปส.จังหวัดทั่วประเทศรีบอำนวยความสะดวกให้กับลูกจ้างที่รวมตัวมาลงทะเลเบียนอย่างเต็มที่
  143. ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องอุทิศเวลาให้กับทางราชการอย่างเต็มที่
  144. ผู้ชายหรือพ่อจะต้องอุทิศตัวให้กับบริษัทหรือสถานที่ทำงานที่ตนสังกัดอยู่
  145. พวกเขาได้อุทิศตนให้กับการศึกษาวัฒนธรรมอินเดีย
  146. บ้านควรอุทิศเนื้อที่ส่วนใหญ่ให้กับห้องสันตนาการ
-

2. เหตุการณ์การทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปยังเป้าหมาย

2.1 หน่วยสร้างที่ไม่มีคำแสดงเป้าหมาย

1. ธารมส่งรายงานอาจารย์เรียบร้อยแล้ว
2. น้องต้องส่งรายงานอาจารย์อาทิตย์หน้า

2.2 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงเป้าหมาย

2.2.1 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงเป้าหมาย“ให้”

3. คนทะเลาะแฉให้ไทยรักไทย
4. เขาเทอาหารเม็ดให้ผม
5. เขาเทอาหารหอมหวานนั้นให้ผม
6. พวกผู้ชายทะเลาะแฉให้เธอตรึม
7. คุณแม่ก็ยื่นเงินให้โหน่งเป็นสินน้ำใจ
8. ผมยื่นกุญแจห้องปัทมาให้อันเจล่าที่จะนอนค้างเป็นเพื่อนในคืนนี้
9. พนักงานยื่นบัตรให้เด็ก
10. ฉันยื่นถุงยาให้เขาโดยไม่ยอมมองหน้า
11. ผมยื่นเจลาโตของผมให้เธอ
12. เธอยื่นกล่องให้ผม
13. ผมยื่นบุหรี่ยี่ห้อใหม่ ๆ ให้เขา
14. คุณลู่อื่นกุญแจเล็กๆให้ช่างภาพผู้เป็นเจ้าของกระเป๋า
15. แล้วพ่อก็โยนปัญหามาให้แม่และหล่อน
16. เขาโยนขนมปังก้อนใหญ่ให้มัน
17. ก่อนที่หนึ่งจะโยนคำถามให้กิฟท์ที่ยืนนี้หัวหน้าอยู่
18. แต่นายนั้นก็ดันโยนหน้าที่นี้มาให้เขาง่าย ๆ
19. ฉันโยนตุ๊กตาให้เซโจ

20. ฉันโยนขวดน้ำดื่มให้เร็วที่เอื้อมมือมารับกลางอากาศได้อย่างแม่นยำ
21. เขาโยนไอศกรีมให้ฟิล์มซึ่งยังหัวเราะอยู่
22. จีซัสโยนเสื้อหนังสือดำมาให้ฉัน
23. มันโยนความผิดมาให้ผมหน้าตาเฉย
24. เราส่งของพวกนี้ให้เด็ก
25. เขาส่งบัตรเครดิตสีทองให้พนักงานขาย
26. กำหนดจึงส่งหมาน้อยให้หล่อน
27. เขาส่งกุญแจให้วรัท
28. ชาวประมงจะส่งปลาทะเลที่จับได้ให้พ่อค้าคนกลาง
29. พวกเราก็ร่วมกันส่งกำลังใจให้คุณแม่
30. คนรวยเหล่านี้ส่งเงินให้ญาติที่เมืองจีนบ้าง
31. แม่ยกกำลังป้อนตัวหนอนให้ลูกน้อยสองตัวที่อ้าปากรับกันสลอน
32. อาทิจบป้อนข้าวผัดหอมฉุยให้เจ้าตะวันคำแรก
33. พุท จันท์ อังคารป้อนคำสั่งใหม่ให้คอมพิวเตอร์
34. ฉันป้อนข้าวให้ยายหนู
35. พวกเขาป้อนข้อมูลให้เครื่อง
36. แล้วลูกก็ป้อนน้ำให้พ่อ
37. นกชนหินป้อนอาหารให้ตัวเมียในโพรง

2.2.2 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงเป้าหมาย “ต่อ”

38. ผู้ต้องโทษปรับสามารถยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอยุติการทำงานได้
39. ในวันที่ 7 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 1776 ริชาร์ด เฮนรี่ ลี สมาชิกสภาคอนติเนนทอลเกรสจากเวอร์จิเนีย ได้ยื่นข้อเสนอ 3 ประการต่อสภาองเกรสในนามของผู้แทนจากเวอร์จิเนียทั้งหมด
40. ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องยื่นคำขอต่อกรมธุรกิจพลังงานตามแบบฟอร์มคำขอท้ายระเบียบนี้
41. ผู้ประกอบการได้ยื่นคำร้องขอแจ้งการตั้งสถานบริการต่อเจ้าหน้าที่เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2546
42. นายซีฟราซ ปาดิล รัฐมนตรีมหาดไทยยื่นใบลาออกต่อนายกรัฐมนตรีมานโมฮันท์ ซิงห์ เพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อการโจมตีโรงแรมทัชมาฮาล ในนครมุมไบ

2.2.3 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงเป้าหมาย “ถึง”

43. เธอส่งอีเมลถึงคนที่บ้าน เพื่อน และที่สำคัญที่สุดคือทิว
44. คนเผ่าลิฟท์จะส่งโสเภณีไปถึงห้องของเขา
45. เขาจะส่งอีเมลถึงฉันอีกที
46. แล้วคืนนั้นจุนเซกิไปส่งฉันถึงบ้าน
47. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหญิงชาวอิรักยื่นเรื่องถึงนายกรัฐมนตรีนูรี อัล มาล เพื่อคัดค้านการอนุมัติใบลาออกของนางนาวาล อัลซา มาไรอี รมว.กิจการสตรี
48. พลต.ต.เสวก ปิ่นสินชัย อดีตผู้บังคับการตำรวจป่าไม้ เพื่อนร่วมรุ่นนักเรียนนายร้อยตำรวจรุ่น 26 ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี ยื่นเรื่องถึง

คณะกรรมการ ป.ป.ช.เพื่อไต่สวนนายกล้านรงค์ จันทิก กรรมการ ป.ป.ช. ข้อหาปกปิด
บัญชีทรัพย์สิน และแสดงบัญชีทรัพย์สินเป็นเท็จ

49. ศูนย์เกษตรฯสระแก้ว จึงยื่นหนังสือถึงนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี เมื่อ
กลางเดือนมกราคมที่ผ่านมา ขอจัดสรรที่ดิน ส.ป.ก.ให้กับราษฎรตามแนว
ชายแดน กว่า 20,000 ไร่

2.2.4 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงเป้าหมาย “ยัง”

50. พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งสำเนาอุทธรณ์ไปยังคู่กรณีด้วย
51. สถานศึกษาได้ส่งรายชื่อขอผ่อนผันไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด
52. ระบบจะส่งข้อมูลไปยังกรมขนส่งทางบกเพื่อรับการต่ออายุใบขับขี่
53. บี ทราเวนจึงส่งนวนิยายเรื่องนี้ไปยังประเทศในยุโรปและประสบความสำเร็จอย่าง
ใหญ่หลวง

2.2.5 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงเป้าหมาย “เข้า”

54. เธอโยนช็อกโกแลตในมือเข้าปาก
55. เขาป้อนแผ่นดิสก์เข้าเครื่อง
56. นิยมกำลังจะป้อนข้าวเข้าปาก

2.2.6 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงเป้าหมาย “ใส่”

57. ผู้คนสองข้างทางรถไฟขว้างก้อนหินใส่ขบวนรถไฟ

58. โขอินขว้างก้อนหินใส่หัวเขา
59. ฉันทขว้างเงินใส่หน้าเขา
60. คุณพงษ์กลับเขวี้ยงรองเท้าข้างที่ขาดนั้นใส่ผม
61. เขากลับเขวี้ยงรองเท้าอีกข้างมาใส่ผม
62. แหม่มเขวี้ยงกระดาษแผ่นนั้นใส่หน้าเขาเต็มๆ
63. เธอเขวี้ยงหินใส่หัวฉัน
64. ฉันเขวี้ยงสมุดบนโต๊ะใส่หัวเขา
65. สุรเดชเทเม็ดยาใส่มือ 5 เม็ด
66. ระรินทิพย์เทเม็ดยาอมสีเขี้ยวใส่ฝ่ามือ
67. เขาเทถ้วยเตี้ยใส่ถ้วย
68. เขาเทแชมพูใส่อุ้งมือ
69. หลวงพ่อเทเหล้าใส่จอกเล็ก ๆ
70. ไอ้พวกฝูงกอริลล่าปาผ้าขนหนูสกปรกๆใส่อีตามอคค่า
71. เธออยากจะปาเค้กขาเขี้ยวใส่คุณเธอเป็นที่สุด
72. รุ่งพีปารูปอาคิระใส่ฉัน
73. ชาวบ้านคนแรกปาก้อนหินใส่เขา
74. นิ่งหนูปาก้อนหินใส่หัวหมา
75. หมอนี่ปาลูกสุนัขใส่หัวหน้ายักษ์
76. ฉันก็หันไปโยนไม้ใส่มือยัยพิธิกร

- 77. ฉันทโยนโทรทัศน์ใส่พี่สาว
- 78. บางตัวโยนอาหารใส่หน้าตัวผู้เลย
- 79. เธอกำลังป้อนนมปุระใส่ปากเรียวอยู่ด้วย

2.2.7 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงเป้าหมาย “ลง”

- 80. หมอนั้นทำท่าขว้างแอปเปิ้ลลงถึงขยะหมดทั้งจานเลย
- 81. เขาปาขยะชิ้นนั้นลงถึงขยะ
- 82. พวกกะลาสีโยนร่างปลูงทะเล
- 83. เขาโยนกระเป๋าลงแม่น้ำเบื้องล่าง

2.2.8 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงเป้าหมาย “ลงบน”

- 84. พวกเขาเทข้าวลงบนพื้นซีเมนต์
- 85. หล่อนจะต้องเทข้าวลงบนจาน
- 86. เขาเทของในขวดไปนั้นลงบนจาน
- 87. อรอินท์ปาโทรศัพท์ลงบนเตียงด้วยความโมโหสุดขีด
- 88. มุกโยนผ้าพันคอเนื้อนุ่มลงบนเตียง
- 89. แชมป์โยนส้มลงบนจาน
- 90. กุญแจยังอยู่ในมือของฉัน ฉันจึงวางมันลงบนโต๊ะ
- 91. เธอวางกุญแจลงบนโต๊ะบิดา

92. แก้ววางลูกชายลงบนเบาะนุ่มในห้องซึ่งเตรียมไว้ตั้งแต่ก่อนคลอด
93. สุรางกลางบนเตาแล้วนั่งลง
94. สุรางศิระลงบนเท้าแขนโซฟาอันหนาและนุ่ม โดยไม่จำเป็นต้องพียงหมอน
95. ขำป๋นวางแก้วน้ำ 2 ใบลงบนโต๊ะ
96. ฉันทวางจานข้าวลงบนโต๊ะ
97. พี่มิกก็วางหมากกลางบนกระดานสำหรับแข่ง
98. ต้าวางรูปลงบนโต๊ะ
99. อีกมือหนึ่งของอชิวางขนมปังหน้าตาน่ากินติดยี่ห้อลงบนมือฉันท
100. แม่วางจานลงบนโต๊ะ
101. เธอขวางโทรศัพท์มือถือลงบนโต๊ะเขียนหนังสืออย่างขัดใจ
102. พอลขวางดินในมือลงบนพื้น

2.2.9 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงเป้าหมาย “ลงใน”

103. เขาหันไปขวางก้อนหินลงในน้ำ
104. ลุงเปล่งเท้าวเปลือกกลงในมือหยาบกร้าน
105. เขาเทเต้าหู้ลงในถ้วยตัวเอง
106. ชายหนุ่มเทน้ำแดงโมปั่นลงในแก้วทรงสูง
107. จีร์ดาเทซีเรียกลงในซามไบเล็กที่เธอหยิบมาวางไว้
108. พี่สาวของฉันทมันแกวลงในอ่างซักผ้า

2.2.10 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงเป้าหมาย “ให้แก่”

109. นางเองก็ยื่นสิ่งเหล่านั้นให้แก่สามี
110. เธอกลับโยนหน้าที่ในการเลือกให้แก่ผม

2.2.11 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงเป้าหมาย “ให้กับ”

111. ร่างสูงโยนลูกบาสให้กับเพื่อน
112. ผู้เขียนสามารถส่งโครงร่างพร้อมต้นฉบับที่ได้รับว่าจะตีพิมพ์ให้กับบรรณาธิการ
สำเนา copy editor เพื่อจะได้ใช้พิจารณาว่าบทความหรือรายงานนั้นจะจัดระเบียบ
ตามที่คุณเขียนต้องการได้หรือไม่
113. ศธ. ได้ส่งงบฯโครงการเรียนฟรี 15 ปี จำนวน 18,257 ล้านบาทให้กับสถานศึกษา
114. โครงการเชื่อมแควน้อยฯสามารถส่งน้ำเสริมให้กับพื้นที่การเพาะปลูกในฤดูแล้ง
ของโครงการ
115. สพท.จะต้องส่งเงินให้กับโรงเรียนภายใน 5 วัน

3. เหตุการณ์การสื่อสารไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง

3.1 หน่วยสร้างที่ไม่มีคำแสดงผู้รับสาร

3.1.1) หน่วยสร้างที่มีลำดับของนามวลี₂ และนามวลี₃ แบบสาร – ผู้รับสาร

1. เขาต้องการบอกอะไรคุณ
2. ท่านจะสอนอะไรพวกเขา

3. ในตอนเย็นลูกสอนหนังสือสตรีทั้ง 2 ตามปกติ
4. น้ำดอกไม้สอนวิชาการละครเด็กๆ อย่างเป็นผลจริงๆ

3.1.2) หน่วยสร้างที่มีลำดับของนามวลี₂ และนามวลี₃ แบบผู้รับสาร - สาร

5. นุชบอกน้องเรื่องที่จะไปภูเกิด
6. ทำไมเธอต้องบอกคุณเรื่องนี้ด้วย
7. เขอมักจะสอนฉันเรื่องการดูนิสัยคนจากหน้าตา

3.2 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงผู้รับสาร

3.2.1 หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ให้” เป็นคำแสดงผู้รับสาร

8. นางยังถ่ายทอดมนต์คาถาให้นางจันทาทเหวี
9. ซาโนะกำลังถ่ายทอดวิชาให้ลูกศิษย์
10. ป้าจอยยังสอนโยคะให้ชาวค่ายตอนเช้ามีดอีกด้วย
11. ครูสอนภาษาจีนให้พิชามญช์
12. ในขณะที่นิรันทนสอนภาษาไทยให้ครู
13. เขาก็พยายามสอนค่าง่ายๆ ให้ฉัน
14. หนูต้องสอนภาษาไทยให้ลูกชายเขา
15. หมิงสาวอธิบายเหตุผลให้อีกฝ่ายซึ่งกำลังลังเลอย่างใจเย็น
16. คาโอรูยังคงอธิบายหลักเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษให้เขาเรื่อยๆ

3.2.2 หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ให้” เป็นคำแสดงผู้รับสารที่อยู่ในรูปของหน่วยสร้างการีต (causative construction)

17. หมอจึงอยากถ่ายถอดความรู้สึกที่หมอมีกับคุณแม่ให้คุณผู้อ่านได้ทราบกัน
18. หมอได้มีโอกาสถ่ายถอดปัญหาและความจำเป็นของการพัฒนางานด้านนี้ในไทยให้เขาฟัง
19. หล่อนก็ถ่ายถอดสิ่งที่อยู่ในสมองให้เด็กสาวฟังอีกนิดหน่อย
20. มุ่มถ่ายถอดคำพูดสามมิให้ตรีฟัง
21. ทอรั้งถ่ายถอดความฝันที่เพิ่งประสบมาให้อ้อมฟัง
22. ผมอยากถ่ายถอดวีรกรรมความกล้าหาญของไร้ดาวให้อีกฝ่ายฟัง
23. พยาบาลจะต้องแจ้งเรื่องดังกล่าวให้แพทย์ทราบ
24. ศาลแจ้งคำสั่งดังกล่าวให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบ
25. บุคลากรด้านสาธารณสุขต้องแจ้งข้อมูลด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการให้ผู้รับบริการทราบ
26. เขาเล่าเรื่องปวดหัวให้ผมฟัง
27. นักสืบจึงเล่าเรื่องทั้งหมดให้เขาฟัง
28. ชิกะเล่าเรื่องนี้ให้มิกะเงะฟัง
29. นายสิงห์โตเล่าประวัติศาสตร์ให้ชาวบ้านฟัง
30. คำเลยเล่าเรื่องที่เขาอยากจะทำกับให้ผมฟัง
31. เธอผู้นั้นมาเล่าเรื่องนี้ให้ผมฟัง
32. ท้าวคำวันเล่านิทานเผ่าตักกั้งให้ผู้เขียนฟัง

33. เขาก็อธิบายความหมายของคำว่า ราชการด่วน ให้เธอฟัง
34. เดี่ยวฉันจะอธิบายงานใหม่ให้เธอฟัง
35. สันต์ได้อธิบายความก้าวหน้าของโครงการโปรเจกต์เอกซ์ให้สัฟฟ์ฟัง
36. คุณพี่ตากลองซื้อตั้งพยายามอธิบายคอนเซปท์ที่แสนจะสับสนคิดให้ฉันฟัง
37. เธออธิบายสิ่งที่คิดและรู้สึกให้เขาฟังตามตรง
38. ฉันรีบอธิบายความจริงให้เอกซ์เข้าใจ
39. คุณก็อธิบายเกี่ยวกับศิลปะให้ผมฟัง

3.2.3 หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ให้” เป็นคำแสดงผู้รับสารที่อยู่ในรูปของหน่วยสร้างการิต (causative construction) ที่ตามด้วยอนุภาคบอกเนื้อความ

40. ดร. Phukan เล่าให้ผู้เขียนฟังว่าไก่จะล้มลงตายเองเมื่อได้ยินเสียงมนต์
41. ท่านเคยเล่าให้ข้าพเจ้าฟังว่าคนอีสานไปทำงานนอกถิ่นในช่วงที่เป็นหนุ่มสาว
42. คุณบุศย์ สิมะเสถียร ทายาทของนายซิมเต็งสินเล่าให้ผู้เขียนฟังว่าต้นตระกูลเป็นชาวฮกเกี้ยน
43. แม่อธิบายให้น้าขวัญฟังว่าต้องดูแลผมอย่างไรบ้าง
44. เขาพยายามอธิบายให้เธอฟังหลายทีว่าเพลงดี ๆ มันเป็นอย่างนี้
45. ท่านอธิบายให้ผมฟังว่ารัฐบาลภูฎานนำแนวคิดเรื่องความสุขมวลรวมประชาชาติของสมเด็จพระราชาธิบดีมาเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศ
46. นพ.รังสฤษดิ์อธิบายให้ลุงบีฟังว่าจะเห็นว่าหัวใจของคนเราแบ่งเป็น 4 ห้อง ห้องล่าง 2 ห้อง ห้องบน 2 ห้อง

3.2.4 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงผู้รับสาร “ต่อ”

3.2.4.1 หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ต่อ” ปรากฏระหว่าง “สาร” และ “ผู้รับสาร”

47. ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดที่เลิกกิจการต้องแจ้งการเลิกกิจการเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน 15 วันนับแต่วันเลิกกิจการ
48. ผู้ทำสวนยางต้องแจ้งข้อมูลดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในประกาศ
49. ผู้ประกอบการผลิต นำเข้า หรือขายเครื่องมือแพทย์ต้องแจ้งรายการละเอียดต่อเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา

3.2.4.2 หน่วยสร้างที่มีคำว่า “ต่อ” ปรากฏหน้า “ผู้รับสาร” และ “สาร”

50. นางบุษบาแจ้งต่อที่ประชุมว่าสมาคมฯจะส่งเทียบเชิญให้นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภมาเป็นกรรมการจัดแข่งขันยกน้ำหนัก
51. ประธานแจ้งต่อที่ประชุมว่าการเข้ามารับตำแหน่งนายกสมาคมฯก็เพื่อต้องการนำวงการว่ายน้ำของไทยกลับมายิ่งใหญ่อีกครั้ง

3.2.5 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงผู้รับสาร “แก่”

52. แผ่นกระดาษสีเหลืองผืนผ้าขนาดเล็กๆ ของตราไปรษณียากร 100 ปีนักเขียนไทยบอกเรื่องราวแก่เราได้มากมาย
53. อาตมาก็จะไม่บอกเรื่องแก้วมณีแก่ท่าน
54. คณะพระรุดงค์สอนธรรมแก่ผู้ชายชาวบ้าน
55. พ่อจะสอนการใช้ลูกคิดแก่เจ้า

3.2.6 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงผู้รับสาร “กับ”

56. ทิพกฤตอยากบอกบางสิ่งกับเพื่อนใจจะขาด
57. ผมต้องบอกความจริงกับเธอก่อน
58. คุณปู่ยังหันมาบอกกับคุณย่าจว่าไอ้พวกนี้มันจะทำอะไร ผมก็ไม่รู้ละ

3.2.7 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงผู้รับสาร “ให้แก่”

59. กรมฯ จะถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรต้นแบบ
60. อาทิตย์ถ่ายทอดวิชาเป่าแก้วให้แก่เพื่อนร่วมหมู่บ้านอย่างไม่ปิดยังอำพราง
61. ส่วนหลวงสรสิทธิยานุการก็สอนภาษาญี่ปุ่นให้แก่นายทหารหนุ่มๆ
62. เราสามารถสอนวิชาต่างๆ ซึ่งจะเป็นวิชาอะไรก็ได้ที่ได้ผลดีให้แก่เด็กที่อยู่ในชั้นพัฒนาการใดก็ได้

3.2.8 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงผู้รับสาร “ให้กับ”

63. หญิงสาวหวังเพียงจะถ่ายทอดความสดชื่นไปให้กับเขาได้บ้าง
  64. เธอบอกรายละเอียดของเส้นทางไปบ้านให้กับคนข้างๆ เรียบร้อย
  65. นางพิ้งจะสอนวิชาทำทองให้กับทุกคน
  66. ผมจะสอนวิธีคิดให้กับเขา
  67. หมอบานสอนความรู้ให้กับเตียงและเล็ด
-

4. เหตุการณ์การขอการครอบครอง / กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่งหรือการขอข้อมูล

4.1 หน่วยสร้างที่ไม่มีคำแสดงนามวลี

1. นางพรทิวา นาคาศัย รมว.พาณิชย์ได้ขอความร่วมมือผู้ประกอบการ
2. วายุกงกลับไปขอเงินพ่อแม่
3. ญจะไปขอความรักใคร่บางคนที่ยางแสน
4. เธอชอบซักลูกเรื่องการค้า
5. ผมซักประวัติเธอ
6. วิโรธถามความเห็นเจ้านาย
7. ดิฉันอยากจะถามอะไรพอกำหนดน้อยเดียว

4.2 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงนามวลี

4.2.1 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงแหล่งที่มา “จาก”

8. กลุ่มธุรกิจพลังงานได้ขอความร่วมมือจากกรมศุลกากรในการดำเนินการตรวจสอบ
9. ประชาชนขอคำแนะนำจากหน่วยงานสาธารณสุขภายในท้องถิ่นของท่าน
10. กรรมการขอเอกสารและข้อมูล คำปรึกษา และบริการต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจจากฝ่ายบริหารระดับสูง
11. เธอขอคำแนะนำจากผม
12. ผมต้องขอความช่วยเหลือจากคุณจันทร์ฉาย ประพันธ์พจน์

13. เขากำลังขอเวลาจากหน่วยเหนือ
14. ขณะนี้หล่อนขอความร่วมมือจากทุกฝ่าย
15. หม่อมกุหลาบหันไปขอเสียงสนับสนุนจากหม่อมมาลัย
16. เธอขอมะนาวจากครัวที่กำลังวุ่นวาย
17. เธอกำลังขอความช่วยเหลือจากฉันนะ
18. ผู้สูงอายุจึงจำเป็นต้องขอความช่วยเหลือจากทางราชการ
19. นักศึกษาเคยมาขอคำแนะนำจากท่านหรือไม่
20. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากนักเรียนและผู้ปกครอง
21. พระยาพหลฯ ได้ซักถามข้อความต่างๆ จากนายประยูรภมรมนตรี
22. เธอถามความจริงจากลูกสาว
23. ผมโทรไปถามข่าวเขาจากเพื่อนผม

4.2.2 หน่วยสร้างที่มีคำแสดงเป้าหมาย “ถึง”

24. คุณดาวเพิ่งถามคุณแซมป์ถึงสาเหตุที่เลิกกับแฟน
25. ทากาถามเขาถึงความหมายของคำว่า นากา
26. คุณผู้หญิงบางคนถามผู้เขียนถึงพิธีกรรมและขั้นตอนในการบวช
27. ผมถามเขาถึงเรื่องประตูห้องที่ไม่มีที่ปิดเปิด
28. หล่อนจึงถามเขาถึงเรื่องราคา
29. ดรุณีถามเขาถึงจำนวนเงินที่ออกเเยในระหว่างที่หล่อนศึกษาอยู่

30. เขาถามจูเลียถึงเรื่องประชุม
31. ฉันทักถามพวกเธอถึงอาการของมัน

5. เหตุการณ์การได้รับการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากผู้ใดผู้หนึ่ง

หน่วยสร้างที่มีคำแสดงแหล่งที่มา “จาก”

1. หลังเธอได้รับคำตอบจากผมแล้ว
2. พ่อของท่านได้รับข่าวร้ายจากใครสักคนที่ส่งข้ามทะเลมา
3. เขาได้รับเงินเดือนจากลูกเท่าที่เคยได้รับจากพ่อตา
4. กาหลงได้รับแต่ความเกลียดชังจากแม่
5. เราได้รับความเอื้อเฟื้อจากเข้าทุกครั้ง
6. ฉันทันได้รับจดหมายจากเธอ
7. น้องๆ ได้รับค่าขนมจากเธอเป็นรายเดือนเท่านั้น
8. หล่อนได้รับสิ่งต่างๆ มากมายจากทุกคนในครอบครัว
9. น้องสาวของหล่อนได้รับเพียงแต่ของใช้แล้วจากหล่อนเท่านั้น
10. ศูนย์คุ้มครองผู้โดยสารรถสาธารณะ 1584 ได้รับการร้องเรียนจากประชาชนจำนวนทั้งสิ้น 1524 ราย
11. ล่าสุดผศ.ดร. วรณีย์ จีรังกูรสกุล คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลและคณะได้รับทุนสนับสนุนจากฝ่ายวิชาการ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกอ.) เพื่อทำการศึกษาผลของอาหารเสริมวิตามินซีในการลดความเป็นพิษของโลหะหนัก

12. เศรษฐกิจไทยกำลังได้รับผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจโลกที่รุนแรงมากขึ้น
  13. ภรรยาของคานธีได้รับการยกย่องบูชาจากคนเรืออย่างซาบซึ้ง
  14. เราได้รับความสนใจจากคนทั่วไป
  15. ผมได้รับความรู้จากสหายเพียง
  16. ครอบครัวของคนจีนได้รับเงินจากญาติที่อยู่ต่างประเทศ
  17. วรรณศิลป์ไทยจึงได้รับอิทธิพลจากวรรณศิลป์ของวรรณคดีสันสกฤต
  18. เสนีย์ เสาวพงศ์ได้รับอิทธิพลทางความคิดจากหม่อมเจ้าอากาศดำเกิงผู้เขียนละคร
แห่งชีวิต
  19. ต่อมาทั้งสองได้รับความช่วยเหลือจากเบดูอินกลุ่มหนึ่ง
  20. มหาวิทยาลัยต้องได้รับความยินยอมจากผู้อภิศให้หรือทายาท
-

6. เหตุการณ์การทำให้ผู้ใดผู้หนึ่งสูญเสียการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

6.1 หน่วยสร้างที่ไม่มีค่าแสดงแหล่งที่มา

1. ภริยาไปลักทรัพย์ผู้อื่นมา
2. เพื่อนๆ ไปขโมยข้อสอบครุมาด้วยความเชี่ยวชาญความซน

6.2 หน่วยสร้างที่มีค่าแสดงแหล่งที่มา

3. เจ้าพวกรี้วางแผนขโมยเงินจากธนาคารของตัวเอง

4. ตัวคนตั้งเงื่อนไขไขก๊อชโมยจอบจากแก้มเนียนของหลานรักไปแล้วเรียบร้อย
5. คุณขโมยคัมภีร์นั้นไปจากห้องสมุดลับ
6. ผมปล้นผู้ต้องหาจากรถตำรวจ
7. โครงการนี้ไปแย่งเงินมาจากโครงการอื่น
8. ฉันไม่เคยแย่งของอะไรจากเธอ
9. คู่ฉันกำลังแย่งความสนใจจากชามใหญ่
10. แล้วเลิศฤทธิ์ก็แย่งปืนจากหล่อนได้
11. เขาแย่งผ้าจากมือ
12. ใครจะไปแย่งพีบลูจากแกกันล่ะ
13. ฉันแย่งช้อนมาจากเขา
14. เขาต้องแย่งกุญแจมาจากคาเพลล่าให้ได้
15. อีกคนก็แย่งกล่องของขวัญไปจากกระเป๋าของเขา
16. เขาแย่งกระเป๋าไปจากมือเด็กสาวโดยเธอไม่อาจต่อต้าน
17. ผมพยายามแย่งลูกบอลมาจากเธอให้ได้
18. ฉันไม่คิดแย่งเขาจากคุณ
19. ฉันไม่ได้คิดแย่งเขาไปจากแก
20. พรแย่งปืนจากประสิทธิ์
21. หนังสือหลายเรื่องแย่งเด็ก ๆ ไปจากการ์ตูนได้สำเร็จ
22. มันมาแย่งพ่อไปจากฉัน

23. เขาแย่งกุญแจจากมือชายนี้ไปอย่างรวดเร็ว

24. ผมแย่งปากกามาจากมือเธอ

---

7. เหตุการณ์การสร้างสรรคดีสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ผู้ใดผู้หนึ่ง

หน่วยสร้างที่มีค่าแสดงผู้รับ “ให้”

1. แม่จึงทำข้าวต้มให้คุณยาย
  2. ป้าอยากจะทำอัลบั้มใหม่ให้เขา
  3. งั้น ฉันจะทำขนมมอบให้นาย
  4. พิชามญชุ์ทำของขวัญให้คุณแม่
  5. ซี้จะได้เขียนโปสเตอร์บ้านพักให้คุณก่อน
  6. เลโอนาร์โดเขียนภาพให้ลูกค้า
  7. รงค์ วงษ์สวรรค์เขียนสารคดีให้สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์
  8. เธอเคยเขียนเรื่องสั้นให้นิตยสารสตรีสารมาในวัยเด็ก
-

8. เหตุการณ์การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยเครื่องมือ

8.1 หน่วยสร้างที่ใช้คำกริยาเรียง “ใช้” เป็นคำแสดงเครื่องมือ

1. นักรบคอนยักก็ใช้มีดดาบตัดหัวศัตรู
2. ผู้ทำต้องใช้คัทเตอร์ตัดกันขวดน้ำพลาสติกออก
3. เธอใช้กรรไกรตัดเส้นตรงบริเวณบาดแผล
4. คนร้ายไม่ทราบจำนวนใช้คีมตัดกุญแจประตูร้านแข่งรถชื่อดัง
5. พี่ระ อินเตอร์ เนชั่นแนล เซอร์กิต พัทยา
6. ลินใช้กรรไกรตัดสายรถ
7. จำเลยใช้กรรไกรตัดสร้อยคอของผู้เสียหาย
8. ท้าวกระโตกนไช้ขวานตัดศีรษะบริวารของนาคินทร์
9. เกษตรกรจะใช้สารปรอทฆ่าเชื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวก่อน
10. แพทย์ใช้สารเคมีฆ่าเซลล์สร้างเม็ดสีของผิวหนังส่วนที่ยังปกติดีอยู่

8.2 หน่วยสร้างที่ใช้คำบุพบท “ด้วย” เป็นคำแสดงเครื่องมือ

11. เขาจึงตัดศีรษะสุกรนั้นด้วยดาบอันคม
12. พนักงานตัดป้ายสติ๊กเกอร์ด้วยมือ
13. นาย ก ฆ่า นาย ข ด้วยปืน
14. ผู้ใช้ต้องฆ่าเชื้อด้วยคลอรีนทุกวัน
15. วิทยาการฆ่าแมลงด้วยวิทยาการใหม่ๆ ที่ไม่ทำให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษ

16. เขาเคยฆ่าสัตว์ใหญ่ด้วยมือเปล่า
  17. เดวิดฆ่าโกลแอธด้วยการใช้ก้อนหิน
  18. หล่อนฆ่าเวลาด้วยการหยิบหนังสือคู่มือท่องเที่ยวออสเตรเลียขึ้นมาดู
-

**9. หน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์การไม่ยอมให้มีการถ่ายโอนการครอบครอง/ กรรมสิทธิ์
ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปให้ผู้ใดผู้หนึ่ง**

1. งามปฏิเสธความหวังดีของกิฟอย่างสุภาพจนนิชแอบเบ้าปากไม่ได้
2. ทั้งคู่ปฏิเสธความช่วยเหลือจากพนักงานโรงแรม
3. เธอไม่อาจปฏิเสธคำขอร้องจากเด็กสาวผู้นี้

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวสุธาทิพย์ เหมือนใจ เกิดวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2524 ที่จังหวัดชลบุรี สำเร็จปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาสเปน จากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2549 สำเร็จปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และในปีการศึกษา 2550 ได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิตในภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยได้รับทุนผู้ช่วยวิจัยในโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก (คปก.) ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)